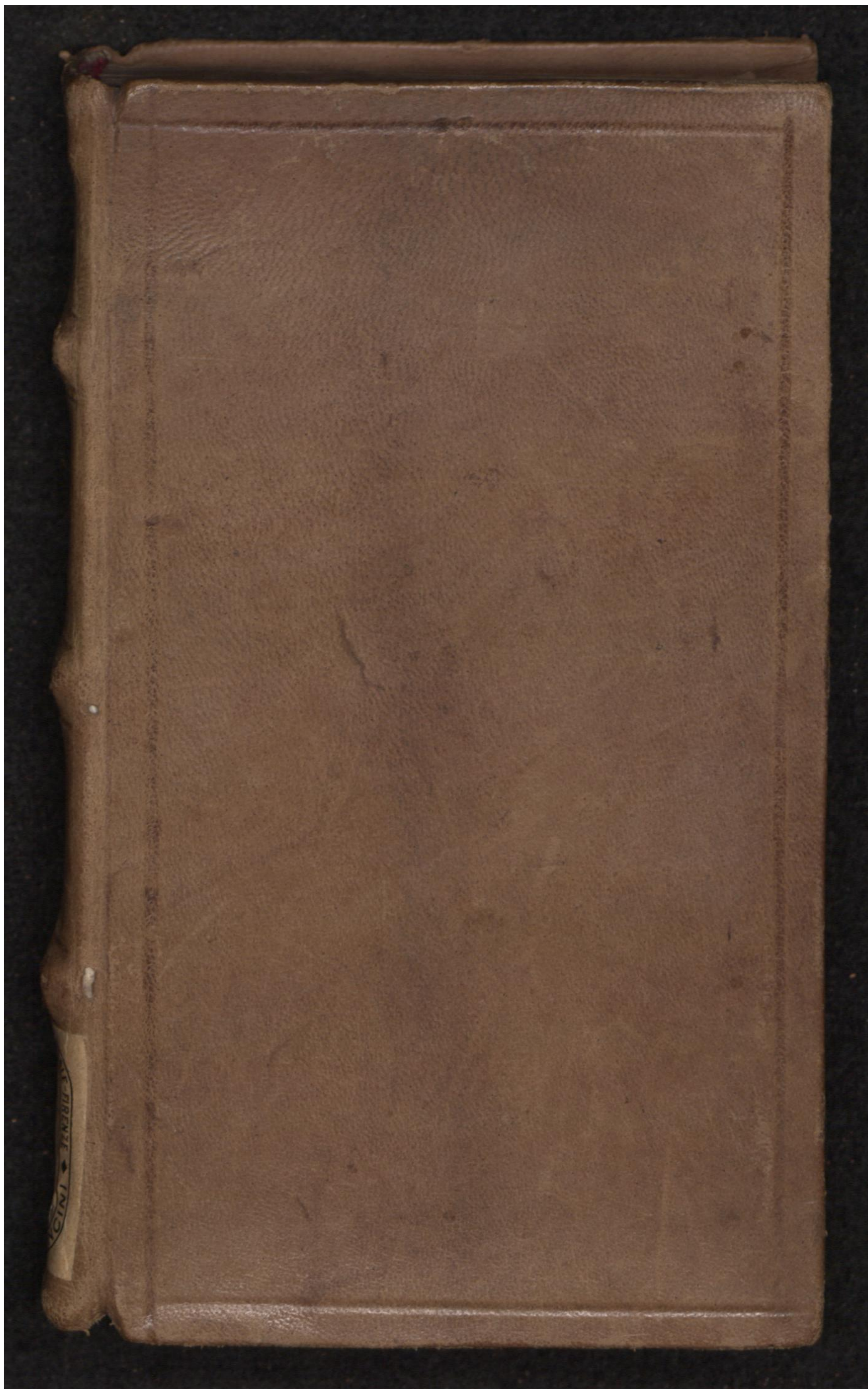
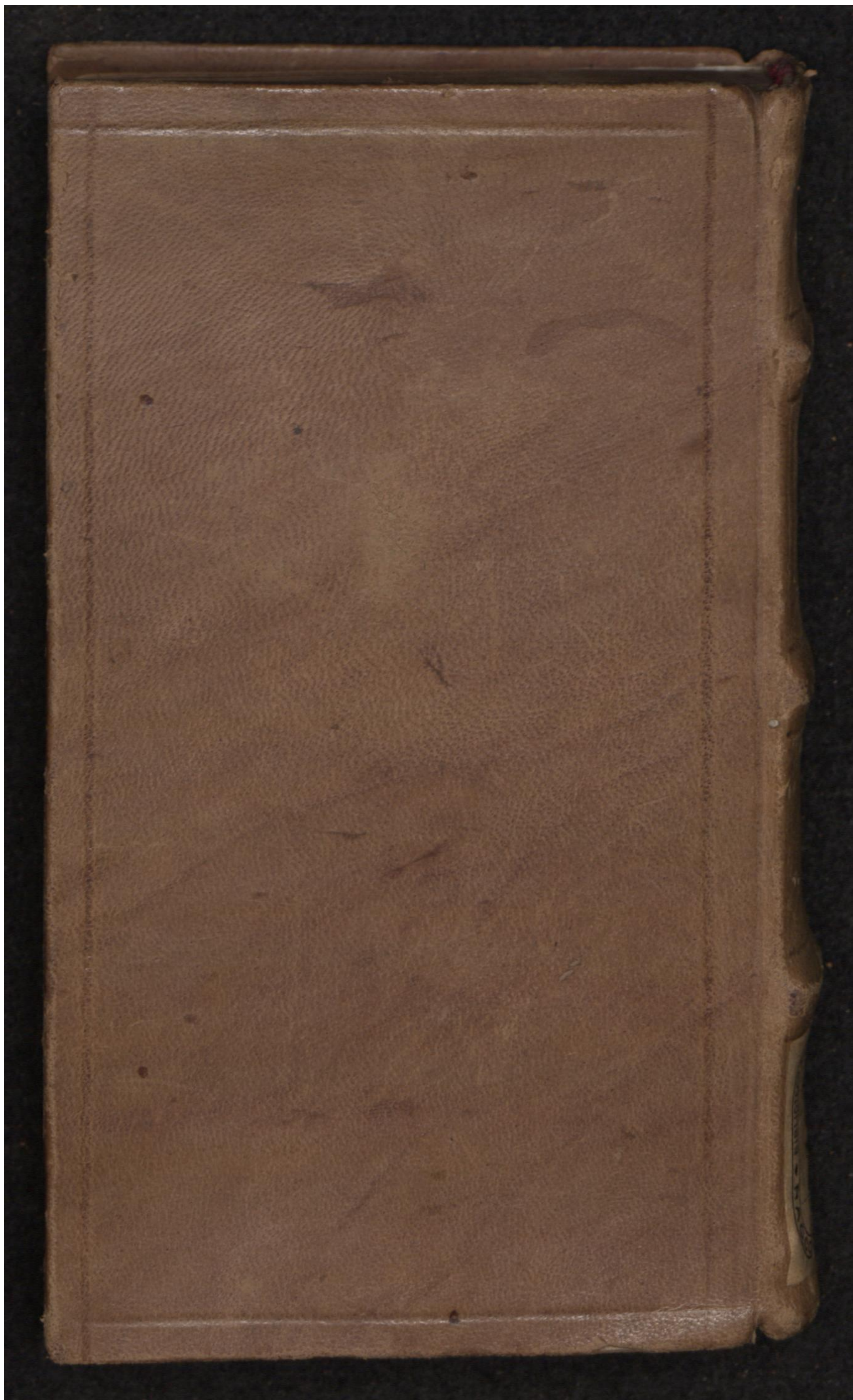



BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE-FIRENZE
RACCOLTA NENCINI
ALDINI
III
2
19





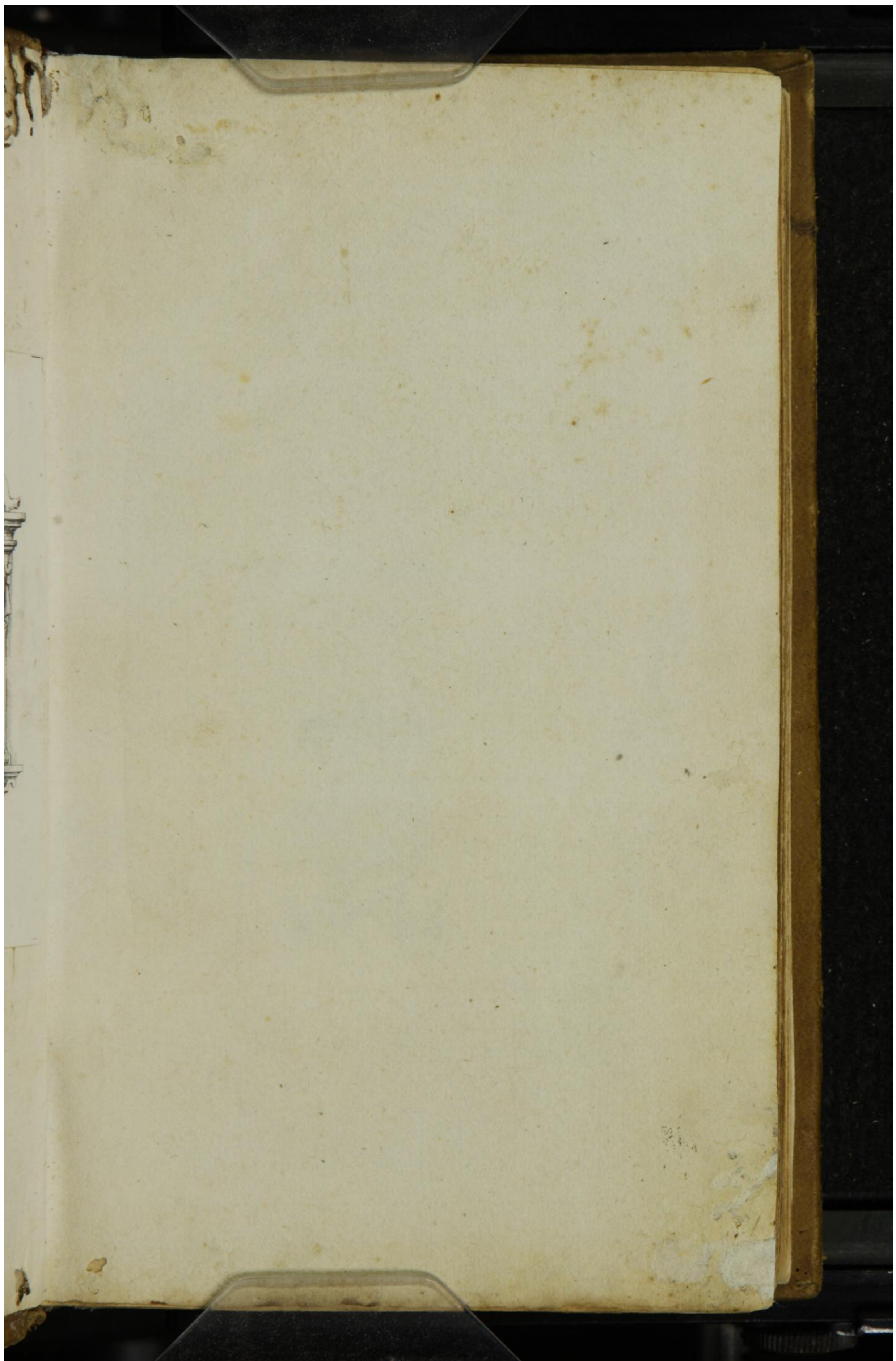


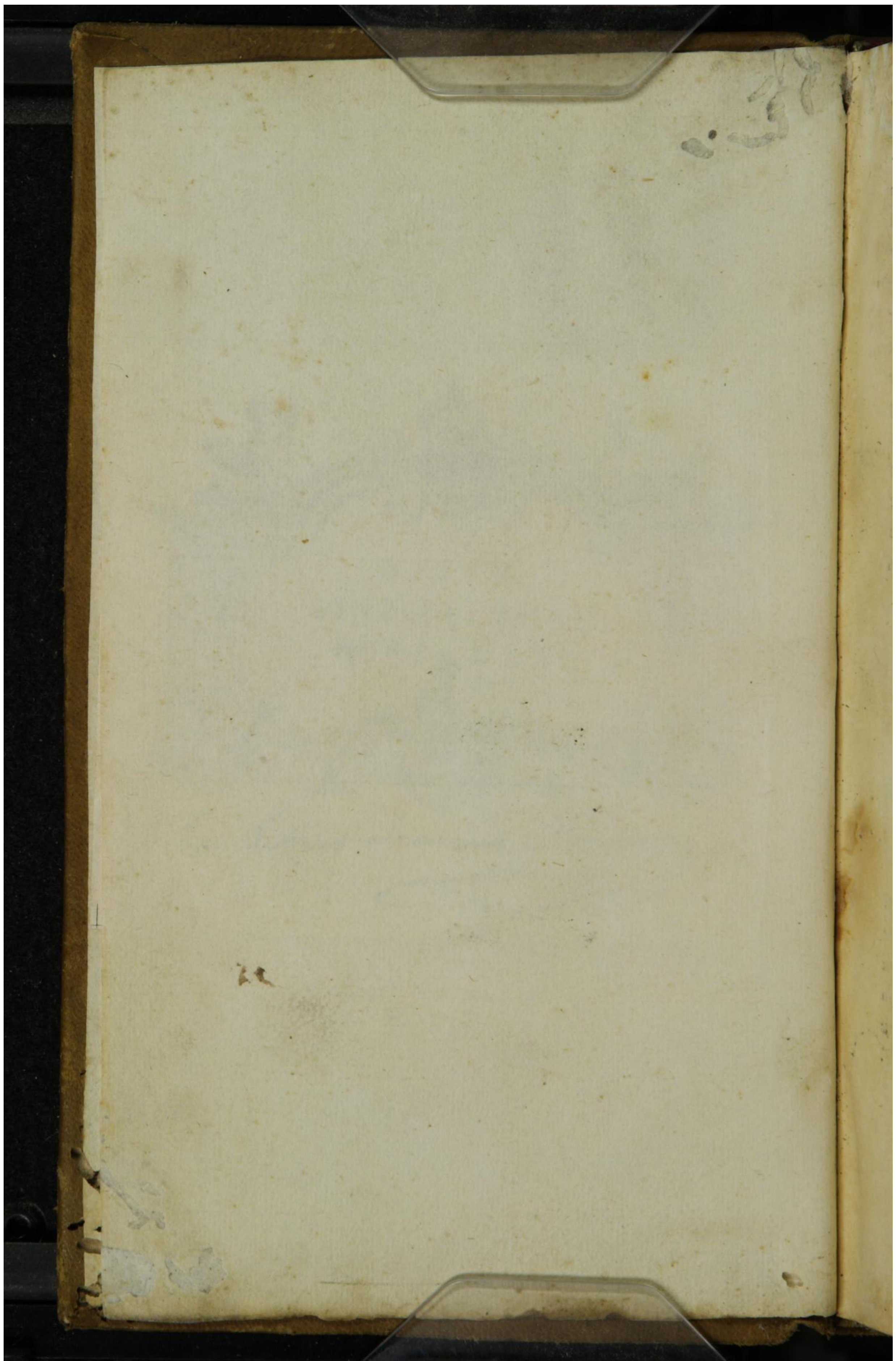






Ex Libris Joannis Nencini
1874





i

MARTIALIS.

·735·



PLINIVS IVNIOR CORNELIO PRISCO. S.

Audio Valerium Martialem decessisse, & moleste fero. Erat homo ingeniosus, acutus, et qui plurimũ in scribendo, & salis haberet, & fellis, nec candoris minus. Prosecutus eram uiatico secedẽtem. dederam uersiculis, quos de me composuit. Fuit moris antiqui, eos, qui uel singulorum laudes, uel uerbũ scripserãt, aut honoribus, aut pecunia ornare. Nostris uero temporibus, ut alia speciosa, et egregia, ita hoc in primis exoleuit. Nam postquam desiuimus facere laudãda, laudari quoque ineptum putamus. Quaeris qui sint uersiculi, quibus gratiam retulerim? mitterẽ ad te ipsum uolumen, nisi quosdã tenerẽ. Tu si placuerint hi, caeteros in libro requires. Alloquitur musam. Mandat, ut domum meam in exquiliis quaerat, adeatq; reuerenter.

Sed ne tempore non tuo disertam
Pulses ebria ianuam, uideto.
Totos dat tetricae dies Mineruae,
Dum centum studet auribus uirorum
Hoc, quod secula, posteriq; possint
Arpinis quoque comparare chartis.
Seras tutior ibis ad lucernas.
Haec hora est tua, dum furit Lyaeus,
Dum regnat rosa, dum madent capilli,
Tum me uel rigidi legant Catones.

Meritó ne eũ, qui hoc de me scripsit, et tũc dimisi amicissime, et nunc amicissimum defunctum esse doleo? dedit enim mihi, quãtum maxime potuit daturus amplius, si potuisset. Tãetsi qd homini põt dari maius, q̃ gloria, laus, & aeternitas? Aeterna, quae scripsit non erũt fortasse. Ille tamen scripsit tanquam futura. Vale.

Plurimum salis et fellis

Exquiliae.

Cur Arpinis? non Arpinatib.

IN AMPHITHEATRVM CAESARIS.

BARBARA PYRAMIDVM sileat miracula Memphis,
Assiduus iactet nec Babylona labor,
Nec Triuiæ templo molles laudentur honores,
Dissimuletq; Deum cornibus ara frequens.
Aere nec uacuo pendentia mausolea
Laudibus immodicis cares in astra ferant.
Omnis cæsareo cedat labor amphitheatro.
Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Cæsarem.

Hic ubi sydereus propius uidet astra colossus,
Et crescunt media pægmata celsa uia,
Inuidiosa feri radiabant atria Regis,
Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.
Hic ubi conspicui uenerabilis amphitheatri
Erigitur moles, stagna Neronis erant.
Hic ubi miramur uelocia munera thermas,
Abstulerat miseris tecta superbus ager.
Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras,
Vltima pars aulæ deficientis erat.
Reddita Roma sibi est, & sunt te præside Cæsar
Delitiæ populi, quæ fuerant domini.

Ad eundem.

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara Cæsar,
Ex qua spectator non sit in urbe tua?

Venit ab Orpheo cultor rhodopeius Hæmo,
Venit et epoto sarmata pastus equo,
Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,
Et quem supremæ Tethyos unda ferit.
Festinauit Arabs, festinauere Sabæi,
Et cilices nimbis hic maduere suis.
Crinibus in nodum tortis uenere Sicambri,
Atque aliter tortis crinibus Aethiopes.
Vox una Vox diuersa sonat populorum, est uox tamen una, urbs.
Cum uerus patriæ diceris esse pater.

Ad Cæsarem quod expulerit delatores.

Delatores. Turba grauis paci, placidæq; inimica quieti,
Quæ semper miseras sollicitabat opes,
Tradita Getûlis, nec cepit arena nocentes,
Et delator habet, quod dabat exilium.
Exulat Ausonia profugus delator ab urbe.
Impensis uitam principis annumeres.

Blanditur Cæsari.

Iunctam Pasiphaen Dictæo credite tauro
Vidimus, accepit fabula prisca fidem.
Nec se miretur Cæsar longæua uetustas,
Quicquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur Cæsari.

Belliger inuictis quod Mars tibi sæuit in armis,
Non satis est Cæsar, sæuit & ipsa Venus.
Prostratum Nemees et uasta in ualle leonem, Nemeis.
Nobile et herculeum fama canebat opus.
Prisca fides taceat, nam post tua munera Cæsar
Hæc iam fœminea uidimus acta manu.

Pœna Laureoli.

Qualiter in scythica religatus rupe Prometheus
Assiduam nimio pectore pauit auem,
uiscera Nuda Calidonio sic pectora præbuit urso,
Non falsa pendens in cruce Laureolus.
Viuebant laceri membris stillantibus artus, supplicium.
Inq; omni nusquam corpore corpus erat.
Denique supplicium dederat necis ille paternæ,
Vel domini iugulum foderat ense nocens.
Templa uel arcano demens spoliauerat auro,
Subdiderat sæuas uel tibi Roma faces.
Vicerat antiquæ sceleratus crimina famæ,
In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

De Dædalo.

Dædale lucano cum sic lacereris ab urso, Lacer.
Quam cuperes pennas nunc habuisse tuas.

De Rhinocerote.

Præstitit exhibitus tota tibi Cæsar arena,
Quæ non promisit prælia Rhinoceros. Rhinoceros.
O quam terribilis exarsit pronus in iras,
Quantus erat cornu cui pila taurus erat.

De leone, qui gubernatorem offendit.

Læserat ingrato leo perfidus ore magistrum
Ausus tam notas contemerare manus.
Sed dignas tanto persoluit crimine pœnas,
Et qui non tulerat uerbera, tela tulit.
Quos decet esse hominum tali sub principe mores,
Qui iubet ingenium mitius esse feris?

De Vrso.

Præceps sanguinea dum se rotat ursus arena,
Implicitam uisco perdidit ille fugam.

Splendida iam tecto cessent uenabula ferro,
Nec uolet excussa lancea torta manu.
Deprendat uacuo uenator in aere prædam,
Si captare feras aucupis arte placet.

De sue, quæ ex uulnere peperit.

Inter Cæsareæ discrimina sæua Dianæ
Fixisset grauidam cum leuis hasta suem,
Exiliit partus miseræ de uulnere matris.
O Lucina ferox hoc peperisse fuit?
Pluribus illa mori uoluisset saucia telis,
Omnibus ut natis triste pateret iter.
Quis negat esse satum materno funere Bacchum?
Sic genitum numen credite, nata fera est.

De eadem.

Icta graui telo, confossáq; uulnere mater
Sus pariter uitam perdidit, atque dedit.
O quam certa fuit librato dextera ferro.
Hanc ego Lucinæ credo fuisse manum.
Experta est numen moriens utriusque Dianæ,
Quáq; soluta parens, quáq; perempta fera est.

De sue prægnante. De eadem.

Sus fera iam grauior maturi pignora uentris
Emisit fœtum uulnere facta parens.
Nec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit.
O quantum est subitis casibus ingenium.

De Carpophoro.

Summa tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ,
Quantula Carpophori portio fusus aper. quanta est.
Ille et præcipiti uenabula condidit urso,
Primus in Arctoi qui fuit arce poli.

Partus ex uulnere.

Bacchi partus.

Subita ingenium experiuntur et indicant.

Aper.

Venatio.

Strauit & ignota spectandum mole leonem
Herculeas potuit, qui decuisse manus,
Et uolucrem longo porrexit uulnere pardum,
Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro.

Raptus abit media, quod ad æthera taurus arena,
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
Vexerat Europen fraterna per æquora taurus,
At nunc Aladen taurus in Astra tulit.
Cæsaris atque Iouis confer nunc stemma iuuentus;
Par onus ut tulerint, altius iste tulit.

De supplice elephante.

Quod pius, et supplex elephas te Cæsar adorat,
Hic modo, qui tauro tam metuendus erat.
Non facit hoc iussus, nulloq; docente magistro
Crede mihi, numen sentit & ille tuum.

De Tigride, et Leone.

Lambere securi dextram consueta magistri
Tigris ab hyrcano gloria rara iugo,
Saeua ferum rabido lacerauit dente leonem,
Res noua non ullis cognita temporibus.
Ausa est tale nihil syluis dum uixit in altis,
Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante.

Qui modo per totam flammis stimulatus arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas,
Occubuit tandem cornuto ardore potitus,
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Assentatur Cæsari.

Dum peteret pars hæc Myrinum, pars illa Triũphũ

Promisit pariter Cæsar utraque manu.
Non potuit melius litem finire iocosam.
O dulce inuicti principis ingenium.

Ad Cæsarem.

Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro
Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi.
Repserunt scopuli, mirandáq; sylua cucurrit,
Quale fuisse nemus creditur Hesperidum.
Affuit immixtum pecudum genus omne ferarum,
Et supra uatem multa pependit auis.
Ipse sed ingrato iacuit laceratus ab urso,
Hæc tamen ut res est facta, ita ficta alia est.

De Rhinocerote.

Sollicitant pauidi dum Rhinocerota magistri,
Séq; diu magnæ colligit ira feræ.
Desperabantur promissi prælia martis,
Sed tamen is rediit cognitus ante furor.
Nanque grauem gemino cornu sic extulit ursum,
Iactat ut impositas taurus in astra pilas.

De Carpophoro.

Dorica quam certo uenabula dirigit ictu
Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.
Ille tulit geminos facili ceruice iuuencos,
Illi cessit atrox bubalus, atque bison,
Hunc leo cum fugeret præceps in tela cucurrit.
I nunc, et lentas corripe turba moras.

De Naumachia Domitiani.

Si quis ades longis serus spectator ab oris,
Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit,
Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,

Principis ingeniu[m]. Spectaculu[m]. Orphei Laniatio. cornu rapido. fol. 5. Gladiator strenuus. biron. Nec. erhinio.

Et par unda fretis, hic modo terra fuit.
Non credis, spectes, dum laxent æquora martem,
Parua mora est, dices, hic modo pontus erat.

De Leandro.

Quod nocturna tibi Leandre pepercerit unda,
Desine mirari, Cæsaris unda fuit.
Cum peteret dulces audax Leandrus amores,
Et fessus tumidis iam premeretur aquis,
Sic miser instantes affatus dicitur undas,
Parcite dum propero, mergite dum redeo.

De natatoribus.

Lusit Nereidum docilis chorus æquore toto,
Et uario faciles ordine pinxit aquas.
Fuscina dente minax, nexu fuit anchora curuo
Credidimus remum, credidimusq; ratem,
Et gratum nautis sydus fulgere laconum,
Lataq; perspicuo uela tumere sinu.
Quis tantas liquidis artes inuenit in undis?
Aut docuit lusus hos Thetis, aut didicit.

Blanditur Cæsari.

Sæcula Carpophorum Cæsar si prisca tulissent,
Iam nullum monstris orbe fuisset opus.
Non Marathon taurum, Nemee frondosa leonem,
Arcas Mænalium non timuisset aprum.
Hæc armata manus hydræ mors una fuisset,
Huic percussa foret tota chimæra semel.
Ignipedes posset sine Colchide uincere tauros.
Soluere et Hesionen solus, et Andromeden.
Herculeæ laudis numeretur gloria, plus est
Bis denas pariter perdomuisse feras.

Laus Augusti.

Augusti laudes fuerant committere classes,
Et freta navali sollicitare tuba.
Caesaris haec nostri pars est quota, uidit in undis
Naumachia. Et Thetis ignotas, & Galathea feras.
Vidit in aequoreo feruentes puluere currus,
Et domini Triton ipse putauit equos.
Dumq; parat saeuis ratibus fera praelia Nereus,
Abnuit in liquidis ire pedester aquis. horruit.
Quicquid & in circo spectatur, & amphitheatro,
Diues Caesarea praestitit unda tibi.
Fucinus. Fucinus, & pigri taceantur stagna Neronis.
Hanc norint unam secula Naumachiam.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER PRIMVS.

SPERO ME SECVTVRVM IN libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non possit quisquis de se bene senserit, cum salua infimarum quoq; personarum reuerentia ludant, quae antiquis authoribus defuit, ut nominibus non tantum ueris abusi sint, sed etiam magnis. At mihi fama uilius constet, et probetur in me nouissimum ingenium. Absit a iocorum nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea scribat. Improbe facit, qui in alieno libro ingeniosus est. Lasciuam uerborum licentiam, id est epigrammaton linguam excusarem, si meum esset

Lingua Epigrammaton. fol. 30. fol. 24.

exemplum, sic scripsit Catullus, sic Marsus, sic Pedo, sic Getulicus, sic quicunque perlegitur. Siquis tamen tam ambitiose tristis est, ut apud illum in nulla pagina latine loqui fas sit, potest epistola, uel potius titulo contentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solēt spectare florales. Non intret Cato theatrum nostrū, aut si intrauerit spectet. Videor mihi meo iure facturus si epistolam uersibus clausero. Florales. Seneca fol. ii.

Ad Catonem.

Dulce. Nosses iocosæ dulces cum sacrum Floræ, Flora sacrū.
Festosq; lusus, & licentiam uulgi,
Cur in theatrum Cato seuere uenisti? Cato in theatro.
An ideo tantum ueneras, ut exires?

fol. 128 Ad lectorem. Laus Libri.

Hic est, quem legis, ille, quem requiris
Toto notus in orbe Martialis, Martialis laus.
Argutis epigrammaton libellis,
Cui lector studiose, quod dedisti
Viuenti decus, atque sentienti, Poetarū decus.
Rari post cineres habent poetæ.

Ad Librum suum.

Argiletanas mauis habitare tabernas, Taberna Argiletanæ.
Cum tibi parue liber scrinia nostra uacent.
Nescis heu nescis dominæ fastidia Romæ.
Crede mihi nimium Martia turba sapit. Turba Martia.
Maiores nusquam rhonchi, iuuenesq;, senesq;, Ronchi.
Et pueri nasum Rhinocerotis habent. Rhinocerotis nasus.
tam. Audieris cum grande sophos, dum basia captas,
iactas. Ibis ab excusso missus in astra sago. Basia captare.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,
Neue notet lusus tristis arundo tuos.
Aethereas lasciue cupis uolitare per auras,
I fuge, sed poteras tutior esse domi.

Ad lectorem ubi libri uenales.

Qui tecum cupis esse meos ubicunque libellos,
Et comites longæ quæris habere uiæ,
Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis.
Scrinia da magnis, me manus una capit.
Ne tamen ignores ubi sim uenalis, & erres
Vrbe uagus tota, me duce certus eris.
Libertum docti Lucensis quære Secundum
Limina post pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæsarem.

Contigeris nostros Cæsar si forte libellos,
Terrarum dominum pone supercilium.
Consueuere iocos uestri quoque ferre triumphi,
Materiam dictis nec pudet esse ducem.
Qua Thymelen spectas, derisoremq; Latinum,
Illa fronte precor carmina nostra legas.
Innocuos censura potest permittere lusus.
Lasciua est nobis pagina, uita proba est.

Ad Marcum.

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis,
Vis puto cum libro Marce natare tuo.

De leone Cæsaris.

Aethereas aquila puerum portante per auras
Illæsum timidis unguibus hæsit onus,
Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,
Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Quae maiora putas miracula? summus utrisque
Author adest, haec sunt Caesaris, illa Iouis.

Ad Maximum de columba Stellae.

Stellae delicium mei columba
Verona licet audiente dicam
Vicit Maxime passerem Catulli.
Tanto Stella meus tuo Catullo,
Quanto passere maior est columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Thraseae, consumatiq; Catonis
Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis,
Pectore nec nudo strictos incurris in enses,
Quod fecisse uelim te, Deciane facis.
Nolo uirum, facili redimit qui sanguine famam,
Hunc uolo, laudari qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam.

Bellus homo, et magnus uis idem Cotta uideri,
Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est.

De Gemello, et Maronilla.

Petit Gemellus nuptias Maronillae,
Et cupit, et instat, et precatur, et donat.
Adeo'ne pulchra est? immo foedius nil est.
Quid ergo in illa appetitur, et placet, et tussit.

Ad Sextilianum potorem.

Cum data sint equiti bis quinque numismata, quare
Bis decies solus Sextiliane bibis?
Iam defecisset portantes calda ministros,
Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

Itur ad Herculei gelidas qua Tyburis arces,

Fluenta.

Anio. Canaq́; sulphureis albula fumat aquis.
R ura, nemusq́; sacrum, dilectaq́; iugera musis
Reguli villa. Signat uicina quartus ab urbe lapis.
Porticus. H ic rudis æstiuas præstabat porticus umbras,
Heu quam penè nouum porticus ausa nefas.
N am subito collapsa ruit, cum mole sub illa
Gestatus biiugis Regulus esset equis.
N imirum timuit nostras fortuna querelas,
Quæ par tam magnæ non erat inuidiæ.
N unc & damna iuuant, sunt ipsa pericula tanti
Stantia non poterant tecta probare Deos.

De Arria, & Pæto.

C asta suo gladium cum traderet Arria Pæto,
Coniugij in morte fides. Quem de uisceribus traxerat ipsa suis,
S i qua fides, uulnus, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies, hoc mihi Pæte dolet.

Ad Cæsarem.

D elitias Cæsar, lususq́;, iocosq́; leonum
Vidimus, hoc etiam præstat arena tibi.
C um prensus blando toties à dente rediret,
Et per aperta uagus curreret ora lepus.
V nde potest auidus captæ leo parcere prædæ?
Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De Leone, & lepore.

R ictibus his tauros non eripuere magistri,
Per quos præda furax, itq́;, reditq́; lepus.
Quodq́; magis mirum, uelocior exit ab hoste,
Nec nihil à tanta nobilitate refert.
T utior in sola non est cum currit arena,
Nec caueæ tanta conditur ille fide.

Si uitare canum morsus lepus improbe quæris,
Ad quæ confugias ora leonis habes.

Ad Licianum de Hispaniæ locis.

Vir celtiberis non tacende gentibus,
Nostræq; laus Hispaniæ,
Videbis altam Liciane Bilbilim
Equis, et armis nobilem,
Senilemq; canum niuibus effractis sacrum
Vada Veronem montibus.
Et delicati dulce Botrodi nemus,
Pomona quod felix amat.
Tepida natabis lene Congedi uada,
Mollesq; nympharum lacus,
Quibus remissum corpus astringes breui
Salone, qui ferrum gelat.
Præstabit illic ipsa figendas prope
Voberta prendenti feras.
Aestus serenos aureo frangens Tago
Obscurus umbris arborum.
Auidam rigens Dircenna placabit sitim,
Et Nemea, quæ uincit niues.
At cum December canus, & Bruma impotens
Aquilone rauco mugiet,
Aprica repetes Tarraconis littora,
Tuamq; Laletaniam.
Ibi illigatas mollibus damas plagis
Mactabis & uernos apros,
Leporemq; forti callidum rumpes equo
Ceruos relinques uillico.
Vicina in ipsum sylua descendet focum

Iter facturo
Locorū descriptio.

Infanté cinctus sordido.
V ocabitur uenator, et ueniet tibi
Conuiua clamatus prope
L unata nusquam pellis, et nusquam togæ,
Olidæq; uestes muricæ.
P rocul horridus liburnus, et querulus cliens,
Imperia uiduarum procul.
N on rumpet altum pallidus somnum reus,
Sed mane totum dormies.
M ercætur alius grande, et insanum sophos,
Miserere tu felicium,
V eróq; fruere non superbus gaudio,
Sura. Dum Sura laudatur tuus.
N on impudenter uita, quod reliquum est, petit,
C um fama, quod satis est, habet. quem

Iocus ex Homero in Cocum. Ad emilianú.

Cocus. S i tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?

Ad leporem. De lepore et leone.

N on facit ad sæuos ceruix, nisi prima, leones,
Quid fugis hos dentes ambitiose lepus?
S cilicet à magnis ad te descendere tauris,
Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
D esperanda tibi est ingentis gloria fati
Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

Ad. Quintianum facit assertorem.

C ommendo tibi Quintiane nostros,
comendat suos libellos N ostros dicere si tamen libellos
P ossum, quos recitat tuus poeta,
S i de seruitio graui queruntur, sed.

Assertor uenias, satis'q; præstes,
Et cum se dominum uocabit ille,
Dicas esse meos, manu'q; missos.
Hoc si ter'q;, quater'q; clamitaris,
Impones plagiario pudorem. Plagiarius

Ad Fidentinum. furē epigr. Mart.

Vna est in nostris tua Fidentine libellis In furem
Pagina, sed certa domini signata figura, Laborū alienorū.
Quæ tua traducit manifesto carmina furto, Libellorū
Sic interposito uilis contaminat uncto compositionū.
Vrbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus. Bardocucullus.
Sic Arretinæ uiolant Crystallina testæ.
Sic niger in ripis errat cum forte Caystri,
Inter ledæos ridetur coruus olores. Coruus.
Sic ubi multisona feruet sacer Atthide lucus,
Improba cecropias offendit pica querelas. Pica.
Indice non opus est nostris, nec uindice libris,
Stat contra, dicit'q; tibi tua pagina, fur es.

Ad Fuscum. De amicorum iudicio.

Si quid Fusce uacas adhuc amari.
Nam sunt hinc tibi, sunt & hinc amici,
Vnum, si superest, locum rogamus,
Nec me, quod tibi sum nouus, recuses,
Omnes hoc ueteres tui fuerunt.
Tu tantum inspice, qui nouus paratur,
An possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem de uoto uitæ suæ.

Vota tui breuiter si uis cognoscere Marci
Clarum militiæ Fronto, togæ'q; decus,
Hoc petit esse sui, nec magni ruris arator, Votū suum.

Sordida'q; in paruis ocia rebus amat.
Quiſquam picta colit Spartani frigora ſaxi,
Vita ruralis. Et matutinum portat ineptus aue.
Cui licet exigui nemoris, ruris'q; beati
Ante focum plenas explicuiſſe plagas.
Et piſcem tremula ſalientem ducere ſeta,
Flaua'q; de rubro promere mella cado.
Pinguis inæquales onerat cui uillica menſas,
Et ſua non emptus præparat oua cinis.
Non amet hanc uitam, quiſquis me non amat, opto.
Viuat et urbanis albus in officiis.

Ad Cauponem.

Caupo. Continuis uexata madet uindemia nimbis,
Non potes, ut cuperes, uendere Caupo merum.

Ad Flaccum.

Puella qualis habenda. Qualem Flacce uelim quæris, nolímue puellam?
Nolo nimis facilem, difficilem'q; nimis.
Illud quod medium eſt, atq; inter utrūq; probamus,
Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod ſatiat.

De pueri pretio. *de Phebo.*

Milia pro puero centum me mango popoſcit.
Riſi ego, ſed Phœbus protinus illa dedit.
Hoc dolet, et queritur, dolet hoc mea mentula mecum,
Laudatur'q; meam Phœbus in inuidiam.
Sed ſeſtertiolum donauit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

Ad Flaccum de ſportula.

Sportula. Dat Baiana mihi quadrantes ſportula centum.
Inter delicias quid facit iſta fames.
Redde lupi nobis, tenebroſa'q; balnea Grylli?

Tam male cum cœnem, cur bene Flacce lauor? io.

De Lepore, & Leone.

Intres ampla licet torui lepus ora leonis, Leonis generositas.
Esse tamen uacuo se leo dente putat,
Quod ruet in tergum, uel quos procumbet in armos
Alta iuuencorum uulnera figet ubi?
Quid frustra nemorum dominum, regemq; fatigas?
Non nisi delecta pascitur ille fera.

fol. 7. Ad Licianum, scriptores unde. de patria quorundam poetarũ.

Verona docti syllabas amat uatis.
Marone felix Mantua est.
Censetur Apona Liuio suo tellus,
Stellaq;, nec Flacco minus.
Apollodoro plaudit imbrifer Nilus.
Nasone Peligni sonant.
Duosq; Senecas, unicumq; Lucanum Imo infans triplici
Facunda loquitur Corduba. hoc pariter.
Gaudent iocosæ Canio suo Gades,
Emerita Deciano meo. Martialis patria.
Te Liciane gloriabitur nostra,
8. Nec me tacebit Bilbilis. fol. 24.

De Leuina casta, & ad Baias adultera.

Casta nec antiquis cedens Leuina Sabinis,
Et quamuis tetrico tristior ipsa uiro.
Dum modo Lucrino, modo se præmittit Auerno,
Et dum Baianis sæpe fouetur aquis.
Incidit in flammas, iuuenemq; secuta relicto
Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem. Furem Epigramm. Mart.

Vt recitem tibi nostra rogas epigrámmata, nolo,

Non audire celer, sed recitare cupis.

Ad Fabullam ambitiosam in laude, se nimium laudantem.

Bella es, nouimus, et puella, uerum est.
Et diues, quis enim potest negare?
Sed dum te nimium Fabulla laudas,
Nec diues, neque bella, nec puella es.

Iactator.

Ad Caecilianum de g. et d. ficus.

Cum dixi ficus rides quasi barbara uerba,
Et dici ficos Caeciliane iubes.
Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci,
Dicemus ficos Caeciliane tuos.

Fici. Ficus.

Ad furem de libro suo. eius carminum.

Erras meorum fur auare librorum,
Fieri poetam posse qui putas tanti,
Scriptura quanti constet, et tomus uilis.
Non sex paratur, aut decem sophos nummis.
Secreta quaere carmina, & rudes curas,
Quas nouit unus, scrinioq; signatas
Custodit ipse uirginis pater chartae,
Quae trita duro non inhorruit mento.
Mutare dominum non potest liber notus,
Sed pumicata fronte siquis est nondum
Nec umbilicis cultus, atque membrana,
Mercare tales ab eo nec sciet quisquam.
Aliena quisquis recitat, & quaerit famam
Non emere librum, sed silentium debet.

Fur librorum. Famam quaerentes.

Ad Chaerulum.

Liber homo es nimium dicis mihi Chaerule semper.
In te qui dicit Chaerule, liber homo est.

De Ruffo, & Neuia. ii.

Quicquid agit Ruffus nihil est, nisi Neuia Ruffo, ...
Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur. Coniugalis amor.
Coenat. propinat. poscit. negat. innuit, una est
Neuia, si non sit Neuia, mutus erit. Viri amor in coniugem.
Scriberet hesterna patri cum luce salutem,
... Neuia lux, inquit, Neuia numen aue. aque.
Hanc Haec legit, & ridet demisso Neuia uultu,
Neuia non una est, quid uir inepte furis?

Ad Maximum.

Cepit Maxime Pana, quae solebat
reten Nunc ostendere Canium Terentos.

Ad librum Quadrat ad Proculum.

Vade salutatum, pro me liber ire iuberis
Ad Proculi nitidos officiose lares. Proculi Domus.
Quaeris iter? dicam, uicinum Castora canae Castoris Aedes.
Transibis Vestae, uirgineamq; domum. Vestae
Inde sacro ueneranda petes pallatia cliuo, Cliuus sacer.
Plurima qua summi fulget imago ducis. Palatiu.
Nec te detineat miri radiata colossi, Domitiani Imago
Quae Rhodium moles uincere gaudet opus.
Flecte uias hac, qua madidi sunt tecta Lyaei, Bacchi Aedes.
Et Cybeles picto stat Corybante Tholus.
Protinus à leua clari sub fronte penates,
Atriaq; excelsae sunt adeunda domus.
Hanc pete, ne metuas fastus, limenq; superbum,
Nulla magis toto ianua poste patet.
Nec propior quam Phoebus amat, doctaeq; sorores.
Hoc. Si dicet, quare non tamen ipse uenit,
Sic licet excuses, quia qualiacunque leguntur

Ista, salutator scribere non potuit.

Ad somnum.

Næuia sex cyathis septem Iustina bibatur. Bibitiones

Quinque Lycas. Lyde quattuor. Ida tribus.

Omnis ab infuso numeretur amica falerno,

Et quia nulla uenit, tu mihi somne ueni.

Ad Fidentinum. Furem suorum Epigr.

Nostris uersibus esse te poetam

Fidentine putas, cupisq; credi?

Sic dentata sibi uidetur Aegle,

Emptis ossibus, indicoq; cornu.

Sic quæ nigrior est cadente moro,

Cerussata lycoris Cerussata sibi placet lycoris.

Hac etiam ratione, qua poeta es,

Caluus cum fueris, eris comatus.

Ad Cæcilianum.

Nullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet

Vxorem gratis Cæciliane tuam,

Dum licuit, sed nunc positis custodibus, ingens

Turba fututorum est, ingeniosus homo es.

Ad Paulam.

Mœchus erat, poteras tamen hoc tu Paula negare.

Ecce uir est. nunquid Paula negare potes?

De Lino. nō reddente debita.

Dimidium donare Lino, quam credere totum,

Qui mauult, mauult perdere dimidium.

Ad Flaccum.

O mihi curarum pretium non uile mearum

Flacce Antenorei spes & alumne laris.

Pierios differ cantusq;, chorosq; sororum,

Aes dabit ex istis nulla puella tibi.
Quid petis a Phœbo? nummos habet arca Mineruæ.
Hæc sapit, hæc omnis fœnerat una deos.
Quid possunt hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
Inclinat uarias pondere nigra comas.
Præter aquas Helicon, & serta, lyrasq; deorum
Nil habet, & magnum semper inane sophos.
Quid tibi cum Cirrha? quid cum Permessidos unda?
Romanum propius, diuitiusq; forum est.
Illic æra sonant, at circum pulpita nostra,
Et steriles cathedras basia sola crepant.

De Carino: cunnilingo.

Pulchre ualet Carinus, & tamen pallet.
Parce bibit Carinus, & tamen pallet.
Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet.
Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De Festo. De Festi morte.

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,
Inq; ipsos uultus serperet atra lues,
Siccis ipse genis flentes hortatus amicos
Decreuit stygios Festus adire lacus.
Nec tamen obscuro pia polluit ora ueneno,
Aut torsit lenta tristia fata fame.
Sanctam Romanã uitam, sed morte peregit,
Dimisitq; animam nobiliore rogo.
Hanc mortem fatis magni præferre Catonis
Fama potest, huius Cæsar amicus erat.

Ad Attalum Causidicũ indoctum.

Semper agis causas, & res agis Attale semper.
Sole utitur carinus, et tamen pallet.

Potrat semp. sine pretium is.
p. morsi. de nuda.
Cathedra steril.
pulchre

Est, non est.
Virg. fol.

Eſt, non eſt, quod agas, Attale ſemper agis.
Mulas agit.
Si res, & cauſæ deſunt, agis Attale mulas.
Attale, ne quod agas deſit, agas animam.

Ad Canum.

Sportula
Sportula Cane tibi ſuprema nocte petita eſt,
Occidit, puto te Cane, quod una fuit.

Ad Soſibianum.

E ſeruo ſcis te genitum, blandeq; fateris,
Cum dicis dominum Soſibiane patrem.

De Regulo. fol. 7.

Hæc quæ puluere diſſipata multo
Longas porticus explicat ruinas,
Porticus ruit
En quanto iacet abſoluta caſu.
Tectis nam modo Regulus ſub illis
Geſtatus fuerat, receſſeratq;.
Victa eſt pondere cum ſuo repente,
Et poſtquam dominum nihil timebat,
Securo ruit incruenta damno.
Tantæ Regule poſt metum querelæ,
Quis curam neget eſſe te deorum,
Propter quem fuit innocens ruina?

De Manuellā. Spurcam fœminam.

Os, & labra tibi lingit Manuella catellus,
Catellus.
Non miror merdas ſi libet eſſe cani.

De Quirinali. futuente Ancillas.

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
Cum uult habere filios, & inuenit,
Quo poſſit iſtud more, futuit ancillas,
Vernæ.
Domumq;, & agros implet equitibus uernis.
Pater familiæ uerus eſt Quirinalis.

De Mario.

Venderet excultos colles cum præco facetus,
Atque suburbani iugera pulchra soli,
Errat ait, si quis Mario putat esse necesse
Vendere, nil debet, fœnerat immo magis.
Quæ ratio est igitur? seruos ubi perdidit omneis,
Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere uellet
Omnia? sic Mario noxius hæret ager.

Marianu.

De Nouio Microspico.

Vicinus meus est, manu'q; tangi
De nostris Nouius potest fenestris.
Quis non inuideat mihi, putet'q;
Horis omnibus esse me beatum,
Iuncto cui liceat frui sodale?
Tam longe est mihi, quam Terentianus,
Qui nunc Niliacam regit Syenen.
Non conuiuere, nec uidere saltem,
Non audire licet, nec urbe tota
Quisquam est tam prope, tam procul'q; nobis.
Migrandum est mihi longius, uel illi.
Vicinus Nouio, uel inquilinus
Sit, siquis Nouium uidere non uult.

Vicinitas

Ad Fescœniam. Sbriam duplicitur.

Ne grauis hesterno fragres Fescœnnia uino
Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
Ista linunt dentes ientacula, sed nihil obstat
Extremo ructus cum uenit à barathro.
Quid, quod olet grauius mixtum diapasmate uirus,
Atque duplex animæ longus exit odor?

Ructus à barathro.

Diapasma.

Notas ergo nimis fraudes, deprensáq; furta
Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alcimum.

Alcime, quem raptum domino crescentibus annis
Labicana leui cæspite uelat humus,
Accipe non Phario nutantia pondera saxo,
Quæ cineri uanus dat ruitura labor:
Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
Quæq; uirent lachrymis humida prata meis.
Accipe care puer nostri monumenta doloris,
Hic tibi perpetuo tempore uiuit honor.
Cum mihi supremos Lachesis perneuerit annos,
Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam.

Garris in aurem semper omnibus Cinna.
Garris & illud, teste quod licet turba.
Rides in aurem, quereris. arguis. ploras.
Cantas in aurem. iudicas. taces. clamas.
Adeo ne penitus sedit hic tibi morbus,
Vt sæpe in aurem Cinna Cæsarem laudes.

Ad Bassam tribadem.

Quod nunquam maribus iūctam te Bassa uidebam,
Quodq; tibi mœchum fabula nulla dabat.
Omnis & officium circa te semper obibat
Turba tui sexus, non adeunte uiro.
Esse uidebaris fateor Lucretia nobis,
At tu, pro facinus Bassa, fututor eras.
Inter se geminos audes committere cunnos,
Mentiturq; uirum prodigiosa Venus.
Commenta es dignum Thebano ænigmate monstrū,

Hic ubi uir non est, ut sit adulterium.

14. Adulteriũ sine viro.

Ad Lælium. 31.

Cum tua non edas, carpis mea carmina Læli.
Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

carptor alieni carminis.

Ad Mamurianum. Paupem libidinosum.

Saepe mihi queritur non siccis Cestus ocellis,
Tangi se digito Mamuriane tuo.
Non opus est digito, totum tibi Ceston habeto,
Si deest nil aliud Mamuriane tibi.
Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,
Nec curtus Chiones, Antiopésue calix.
Cærea si pendet lumbis, & trita lacerna,
Dimidiasq; nates Gallica palla tegit.
Pasceris et nigræ solo nidore culinæ,
Et bibis immundam cum cane pronus aquam.
Non culum, neq; enim est culus, qui non cacat olim,
Sed fodiam digito, qui superest, oculum.
Nec me zelotypum, nec dixeris esse malignum.
Denique pædica Mamuriane satur.

Curtus chiones

Palla Gallica.

De Aquino Amico fido Epitaph.

Fabritio iunctus fido requiescit Aquinus,
Qui prior elysias gaudet abisse domos. adisse.
Ara duplex primi testatur munera pili.
Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.
Iunctus uterque sacro laudatæ fœdere uitæ, iunctus.
Famaq; quod raro nouit, amicus erat.

Epitaphium Amicorũ duorũ.

Ad Aeglen fellatricem.

Cantasti male, dum fututa es Aegle.
Iam cantas bene, basianda non es.

Ad Helium.

Quod clamas semper, quod agētibus obstrepis Heli,
Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Scazontem de fellatore quodam.

Si non molestum est, teq; non piget Scazon, Staton.
Nostro rogamus pauca uerba Materno
Dicas in aurem, sic ut audiat solus.
Amator ille tristium lacernarum,
Et bæticatus, atque leucophæatus,
Qui coccinatos non putat uiros esse,
Amethystinasq; mulierum uocat uestes,
Natiua laudat, habeat, & licet semper
Fuscos colores, galbanos habet mores,
Rogabit, unde suspicer uirum mollem.
Vna lauamur, aspicit nihil sursum, fuscum.
Sed spectat oculis deuorantibus draucos,
Nec ociosis mentulas uidet labris.
Quæris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Neuolum causidicum. Loquacem.

Cum clamant omnes, loqueris tu Neuole semper, tantum.
Et te patronum, causidicumq; putas.
Hac ratione potest nemo non esse disertus.
Ecce tacent omnes, Neuole dic aliquid.

Ad Flaccum.

Avarus podagricus. Litigat, & podagra Diodorus Flacce laborat,
Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est.

Ad Calenum auarum.

Non plenum modo uicies habebas,
Sed tam prodigus, atque liberalis,
Et tam lautus eras Calene, ut omnes

Optarent tibi centies amici.
Audit uota Deus, precesq; nostras,
Atque intra puto septimas calendas
Mortes hoc tibi quattuor dederunt.
At tu sic quasi non foret relictum,
Sed raptum tibi centies, abisti
In tantam miser esuritionem,
Vt conuiuia sumptuosiora,
Toto quæ semel apparas in anno,
Nigræ sordibus explices monetæ,
Et septem ueteres tui sodales
Constemus tibi plumbea selibra.
Quid dignum meritis precemur istis?
Optemus tibi milies Calene,
Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

Mammas, atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio.

Illa manus quondam studiorum fida meorum,
Et felix domino, notaq; Cæsaribus,
Destituit primos uirides Demetrius annos,
Quarta tribus lustris addita messis erat.
Ne tamen ad stygias famulus descenderet umbras,
Vreret implicitum cum scelerata lues
Cauimus, & domini ius omne remisimus ægro,
Munere dignus erat conualuisse meo.
Sensit deficiens sua præmia, meq; patronum
Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim.

Qui pinxit Venerem tuam Lycori,
Blanditus, puto, pictor est Mineruæ.

Ad Scæuolam.

Si dederint superi decies mihi millia centum,
Dicebas nondum Scæuola factus eques.
Qualiter o uiuam, quam large, quamq; beate.
Riserunt faciles, & tribuere Dei.
Sordidior multo post hoc toga, penula peior.
Calceus est sarta terq; quaterq; cute,
Deq; decem plures semper seruantur oliuæ.
Explicat & cœnas unica mensa duas.
Et Veientani bibitur fæx crassa Rubelli.
Asse cicer tepidum constat, & asse Venus.
In ius o fallax, atque inficiator eamus,
Aut uiue, aut decies Scæuola redde Deis.

Ad Iulium.

O mihi post nullos Iuli memorande sodales,
Si quid longa fides, canaq; iura ualent.
Bis iam pene tibi consul trigesimus instat,
Et numerat paucos uix tua uita dies.
Non bene distuleris, uideas quod posse negari,
Et solum hoc ducas, quod fuit esse tuum.
Expectant curæq;, catenatiq; labores.
Gaudia non remeant, sed fugitiua uolant.
Hæc utraque manu, complexuq; assere toto
Sæpe fluunt, immo sic quoque lapsa sinu.
Non est crede mihi sapientis dicere uiuam.
Sera nimis uita est crastina. uiue hodie.

Ad Auitum.

Sunt bona, sunt quædã mediocria, sunt mala plura, 17. Hic
Quæ legis, hic aliter non fit Auite liber. Liber fit.

Ad Titum.

Cogit me Titus actitare causas, Causidicus.
Et dicit mihi sæpe, magna res est. Agricola.
Res magna est Tite, quam facit Colonus.

Ad Tuccam.

Quid te Tucca iuuat uetulo miscere falerno Vaticanus.
In uaticanis condita musta cadis?
Quid tantum fecere boni tibi pessima uina, Vina pessima.
Aut quid fecerunt optima uina mali?
De nobis facile est, scelus est iugulare falernum,
Et dare campano toxica sæua mero. Vinũ campanũ.
Conuiuæ meruere tui fortasse perire,
Amphora non meruit tam pretiosa mori.

Ad Aeliam. Tussientem

Si memini fuerant tibi quattuor Aelia dentes. Dentes excuti.
Expuit una duos tussis, & una duos. Tussientulla.
Iam secura potes totis tussire diebus.
Nil istic quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cæcilianum. Gulosũ

Dic mihi, quis furor est, turba spectante uocata,
Solus boletos Cæciliane uoras? Boleti.
Quid dignum tanto, uentriq;, gulæq; precabor?
Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porsenã, & Mutio Scæuola. De perseuerantia Mutij scæuolæ.

Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focis.
Sed tam sæua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire uirum.

Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit.
Maior deceptæ fama est, & gloria dextræ.
Si non errasset fecerat illa minus.

De Leone, et Lepore.

Præda parua non primum Magnis Leonibus.

Quid nunc sæua fugis placidi lepus ora leonis,
Frangere tam paruas non didicere feras,
Seruantur magnis isti ceruicibus ungues,
Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.
Præda canum lepus est, uastos non implet hiatus.
Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.

Ad Cottam. Pediconem.

... Inuitas nullum, nisi cum quo Cotta lauaris,
Et dant conuiuam balnea sola tibi.
Miraбar quare nunquam me Cotta uocasses,
Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum. fol.

Curium simulat

Aspicis incomptis Ilum Deciane capillis,
Cuius & ipse times triste supercilium.
Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos,
Nolito Fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum. fol. 25.

Hortatur ut edat opus suum.

... Ede tuos tandem populo Faustine libellos,
Et cultum docto pectore profer opus.
Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,
Nec sileant nostri, prætereantq; senes.
Ante fores stantem dubitas admittere famam,
Teq; piget curæ præmia ferre tuæ.
Post te uicturæ, per te quoque uiuere chartæ
Incipiant, cineri gloria sera uenit. datur.

Ad Sextilianum.

Sextiliane bibis quantum subsellia quinque
Solus, aqua toties ebrius esse potes.
Nec consessorum uicina numismata tantum,
Aera sed à cuneis ulteriora petis.
Non hæc pelignis agitur uindemia prælis,
Vua nec in tuscis nascitur ista iugis.
Testa, sed antiqui felix siccatur Opimi,
Egerit & nigros massica cella cados,
A caupone tibi fæx laletana petatur,
Si plusquam decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum.

Hesterna tibi nocte dixeramus,
Quincunces puto post decem peractos,
Cœnares hodie Procille mecum.
Tu factam tibi rem statim putasti,
Et non sobria uerba subnotasti
Exemplo nimium periculoso.
Μισῶ μνάμονα συμπόταν Προκίλλε.

De Acerra.

Hesterno fœtere mero, qui credit Acerram
Fallitur. in lucem semper Acerra bibit.

Ad Fidentinum.

Fama refert nostros te Fidentine libellos,
Non aliter populo quam recitare tuos.
Si mea uis dici, gratis tibi carmina mittam.
Si dici tua uis, hæc eme, ne mea sint.

De Diaulo medico.

Chirurgus fuerat, nunc est uespillo Diaulus.
Cœpit, quod poterat, Clinicus esse modo.

De Encolpo.

Hos tibi Phœbe uouet totos à uertice crines
Encolpus, domini Centurionis amor.
Grata pudens meriti tulerit cum præmia pili,
Quamprimum longas Phœbe recide comas.
Dum nulla teneri sordent lanugine uultus,
Dumq́; decent fusæ lactea colla iubæ,
Vtq́; tuis longum, dominusq́;, puerq́; fruatur
Muneribus, tonsum fac cito, sero uirum.

Ad Sabidium.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare.
Hoc tantum possum dicere, non amo te.

De Gellia.

Amissum non flet, cum sola est Gellia, patrem.
Si quis adest, iussæ prosiliunt lachrymæ.
Non luget, quisquis laudari Gellia quærit.
Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam.

Incustoditis, & apertis Lesbia semper
Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
Et plus spectator, quam te delectat adulter.
Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.
At meretrix abigit testem ueloq́;, seraq́;,
Raraq́;, si memini, fornice rima patet.
A Chione saltem, uel ab Helide disce pudorem,
Abscondunt spurcas hæc monimenta lupas.
Nunquid dura tibi nimium censura uidetur?
Deprehendi ueto te Lesbia, non futui.

Ad Cornelium.

Versus scribere me parum seueros,

Libelli Martialis quales.

Nec quos perlegat in schola magister fol. 25.
Corneli quereris, sed ii libelli
Tanquam coniugibus suis mariti
Non possunt sine mentula placere.
Quid si me iubeas Thalassionem
Verbis dicere non Thalassionis.
Quis floralia uestit, & stolatum
Permittit meretricibus pudorem?
Lex hæc carminibus data est iocosis, fol. 30.
Ne possint, nisi pruriant, iuuare.
Quare deposita seueritate
Parces lusibus, & iocis rogamus.
Nec castrare uelis meos libellos,
Gallo turpius est nihil Priapo.

Mariti no placent
Coniug. sine men
Thalassio.
Floralia.
carminu iocosoru lex.

Ad Lucanum, & Tullum. De mutuo eorũ Amore.

Si Lucane tibi, uel si tibi Tulle darentur,
Qualia ledæi fata lacones habent.
Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus,
Quod pro fratre mori uellet uterque prior.
Diceret, infernas si quis prior isset ad umbras,
Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Amicorum par.

Ad Bassam.

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro,
Bassa bibis uitro, carius ergo cacas.

18. Ad Fidentinum Male recitantem.

Quem recitas meus est o Fidentine libellus,
Sed male cum recitas, incipit, esse tuus.

Ad Decianum. De Deciani laudibus.

Si quis erit, raros inter numerandus amicos,
Quales prisca fides, famaq; nouit auos.

Amicorũ par.
Amicitia vera.

Verus Vir S i quis Cecropiæ madidus, latiæq; Mineruæ
Artibus, & uera simplicitate bonus,
S i quis erit recti custos, imitator honesti,
Et nihil arcano qui roget ore Deos.
S i quis erit magnæ subnixus robore mentis,
Dispeream, si non hic Decianus erit.

79.6 Ad Liuidum.

Inuidus. Q ui ducis uultus, & non legis ista libenter,
Omnibus inuideas Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium.

V rbanus tibi Cæcili uideris.
N on es, crede mihi. quid ergo? uerna es.
Transtyberina regio. H oc, quod transtyberinus ambulator,
Q ui pallentia sulphurata, fractis
P ermutat uitreis. quod ociosæ
Corona ociosa. V endit qui madidum cicer coronæ.
Q uod custos, dominusq; uiperarum.
Q uod uiles pueri salariorum.
Q uod fumantia, qui tomacla raucis tomata raucus.
C ircumfert tepidis cocus popinis. coquus.
Q uod non optimus urbicus poeta.
Q uod de gadibus improbus magister.
Q uod bucca est ueluli loquax Cynædi. edax.
Q uare desine iam tibi uideri,
Q uod soli tibi Cæcili uideris.
Q ui Galbam salibus tuis, & ipsum
P osses uincere Sextium caballum. testrium.
Nasus. N on cuicunque datum est habere nasum.
L udit. qui stolida procacitate,
Caballus. N on est Cestius ille, sed Caballus. testrius.

De Portia.

Coniugis audisset fatum cum Portia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor,
Nondum scitis, ait, mortem non posse negari.
Credideram satis hoc uos docuisse patrem.
Dixit, & ardentes auido bibit ore fauillas.
I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum.

Bis tibi triceni fuimus Mancine uocati,
Et positum est nobis nil here, præter aprum.
Non quæ de tardis seruantur uitibus uuæ,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
Non pira, quæ lenta pendent religata genesta,
Aut imitata breues punica mala rosas.
Rustica lactantes, nec misit fiscina metas,
Nec de picenis uenit oliua cadis.
Nudus aper, sed et hic minimus, qualis'q; necari
A non armato pumilione potest.
Et nihil inde datum est, tantum spectauimus omnes
Ponere aprum nobis, sic & arena solet.
Ponatur tibi nullus aper post talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam.

Lasciuos leporum cursus, lusus'q; leonum,
Quod maior nobis charta, minor'q; gerit.
Et bis idem faciamus. nimium si Stella uidetur
Hoc tibi, bis leporem tu quoque pone mihi.

De Libro suo.

Edita ne breuibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur potius τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος.

Ad Aedilum.

Cum dicis propero, fac si facis Aedile, languet
Protinus, & cessat debilitata Venus.
Expectare iube, uelocius ibo retentus.
Aedile si properas, dic mihi ne properem.

De Diaulo medico.

Nuper erat medicus, nunc est Vespillo Diaulus,
Quod Vespillo facit, fecerat & medicus.

De littoribus Altini.

Aemula Baianis Altini littora uillis,
Et Phaethontei conscia sylua rogi.
Quemq; Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit, ad Euganeos sola puella lacus.
Et tu ledæo felix Aquileia Timauo.
Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.
Vos eritis nostræ portus, requiesq; senectæ,
Si iuris fuerint ocia nostra sui.

Ad Posthumum.

Quod te mane domi toto non uidimus anno,
Vis dicam, quantum Posthume perdiderim.
Tricenos puto bis, uicenos ter puto nummos.
Ignosces, togulam Posthume pluris emo.

Ad Augustum.

Sæpe meos laudare soles Auguste libellos.
Inuidus ecce negat, non minus ergo soles.
Quid, quod honorato non sola uoce dedisti,
Non alius poterat, quæ dare dona mihi.
Ecce iterum nigros contorsit liuidus ungues.
Da Cæsar tanto, tu magis, ut doleat.

Ad Cloen.

21.

In Prodigam.

Donasti tenero Cloe Luperco
Hispanas, Tyriasq;, coccinasq;,
b Indos. Sardonicas. Scythas. Smaragdos,
a Et lotam tepido togam Galeso,
Et centum numeros nouæ monetæ,
Et quicquid petit, usque, & usque donas.
Vr. Væ Glabraria, uæ tibi Misella.
Nudam te statuet tuus Lupercus.

Lupercalia.

Ad Pudentem. libri sui

uerba. Obstat care Pudens nostris sua turba libellis,
Lectoremq; frequens lassat, & implet opus.
Rara iuuant. primis sic maior gratia pomis.
Hyberne pretium sic meruere rosæ.
Sic spoliatricem commendat Fastus amicam,
Ianua nec iuuenem semper aperta tenet.
numeratur. Sæpius in libro memoratur Persius uno,
Quam leuis in tota Marsus amazonide. fol
Tu quoque de nostris releges quæcunque libellis,
putes Esse puta solum. sic tibi pluris erit.

Rara iuuant.

Ad Piscatorem. de piscibus baianis.

Baiano procul à lacu monemus
Piscator fuge, ne nocens recedas.
Sacris piscibus hæ natantur undæ,
Qui norunt dominum, manumq; lambunt,
Orbe. Illam, qua nihil est in orbe maius.
Quid quod nomen habent, & ad magistri
Vocem quisque sui uenit citatus.
Hoc quondam Libys impius profundo,
Dum prædam calamo tremente ducit,
Raptis luminibus repente cæcus

Piscator.

Pisces ad manu[m] ueniunt.

Captum non potuit uidere piscem.
Et nunc sacrilegos perosus hamos,
Baianos sedet ad lacus rogator.
At tu dum potes innocens recede potens.
Iactis simplicibus cibis in undas,
Et pisces uenerare dedicatos. delicatos.

Ad Hippodamum.

Quod cupis in nostris, dicique, legique libellis,
Et nonnullus honos creditur esse tibi.
Ne ualeam, si non res est gratissima nobis,
Et uolo te chartis inseruisse meis.
Sed tu nomen habes auersum fonte sororum
Impositum, mater quod tibi dura dedit.
Quod neque Melpomene, quod nec Polyhymnia possit,
Nec pia cum Phoebo dicere Calliope.
Inepta excusatio. Ergo aliquod gratum musis tibi nomen adopta.
Non semper belle dicitur Hippodamus.

de uipa ol. 25. De Ape electro inclusa.

Et latet, et lucet Phaethontide condita gutta,
Vt uideatur apis nectare clausa suo.
Dignum tantorum pretium tulit illa laborum.
Credibile est ipsam sic uoluisse mori.

Ad Sosibianum.

Plena laboratis habeas cum scrinia libris,
In librorum Emittis quare Sosibiane nihil?
multitudine Edent hæredes inquis mea carmina. quando?
scribebat Tempus erat iam te Sosibiane legi.
nihil.

Ad Attalum.

Sordida cum tibi sit, uerum tamen Attale dicit,
Toga sordida Quisquis te niueam dicit habere togam.

De damis interse certantibus.

De pugna damarum.

Frontibus aduersis molles concurrere damas
Vidimus, et fati sorte iacere pari.
Spectauere canes prædam, stupuitq; superbus
Venator cultro nil superesse suo.
Vnde leues animi tanto caluere furore?
Sic pugnant tauri, sic cecidere uiri.

Ad Olum. Senem.

Cana est barba tibi. nigra est coma. tingere barbam Barba.
cana. Non potes, hæc caũsa est. sed potes Ole comam.

Ad Afrum.

Centum Coranus, & ducenta Mancinus,
Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus, cra'bt reperita.
Decies Sabellus, alterumq; Seranus.
Ex insulis, fundisq; tricies soldum,
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.
Totis diebus Afer hoc mihi narras.
Et teneo melius ista, quam meum nomen.
Numeres oportet aliquid, ut pati possim.
Quottidianam refice nauseam nummis.
Audire gratis Afer ista non possum.

Ad Gallam.

Galla nega, satiatur amor, nisi gaudia torquent,
Sed noli nimium Galla negare diu.

Ad Charinum.

Argenti genus omne comparasti,
Et solus ueteres Myronis artes,
Solus Praxitelis manus, Scopæq;,
Solus Phidiaci toreuma cœli,
Solus Mentoreos habes labores.

Nec desunt tibi uera glaniana, grantiana.
Nec quæ Callaico linuntur auro, gallanico.
Nec mensis anaglypta de paternis. anaglíphades.
Argentum tamen inter omne miror,
Quare non habeas Charine purum? culum.

Ad Posthumum.

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
Et docti Senecæ ter numeranda domus.
Prætulimus tantis solum te Posthume regnis.
Pauper eras, & eques, sed mihi consul eras.
Tecum ter denas numeraui Posthume brumas,
Communis nobis lectus & unus erat.
Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
Largus opum. expecto, Posthume quid facias.
Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.
Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem. Ad Poetam nō bonū.

Quid recitaturus circundas uellera collo?
Conueniunt nostris auribus illa magis.

Ad Flaccum. fol. 43. a tr.

Si quis forte mihi posset præstare roganti,
Audi, quem puerum Flacce locare uelim. rogare.
Niliacis primum puer hic nascatur in oris.
Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
Sit niue candidior, nanque in mareotide fusca
Pulchrior est, quanto rarior iste color. es/ solet.
Lumina syderibus certent, mollesq; flagellent
Colla comæ. tortas non amo Flacce comas.
Frons breuis, atq; modus breuiter sit naribus uncis.
Pestanis rubeant æmula labra rosis.

Honores mutant mores

Pueri pulchritudinē explicat.

Saepe & nolentem cogat, nolitq; uolentem.
Liberior domino saepe sit ille suo.
Et timeat pueros, excludat saepe puellas.
Vir reliquis, uni sit puer ille mihi.
Iam scio, nec fallis, nam me quoq; iudice uerum est.
Talis erat, dices, noster Amazonicus.

In Coracinum.

Non dixi Coracine te cinaedum.
Non sum tam temerarius, nec audax,
Nec mendacia qui loquar libenter.
Si dixi Coracine te cinaedum,
Iratam mihi Pontiae lagenam,
Iratum calicem mihi Metelli.
Iuro per syrios tibi tumores.
Iuro per Berecyntios furores,
Quod dixi tamen hoc leue, & pusillum est.
Quod notum est, quod & ipse non negabis.
Dixi te Coracine cunnilingum.

De Vesbio monte.

Hic est pampineis uiridis modo Vesbius umbris.
Presserat hic madidos nobilis uua lacus.
Haec iuga quam Nysae colles plus Bacchus amauit.
Hoc nuper Satyri monte dedere choros.
Haec Veneris sedes Lacedaemone gratior illi.
Hic locus herculeo nomine clarus erat.
Cuncta iacent flammis, & tristi mersa fauilla,
Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Ad Phoebum.

Haec tibi pro nato plena dat laetus Acerra
Phoebe Palatinus munera Parthenius.

Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,
Impleat innumeras Burrus olympiadas. Hirrus.
Fac rata uota patris: sic te tua diligat uxor, arbor.
Gaudeat & certa uirginitate soror.
Perpetuo sic flore mices, sic denique non sint
Tam longe Bromio, quàm tibi Phoebe comae.

De Sabello causidico.

Saturnalia diuitem Sabellum
Fecerunt, merito tumet Sabellus.
Nec quenquam putat esse (praedicatq;)
Inter causidicos beatiorem.
Hos fastus, animosq; dat Sabello faustus.
Farris semodius, fabaeq; fresae,
Et turis, piperisq; tres selibrae,
Et lucanica uentre cum falisco,
Et nigri syra defruti lagoena,
Et ficus Lybicae gelata testa,
Cum bulbis, cochleisq;, caseoq;.
Piceno quoque uenit à cliente,
Parcae cistula non capax oliuae,
Et crasso figuli polita coeno
Septennaria synthesis Sagunti,
Hispanae luteum rotae toreuma,
Et lato uariata Mappa clauo,
Saturnalia fructuosiora
Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaethonte.

Enatus stus Phaéthon tabula tibi pictus in hac est.
Quid tibi uis Dipyron, qui Phaethonta facis?

In Papilum.

Praecidi gaudes, praecisus Papile ploras.
Cur quae uis fieri Papile, facta doles?
Poenitet obscoenae pruriginis, an magis illud
Fles, quod praecidi Papile desieris?

Ad Flaccum. de suo libello .s. 18.

Nescis, crede mihi, quid sint epigrammata Flacce, Epigramam
Qui tantum lusus illa, iocosq; putas.
Ille magis ludit, qui scribit prandia saeui
Thereos, aut coenam crude Thyeste tuam.
Aut puero liquidas aptantem Daedalon alas,
Pascentem siculas aut Polyphemon oues.
A nostris procul est omnis uesica libellis.
Musa nec insano syrmate nostra tumet. Syrma
Illa tamen laudant omnes, mirantur, adorant.
Confiteor, laudant illa, sed ista legunt.

Ad Thaidem.

Quid me Thai senem subinde dicis? libido etiam senem
Nemo est Thais senex ad irrumandum. comitatur.

In Caecilianum. Auarum.

Cum tibi non essent sexmilia Caeciliane,
Ingenti latae uectus es hexaphoro. Hexaphorus.
Postquam bis decies tribuit Dea caeca, sinumq;
Ruperunt nummi, factus es ecce pedes.
Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem? Lectica
Dii reddant sellam Caeciliane tibi.

In Aedilum.

Gestari iunctis nisi desinis Aedile capris,
Qui modo ficus eras, iam caprificus eris. caprificus.

Ad Cosmum.

Hunc, quem saepe uides inter penetralia nostrae

Pallados, & templi limina Cosme noui.

Cum baculo, peráq; senem, cui cana, putrisq;
Stat coma, & in pectus sordida barba cadit,
Cæreaquem nudi tegit uxor abolla grabati,
Cui dat latratos obuia turba cibos.
Esse putas Cynicum deceptus imagine falsa.
Non est hic Cynicus Cosme. quid ergo? canis.

Ad Colinum.

O cui tarpeias licuit contingere quercus,
Et meritas prima cingere fronde comas.
Si sapis utaris totis Coline diebus,
Extremumq; tibi semper adesse putes.
Lanificas nulli tres exorare puellas
Contigit. obseruant quem statuere diem.
Diuitior Crispo, Thrasea constantior ipso,
Lautior & nitido sis Meliore licet.
Nil dicit penso Lachesis, fusoq; sororum
Explicat, & semper de tribus una necat.

Ad Lucium.

Luci gloria temporum tuorum
Qui Gaurum ueterem, Tagumq; nostrum
Arpis cedere non sinis disertis,
Arguas generatus inter urbes.
Thebas carmine cantet, aut Mycenas,
Aut claram Rhodon, aut libidinosæ
Ledæas Lacedæmonis palæstras.
Nos Celtis genitos, & ex Iberis
Nostræ nomina duriora terræ
Grato non pudeat referre uersu.
Sæuo Bilbilin optimam metallo,

Quæ uincit Chalybasq;, noricosq;,
Et ferro plateam suo sonantem,
Quam fluctu tenui, sed inquieto
Armorum salo temperator ambit,
Tutelamq;, chorosq; Risamorum,
Et conuiuia festa Carduarum,
Et textis Peteron rosis rubentem,
Atque antiqua patrum theatra ripas,
Et certos iaculo leui sueuos,
Turgentisq; lacus, Petusiæq;,
Et paruæ uada pura Touenissæ,
Et sanctum Duratonis ilicetum,
Per quod uel piger ambulat uiator.
Et quod fortibus excolit iuuencis
Curuæ Manlius arua Matinessæ.
Hæc tam rustica delicate lector
Rides nomina? rideas licebit.
Hæc tam rustica malo, quam Britannos.

In Gargilianum.

Munera quod senibus, uiduisq; ingentia mittis
Vis te munificum Gargiliane uocem?
Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
Qui potes insidias dona uocare tuas.
Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
Callida sic stultas decipit esca feras.
Quid sit largiri, quid sit donare docebo,
Si nescis, dona Gargiliane mihi.

Ad Faustinum.

Dum nos blanda tenent lasciui stagna Lucrini,
Et quæ pumiceis fontibus antra calent.

Tybur. Tu colis argiui regnum Faustine coloni,
Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.
Horrida, sed feruent Nemeæi pectora monstri,
Nec satis est Baias igne calere suo.
Ergo sacri fontes, et littora sacra ualete,
Nympharum pariter, Nereidumq; domus.
Tybur. Herculeos colles gelida uos uincite bruma,
Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam. fol. 33.

fol. 18. In tenebris luges amissum Galla maritum.
Num plorare pudet te puto Galla uirum? Non.

De Ape fol. 21. b De uipera electro inclusa.

Flentibus Heliadum ramis dum uipera serpit repit.
Fluxit in obstantem sucina gemma feram,
Quæ dum miratur pingui se rore teneri,
sepulcrum Concreto riguit uincta repente gelu.
Viperæ. Ne tibi regali placeas Cleopatra sepulchro,
Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curatio.

Ardea solstitio, pestanaq; rura petantur,
Mors ubiq; Quiq; Cleoneo sydere feruet ager.
Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,
Tyburtina. Inter laudatas ad styga missus aquas.
Nullo fata loco possis excludere, cum mors
Venerit, in medio tybure Sardinia est.

In Mancinum. Iactatore.

Donasse amicum tibi ducenta Mancine,
Nuper superbo lætus ore iactasti.
Quartus dies est in schola poetarum, fol. 19
Dum fabulamur, millibus decem dixti

Emptas lacernas munus esse Pompillæ,
Sardonycas auro, lineisq́; ter cinctum,
Duasq́; similes fluctibus maris gemmas
Dedisse Bassam, Celiamq́; iurasti.
Here de theatro Pollione cantante,
Cum subito abires, dum fugis, loquebaris,
Hæreditatis tibi trecenta uenisse.
Et mane centum, & post meridiem centum.
Quid tibi sodales fecimus mali tantum?
Miserere iam crudelis, & sile tandem.
Aut, si tacere lingua non potest ista,
Aliquando narra, quod Manane uelimus.

De Lycori. Lycoride.

Tybur in herculeum migrauit nigra Lycoris, Tybur.
Omnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia. L.

Dum petit à Baulis mater Cærelia Baias,
Occidit insani crimine mersa freti.
Gloria quanta perit uobis, hæc monstra Neroni,
Nec quondam iussæ præstiteratis aquæ.

De Hortis Martialis. Hortos Martialis laudat.

Tulli iugera pauca Martialis
Hortis Hesperidum beatiora
Longo ianiculi iugo recumbunt. Janiculus
Lati collibus eminent recessus,
Et planus modico tumore uertex
Cœlo perfruitur sereniore,
Et curuas nebula tegente ualles
Solus luce nitet peculiari.
Puris leniter admouentur astris

Celsæ culmina delicata uillæ.
Hinc septem dominos uidere montes,
Et totum licet æstimare Romam,
Albanos quoque, Thusculosq; colles,
Et quodcunque iacet sub urbe frigus, latet.
Fidenas ueteres, breuesq; Rubras,
Et quod uirgineo cruore gaudet,
Annæ pomiferum nemus perennæ.
Illic Flaminiæ, Salariæq;
Gestator patet, essedo tacente, iacet.
Ne blando rota sit molesta somno,
celeuma. Quem nec rumpere nauticum celeuma,
Heluarij Nec clamor ualet helciariorum.
Cum sit tam propè Miluius, sacrumq;
Sacer Tiberis Lapsæ per Tyberim uolent carinæ.
Hoc rus, seu potius domus uocanda est.
Commendat dominus. tuam putabis,
Tam non inuida, tamq; liberalis,
Tam comi patet hospitalitate. pater.
Credas Alcinoi pios penates,
Aut facti modo diuitis Molorchi.
Vos nunc omnia parua, qui putatis,
Tybur. Centeno gelidum ligone Tybur,
Preneste. Vel præneste domate, pendulamq;
Settia. Vni dedite Sætiam colono.
Dum me iudice præferantur istis
Tulli iugera pauca Martialis.

De Philæni, de Lusca.

O culo Philænis semper altero plorat.
Quo fiat istud quæritis modo? lusca est.

Ad Linum. Ruris laudes.

Aegisti uitam semper Line municipalem,
Qua nihil omnino dulcius esse potest. Vita rusticana
Idibus & raris togula est excussa calendis. Quies.
Duxit ad æstates Synthesis una decem.
Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum.
Sylua grauis turdos exagitata dedit.
Raptus flumineo uenit de gurgite piscis.
Vina rubens fudit non peregrina cadus.
Nec tener argolica missus de gente minister,
Sed stetit inculti rustica turba foci.
Villica, uel duri compressa est nupta coloni,
Incaluit quoties saucia uena mero.
Nec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,
Nec mersa est pelago, nec fluit ulla ratis.
Supposita est blando nunquam tibi tessera talo.
Alea, sed parcæ sola fuere nuces.
Dic ubi sit, decies mater quod auara reliquit?
Nusquam est. fecisti rem Line difficilem.

In Prætorem. De Gauro.

Prætorem pauper centum sestertia Gaurus
Orabat cara notus amicitia.
Dicebat'q; suis hæc tantum deesse trecentis,
Vt posset domino plaudere iussus eques.
Prætor ait, scis me Scorpo, Thalio'q; daturum,
Atque utinam centum millia sola darem.
Ah pudet ingratæ, pudet ah male diuitis arcæ,
Quod non das equiti, uis dare prætor equo?

Ad Sextum. Inuitat ad cœnã.

Inuitas centum quadrantibus, & bene cœnas.

V t cœnem inuitor Sexte, an ut inuideam?

De spectaculo. De Leonum et Leporum Venatu.

P icto, quod iuga delicata collo
P ardus sustinet, improbæq; tigres
I ndulgent patientiam flagello,
M ordent aurea, quod lupata cerui,
Q uod freno libyci domantur ursi,
E t quantum Calydon tulisse fertur,
P aret purpureis aper capistris,
Bisontes. T urpes esseda, quod trahunt bisontes,
E t molles dare iussa quod choreas
N igro bellua nil negat magistro,
Q uis spectacula non putet deorum?
H æc transit tamen, ut minora, quisquis
V enatus humiles uidet leonum,
Q uos uelox leporum timor fatigat.
D imittunt, repetunt, amantque captos,
E t securior est in ore præda,
L axos cui dare, peruiosq; rictus
G audent, & timidos tenere dentes,
M ollem frangere dum pudet rapinam,
S tratis cum modo uenerint iuuencis.
H æc clementia non paratur arte, fol.
S ed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium.

I n nomentanis Ouidi quod nascitur agris,
Vinu Noment. A ccepit quoties tempora longa merum. accipiet.
E xuit annosa mores, nomenq; senecta,
Et quicquid uoluit, testa uocatur anus.

Ad Ruffum.

Interponis aquam subinde Ruffe,
Et si cogeris à sodale, raram
Diluti bibis unciam falerni.
Nunquid pollicita est tibi beatam
Noctem Næuia, sobriasq; mauis
Certæ nequitias fututionis?
Suspiras. reticés. gemis. negauit.
Crebros ergo bibas, licet trientes,
Et durum iugules mero pudorem.
Quid paras tibi Ruffe? dormiendum est.

Ad Lucium Iulium.

Sæpe mihi dicis Luci carissime Iuli,
Scribe aliquid magnum. desidiosus homo es.
Ocia da nobis, sed qualia fecerat olim
Mœcenas Flacco, Virgilioq; suo.
Condere uicturas tentem per secula curas,
Et nomen flammis eripuisse meum.
In steriles campos nôlunt iuga ferre iuuenci.
Pingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Ad Gallum.

Est tibi, sitq; precor, multos crescatq; per annos
Pulchra quidem, uerum transtyberina domus.
At mea uipsanas spectant cœnacula laurus.
Factus in hac ego sum iam regione senex.
Migrandum est, ut mane domi te Galle salutem,
Est tanti, uel si longius illa foret.
Sed tibi non multum est, unum si præsto togatum.
Multum est, hunc unum si mihi Galle nego.
Ipse salutabo decima, uel serius hora,
Mane tibi pro me dicat auere liber.

Præmijs ingenia concilianda.

Transtyberina domus.

Laurus vipsana.

De Catella Publi.

Iſſa eſt paſſere nequior Catulli.
Iſſa eſt purior oſculo columbæ.
Iſſa eſt blandior omnibus puellis.
Iſſa eſt carior indicis lapillis.
Iſſa eſt deliciæ catella Publi.
Hanc, tu ſi queritur, loqui putabis.
Sentit triſtitiamq́; gaudiumq́;.
Collo nexa cubat, capitq́; ſomnos,
Vt ſuſpiria nulla ſentiantur.
Et deſiderio coacta uentris,
Gutta pallia non fefellit ulla,
Sed blando pede ſuſcitat, toroq́;
Deponi monet, & rogat lauari.
Caſtæ tantus ineſt pudor Catellæ,
Ignorat Venerem, nec inuenimus
Dignum tam tenera uirum puella.
Hanc ne lux rapiat ſuprema totam,
Pictam Publius exprimit tabella,
In qua tam ſimilem uidebis Iſſam,
Vt ſit tam ſimilis ſibi, nec Ipſa.
Iſſam denique pone cum tabella,
Aut utramq; putabis eſſe ueram,
Aut utramq; putabis eſſe pictam.

Ad Velocem.

Scribere me quereris Velox epigrammata longa.
Ipſe nihil ſcribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum.

Cum tibi ſit ſophiæ par fama, & cura deorum,
Ingenio pietas, nec minor ipſa tuo.

Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur Regule tura dari.

Idem cum superiore. ~~In Priscum.~~

Cum te non nossem, dominum, regemq; uocabam.
Cum bene te noui, iam mihi Priscus eris.

Ad Lectorem.

De libro suo.

Quæcunque lusi iuuenis, & puer quondam,
Rapinas Apinasq; nostras, quas nec ipse iam noui.
Male collocare si bonas uoles horas,
Et inuidebis ocio tuo lector,
A Valeriano Pollio petes quinto,
Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faustinum. fol. 25.

Hos tibi uicinos, Faustine Telesphorus hortos
Fœnius, & breue rus, udaq; prata tenet.
Condidit hic natæ cineres, nomenq; sacrauit,
Quod legis Antullæ, dignior ipse legi.
Et stygias æquum fuerat patrem isse sub umbras.
Sed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

Ad. In Procillum.

Quædam me cupit inuide Procille
Toto candidior puella cygno.
Argento. niue. lilio. ligustro.
Sed quandam uolo nocte nigriorem
Formica. pice. graculo. cicada.
Iam suspendia sæua cogitabas.
Si noui bene te Procille, uiues.

Puellæ laus.

De Antulla. de sepulchro Fenij Phorij.

Hoc nemus æterno cinerum sacrauit honore,
Fœnius, & culti iugera pauca soli.

Hoc tegitur cito rapta suis Antulla sepulchro.
Hoc erit Antullæ mistus uterque parens.
Si cupit hunc aliquis, moneo, ne speret agellum.
Perpetuo dominis seruiat iste suis.

Ad. In Lupercum. si libros uelis suos

O currris quoties Luperce nobis, emat
Vis mittam puerum subinde dicis,
Cui tradas epigrammaton libellum,
Lectum quem tibi protinus remittam.
Non est, quod puerum Luperce uexes.
Longum est, si uelit ad pirum uenire,
Et scalis habito tribus, sed altis.
Quod quæris, propius petas licebit.
Argi nempe soles subire letum.
Contra Cæsaris est forum taberna,
Scriptis postibus hinc, & inde totis,
Omnes ut cito perlegas poetas.
Illuc me pete, nec roges Atrectum, Atrectus
Hoc nomen dominus gerit tabernæ.
De primo dabit, alteróue nido
Rasum pumice, purpuráq; cultum
Denariis tibi quinque Martialem.
Tanti non es ais? sapis Luperce.

Ad Cæcilianum.

Cui legisse satis non est epigrammata centum,
Nil illi satis est Cæciliane mali.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SECVNDVS.

q VID NOBIS INQVIS CVM epistola? parum ne tibi præstamus si legimus epigrammata? quid hic porro dicturus es, quod non possis uersibus dicere? Video quare tragœdi epistolam accipiant, quibus pro se loqui non licet. epigrammata curione non egent, & contenta sunt sua, id est mala lingua. In quacunque pagina uisum est, epistolam faciunt. Noli ergo (si tibi uidetur) rem facere ridiculam, & togam saltanti inducere personæ. Denique uideas, an te delectet contra retiarium ferula. Ego inter illos sedeo, qui protinus reclamant. Puto me hercule Deciane uerum dicis. Quid, si scias, cum qua, & quam longa epistola negocium fueris habiturus? Itaq;, quod exigis, fiat. Debebunt tibi, si qui in hunc librum inciderint, quod ad primam paginam non lassi peruenient.

Ad Librum suum. cuius breuitatem laudat.

Tercentena quidem poteras epigrammata ferre,
Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?
At nunc succincti quæ sint, bona disce, libelli.
Hoc primum est, breuior quod mihi charta perit.
Deinde quod hæc una peragit librarius hora,
Nec tantum nugis seruiet ille meis.
Tertia res hæc est, quod si cui forte legeris,
Sis licet usque malus, non odiosus eris.
Te conuiua leget misto quincunce, sed ante

Incipiat positus quam tepuisse calix.
Esse tibi tanta cautus breuitate uideris. captus.
Hei mihi, quammultis sic quoque longus eris.

Ad Cæsarem Domitianum.

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen,
Scipio quod uictor, quodq; Metellus habet.
Nobilius domito tribuit Germania Rheno. (In Laudem Cæsaris.)
Et puer hoc dignus nomine Cæsar eras. munere.
Frater idumæos meruit cum patre triumphos.
Quæ datur ex Dacis laurea tota tua est.

Ad Sextum.

Sexte nihil debes, nil debes Sexte, fatemur.
Debet enim si quis, soluere Sexte potest. (Debitores q.)

In Amianum.

O quam blandus es Amiane matri.
Quam blanda est tibi mater Amiane.
Fratrem te uocat, & soror uocatur.
Cur uos nomina nequiora tangunt,
Quare non iuuat hoc, quod estis, esse?
Lusum creditis hoc, iocumq;. non est Ludum.
Mater quæ cupit esse se sororem,
Nec matrem iuuat esse, nec sororem.

Ad Decianum.

Ne ualeam, si non totis Deciane diebus, (Amico non fruitur Loci distantia.)
Et tecum totis noctibus esse uelim.
Sed duo sunt, quæ nos distingunt, milia passum.
Quattuor hæc fiunt, cum rediturus eam.
Sæpe domi non es, cum sis quoque sæpe, negaris,
Vel tantum causis, uel tibi sæpe uacas.
Te tamen ut uideam, duo milia non piget ire.

Vt te non uideam, quattuor ire piget.

Ad Seuerum. Ad Catonem.

I nunc, edere me iube libellos, De libro suo: ut edatur in luce.
L ectis uix tibi paginis duabus
sos. S pectas ἐσχατοκώλιον Seuere,
E t longas trahis oscitationes.
H æc sunt, quæ relegente me solebas
R apta scribere, sed uitellianis.
H æc sunt singula, quæ sinu ferebas
P er conuiuia cuncta, per theatra.
H æc sunt, aut meliora, si qua nescis,
Q uid prodest mihi tam macer libellus,
N ullo crassior ut sit umbilico,
S i totus tibi triduo legatur?
N unquam delitiæ supiniores. Iunon. fol.
iam. L assus tam cito deficis uiator,
E t cum currere debeas Bouillas, Bouilla
I n ter iungere quæris ad camœnas.
I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum. Ardelionē. Stroz. fol.

D eclamas belle, causas agis Attale belle.
Historias bellas, carmina bella facis.
C omponis belle mimos, epigrammata belle.
Bellus grammaticus, bellus es astrologus.
E t belle cantas, & saltas Attale belle.
Bellus es arte lyræ, bellus es arte pilæ.
N il bene cum facias, facis attamen omnia belle.
V is dicam quid sis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem. de libro suo.

S i qua uidebuntur chartis tibi lector in istis,

Siue obscura nimis, siue latina parum,
Non meus est error, nocuit librarius illis,
Dum properat uersus annumerare tibi.
Quod si non illum, sed me peccasse putabis,
Tunc ego te credam cordis habere nihil.
In Inuidum I sta tamen mala sunt, quasi nos manifesta negemus.
Hæc mala sunt: sed tu non meliora facis. ita.

De Næuia.

Scripsi, rescripsit nil Næuia. non dabit ergo?
Sed puto, quod scripsi, legerit. ergo dabit.

Ad. In Posthumum.

Basia dimidio, quod das mihi Posthume labro,
Laudo, licet demas hinc quoque dimidium.
Vis dare maius adhuc, & inenarrabile munus,
Hoc tibi habe totum Posthume dimidium.

In Selium. Ad Ruffum de selio.

cernipeta. Quod fronte Selium nubila uides Ruffe.
Quod ambulator porticum terit serus. seram.
Lugubre quiddam quod tacet piger uultus.
Quod penè terram tangit indecens nasus. nasus indecens tergit.
Et dextra pectus pulsat, & comam uellit. quod.
Non ille amici fata luget, aut fratris.
Vterque natus uiuit, & precor uiuat.
Salua est & uxor, sarcinæq;, seruiq;
Nihil colonus, uillicusq; decoxit.
Mæroris igitur causa quæ est? domi cœnat.

Ad In Posthumum.

Esse quid hoc dicam, quod olent tua basia myrrhā,
Quodq; tibi est semper non alienus odor? nunquam.
Hoc mihi suspectū ē, quod oles bene Posthume semper

Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

Ad Sextum.

Et iudex petit, & petit patronus.
Soluas censeo Sexte creditori.

In Selium.

Nil intentatum Selius, nil linquit inausum,
Cœnandum quoties iam uidet esse domi.
Currit ad Europen, & te Pauline, tuosq;
Laudat Achilleos, sed sine fine pedes.
Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur,
Si quid Phillyrides præstet, & Aesonides.
Hinc quoq; deceptus Memphitica templa frequentat,
Assidet & cathedris mœsta iuuenca tuis.
Inde petit centum pendentia tecta columnis,
Illinc Pompei dona, nemusq; duplex.
Nec Fortunati spernit, nec balnea Fausti,
Nec Grylli tenebras, Aeoliamq; Lupi.
Nam thermis iterum cunctis, iterumq; lauatur,
Omnia cum fecit, sed renuente Deo.
Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit,
Si quis ibi serum carpat amicus iter.
Per te, perq; tuam uector lasciue puellam
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure uoca.

In Hermum.

Quod nulli calicem tuum propinas,
Humane facis Herme, non superbe.

In Zoilum.

Zoilus ægrotat, faciunt hanc stragula febrem.
Si fuerit sanus, coccina quid facient?
Quid torus a Nilo, quid sindone tinctus olenti,

Ostendit stultas quid nisi morbus opes?

Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.
Vis fieri sanus? stragula sume mea.

Ad Amianum.

Tonstrix Suburræ faucibus sedet primis,
Cruenta pendent quã flagella tortorum,
Argiq; letum multus obsidet sutor.
Sed ista tonstrix Amiane non tondet.
Non tondet inquam. quid ergo facit? radit.

In Maximum.

Capto tuam, pudet heu, sed capto Maxime cœnam.
Tu captas alias, iam sumus ergo pares.
Mane salutatum uenio, tu diceris isse
Ante salutatum. iam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, tumidiq; anteambulo regis.
Tu comes alterius, iam sumus ergo pares.
Esse sat est seruum. iam nolo uicarius esse.
Qui rex est, regem Maxime non habeat.

In Zoilum.

Felicem fieri credis me Zoile cœna,
Felicem cœna Zoile deinde tua?
Debet aricino conuiua recumbere cliuo,
Quem tua felicem Zoile cœna facit.

De Paulo.

Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus.
Nam quod emas, possis dicere iure tuum.

In Posthumum.

Basia das aliis, aliis das Posthume dextram.
Dicis, utrum mauis elige? malo manum.

De Eodem.

Quid mihi uobiscum est o Phœbe, nouemq; sorores?
Ecce nocet uati musa iocosa suo.

Dimidio nobis dare Posthumus ante solebat
Basia. nunc labro cœpit utroque dare.

De Eodem.

Non dicam, licet usq; me rogetis,
Quis sit posthumus in meo libello.
Non dicam, quid enim mihi necesse est,
Has offendere basiationes, ostendere.
Quæ se tam bene uindicare possunt.

In Candidum. 35. Malum socium.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum, Reatus.
Squallidus hærebo, pallidiorq; reo. 34. Consors erit.
Si iubeat patria damnatum excedere terra,
Per freta, per scopulos exulis ibo comes.
Dat tibi diuitias. ec quid sunt ista duorum?
Das partem, multum est. Candide das aliquid?
Mecum ergo miser es. quod si Deus ore sereno
Annuerit, felix Candide solus eris.

Ad Gallam. fol. 25. et. 34.

Das nunquam, semper promittis Galla roganti,
Si semper fallis, iam rogo Galla nega.

fol. Ad Bithynnicum De Neuia.

Quod querulum spirat, quod acerbum Næuia tussit,
Inq; suos mittit sputa subinde sinus, sputa.
Iam te rem factam Bithynnice credis habere?
Erras. blanditur Næuia, non moritur.

De Selio. Cœnipeta.

Laudantem Selium cœnæ cum retia tendit,
Accipe siue legas, siue patronus agas.

Effœte. grauiter. cito. nequiter. euge. beate
Hoc uolui, facta est iam tibi cœna. tace.

In Sextillum.

Rideto multum, qui te Sextille cynædum
Dixerit, & digitum porrigito medium.
Sed nec pædico es, nec tu Sextille fututor,
Calda uetustinæ, nec tibi bucca placet.
Existis nihil es fateor Sextille, quid ergo es?
Nescio, sed tu scis res superesse duas.

Ad Ruffum.

Ruffe uides illum subsellia prima tenentem,
Cuius & hinc lucet sardonycata manus.
Quæq; Tyron toties epotauere lacernæ,
Et toga non tactas uincere iussa niues.
Cuius olet toto pinguis coma Marceliano,
Et splendent uulso brachia trita pilo.
Non extrema sedet lunata ligula planta.
Coccina non læsum pingit aluta pedem,
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem.
Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.

In Caium.

Mutua uiginti sextertia forte rogabam,
Quæ uel donanti non graue munus erat.
Quippe rogabatur, fidusq;, uetusq; sodalis,
Et cuius laxas arca flagellat opes.
Is mihi, diues eris, si causas egeris, inquit.
Quod peto da Cai, non peto consilium.

Ad Marianum.

Sæpe ego Christinam futui, det q̃ bene, quæris,
Supra quod fieri nil Mariane potest.

In Ponticum.

Lis mihi cum Balbo est. tu Balbum offendere nõ uis
Pontice. cum Licino, hic quoque magnus homo est.
Vexat sæpe meum Patrobas confinis agellum.
Contra libertum Cæsaris ire times.
Abnegat, & retinet nostrum Laronia seruum.
Respondes, orba est, diues, anus, uidua.
Non bene (crede mihi) seruo seruitur amico.
Sit liber, dominus qui uolet esse meus.

In Philænim.

Cur non basio te Philæni, calua es.
Cur non basio te Philæni, ruffa es.
Cur non basio te Philæni, lusca es.
Te qui basiat, ó Philæni, fellat.

In Gallam.

Cum placeat Phileros tota tibi dote redemptus,
Tres pateris natos Galla perire fame.
Præstatur cano tanta indulgentia cunno,
Quem nec casta potest iam decuisse Venus.
Perpetuam Dii te faciant Philerotis amicam
O mater, qua nec Pontia deterior.

Ad Phœbum.

Cum sint pura tibi, simulent quæ cornua Lunæ,
In rhytio poteras Phœbe lauare pedes.

In Pannicum.

Pectere te nolim, sed nec turbare capillos.
Splendida sit nolo, sordida nolo cutis.
Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum
Nolo uirum nimium Pannice, nolo parum.
Nunc tibi crura pilis, & sunt tibi pectora setis

Horrida, sed mens est Panniсæ uulsa tibi. Volsa.

Ad. In Cæcilianum. voracem et furem dapum.

Quicquid ponitur hinc, & inde uerris
Mammas suminis, imbricemq; porci,
Attagena. Communemq; duobus attagenam,
Mullum dimidium, lupumq; totum,
Murenæq; latus, fœmurq; pulli,
Stillantemq; alica sua palumbum.
Hæc cum condita sunt, madente mappa,
Traduntur puero domum ferenda.
Nos accumbimus ociosa turba.
Vllus si pudor est, repone cœnam,
Cras te Cæciliane non uocaui. uocabo.

In Linum.

Ager Noment. Quid mihi reddat ager, quæris Line nomentanus
Hoc mihi reddit ager, te Line non uideo.

De Muneribus mœchæ. Ad Mœchũ.

Coccina famosæ donas, & ianthina mœchæ.
Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium. Ad Tongiliũ febrem simulanté.

In Gulosũ. Vri Tongilius male dicitur hemitritæo.
Noui hominis mores, esurit, atque sitit. fraudes.
Subdola tenduntur crassis modo retia turdis, 6.
Hamus & in mullum mittitur, atque lupum.
Cecuba siccentur, quæq; annus coxit Opimius
Condantur parco fusca falerna uitro.
Gula laboras. Omnes Tongilium medici iussere lauari. 32.
O stulti, febrem creditis esse? gula est.

In Maximinam Anum Turpem.

Ride, si sapis, o puella, ride,

Pelignus puto dixerat poeta,
Sed non dixerat omnibus puellis.
Quamuis dixerit omnibus puellis,
Non dixit tibi, tu puella non es. Sed nō dixerat omnibus puellis.
Et tres sunt tibi Maximina dentes, Dentes picei.
Sed plane piceiq́; buxeiq́;.
Quare si speculo, mihiq́; credis,
Debes non aliter timere risum,
Quam uentum Spanius, manumq́; Priscus.
Quam cretata timet Fabulla nymbum.
Cerussata timet Sabella solem.
Vultus indue tu magis seueros,
Quam coniunx Priami, nurusq́; maior.
Mimos ridiculi Philistionis,
Et conuiuia nequiora uita,
Et quicquid lepida procacitate
Laxat perspicuo labella risu.
Te mœstæ decet assidere matri
Lugentiq́; uirum, piumq́; fratrem,
Et tantum tragicis uacare musis.
At tu iudicium sequuta nostrum
Plora (si sapis) o puella, plora.

In Zoilum. fol. 32.

Zoile quid solium subluto podice perdis?
Spurcius ut fiat, Zoile merge caput.

Ad. In Candidum. fol. 33. Auarum et parcū.

Cādide κοινὰ φίλων hæc sūt tua Cādide πάντα,
Quæ tu magniloquus nocte, dieq́; sonas. Amicorū comunia.
Te lacædæmonio uelat toga lota Galeso,
Vel quam seposito de grege Parma dedit.

At mea, quæ passa est furiosi cornua tauri,
Noluerit dici quam pila prima suam.
Misit agenoreas Cadmi tibi terra lacernas.
Non uendes nummis coccina nostra tribus.
Tu libycos Indis suspendis dentibus orbes.
Fulcitur testa fagina mensa mihi.
Immodici tibi flaua tegunt chrysendeta mulli.
Concolor in nostra Cammare lance rubes.
Grex tuus iliaco poterat certare cinædo.
At mihi succurrit pro Ganymede manus.
Ex opibus tantis, ueteri fidoq; sodali
Das nihil, & dicis Candide κοινὰ φίλων.

In Sextum.

Emi seu puerum, togámue pexam,
Seu tres, uel puto, quattuor'ue libras.
Sextus protinus ille fœnerator,
Quem nostis ueterem meum sodalem.
Ne quid forte petam, timet, cauetq;,
Et secum sic, ut audiam susurrat,
Septem milia debeo Secundo,
Phœbo quattuor, undecim Phileto.
Et quadrans mihi nullus est in arca.
O grande ingenium mei sodalis.
Durum est Sexte negare, cum rogeris.
Quanto durius, antequam rogeris.

Ad Glyptum.

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula Glypte,
Demens cum ferro, quid tibi? gallus eras.

In Neuolum.

Florida per uarios ut pingitur hybla colores,

÷ Quid renuis? non te Neuole, sed tineas.

Cum breue Sicaniæ uer populantur apes,
Sic tua suppositis perlucent præla lacernis,
Sic micat innumeris arcula synthesibus.
Atque unam uestire tribum tua uellera possunt,
Appula non uno quæ grege terra tulit.
Tu spectas hyemem succincti lentus amici.
Pro scelus, & lateris frigora tuta times.
Quantum erat infelix pannis fraudare duobus?
÷ Non metuas mortem Næuole, sed tineas.

In Gallum.

Subdola famosæ (moneo) fuge retia mœchæ
Leuior o conchis Galle cytheriacis.
Confidis natibus? non est pædico maritus,
Quæ faciat duo sunt, irrumat, aut futuit.

Ad Ruffum.

Coponem, laniumq;, balneumq;,
Tonsorem, tabulamq;, calculosq;,
Et paucos, sed ut eligam, libellos,
Vnum non nimium rudem sodalem,
Et grandem puerum, diuq; leuem, — Grandis puer.
Et caram puero meo puellam,
Hæc præsta mihi Ruffe, uel Bitontis,
Et thermas tibi habe neronianas. — Thermæ Neronianæ.

De Thelesina.

Vxorem nolo Thelesinam ducere. quare?
Mœcha est. sed pueris dat Thelesina. uolo.

In Lesbiam.

Quod fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas.
Qua tibi parte opus est Lesbia, sumis aquam.

In Hylum. cynædum

Vnus sæpe tibi tota denarius arca
 Cum sit, & hic culo tritior Hyle tuo.
Non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi copo,
 Sed si quis nimio penne superbus erit.
Infelix uenter spectat conuiuia culi.
 Et semper miser hic esurit, ille uorat.

De Dasio et De Spatale.

Nouit loturos Dasius numerare, poposcit
 Mammosam Spatalen pro tribus, illa dedit.

Ad. In Maximum. Liber ut uiuat.

Vis fieri liber? mentiris Maxime. non uis.
 Sed fieri si uis, hac ratione potes.
Liber eris, cœnare foris si Maxime nolis,
 Veientana tuam si domat una sitim. Veientana Vua.
Si ridere potes miseri chrysendeta Cinnnæ. chrysendeta.
 Contentus nostra si potes esse toga.
Si plebeia Venus gemino tibi uincitur asse.
 Si tua non rectus tecta subire potes.
Hæc tibi si uis est, si mentis tanta potestas,
 Liberior partho uiuere Rege potes.

Ad. In Linum.

Quid de te Line suspicetur uxor,
Et qua parte uelit pudiciorem,
Certis indiciis satis probauit. ipse
Custodem tibi quæ dedit spadonem.
Nil nasutius hac, maligniusq; est.

Ad Sextum.

Vis te Sexte coli. uolebam amare.
Parendum est tibi, quod iubes, coleris,

Sed si te colo Sexte, non amabo.

De Vxore Galli.

Gentibus in libycis uxor tua Galle male audit
Immodicæ fœdo crimine auaritiæ.
Sed mera narrantur mendacia, non solet illa
Accipere omnino. quid solet ergo? dare.

In Fictum diuitem.

Hic, quem uidetis gressibus uagis lentum,
Amethystinatus media qui secat septa,
Quem non lacernis Publius meus uincit,
Non ipse Codrus alpha penulatorum.
Quem grex togatus sequitur, & capillatus,
Recensq; sella, linteisq;, lorisq;.
Oppignerauit admodo Claudi mensam,
Vix octo nummis anulum, unde cœnaret.

In Zoilum.

Pexatus pulchre rides mea Zoile trita.
Sunt hæc trita quidem Zoile, sed mea sunt.

De Cœnatione Micæ.

Mica uocor. quid sim cernis? cœnatio parua.
Et me cæsareum prospicis ecce tholum.
Frange toros. pete uina. rosas cape. tingere nardo.
Ipse iubet mortis te meminisse Deus.

In Hylum.

Vxorem armati futuis puer Hyle tribuni,
Supplicium tantum dum puerile times.
Vè tibi, dum ludis, castrabere. iam mihi dices,
Non licet hoc. quid tu quod facis, Hyle licet?

In Maledicum.

Cum tibi uernarent dubia lanugine malæ,

Lambebat medios improba lingua uiros.
Postquam triste caput fastidia uespillonum,
Et miseri meruit tedia carnificis,
Veteris ore aliter, nimiaq; ærugine captus
Adlatras nomen, quod tibi cunque datum est.
Hæreat inguinibus potius tam noxia lingua.
Nam cum fellaret, purior illa fuit. fecerat illa minus.

Ad. In Labienum. Cinedum.

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia uelis,
Quod cincta est breuibus mentula tonsa pilis,
Hoc præstas Labiene tuæ (quis nescit) amicæ,
Cui præstas culum, quem Labiene pilas?

Ad In Melichum.

Sola tibi fuerant sestertia Meliche centum,
Quæ tulit è sacra Leda redempta uia.
Meliche luxuria est, si tanti diues amares.
Non amo iam dices, hæc mage luxuria est. quoq;

Ad. In Taurum. Ignauum doctum.

Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis,
Et non decernis Taure, quid esse uelis,
Peleos, & Priami transit, uel Nestoris ætas,
Et fuerat serum iam tibi desinere.
Incipe, tres uno perierunt rhetores anno,
Si quid habes animi, si quid in arte uales.
Si schola damnatur, fora litibus omnia feruent.
Ipse potest fieri Marsia causidicus.
Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?
Dum quid sis, dubitas, iam potes esse nihil.

Ad. In Saleranum. De Vxore eius diuite mortua.

Cur tristiorem cernimus Saleranum.

In Docte Ignauum.

An catusa leuis est? extuli, inquis uxorem.
O grande fati crimen, o grauem casum.
Illa illa diues mortua est Secundilla,
Centena decies, quae tibi dedit dotis?
Nollem accidisset hoc tibi Salerane.

Ad. In Lalagen. cultus nimij studiosam

Vnus de toto peccauerat orbe comarum
Anulus incerta non bene fixus acu.
Hoc facinus Lalage, speculo quod uiderat, ulta est.
Et cecidit sectis icta Plecusa comis. phlegusa.
Desine iam Lalage tristeis ornare capillos,
Tangat & insanum nulla puella caput.
Hoc salamandra notet, uel saeua nouacula nudet, Salamandra
Vt digna speculo fiat imago tuo.

Ad In Posthumum. In ocio negociantem.

O curris quocunque loco mihi Posthume, clamas
Protinus, & prima est haec tua uox, quid agis?
Hoc, si me decies una conueneris hora,
Dicis, habes puto tu Posthume, nil quod agas.

Ad Olum. cu Fortuna eudam honores.

Quod te nomine iam tuo saluto,
Quem regem, & dominum prius uocabam.
Ne me dixeris esse contumacem.
Totis pilea sarcinis redemi.
Reges, & dominos habere debet,
Qui se non habet, atque concupiscit,
Quod reges, dominiq; concupiscunt.
Seruum si potes Ole non habere,
Et regem potes Ole non habere.

Ad. In Classicum. cœnipetam.

cœnipeta. Inuitum cœnare foris te Classice dicis.
Si non mentiris, Classice dispeream.
Apitius. Ipse quoque ad cœnam gaudebat Apitius ire.
Cum cœnaret erat tristior ille domi.
Si tamen inuitus uadis, cur Classice uadis?
Cogor, ais? uerum est. cogitur & Selius.
En rogat ad cœnam melior te Classice rectam.
Grandia uerba ubi sunt? si uir es, ecce nega.

Ad In Cotilum. delicatum.

Solium. Non uis in solio prius lauari
Quenquam Cotile. causa quæ nisi hæc est,
Vndis ne fouearis irrumatis? irrimatis.
Te primus licet abluas, necesse est,
Ante hic mentula, q̃ caput lauetur.

Ad Cæcilianum.

Candidius nihil est te Cæciliane, notaui,
iactator sui. Si quando ex nostris disticha pauca legis. fol.
Protinus aut Marsi recitas, aut scripta Catulli.
Hæc mihi das, tanquam deteriora legas.
Vt collata magis placeant mea. credimus illud.
Malo tamen recites Cæciliane tua.

Ad. In Posthumum.

Hesterna factum narratur Posthume cœna,
Quod nollem, quis enim talia facta probet?
os præcisum. Os tibi præcisum, quanto non ipse Latinus fol. sequenti.
Vilia Panniculi percutit ora sono,
Quodq; magis mirum est, authorem criminis huius
Cæcilium tota rumor in urbe sonat.
Esse negat factum. uis hoc me credere, credo.

Quid, quod habet testes Posthume Caecilius?

In Lyrim. De Lyride.

Quid faciat uult scire Lyris, quod sobria fellat.

In Saufellum. Ad Maternum.

Cinctum togatis post, & ante Saufellum,
Quanta reduci Regulus solet turba,
Ad alta tonsum templa cum reum misit,
Materne cernis, inuidere nolito.
Comitatus iste sit precor tuus nunquam.
Hos illi amicos, & greges togatorum
R Fusciculenus praestat, & Fauentinus. Fauentinus.

De Leone. qui duos pueros interemit.

Verbera securi solitus leo ferre magistri,
Insertamq; pati blandus in ora manum.
Dedidicit pacem subito feritate reuersa,
Quanta nec in libycis debuit esse iugis.
Nam duo de tenera puerilia corpora turba,
Sanguineam rastris, quae renouabat humum,
Saeuus & infelix furiali dente peremit.
Martia non uidit maius arena nefas.
Exclamare libet, crudelis perfide praedo,
A nostra pueris parcere disce lupa.

De Mario.

Argenti libras Marius tibi quinque reliquit.
Cum. Cui nihil ipse dabas, is tibi uerba dedit.

44. Ad In Cosconium. dicentem Epigrammata Mart. nimis longa.

Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra,
Vtilis ungendis axibus esse potes.
Hac tu credideris longum ratione colossum,
Et puerum Bruti dixeris esse breuem.

Disce, quod ignoras, Marsi, doctiq; Pedonis,
Saepe duplex unum pagina tractat opus.
Non sunt longa, quibus, nihil est, quod demere possis.
Sed tu Cosconi disticha longa facis.

Ad Caecilianum.

Aestiuo serues ubi piscem tempore, quaeris?
In thermis serua Caeciliane tuis.

In Nasicam.

Inuitas tunc me, cum scis Nasica uocatum.
Excusatum habeas me rogo. coeno domi.

De Fannio.

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.
Hic rogo, non furor est, ne moriare, mori?

In Zoilum.

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit,
Cum tamen haec tua sit Zoile sandapila.

Ad Ponticum.

Abscissa seruum fugias quid Pontice lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui.

In Saeuum maritum.

Foedasti miserum marite moechum,
Et se, qui fuerant prius, requirunt
Trunci naribus, auribusq; uultus,
Credis te satis esse uindicatum?
Erras, iste potest & irrumare.

In Sertorium.

Mollis erat, facilisq; uiris Paeantius heros,
Vulnera sic Paridis dicitur ulta Venus.
Cur lingat cunnum siculus Sertorius hoc est,
Ex hoc occisus Ruffe uidetur Eryx.

De Præposteris donis.

Vimine clausa leui niueæ custodia coctæ,
Hoc tibi Saturni tempore munus erit.
Dona quod æstatis misi tibi mense decembri,
Si quæris, rasam tu mihi mitte togam?

Ad Classicum.

Quod nec carmine glorior supino,
Nec retro lego Sotaden cinædum,
Nusquam græcula quod recantat Echo,
Nec dictat mihi luculentus Attys
Mollem debilitate Choliambon. Galliambon.
Non sum Classice tam malus poeta,
Quid si per graciles uias petauri
Inuitum iubeas subire ladam?
Turpe est difficiles habere nugas,
Et stultus labor est ineptiarum.   Hor. locus
Scribat carmina circulis Palæmon.
Me raris iuuat auribus placere.

In Phœbum.

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
Qui faciem sub aqua Phœbe natantis habes.

Ad. In Mamercum. Poetam nominetantum.

Nil recitas, & uis Mamerce poeta uideri.
Quicquid uis esto, dum modo nil recites.

Ad. In Gaurum potatorem.

Quod nimio gaudes noctem producere uino,
Ignosco, uitium Gaure Catonis habes.
Carmina quod scribis, musis & Apolline nullo,
Laudari debes, hoc Ciceronis habes,
Quod uomis, Antoni, quod luxuriaris, Apici,

Quod fellas, uitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum.

Quintiliane uagæ moderator summe iuuentæ,
Gloria Romanæ Quintiliane togæ,
Viuere quod propero pauper, nec inutilis annis,
Da ueniam. properat uiuere nemo satis.
Differat hoc, patrios optat qui uincere census,
Atriáq; immodicis arctat imaginibus.
Me focus, & nigros non indignantia fumos
Tecta iuuant, & fons uiuus, & herba rudis.
Sit mihi uerna satur. sit non doctissima coniunx.
Sit nox cum somno. sit sine lite dies.

Laudat Magistrū suum.

optandū quid.

Ad Cæsarem Domitianum.

Rerum certa salus, terrarum gloria Cæsar,
Sospite quo magnos credimus esse Deos.
Si festinatis toties tibi lecta libellis
Detinuere oculos carmina nostra tuos.
Quod fortuna uetat fieri, permitte uideri,
Natorum genitor credar ut esse trium.
Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis,
Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

Ad Vxorem.

Natorum mihi ius trium roganti
Musarum pretium dedit mearum
Solus, qui poterat, ualebis uxor. potuit.
Non debet domini perire munus.

Ad Regulum.

Primus ubi est inquis, cum sit liber iste secundus?
Quid faciam, si plus ille pudoris habet?
Tu tamen hunc fieri si mauis Regule primum,
Vnum de titulo tollere iota potes.

M.V.MARTIALIS LIBER TERTIVS.

Ad Lectorem de Libro Gallicano.

HOC TIBI QVICQVID ID EST, longinquis mittit ab oris
b Gallia Romanæ nomine dicta togæ.
Hunc legis, & laudas librum fortasse priorem.
Illa, uel hæc mea sunt, quæ meliora putas.
Plus sanè placeat, domina qui natus in urbe est.
Debet enim Gallum uincere, uerna liber?

Ad Librum suum. Dedicatio sui libri.

Cuius uis fieri libelle munus?
Festina tibi uindicem parare,
Ne nigram cito raptus in culinam
Cordillas madida tegas papyro,
Vel turis, piperisq; sis cucullus. cucullus piperis. 53.
Faustini fugis in sinum? sapisti.
Cedro nunc licet ambules perunctus,
Et frontes gemino decens honore
Pictis luxurieris umbilicis,
Et te purpura delicata uelet,
Et cocco rubeat superbus index,
Illo uindice nec Probum timeto.

In Mulierem deformem.

Formosam faciem nigro medicamine uelas,
Sed non formoso corpore lædis aquas.
Ipsam crede Deam uerbis tibi dicere nostris,
Aut aperi faciem, uel tunicata laua.

Martialis In foro Cornelij

Ad Librum suum. ut Amicos salutet.

... Romam uade liber. si ueneris unde, requiret.
Aemiliæ dices de regione uiæ.
Si quibus in terris, qua simus in urbe, rogabit,
Foru cornelij. Corneli referas me licet esse foro.
Cur absim, quæret, breuiter. tu multa fatere,
Non poterat uanæ tedia ferre togæ.
Quando uenit, dicet. tu respondeto, poeta
Exierat. ueniet, cum citharœdus erit. fol. 62.

Ad Eundem. Amicos ut salutet.

Vis commendari sine me cursurus in urbem
Parue liber multis, an satis unus erit?
Vnus erit (mihi crede) satis, cui non eris hospes
Iulius. Iulius, assiduum nomen in ore meo.
Protinus hunc adeas, primiq; in limine tecti,
Daphnis. Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.
Est illi coniunx, quæ te manibusq;, sinuq;
Excipiet, uel si puluerulentus eas.
Hos tu seu pariter, siue hanc, illum'ue priorem
Videris, hoc dices, Marcus auere iubet.
Hoc satis est. alios commendat epistola. peccat,
Comendatio. Qui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum. De Die Natali.

Lux tibi post idus numeratur tertia maias
Marcelline tuis bis celebranda sacris.
Imputat æthereos, ortus hæc prima parenti,
Libat florentes, hæc tibi prima genas.
Magna licet dederit iucundæ munera uitæ,
Plus nunquam patri præstitit illa dies.

Centum

De sportula.

Centum miselli iam ualete quadrantes
Anteambulonis congiarium lassi,
Quos diuidebat balneator elixus.
Quid cogitatis ó fames amicorum?
Regis superbi sportulæ recesserunt.
Nihil stropharum est, iam salarium dandum est.

In Quintum.

Thaida Quintus amat, q̃ Thaida? Thaida luscam.
Unum oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam.

Versiculos in me narratur scribere Cinna.
Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum.

Constituit Philomuse pater tibi milia bina
Menstrua, perq; omnes præstitit illa dies.
Luxuriam premeret cum crastina semper egestas,
Et uitiis essent danda diurna tuis.
Idem te moriens hæredem ex asse reliquit.
Exhæredauit te Philomuse pater.

Ad Quintum.

Si tua nec Thais, nec lusca est Quinte puella,
Cur in te factum distichon esse putas?
Sed simile est aliquid, pro Laide Thaida dixi.
Dic mihi, quid simile est Thais, & Hermione?
Tu tamen es Quintus: mutemus nomen amantis.
Si non uult Quintus Thaida, Sextus amet.

In Fabullum.

Unguentum fateor bonum dedisti
Conuiuis here, sed nihil scidisti.

R es salsa est bene olere, & esurire.
Qui non cœnat, & ungitur Fabulle,
Hic uero mihi mortuus uidetur.

Ad. In Næuiam.

D um non uis leporem, dum non uis carpere mullum, os
Et plusquam patri Næuia parcis apro.
A ccusas, rumpisq; coquum, tanquam omnia cruda
Attulerit, nunquam sic ego crudus ero.

De Tutio.

R omam petebat esuritor Tutius
Profectus ex Hispania.
Sportularũ fab. O ccurrit illi sportularum Fabula,
A ponte rediit Miluio.

De Codro.

P lus credit nemo, quam tota Codrus in urbe,
Cum sit tam pauper, quomodo cæcus amat?

Plebeius in splendidis In Cerdonem. Ad Regulum. 48.

D as gladiatores sutorum regule cerdo.
Subula Quodq; tibi tribuit subula, sica rapit.
E brius es, nec enim faceres id sobrius unquam, Hoc.
Vt uelles corio ludere cerdo tuo.
L usisti satis, sed te mihi crede, memento.
Nunc in pellicula cerdo tenere tua.

In Sabidium. De sabido Guloso.

Scriblita. C ircumlata diu mensis scriblita secundis inscripta
Vrebat nimio sæua calore manus. puto coena.
S ed magis ardebat Sabidi gula, protinus ergo
Sufflauit buccis, terq;, quaterq; suis.
I lla quidem tepuit, digitosq; admittere uisa est.
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

Ad In Maximum. 43.

Perfrixisse tuas questa est præfatio fauces.
Cum te excusaris Maxime quid recitas?

De Vipera in ore ursæ. De Hyla puero.

Proxima centenis ostenditur ursa columnis
Exornant pictæ qua Platanona feræ.
Huius dum patulos alludens tentat hiatus
Pulcher Hylas, teneram mersit in ora manum.
Vipera, sed cæco scelerata latebat in ore,
Viuebatq; anima deteriore fera.
Non sensit puer esse dolos, nisi dente recepto
Dum perit. o facinus aúsa quod ursa fuit.

Ad Musam. De Canio.

Dic musa quid agat Canius meus Ruffus?
Vtrum ne chartis tradit ille uicturis
Legenda temporum acta Claudianorum?
An quæ Neroni falsus astruit scriptor.
An æmulatur improbi iocos Phædri,
Lasciuus elegis, an seuerus herois,
An in cothurnis horridus Sophocleis,
An ociosus in schola poetarum,
Lepore tinctos atticos sales narrat?
Hinc si recessit porticum terit templi.
An spatia carpit lentus argonautarum,
An delicatæ sole rursus Europæ
Inter tepentes post meridiem buxos
Sedet, ambulat'ue liber acribus curis?
Titi ne thermis, an lauatur Agrippæ,
An impudici balneo Tigillini?
An rure Tulli fruitur, atque Lucani?

quod ante Plinius fecit.

cur non, grandior!

Pollionis villa An Pollionis dulce currit ad Quartum?
An æstuantes iam profectus ad Baias
Nauiculatur Piger Lucrino nauiculatur in stagno?
Vis scire, quid agat Canius tuus? ridet.

In crudelem dominum. ~~De Domino et famulo.~~

Proscriptum famulus seruauit fronte notatus.
Non fuit hæc domini uita, sed inuidia.

Fabulantem laudat Ad Cassianum. ~~Ad Apicium~~ de Cannio.

Sirenes. Sirenas hilarem nauigantium pœnam,
Blandasq; mortes, gaudiumq; crudele,
Quas nemo quondam deserebat auditas,
Fallax Vlysses dicitur reliquisse.
Non miror. illud Cassiane mirarer,
Canij sua damodulla Si fabulantem Canium reliquisset.

Ad Diadumenum. Elegantē puerū. fol. 60. et 22. a ter.

Quod spirat tenera malum mordente puella,
Aromata. Quod de corycio quæ uenit aura croco.
Vinea quod primis floret, cum cana, racemis,
Gramina quod redolent, quæ modo carpsit ouis.
Quod myrtus, quod messor Arabs, quod sucina trita,
Pallidus eoo ture quod ignis olet.
Gleba quod æstiuo leuiter cum spargitur imbre,
Quod madidas nardo sparsa corona comas.
Hoc tua sæua puer Diadumene basia fragrant. tibi care.
Quid, si tota dares illa sine inuidia?

In M. Antonium. et fol. 69. b. et 104. a ter.

Par scelus admisit phariis Antonius armis.
Abscidit uultus ensis uterque sacros.
Cic. mors. Illud, laurigeros ageres cum læta triumphos,
Hoc tibi Roma caput, cum loquereris, erat.

 44.

Antoni tamen est peior quam causa Photini.
Hic facinus domino præstitit, ille sibi.

De Pigris nautis. Ad Pueros.

Cessatis pueri, nihilq; nostis
Veterno, resinaq; pigriores.
Quorum per uada tarda nauigantes Nauigantes.
tingitis. Lentos figitis ad celeuma remos. celeuma.
Iam prono Phaethonte sudat Aethon,
Exarsitq; dies, & hora lassos Lapsos.
Interiungit equos meridiana.
At uos tam placidas uagi per undas
Tutæ luditis ocium carinæ.
Non nautas puto uos, sed argonautas.

Ad Matronas. 46.

Huc est usque tibi scriptus Matrona libellus, Libellum suum
Cui sint scripta rogas interiora, mihi. Matronis prohibet.
Gymnasium, thermæ, stadium est, hac parte, recede,
Exuimur, nudos parce uidere uiros.
Hic iam deposito post uina, rosasq; pudore
Quid dicat, nescit saucia Terpsicore.
Schemate nec dubio, sed aperte nominat illam,
Quam recipit sexto mense, superba Venus.
Custodem medio statuit quam uillicus horto, Priapus.
Opposita spectat quam proba uirgo manu.
Si bene te noui, longum iam lassa libellum
Ponebas, totum nunc studiosa legis.

Ad Cosconium Poetam. 39.

Omnia quod scribis castis epigrammata uerbis,
Inq; tuis nulla est mentula carminibus.
Admiror. laudo. nihil est te sanctius uno.

At mea luxuria pagina nulla uacat.
Haec igitur iuuenes nequam, faciles'q; puellae,
Haec senior, sed quem torquet amica, legat.
At tua Cosconi ueneranda'q;, sancta'q; uerba
A` pueris debent, uirginibus'q; legi.

Ad Ceruinum.

Moechus es Aufidie, qui uir Ceruine fuisti.
Riualis fuerat, qui tuus, ille uir est.
Cur aliena placet tibi, quae tua non placet uxor?
Nunquid securus non potes arrigere?

Ad. In Naeuolum. cinaedum. fol.

Mentula cum doleat puero, tibi Naeuole culus.
Non sum diuinus, sed scio, quid facias?

Ad Lausellam. s. fol. 47.

Anus erat. Fatua Vis futui, nec uis mecum Lausella lauari,
Nescio quod magnum, suspicor esse nefas.
Aut tibi pannosae pendent à pectore mammae,
Aut sulcos uteri prodere nuda times.
Aut infinito lacerum patet inguen hiatu.
Aut aliquid cunni prominet ore tui.
Sed nihil est horum. credo pulcherrima nuda es.
Si uerum est, uitium peius habes, fatua es.

Ad. In Phoebum.

Dormis cum pueris mutoniatis,
Et non stat tibi Phoebe, quod stat illis.
Quid uis me rogo Phoebe suspicari?
Mollem credere te uirum uolebam.
Sed rumor negat esse te cinaedum.

Ad. In Gargilianum. fol.

Psilothro faciem'q; lauas, & dropace caluam.

Senectuti in [illegible]

Nunquid, tonsorem Gargiliane times?
Quid faciem tingis? nam certe non potes illos
Resina, Veneto nec resecare luto.
Desine (si pudor est) miseram traducere caluam.
Hoc fieri cunno Gargiliane solet.

In Luperum.

Stare Luperce tibi iam pridem mentula desit,
Luctaris demens. tu tamen arrigere.
Sed nihil erucæ faciunt, bulbiq; salaces,
Improba nec prosunt iam satureia tibi.
Cœpisti puras opibus corrumpere buccas,
Sic quoque non uiuit sollicitata Venus.
Mirari satis hoc quisquam, uel credere possit?
Quæ non stat, magno stare Luperce tibi.

In Bassum.

Arrigis ad uetulas, fastidis Basse puellas.
Nec formosa tibi, sed moritura placet.
Hic (rogo) non furor est, non est hæc mentula demēs?
Cum possis Hecubam, non potes Andromachen.

In Beticum.

Nec mullus, nec te delectat Betice turdus.
Nec lepus est unquam, nec tibi gratus aper.
Nec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.
Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aues.
Capparin, & putri cæpas alecæ natantes,
Et pulpam dubio de petasone uoras,
Teq; iuuant gerres, & pelle melandria cana.
Resinata bibis uina, falerna fugis.
Nescio quod stomachi uitium secretius esse
Suspicor, ut quid enim Betice saprofagis.

Ad Paulinum.

Palinurus. Minxisti currente semel Pauline carina.
Meiere uis iterum. iam Palinurus eris.

Ad Sertorium. De Ser

Rem peragit nullam Sertorius, incohat omnes.
Hunc ego cum futuit, non puto perficere.

Ad Apicium.

Maledicus. De nullo quereris, nulli maledicis Apici,
Rumor ait linguæ te tamen esse malæ.

Ad. In Beticum. Cunnilingum.

Quid cum fœmineo tibi Betice galle baratro?
Hæc debet medios lambere lingua uiros.

Gallus Ad Beticum.

Abscissa est quare samia tibi mentula testa.
Si tibi tam gratus Betice cunnus erat?
Castrandum caput est. nam sis licet inguine gallus,
Sacra tamen Cybeles decipis ore, uir es.

Ad Ruffum In Zoilum. Luxuriantem.

Conuiua quisquis Zoili potest esse,
Sumenianas cœnet inter uxores,
Curtaq; Ledæ sobrius bibat testa.
Hoc esse leuius, puriusq; contendo.
Iacet occupato galbanatus in lecto,
Cubitis trudit hinc, & inde conuiuas
Effultus ostro, sericisq; puluinis.
Stat exoletus, suggeritq; ructanti
Pinnas rubentes, cuspidesq; lentisci.
Et æstuanti tenue uentilat frigus
Supina prasino concubina flabello,
Fugatq; muscas myrtea puer uirga.
Percurrit agli corpus arte tractatrix,

Manumq; doctam spargit omnibus membris.
Digiti crepantis signa nouit eunuchus,
Et delicatæ suscitator urinæ
Domini bibentis ebrium regit pennem.
At ipse retro flexus ad pedum turbam
Inter catellas anserum exta lambentes
Partitur apri glandulas palæstritis,
Et concubino turturum nates donat,
Ligurumq; nobis saxa cum ministrentur,
Vel cocta fumis musta massilianis,
Opimianum morionibus nectar
Crystallinisq;, myrrhinisq; propinat.
Et cosmianis ipse fusus ampullis
Non erubescit murice aureo nobis
Diuidere mœchæ pauperis capillare.
Septunce multo deinde perditus stertit.
Nos accubamus, & silentium ronchis
Præstare iussi nutibus propinamus.
Hos malchionis patimur improbi fastus.
Nec uindicare te Ruffe possumus, fellat.

In Coclitem. Ad codicem.

Vt faciam breuiora mones epigrammata Cocles.
Fac mihi quod Chione. non potui breuius.

Ad. In Tonglionem.

Quid narrat tua mœcha? non puellam
Dixi tonglion. quid ergo? lingam.

Ad Maritum. 39.

Quis tibi persuasit nares abscindere mœcho?
Non hac peccatum est parte marite tibi.
Stulte quid ægisti? nihil hic tua perdidit uxor.

Mœchus naribus cerus.

Cum sit salua tibi mentula Deiphobi.

Ad Castam matronam. fol. 44.

Matrona relegans ista. Ne legeres partem lasciui casta libelli,
Prædixi, & monui. tu tamen ecce legis.
Sed si Panniculum, si spectas casta Latinum,
Non sunt hæc mimis improbiora. lege. minus.

Ad In Chionem.

Narrat te rumor Chione nunquam esse fututam.
Atque nihil cunno purius esse tuo.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lauaris.
Si pudor est, transfer subligar in faciem. Subligar.

In Fratres fellatores. de duobus fratribus.

Sunt gemini fratres, diuersa sed inguina lingunt.
Dicite dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phœbum. fol.

Lactuca Malua. Vtere lactucis, & mollibus utere maluis.
Nam faciem durum Phœbe cacantis habes.

cacantis faciem durum. De Galla. fol.

Vult, non uult dare Galla mihi, nec dicere possum,
Quod uult, & non uult, quid sibi Galla uelit.

De Misitio. sono castrato a Gallis.

Cum peteret patriæ Misitius arua Rauennæ,
Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.
Puer Achillas. Huic comes hærebat domini fugitiuus Achillas,
Insignis forma, nequitiaq; puer.
Hoc steriles sensere uiri, qua parte cubaret,
Quærunt, sed tacitos sensit & ille dolos.
Mentitur, credunt. somni post uina petuntur.
Continuo ferrum noxia turba rapit,
Exciduntq; senem, spondæ qui parte iacebat.

Nanque puer pluteo uindicæ tutus erat.
Suppositam (fama est) quondam pro uirgine ceruã.
At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum.

Vt patiar mœchum, rogat uxor Galle. sed unum
Huic ego, non oculos eruo Galle duos.

Ad. In Vetustinam. 44.

Cum tibi trecenti consules Vetustina, Anus meretrix.
Et tres capilli, quattuor'ue sint dentes.
Pectus cicadæ, crusculum'q; formicæ.
Rugosiorem cum geras stola frontem,
Et aranearum cassibus pares mammas.
Cum comparata rictibus tuis ora
Niliacus habeat crocodilus angusta,
Melius'q; ranæ garriant rauennates. Rauennates Ranæ
Et Adriaticus dulcius culex cantet, Adriaticus culex
Videas'q; quantum noctua uidet mane.
Et illud oleas, quod uiri capellarum,
Et anatis habeas uropygium macræ,
Senem'q; cynicum uincat osseus cunnus,
Cum te lucerna balneator extincta
Admittat inter bustuarias mœchas. Bustuaria mœcha
Cum bruma mensem sit tibi per augustum,
Regelare, nec te pestilentia possit,
Gaudes ducentas nuptum ire post mortes,
Virum'q; demens cineribus tuis quæris
Prurire, quid si sarrire uelit saxum?
Quis coniugem? quis te uocabit uxorem?
Philomelus auiam, quam uocauerit nuper?

Quod si cadauer exigis tuum scalpi,
Sternatur Acoride triclinio lectus, Aricinio
Thalassionem qui tuum dicet solus, decet.
Vstorq; tædas præferat nouæ nuptæ
Intrare in istum sola fax potest cunnum. fex.

Ad In Ruffum.

Esse negas coctum leporem, poscisq; flagella,
coquus. Mauis Ruffe coquum scindere, quam leporem.

Ad. In Næuolum. fol. 128.

Nunquam dicis aue, sed reddis Næuole semper,
Quod prior & Curius dicere sæpe solet.
Cur hoc expectas à me, rogo, Næuole dicas?
Nam puto nec melior Næuole, nec prior es.
Præmia laudato tribuit mihi Cæsar uterque,
Martialis Natorumq; dedit iura paterna trium.
Nomen Ore legor multo, notumq; per oppida nomen 144.
Celebre. Non expectato dat mihi fama rogo.
Est & in hoc aliquid, uidit me Roma tribunum.
Et sedeo, qua te suscitat Oceanus. so-
Quot mihi Cæsareo facti sunt munere ciues,
Nec famulos totidem suspicor esse tibi.
Sed pædicaris, sed pulchre Næuole ceues.
Iam iam sic prior es Neuole. uincis. aue. m.

Ad. In Gargilium.

Lingis, non futuis meam puellam.
Et garris quasi mœchus, & fututor.
Si te prehendero Gargili, tacebis.

Ad Ruffum.

Ne legat hunc Chione, mando tibi Ruffe libellum.
Carmine læsa meo est lædere & ipsa potest. illa.

In Sabellum.

Sit culus tibi quam macer, requiris?
Pædicare potes Sabelle culo.

Ad Cerdonem.

Irasci nostro non debes cerdo libello.
Ars tua, non uita est carmine læsa meo.
Innocuos permitte sales. cur ludere nobis
Non liceat, licuit si iugulare tibi?

Ad Ruffum.

Cursorem sexta tibi Ruffe remisimus hora,
Carmina quem madidum nostra tulisse reor.
Imbribus immodicis cœlum nam forte ruebat.
Non aliter mitti debuit iste liber.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER QVARTVS.

De natali Domitiani.

AESARIS ALMA DIES, ET
luce sacratior illa,
Conscia dictæum qui tulit ida
Iouem,
Longa precor, Pylioq; ueni nume
rosior æuo,
Semper et hoc uultu, uel meliore nite.
Hic colat albano tritonida cultus in auro,
Perq; manus tantas plurima quercus eat.
Hic colat ingenti redeuntia secula lustro.
Et quæ Romuleus sacra Terentus habet.

Magna quidem superi petimus, sed debita terris,
Pro tanto quæ sunt improba uota Deo,

De Oratio Mimo.

Spectabat modo solus inter omneis
Nigris munus Oratius lacernis.
Cum plebs, & minor ordo, maximusq;
Sancto cum duce candidus sederet.
Toto nix cecidit repente cœlo.
Albis spectat Oratius lacernis.

De Niuibus.

Aspice quam densum tacitarum uellus aquarum
Defluat in uultus Cæsaris, inq; sinus.
Indulget tamen ille Ioui, nec uertice moto
Concretas pigro frigore ridet aquas.
Sidus hyperborei solitus lassare Bootæ,
Et madidis Helicen dissimulare comis.
Qui siccis lasciuit aquis, & ab æthere ludit.
Suspicor has pueri Cæsaris esse niues.

In Bassam.

Quod siccæ redolet palus lacunæ,
Crudarum nebulæ quod albularum,
Piscinæ uetus aura, quod marinæ,
Quod pressa piger hircus in capella,
Lassi bardiaci os, quod euocati,
Quod bis muricæ uellus inquinatum,
Quod ieiunia sabbatariorum,
Mæstorum quod hanelitus reorum,
Quod spurcæ moriens lucerna Ledæ,
Quod ceromata fece de Sabina,
Quod uulpis fuga, uiperæ cubile,

Malles, quam quod oles, olere Bassa.

Ad Fabianum.

Vir bonus & pauper linguaq; & pectore uerus
Quid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?
Qui nec leno potes, nec commessator haberi,
Nec pauidos tristi uoce citare reos.
Nec potes uxorem cari corrumpere amici.
Nec potes algentes arrigere ad uetulas,
Vendere nec uanos circa pallatia fumos.
Plaudere nec cano, plaudere nec glaphyro.
Vnde miser uiues, homo fidus, certus amicus?
Hoc nihil est. nunquam sic Philomelus eris.

In Massilianum.

Credi uirgine castior pudica,
Et frontis teneræ cupis uideri,
Cum sis improbior Massiliane,
Quam qui compositos metro Tibulli,
In Stellæ recitat domo libellos.

Ad Hilum.

Cur here quod dederas, hodie puer Hile negasti?
Durus tam subito, qui modo mitis eras.
Sed iam causaris barbamq;, annosq;, pilosq;.
O nox quam longa es, quæ facis una senem.
Quid nos derides? here qui puer Hile fuisti,
Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

Ad Euphemum.

Prima salutantes, atque altera continet hora,
Exercet raucos tertia causidicos.
In quintam uarios extendit Roma labores.
Sexta quies lassis, septima finis erit.

Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,
Imperat extructos frangere nona toros.
Hora libellorum decima est Eupheme meorum,
Temperat ambrosias cum tua cura dapes.
Et bonus ætherio laxatur nectare Cæsar,
Ingentiq; tenet pocula parca manu.
Tunc admitte iocos, gressu timet ire licenti gressum metire licenter.
Ad matutinum nostra Thalia Iouem.

Ad. In Labullam.

Sotæ filia Clinici Labulla. cocta.
Deserto sequeris Clitum marito, quæreris.
Et donas, & amas ἔχεις ἀσώτως.

Ad Faustinum. fol. 60.

Dum nouus est, neq; adhuc rasa mihi frõte libellus,
Pagina dum tangi non bene sicca timet.
de libris suis I puer, & caro perfer leue munus amico,
Qui meruit nugas primus habere meas.
Curre, sed instructus comitetur. punica librum
Spongia, muneribus conuenit illa meis.
Non possunt nostros multæ Faustinæ lituræ
castigatio librorũ. Emendare iocos, una litura potest.

In Añ. Saturninum.

Dum nimium uano tumefactus nomine gaudes.
Famoso noĩe gaudet. Et Saturninum te miser esse pudet.
Impia parrhasia mouisti bella sub ursa,
Qualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
Exciderat ne adeo fatum tibi nominis huius,
Obruit Actiaci quod grauis ira freti?
An tibi promisit Rhenus, quod non dedit illi
Nilus, & Arctois plus licuisset aquis?

Ille etiam

Ille etiam nostris Antonius occidit armis,
Qui tibi collatus perfide Cæsar erat.

In Thaidem.

Nulli Thai negas. sed si te non pudet istud,
Hoc saltem pudeat Thai negare nihil.

De nuptiis Pudentis, & Claudiæ.

Claudia Ruffe meo nupsit peregrina Pudenti.
Macte esto tedis o Hymenææ tuis.
Tam bene rara suo miscentur cinnama nardo,
Massica Theseis tam bene uina fauis.
Nec melius teneris iunguntur uitibus ulmi,
Nec plus lotos aquas, littora myrtus amat.
Candida perpetuo residet concordia lecto,
Tamq; pari semper sit Venus æqua iugo.
Diligat ipsa senem quondam, sed & ipsa marito
Tunc quoque cum fuerit, non uideatur anus.

Ad Silium.

Sili castalidum decus sororum,
Qui periuria barbari furoris
Ingenti premis ore, perfidosq;
Fastus Annibalis, leuesq; pœnos
Magnis cedere cogis Africanis,
Paulum deposita seueritate,
Dum blanda uagus alea decæmber
Incertis sonat hinc & hinc fritillis,
Et ludit rota nequiore talo,
Nostris ocia commoda camœnis,
Nec torua lege fronte, sed remissa
Lasciuis madidos iocis libellos.
Sic forsan tener ausus est Catullus

Magno mittere passerem Maroni.

Ad Cæcilianum.

Mutuo dare negat. Mille tibi nummos hesterna nocte roganti, Luce

In sex aut septem Cæciliane dies,

Non habeo dixi. sed tu causatus amici

Aduentum, lancem, paucaq; uasa rogas.

Stultus es, an stultum me credis amice? negaui

Mille tibi nummos. milia quinque dabo.

Ad. In Gallum.

Priuignus. Nouerca. Priuignum non esse tuæ te Galle nouercæ

Rumor erat, coniunx dum fuit illa patris.

Non tamen hoc poterat uiuo genitore probari.

Iam nusquam pater est Galle, nouerca domi est.

Magnus ab infernis reuocetur Tullius umbris,

Et te defendat Regulus ipse licet,

Non potes absolui. nam quæ non desinit esse

Post patrem, nunquam Galle nouerca fuit.

Ad Paulum.

Lyciscus. Facere in Lyciscam Paule me iubes uersus,

Quibus illa lectis rubeat, & sit irata.

O Paule malus es. irrumare uis solus.

De Puero glacie occiso. iugulato.

Porticus Vipsana. Qua uicina pluit uipsanis porta columnis,

Et madet assiduo lubricus imbre lapis,

In iugulum pueri, qui roscida templa subibat, tecta.

Decidit hiberno prægrauis unda gelu.

Cumq; peregisset miseri crudelia fata.

Tabuit in calido uulnere mucro tener.

Mortis uis in omnibus. Quid non sæua sibi uoluit fortuna licere,

Aut ubi mors non est, si iugulatis aquæ?



51.

De Endromide.

Hanc tibi sequanicæ pinguem textricis alumnam,
Quæ lacedæmonium barbara nomen habet,
Sordida, sed gelido non aspernanda decembri,
Dona, peregrinam mittimus Endromyden.
Seu lentum ceroma teris, tepidum ue trigona, Ceroma.
Siue harpasta manu puluerulenta rapis.
Plumea seu laxi partiris pondera follis,
Siue leuem cursu uincere quæris Atam. Athan.
Ne madidos intret penetrabile frigus in artus,
Ne ue grauis subita te premat iris aqua.
Ridebis uentos hoc munere tectus, & imbres. Pelliccea.
Nec sic in tyria sindone tutus eris. Sindon Tyria

De Cærelia, & Gellia.

Dicit se uetulam, cum sit Cærelia puppa. Puppa.
Puppam se dicat Gellia, cum sit anus.
Ferre nec hanc possis, possis Coline nec illam.
Altera ridicula est, altera putidula.

De Celio. Sergio.

Nullos esse deos, inane cœlum Deos negat.
Sergius. Affirmat Celius, probatq; quod se
Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

De Cleopatra uxore.

Primos passa toros, et adhuc placanda marito
Merserat in nitidos se Cleopatra lacus.
Dum fugit amplexus, sed prodidit unda latentem,
Lucebat, totis cum tegeretur aquis.
Condita sic puro numerantur lilia uitro.
Sic prohibet tenues gemma latere rosas.
Insilui, mersusq; uadis luctantia carpsi

Basia, perspicuæ plus uetuistis aquæ.

Ad Thaliam. de se Martialis cupit

Laudari cupit Martialis Callimachus
Dum tu lenta nimis, diuq; quæris, se secundum ab
Quis primus tibi quisue sit secundus, Callimacho.
Gratum quisue epigramma comparabit, Oratum fortas se
Palmam Callimachus Thalia de se
Facundo dedit ipse Brutiano,
Qui si cecropio satur lepore
Romanæ sale luserit Mineruæ.
Illi me facias precor secundum.

Ad Fabianum de Lycoride.

Omneis, quas habuit Fabiane Lycoris amicas
Extulit, uxori fiat amica meæ.

Ad Pamphilum.

Setina Massica. +
Tu setina quidem semper, uel massica ponis
Pamphile, sed rumor tam bona uina negat.
Diceris hac factus cælebs quater esse lagæna.
Nec puto, nec credo Pamphile, nec sitio.

De Amiano. Ad Marullinum.

Heres in nullo.
Nihil Amiano, præter aridam uestem
Moriens reliquit ultimis pater ceris.
Fieri putaret potuisse quis Maronille, Marulline.
Vt Amianus mortuum patrem nolit. nollet.

Ad Sophronium Rufum.

Quæro diu totam Sophroni Ruffe per urbem,
Si qua puella neget. nulla puella negat.

Negare ne fas.
Tanquam fas non sit, tanquam sit turpe negare.
Tanquam non liceat, nulla puella negat.

Casta nulla
Casta igitur nulla est. castæ sunt mille. quid ergo
Casta facit? non dat. non tamen illa negat.

Casta est quam nemo rogauit.

Ad Quintum.

Exigis, ut donem nostros tibi Quinte libellos.
Non habeo, sed habet bibliopola Triphon.
Aes dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus?
Non, inquis, faciam tam fatue, nec ego.

De Vestino.

Cum grauis extremas Vestinus duceret horas,
Et iam per stygias esset iturus aquas,
Vltima uoluentes orauit pensa sorores,
Vt traherent parua stamina pulla mora.
Iam sibi defunctus caris dum uiuit amicis,
Mouerunt tetricas tam pia uota deas.
Tum largas partitus opes à luce recessit.
Seq́; mori post hoc credidit ille senem.

De Damis.

Aspicis, imbelles tentent quam fortia damæ
Prœlia, tam timidis quanta sit ira feris?
In mortem paruis concurrere frontibus audent.
Vis Cæsar damis parcere? mitte canes.

De Nigrina.

O felix animo, felix Nigrina marito,
Atque inter latias gloria prima nurus.
Te patrios miscere iuuat cum coniuge sensus,
Gaudentem socio, participem'q; uiro.
Arserit Euadne flammis iniecta mariti.
Nec minus Alcestim fama sub astra ferat.
Tu melius certe meruisti pignore uitæ,
Vt tibi non esset morte probandus amor.

In Auarum amicum.

Milia misisti mihi sex bis sena petenti,

fol. Libros meos Emas sic ipis. Triphon.
Laborabat in extremis.
fusca.
fol. Assentatoria ad Cæsarem. Damarum certamen. canes.
Ad. Vxore Felici. Nupta Nurus felix conubium felix. so.
en

Vt bis sena feram, bis duodena petam.

In Zoilum inuidum.

Nunquam diuitias deos rogaui
Contentus modicis, meoq; lætus.
Paupertas ueniam dabis · recede.
Causa est tam subiti, nouiq; uoti?
Pendentem uolo Zoilum uidere.

In Afrum.

Condita cum tibi sit iam sexagesima messis,
Et facies multo splendeat alba pilo,
Discurris tota uagus urbe, nec ulla cathedra est,
Cui non mane feras irrequietus, aue.
Et sine te nulli fas est prodire tribuno,
Nec caret officio consul uterque tuo.
Et sacro decies repetis pallatia cliuo,
Sigériosq; modos, partheniosq; sonas.
Hæc faciant sané iuuenes, deformius Afer
Omnino nihil est ardelione sene.

Ad Mathonem.

Hospes eras nostri semper Matho Tiburtini.
Hoc emis, imposui, rus tibi uendo tuum.

In Mathonem.

Declamas in febre Mathon, hanc esse phrenesim
Si nescis, non es sanus amice Mathon.
Declamas æger, declamas hemitritæos.
Si sudare aliter non potes, est ratio.
Magna tamen res est · erras, cum uiscera febris
Exurit, res est magna tacere Mathon.

De Fabulla.

Epigramma nostrum cum Fabulla legisset,

Negare nullam quo queror puellarum.
Semel rogata bis terq; neglexit
Preces amantis. iam Fabulla promitte.
Negare iussi, pernegare non iussi.

Ad Ruffum.

Hos quoque commenda Venuleio Ruffe libellos.
Imputet & nobis ocia parua, roga.
Immemor & paulum curarum, operumq; suorum
Non tetrica nugas exigat aure meas.
Sed nec post primum legat hæc, summum'ue triētem,
Sed sua cum medius prælia Bacchus amat.
Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur
Altera, diuisum sic breue fiet opus.

In Næuolum.

Securo nihil est te Næuole peius, eodem
Sollicito nihil est Næuole te melius.
Securus nullum resalutas, despicis omnes.
Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.
Sollicitus donas, dominum, regemq; salutas.
Inuitas. esto Næuole sollicitus.

In Thaidem.

Non est in populo, nec urbe tota,
A se Thaida qui probet fututam.
Cum multi cupiant, rogentq; multi.
Tam casta est, rogo, Thais? immo fellat.

In Ponticum.

Nos bibimus uitro, tu myrra Pontice. quare?
Prodat perspicuus ne duo uina calix.

Ad Librum suum.

Si uis auribus atticis probari,

Negandum, non pregandum.

Venuleius Hortatur ut legat suū libellū.

Salutatus nō res alutar.

Sollicitus.

Fellat.

Bibit in Vitro In Myrra.

Exhortor, moneoq; te libelle.
Vt docto placeas Apollinari.
Nil exactius, eruditiusq; est.
Sed nec candidius, benigniusq; est.
Si te pectore, si tenebit ore.
Nec ronchos metues maligniorum.
Nec scombris tunicas dabis molestas.
Si damnauerit, ad salariorum
Curras scrinia protinus licebit,
Inuersa pueris arande charta.

De Bassa.

Infantem secum semper tua Bassa Fabulle
Collocat, & lusus, delitiasq; uocat.
Et quod mireris magis, infantaria non est.
Ergo quid in causa est? pedere Bassa solet.

In Dissimulatorem Septitianum.

Nulla remisisti paruo pro munere dona,
Et iam Saturni quinque fuere dies.
Ergo nec argenti sex scrupula Septitiane
Missa, nec à querulo mappa cliente fuit.
Antipolitani, nec quæ de sanguine thynni
Testa rubet, nec quæ cottana parua gerit.
Nec rugosarum uimen breue picenarum.
Dicere te posses ut meminisse mei.
Decipies alios uerbis, uultuq; benigno.
Nam mihi iam notus dissimulator eris.

De Rusticatione.

Rure morans quid agam, respondeo pauca rogatus.
Luce deos oro, famulos post arua reuiso.
Partibus atque meis iustos indico labores.

Inde lego, Phœbumq́; cio, musamq́; lacesso.
Hinc oleo corpus frico, molliq́; palæstra.
Stringo libens, animo gaudens, ac fœnore liber.
Pondero. poto. cano. ludo. lauo. cœno. quiesco.
Dum paruus lychnus modicum consumit oliui,
Hæc dat nocturnis nox lucubrata camœnis.

Ad Librum.

O he iam satis est, ohe libelle.
Iam peruenimus usque ad umbilicos.
Tu procedere adhuc, & ire quæris,
Nec summa potes in schēda teneri.
Sic tanquam tibi res peracta non sit,
Quæ prima quoque pagina peracta est.
Iam lector queriturq́;, deficitq́;.
Iam librarius hoc & ipse dicat.
O he iam satis est, ohe libelle.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER QVINTVS.

Hoc tibi palladiae, seu collibus uteris albæ
Cæsar, & hinc Triuiam prospicis, inde Thetym,
Seu tua ueridicæ discunt responsa sorores.
Plana suburbani qua cubat unda freti,
Seu placet Aeneæ nutrix, seu filia Solis,
Siue salutiferis candidus Anxur aquis,
Mittimus ó rerum felix tutela, salusq́;,

Sospite quo gratum credimus esse Iouem.
Tu tantum accipies. ego te legisse putabo.
Et tumidus Galla credulitate fruar. falsa.

Ad Lectores. Ad matronas.

Matronæ, puerique, uirginesque,
Vobis pagina nostra dedicatur.
Tu, quem nequitiæ procaciores
Delectant nimium, salesque nudi,
Lasciuos lege quattuor libellos.
Quintus cum domino liber iocetur,
Quem Germanicus ore non rubenti
Coram Cecropia legat puella.

Ad Domitianum. Ad Germanicum.

Accola iam nostræ degis Germanice ripæ,
A famulis Istri qui tibi uenit aquis,
Lætus & attonitus, uiso modo præside mundi,
Affatus comites dicitur esse suos.
Sors mea quam fratris melior, cui tam propè fas est
Cernere, tam longe quem colit ille deum.

~~De~~ In Myrtalem. De Myrtale Vinosa ad Paulum.

Vino fetet — Fœtere multo Myrtale solet uino.
Sed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
Laurum bibere — Merumque cauta fronte non aqua miscet,
Hanc tu rubentem prominentibus uenis
Quoties uenire Paule uideris contra,
Dicas licebit, Myrtale bibit laurum.

Vinolentiæ remedia

Ad Sextum. A secretis.

Secretarium laudat — Sexte Palatinæ cultor facunde Mineruæ,
Ingenio frueris qui propiore Dei.
Nam tibi nascentes domini cognoscere curas,

Et secreta ducis pectora nosse licet.
Sit locus & nostris aliqua tibi parte libellis,
Qua Pedo, qua Marsus, quaq; Catullus erit.
Ad capitolini cælestia carmina belli
Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Musas.

Si non est graue, nec nimis molestum,
Musæ Parthenium rogate uestrum.
Sic te serior & beata quondam
Saluo Cæsare finiat senectus,
Et sis inuidia fauente felix.
Sic Burrus cito sentiat parentem,
Admittas timidam, breuemq; chartam
Intra limina sanctioris aulæ.
Nosti tempora tu Iouis sereni,
Cum fulget placidus, suoq; uultu,
Quo nil supplicibus solet negare.
Non est, quod metuas preces iniquas.
Nunquam grandia, nec molesta poscat,
Quæ cedro decorata, purpuraq;
Nigris pagina creuit umbilicis.
Nec porrexeris ista, sed teneto.
Sic tanquam nihil offeras, agasq;.
Si noui dominum nouem sororum,
Vltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum.

Qualiter assyrios renouant incendia nidos,
Vna decem quoties secula uixit auis.
Taliter exuta est ueterem noua Roma senectam,
Et sumpsit uultus præsidis ipsa sui.

Iam precor oblitus nostræ Vulcane querelæ
Parce, sumus Martis turba, sed & Veneris.
Parce pater. sic lemniacis lasciua catenis
Ignoscat coniunx, & patienter amet.

De Phaside.

Edictum domini, Deiq; nostri,
Quo subsellia certiora fiunt,
Et puros eques ordines recepit,
Dum laudat modo Phasis in theatro,
Phasis purpureis ruber lacernis.
Et iactat tumido superbus ore.
Tandem commodius licet sedere.
Nunc est reddita dignitas equestris.
Turba non premimur, nec inquinamur.
Hæc, & talia dum refert supinus.
Illas purpureas, & arrogantes
Iussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum.

Languebam, sed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum Symmache discipulis.
Centum me tetigere manus, aquilone gelatæ.
Non habui febrem Symmache, nunc habeo.

Ad Regulum.

Esse quid hoc dicam, uiuis quod fama negatur,
Et sua quod rarus tempora lector amat?
Hi sunt inuidiæ nimirum Regule mores,
Præferat antiquos semper ut illa nouis.
Sic ueterem ingrati Pompei quærimus umbram,
Et laudant Catuli Iulia templa senes.
Ennius est lectus saluo tibi Roma Marone.

Equester ordo
Mart. equest.
Inuidia mores.
Virtutem præsentem odimus, antiquam laudamus.

Et sua riserunt secula Mæonidem.
Rara coronato plausere theatra Menandro.
Norat Nasonem sola Corynna suum.
Vos tamen o nostri non festinate libelli.
Si post fata uenit gloria, non propero. Gloria post fam

De Stella. Ad seuerū de stella.

Sardonychas. smaragdos. adamantas. iaspidas uno
versat. Portat in articulo Stella Seuere meus. Gemmas
Multas in digitis, plures in carmine gemmas Carmina
ideo. Inuenies, inde est hæc, puto, culta manus.

De eodem. Comparatio Masclionis et Lini cum Stella.

Quod nutantia fronte pertinaci
Gestat pondera Masclion superbus. Baiulus.
Aut grandis Linus omnibus lacertis
Septem quod pueros leuat, uel octo,
Res non difficilis mihi uidetur.
Vno cum digito, uel hoc, uel illo
Portet Stella meus decem puellas. Puellas decem vno digito portat

Ad. In Callistratum.

Sum (fateor) semperq; fui Callistrate pauper, fol.
Sed non obscurus, nec male notus eques. fol. 57 Mart. Cons
Sed toto legor orbe frequens, et dicitur hic est.
Quodq; cinis paucis, hoc mihi uita dedit.
At tua centenis incumbunt tecta columnis.
Et libertinas arca flagellat opes.
Magnaq; niliacæ seruit tibi gleba Syenes.
Tondet & innumeros gallica Parma greges. Parma gallica
Hoc ego, tuq; sumus. sed quod sum, non potes esse.
Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

doctus, sed differunt
diues

De Manneio.

Sedere primo solitus in gradu semper,
Tunc cum licebat occupare Manneius.
Bis excitatus, terq; transtulit castra,
Et inter ipsas pene tertius sellas
Post Caiumq;, Luciumq; consedit.
Illinc cucullo prospicit caput tectus,
Oculoq; ludos spectat indecens uno.
Et hinc miser deiectus in uiam transit,
Subsellioq; semifultus extremo,
Et male receptus altero genu iactat
Equiti sedere se, Lectioq; se stare.

Ad Caes. Do.

Quintus nostrorum liber est Auguste iocorum.
Et queritur laesus carmine nemo meo.
Gaudet honorato, sed multus nomine lector,
Cui uictura meo munere fama datur.
Quid tamen haec prosunt quáuis uenerantia multos?
Non prosunt sane, me tamen ista iuuant.

Ad Lectorem.

Seria cum possim, quid delectantia malim
Scribere? tu causa es lector amice mihi.
Qui legis, et tota cantas mea carmina Roma.
Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.
Nam si falciferi defendere templa tonantis,
Sollicitisq; uelim uendere uerba reis,
Plurimus hispanas mittet mihi nauta metretas,
Et fiet uario sordidus aere sinus.
At nunc conuiua est, comessatorq; libellus,
Et tantum gratis pagina nostra placet.

Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,
Cum minimum uati munus Alexis erat.
Belle inquis dixti. satis est. laudabimur usque.
Dissimulas? facies me puto causidicum.

In Gelliam.

Dum proauos, atauosq; refers, & nomina magna,
Dum tibi noster eques sordida conditio est.
Dum te posse negas nisi lato Gellia clauo
Nubere. nupsisti Gellia cistifero.

Ad Quintianum.

Quod tibi decembri mense, quo uolant mappæ,
Graciles'q; ligulæ, cærei'q;, chartæq;,
Et acuta senibus testa cum damascenis,
Præter libellos uernulas nihil misi,
Fortasse auarus uidear, aut inhumanus.
O di dolosas munerum, & malas arteis.
Imitantur hamos dona nanque quis nescit
Auidum uorata decipi scarum musca?
Quoties amico diuiti nihil donat,
O Quintiane liberalis est pauper.

Ad Ces. Do.

Siqua fides ueri, præferri maxime Cæsar
Temporibus possunt secula nulla tuis.
Quando magis dignos licuit spectare triumphos?
Quando Palatini plus meruere Dei?
Pulchrior & maior quo sub duce martia Roma?
Sub quo libertas principe tanta fuit?
Est tamen hoc uitium, sed non leue, sit licet unum.
Quod colit ingratas pauper amicitias.
Quis largitur opes ueteri, fidoq; sodali,

Aut quem prosequitur non alienus eques?

Ad Eundem.

Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ,
Flammatæ'ue togæ scrupula tota decem.
Luxuria est, tumidiq; uocant hæc munera reges.
Qui crepet aureolos, forsitan unus erit.
Quatenus hi non sunt, esto tu Cæsar amicus.
Nulla ducis uirtus dulcior esse potest.
Iandudum tacito rides Germanice naso
Vtile, quod nou uis, do tibi consilium.

Ad Martialem.

Si tecum mihi care Martialis
Securis liceat frui diebus,
Si disponere tempus ociosum,
Et ueræ pariter uacare uitæ,
Nec nos atria, nec domos potentum,
Nec lites tetricas, forumq; triste
Noscemus, nec imagines superbas.
Sed gestatio, fabulæ, libelli,
Campus, porticus, umbra, uirgo, thermæ.
Hæc essent loca semper. hi labores.
Nunc uiuit sibi neuter heu, bonosq;
Soles effugere, atque abire sentit.
Qui nobis pereunt, & imputantur.
Quisquam uiuere cum sciat, moratur?

De Apollonio.

Quintum pro decimo, pro Crasso Regule Marcum
Ante salutabat rhetor Apollonius.
Nunc utrumque suo resalutat nomine. quantum
Cura, laborq; potest. scripsit, et edidicit.

In Paulum

Ad. In Paulum. fol.

Mane domi nisi te merui, uoluiq; uidere,
Sint mihi Paule tuæ longius exquiliæ. Exquiliæ.
Sed tiburtinæ sum proximus accola pilæ, Pila tyburtina.
Qua uidet antiquum rustica flora Iouem. Martialis domus.
Alta suburbani uincenda est semita Cliui, Alta semita.
Et nunquam sicco sordida saxa gradu.
Vixq; datur longas mulorum uincere mandras,
Quæque trahi multo marmora fune uides.
Illud adhuc grauius, quod te post mille labores
Paule negat lasso ianitor esse domi.
Hic. Exitus hinc operis uani, togulæq; madentis,
Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
Semper inhumanos habet officiosus amicos. officiosus
Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum.

Herbarum fueras indutus Basse colores,
Iura theatralis dum siluere loci.
Quæ postquam placidi censoris cura renasci
Iussit, et Oceanum certior audit eques,
Non nisi uel cocco madida, uel murice tincta
Veste nites, et te sic dare uerba putas.
Quadringentorum nullæ sunt Basse lacernæ.
Aut meus ante omnes Cordus haberet equum. Cordus

De Hermete.

Hermes martia sæculi uoluptas,
Hermes omnibus eruditus armis,
Hermes & gladiator, & magister.
Hermes turba sui tremorq; ludi.
Hermes, quem timet Aelius sed unum.

Hermes, cui cadit Aduolans sed uni.
Hermes uincere, sed ferire doctus.
Hermes suppositius sibi ipsi.
Hermes diuitiæ locariorum.
Hermes cura, laborq; ludiarum.
Hermes belligera superbus hasta.
Hermes æquoreo minax tridente.
Hermes Casside languida timendus.
Hermes gloria martis uniuersi.
Hermes omnia solus, & ter unus.

De Chæreſtrato.

Quadringenta tibi non sunt Chæreſtrate, surge.
Lectius ecce uenit. sta. fuge. curre. late.
Ecquis Io reuocat, discedentemq; reducit?
Ecquis Io largas pandit amicus opes?
Quem chartis, famæq; damus, populisq; loquendũ,
Qui stygios non uult totus adire lacus.
Hoc rogo non melius, quam rubro pulpita nimbo
Spargere, et effuso permaduisse croco,
Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique micet.
O frustra locuples, o dissimulator amice
Hæc legis, & laudas. quæ tibi fama perit?

Ad Codrum.

Quod alpha dixi codre penulatorum
Te nuper, aliqua cum iocarer in charta,
Si forte bilem mouit hic tibi uersus,
Dicas licebit Beta me togatorum.

In Fictum equitem.

Ingenium, studiumq; tibi, moresq;, genusq;

Sunt equitis (fateor) cætera plebis habes.
Bis septem tibi iam non sunt subsellia tanti,
Vt sedeas uiso pallidus Oceano.

In Mamercum. Ad Aulum de mamerco maledico.

Vt bene loquatur, sentiatq; Mamercus,
Efficere nullis aule moribus possis,
Pietate fratres Curios licet uincas,
Quiete Neruas, comitate Drusones,
Probitate Marcos, equitate Mauricos,
Oratione Regulos, iocis Paulos.
Rubiginosis cuncta dentibus rodit. Maledicus.
Hominem malignum forsan esse tu credas. Malignus.
Ego esse miserum, credo cui placet nemo. Miser.

Ad Gelliam.

Si quando leporem mittis mihi Gellia dicis, Lepus
Formosus septem Marce diebus eris. Formosū facit.
Si non derides, si uerum lux mea naras,
Edisti nunquam Gellia tu leporem.

Ad Varronem. ut sua Carmina legat Poeta laudat

Varro sophocleo non inficiande cothurno,
Nec minus in calabra suscipiende lyra Calabra Lyra
Differ opus, nec te facundi scæna Catulli
Detineat, cultis aut elegia comis.
Sed lege fumoso non aspernanda decembri
Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
Commodius nisi forte tibi, potiusq; uidetur,
Saturnalitias perdere Varro nuces. Saturnalicia Nuces.

Assentatoria ad Cæsarem. De Ludo puerorum cum Iuuencis.

Aspice, quam placidis insultet turba iuuencis,
Et sua quam facilis pondera Taurus amet.

Cornibus hic pendet summis, uagus ille per armos
Currit, & in toto uentilat arma boue.
At feritas immota riget. non esset arena
Tutior, & possent fallere plana magis.
Nec trepidant gressus, sed de discrimine palmæ
Securus puer est, sollicitumq; pecus.

De Crispo.

Quadrantem Crispus tabulis Faustine supremis
Non dedit uxori. cui dedit ergo? sibi.

In Causidicum.

Carpere Causidicus fertur mea carmina, qui sit,
Nescio, si sciero, uæ tibi Causidice.

De Herotionte.

Hanc tibi Fronto pater genitrix Flacilla puellam
Oscula commendo, deliciasq; meas.
Pallida nec nigras horrescat Herotion umbras,
Oráq; tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.
Inter tam ueteres ludat lasciua patronos,
Et nomen blæso garriat ore meum.
Mollia nec rigidus cæspes tegat ossa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide.

Cum sibi redire de patruelibus fundis
Ducenta, clamat coccinatus Euclides,
Corinthioq; plura de suburbano
Longumq; pulchrā stemma repetit a leda,
Et suscitanti Lectio reluctatur,
Equiti superbo, nobili, locupleti

Cecidit repente magna de sinu clauis.
Nunquam Fabulle nequior fuit clauis.

Ad Faustinum.

Laudatus nostro quidam Faustine libello
Dissimulat, quasi nil debeat, imposuit.

De Herotionte puella.

Puella senibus dulcior mihi Cygnis,
Agna Galesi mollior Phalanini
Concha lucrini delicatior stagni,
Cui nec lapillos præferas Erythræos,
Nec modo politum pecudis indicæ dentem,
Niuesq; primas, liliumq; non tactum,
Quæ crine uincit betici gregis uellus,
Rheniq; nodos, aureamq; nitellam,
Fragrauit ore, quod rosarium Pæsti.
Quod atticarum prima mella cærarum.
Quod sucinorum rapta de manu gleba,
Cui comparatus indecens erat pauo.
Inamabilis sciurus, & frequens Phœnix
Adhuc recenti tepet Herotion busto,
(Quam pessimorum lex auara fatorum)
Sextam peregit hyemem, nec tamen totam,
Nostros amores, gaudiumq;, lususq;.
Et esse tristem me meus uetat Pætus.
Pectusq; pulsans, pariter & comam uellens,
Deflere non te Vernulæ pudet mortem?
Ego coniugem, inquit, extuli, et tamen uiuo.
Notam, superbam, nobilem, locupletem.
Quid esse nostro fortius potest pæto?
Ducenties accepit, & tamen uiuit.

60. clauis de sinu cecidit. fol. 49. quondam De libello suo. Ad. mortuam. Puellæ Laus. Catul. Cygnis dulcior. phalantini. Agna mollior. fol. 43. Concha delicatior. capillos capilli Erythræi. ebore politior. Niuibus Liliis. Crine. os fragrans. rosis. Sciurus Inamabilis Pætus Consolatur. Polygamum deridet.

In Calliodorum.

Calliodorus habet censum quis nescit equestrem
Sexte? sed & fratrem Calliodorus habet.
Quadringenta secat. qui dicit, σῦκα μέριζε
Vno credis equo posse sedere duos?
Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto.
Non esset Pollux, si tibi Castor eras.
Vnius cum sitis, duo Calliodore sedetis.
Surge, solœcismum Calliodore facis.
Aut imitare genus Ledæ, cum fratre sedere
Non potes, alternis Calliodore sede.

In Carinum.

Supremas tibi tricies in anno
Signanti tabulas Carine misi
Hyblæis madidas thymis placentas.
Defeci, miserere iam Carine,
Signa rarius, aut semel fac illud,
Mentitur tua quod subinde tussis.
Excussi loculosq́; sacculumq́;.
Cræso diuitior licet fuissem,
Iro pauperior forem Carine,
Si conchem toties meam comesses.

Ad Artemidorum.

Pinxisti Venerem, colis Artemidore Mineruam,
Et miraris, opus displicuisse tuum.

In Dindimum.

spado.

Spadone cum sis euiratior fluxo,
Et concubino mollior celænæo,
Quem sectus ululat matris entheæ gallus,
Theatra loqueris, & gradus, & edicta,

Trabeasq́ꝫ, & idus, fibulasq́ꝫ, censusq́ꝫ,
Et pumicata pauperes manu monstras.
Sedere in equitum liceat an tibi scannis.
Videbo Didyme, non licet maritorum.

De liberalitate. Amicis esse donandum.

Callidus effracta nummos fur auferet arca.
Prosternet patrios impia flamma lares.
Debitor usuram pariter, sortemq́ꝫ negabit.
Lata. Non reddet sterilis semina iacta seges.
Dispensatorem fallax spoliabit amica.
Mercibus extructas obruet unda rates.
Extra fortunam est quicquid donatur amicis. Dona extra
Quas dederis, solas semper habebis opes. fortunam.

De Thaide, & Lecania.

Thais habet nigros, niueos Lecania dentes, Dentes empti.
Quæ ratio est? emptos hæc habet, illa suos.

Ad. In Dentonem. Gulosum. Canipetam.

Quid factum est rogo. quid repente factum?
Ad cœnam mihi Dento, quod uocanti
(Quis credat) quater ausus es negare.
Sed nec respicis, & fugis sequentem,
Quem thermis modo quærere, & theatris,
Et conclauibus omnibus solebas.
Sic est, captus es unctiore cœna. Cœna unctior.
Et maior rapuit canem culina.
Iam te, sed cito cognitum, & relictum,
Dives. Cum fastidierit popina diues,
Antiquæ uenies ad ossa cœnæ.

Ad. In Bassam. Fel.

Dicis formosam, dicis te Bassa puellam,

Istud, quod non est, dicere Bassa solet.

Ad Diadumenum.

Basia dum nolo, nisi quae luctantia carpsi,
Et placet ira mihi plus tua, quam facies.
Vt te saepe rogem, caedo Diadumene saepe.
Consequor hoc. ut me nec timeas, nec ames.

De Philone.

Nunquam se coenasse domi Philo iurat, & hoc est,
Non coenat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo.

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos
Encolpus domino, nec prohibente tamen.
Permisit, fleuitq; pudens, sic cessit habenis
Audaci questus de Phaethonte pater.
Talis raptus Hylas, talis deprehensus Achilles,
Deposuit gaudens matre dolente comas.
Sed tu nec propera, breuibus nec crede capillis,
Tardaq; pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum.

Vidissem modo forte cum sedentem
Solum te Labiene, treis putaui.
Caluae me numerus tuae fefellit.
Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,
Quales nec puerum decere possint.
Nudum est in medio caput, nec ullus
In longa pilus area notatur.
Hic error tibi profuit decembri,
Tunc, cum prandia misit imperator,
Cum Panariolis tribus redisti.
Talem Gerionem fuisse credo,

Vites censeo porticum Philippi,
Si te uiderit Hercules, peristi.

Ad In Charopinum. Gulosum.

Coeno domi quoties, nisi te Charopine uocaui,
Protinus ingentes sunt inimicitiae.
Meq; petis stricto medium transfigere ferro.
Si nostrum sine te scis caluisse focum.
Nec semel ergo mihi furtum fecisse licebit,
Improbius nihil est hac Charopine gula. Gula.
Desine iam nostram (precor) obseruare culinam. culina
Atque aliquando meus det tibi uerba coquus. coquus.

Ad Ruffum. ut salutet

Hic qui libellis pergrauem gerit laeuam,
Notariorum quem premit chorus leuis, Notarij. 191.
Qui codicillis hinc, & inde prolatis, 131.
Epistolisq; commodat grauem uultum
Similis Catoni, Tullioq;, Brutoq;,
Exprimere Ruffe, fidiculae licet cogant,
Aue Latinum, χαῖρε non potest graecum,
Si fingere me istud putas, salutemus.

In Posthumum. fol. 62. 6. exprobratorem

Quae mihi praestiteris memini, semperq; tenebo.
Cur igitur taceo Posthume, tu loqueris?
Incipio quoties alicui tua dona referre, Iactator sui.
Protinus exclamat, dixerat ipse mihi. In Benefactis.
Non belle quaedam faciunt duo, sufficit unus
Huic operi, si uis, ut loquar, ipse tace.
Crede mihi, quamuis ingentia Posthume dones, Dona tibi
Authoris pereunt garrulitate sui. celebranda.

Ad Bassum.

Colchida quid scribis, quid scribis amicæ Thyestem?
Quid tibi uel Niobe Basse, uel Andromache?
Materia est (mihi crede) tuis aptissima chartis
Deucalion, uel, si non placet hic, Phaethon.

De Rhetore.

Extemporalis factus est meus Rhetor.
Calphurnium non scripsit, & salutauit.

De Aquila. Ad Aq.

Ganimedis raptus. Dic mihi, quem portes, uolucrum regina? tonantem.
Nulla manu quare fulmina gestat? amat.
Quo calet igne deus? pueri, cur mitis aperto
Respicis ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum. Magistrum filio quaerere

Cui tradas Lupe filium magistro,
Quæris sollicitus, diu'q; tentas,
Gramatici Omnes grammaticos'q;, rhetoras'q;,
Rhetores. Deuites, moneo, nihil sit illi
Cum Libris Ciceronis, aut Maronis.
Famæ Rutilium suæ relinquat.
Si uersus facit, abdices poetam.
Artes pecuniosae. Artes discere uult pecuniosas.
Fac, discat citharædos, aut choraulas. fol. 41.
Si duri puer ingeni uidetur,
Præconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam.

Dominum. Cum uoco te dominum, nolo tibi Cinna placere,
Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.

Ad Posthumum. fol. 62. a.

Cras te uicturum, cras dicis Posthume semper,
Cras victurum se pollicetur.

Dic mihi, cras istud Posthume quando uenit?
Quam longe cras istud ubi est, aut unde petendum?
Nunquid apud Parthos, Armeniosq́; latet? ut. Cras.
Iam cras istud habet Priami, uel Nestoris annos.
Cras istud quanti dic mihi possit emi?
Cras uiues, hodie iam uiuere Posthume, serum est. Viue hodie.
Ille sapit, quisquis Posthume uixit heri.

Ad Stellam. Donans redonari expectat.

Quod non argentum, quod non tibi misimus aurum,
Hoc facimus causa Stella diserte tua.
Quisquis magna dedit, uoluit sibi magna remitti,
Fictilibus nostris exoneratus eris. Fictilia

Ad Maledicum. Ad Detractorem.

Adlatres licet usque nos, & usque,
Et gannitibus improbis lacessas,
Certum est hanc tibi pernegare famam,
Olim quam petis in meis libellis.
Qualiscunque legaris ut per orbem,
Nam te cur aliquis sciat fuisse?
Ignotus pereas, miser necesse est. Ignotus pereas.
Non deerunt tamen hac in urbe forsan
Vnus, uel duo, trés ue, quatuór ue,
Pellem rodere qui uelint Caninam.
Nos hac a scabie tenemus ungues. Vngues à scabie

Ad. In Marianum. de Vxore adultera

Crispulus iste quis est, uxori semper adhæret Crispulus.
Qui Mariane tuæ, Crispulus iste quis est?
Nescio quid dominæ teneram qui garrit in aurem, Adulter.
Et sellam cubito dexteriore premit.
Per cuius digitos currit leuis annulus omnes.

Crura gerit nullo qui uiolata pilo.
Nil mihi respondes? uxoris res agit, inquis,
Iste meæ. sane certus, & asper homo est.
Procuratorem uultu qui præferat ipso,
Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
O quam dignus eras alapis Mariane latini,
Te successurum credo ego panniculo
Res uxoris agit, res nullas Crispulus iste.
Res non uxoris, res agit iste tuas.

Adulter non uxoris res sed mariti agit.

Ad Hospitem.

Iure tuo nostris maneas licet Hospes in hortis,
Si potes in nudo ponere membra solo.
Aut si portatur tecum tibi magna supellex,
Nam mea iam digitum sustulit hospitibus.
Nulla tegit fractos, nec inanis culcita lectos,
Putris, & abrupta fascia reste iacet.
Sit tamen Hospitium nobis commune duobus,
Emi hortos, plus est, instrue tu. minus est.

Hortos emit

Ad Ponticum. Ad Marcum.

Quid sentis, inquis, de nostris Marce libellis,
Sic me sollicitus Pontice sæpe rogas.
Admiror. stupeo. nihil est perfectius illis,
Ipse tuo cedet Regulus ingenio. dedit.
Hoc sentis, inquis. faciat tibi sic bene Cæsar,
Sic Capitolinus Iuppiter. immo tibi.

Quid de suis libris sentiat.

Regulus.

Bene cupit.

Ad Suos ministros. Ad Callistum et Alcimum.

Sextantes Calliste duos infunde falerni,
Tu super æstiuas Alcime funde niues.
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassenturq; rosis tempora sutilibus. laxentur.

Falernum cum Niuibus bibendum Aestiuo tempore.

 64.

Iam uicina iubent nos uiuere mausolea. tol. Mausolea uicina.
Cum doceant ipsos posse perire deos. Dij pereunt

Ad Cæsarem. Assentatoria.

Astra, polumq; dedit, quamuis obstante nouerca
Alcidæ nemeæ terror, & arcas aper,
Et castigatum libycæ ceroma palestræ, Spectacula
Et grauis in siculo puluere fusus Erix,
Siluarumq; tremor, tacita qui fraude solebat
Ducere nec rectas Cacus in antra boues.
Ista tuæ Cæsar quota pars spectatur Arenæ?
Dat maiora nouus prælia mane dies.
Quot grauiora cadunt Nemeæo pondera monstro?
Quot tua Mænalios collocat hasta sues?
Reddatur si pugna triplex pastoris hiberi,
Est tibi, qui possit uincere Gerionem.
Sæpe licet graiæ numeretur belua lernæ
Improba niliacis quid facit hydra feris?
Pro meritis cœlum tantis Auguste dederunt
Alcidæ cito dii, sed tibi sero dabunt. 54.

Ad. In Pontilianum.

Sæpe salutatus nunquam prior ipse salutas, salutatus nō resalutat.
Sic erit æternum Pontiliane uale.

De Hirundine. discerpta ab alijs.

Hibernos peterent solito cum more recessus Atthides. i. Hirundines.
Atthides, in nidis una remansit auis.
Deprehendere nefas ad tempora uerna reuersæ,
Et profugam uolucres diripuere suæ.
Sero dedit pœnas, discerpi noxia mater
Debuerat, sed tunc, cum lacerauit Itym.

De Apitio.

Dederas Apici bis tricenties uentri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum,
Hoc tu grauatus, ne famem, & sitim ferres,
Summa uenenum potione duxisti.
Nil est Apici tibi gulosius factum.

In Inuitatorem.

Omnia cum retro pueris obsonia tradas,
Cur non mensa tibi ponitur a pedibus?

De Tusco haruspice.

Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras
Hircus, Bacche tuis uictima grata sacris.
Quem Tuscus mactare deo cum uellet haruspex,
Dixerat agresti forte, rudiq; uiro.
Vt cito testiculos per acuta falce secaret,
Teter ut immundæ carnis abiret odor.
Ipse super uirides aras luctantia pronus
Dum resecat cultro colla, premitq; manu
Ingens iratis apparuit hernia sacris,
Occupat hanc ferro rusticus, atque secat.
Hoc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,
Talibus & fibris numina prisca coli.
Sic modo qui Tuscus fueras, nunc gallus Haruspex,
Dum iugulas Hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustinum.

Si temperari balneum cupis feruens
Faustine, quod uix Iulianus intraret,
Rogo lauet uti rhetorem Sabineum,
Neronianas is refrigerat thermas.

In Candidum.

Prædia solus habes, & solus Candide nummos.
Aurea solus habes, myrrhina solus habes,
Massica solus habes, & opimi cæcuba solus,
Et cor solus habes, solus & ingenium.
Omnia solus habes, hoc me puto uelle negare,
Vxorem sed habes candide cum populo.

In Gallum.

Nunquam me reuocas, uenias cum sæpe uocatus,
Ignosco, nullum si modo Galle uocas.
Inuitas alios. uitium est utriusque, quod? inquis,
Et mihi cor non est, & tibi Galle pudor.

In Nestorem.

Auriculam Mario grauiter miraris olere,
Tu facis hoc, garris Nestor in auriculam.

In Zoilum.

Has cum gemina compede dedicat catenas
Saturne tibi Zoilus, annulos priores.

Ad Gargilianum.

Sportula nulla datur, gratis conuiua recumbis,
Dic mihi, quid Romæ gargiliane facis?
Vnde tibi togula est, & fuscæ pensio cellæ?
Vnde datur quadrans, unde uir es Chiones?
Cum ratione licet dicas te uiuere summa.
Quod uiuis, nulla cum ratione facis.

Ad Ruffinum.

Sunt tibi (confiteor) diffusi iugera campi,
Vrbaniq; tenent prædia multa lares.
Et seruit dominæ numerosus debitor arcæ,
Sustentatq; tuas aurea mensa dapes.

Diuer superbus. Fastidire tamen noli Ruffine minores.
Plus habuit Didymus. plus Philomelus habet.

In Matriniam. Vetula.

Non possum uetulam, quereris Matrinia, possum
Et uetulam, sed tu mortua, non uetula es.
Possum Hecubam, possum Nioben Matrinia, sed si,
Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Vnum in. c. v. Qualem puellam uelit.
cũ supiori.

Amica ꝯlis. Ingenuam malo, sed si tamen illa negetur,
Libertina mihi proxima conditio est.
Ancilla. Extremo est ancilla loco, sed uincet utranque,
Si facie nobis hæc erit ingenua.

Ad Chionem.

Digna tuo cur sis, indignaq; nomine, dicam.
Frigida es, & nigra es, non es, et es Chione.

De Piscibus sculptis. De Mechanico.

Pictoris laus. Artis Phidiacæ toreuma clarum,
Pisces aspicis, adde aquam, natabunt.

67. In Fabianum. Amicos veteres colendos esse.
Familiares antiquos obliuiscitur.

Quod nouus, & nuper factus tibi præstat amicus,
Hoc præstare iubes me Fabiane tibi.
Horridus ut primo semper te mane salutem.
Per mediumq; trahat me tua sella lutum.
Lassus ut in thermas decima, uel serius, hora
Te sequar, Agrippæ, cum lauer ipse Titi.
Hoc per triginta merui Fabiane decembres,
Amicitiæ tuæ tiro. Vt sim tiro tuæ semper amicitiæ.
Hoc merui Fabiane toga, tritaq;, meaq;.
Vt nondum credas me meruisse rudem.
Rude dignus.

In Irascentes

Ad amicos. In Irascentes amicos.

Irasci tantum felices nostis amici,
 Non belle facitis, sed iuuat hoc facere.

Ad Sextum. Romam cur petat.

Quae te causa trahit, uel quae fiducia Romam
 Sexte? quid aut speras, aut petis inde. refer?
Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso, — Patronus.
 Atque erit in triplici par mihi nemo foro.
Egit Atestinus causas, et Ciuis, utrunque
 Noras, sed neutri pensio tota fuit.
tang. Si nihil hinc ueniet, pangentur carmina nobis, Poeta.
 Audieris, dices esse Maronis opus. —
Insanis, omnes gelidis quicunque lacernis
 Sunt tibi, Nasones, Virgiliosq; uides. dices
A tria magna colam, uix treis aut quattuor ista Curialis.
 Res aluit, pallet caetera turba fame.
Quid faciam suade? nam certum est uiuere Romae.
 Si bonus es, casu uiuere Sexte potes.

Ad Faustinum. De Lycori. Lusca uidet quem amat.

ministro Iliaco similem puerum Faustine magistro
 Lusca Lycoris amat, quam bene lusca uidet.

In Thelesinum. Dona Poetis data quamuis Ingentia, tamen minora Poetarum.

Mutua quod nobis ter quinquaginta dedisti
 Ex opibus tantis, quas grauis arca premit.
Esse tibi magnus Theleśine uideris amicus.
 Tu magnus, quod das, immo ego, quod recipis.

De phiala — De Lacerta coelata. Caelatoris laus.

Inserta Phialae Mentoris manu ducta
 Lacerta uiuit, & timetur argentum.

In Pollam. Anum libidinosā.

Rugæ ventris Lomento rugas uteri quod condere tentas
Polla, tibi uentrem, non mihi labra linis.
Simpliciter pateat uitium fortasse pusillum.
Mali maius quod tegitur. Quod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum. Canitiē tegentem.

Mentiris iuuenem tinctis Lentine capillis,
Tam subito Coruus, qui modo Cygnus eras.
Non omneis fallis: scit te Proserpina canum.
Personam capiti detrahet illa tuo.

Loquacem. In Ligurinum. Poetā molestū.

Occurrit tibi nemo quod libenter,
Quod quacunque uenis, fuga est, & ingens
Circa te Ligurine solitudo,
Poeta nimis es. Quid sit, scire cupis, nimis poeta es.
Hoc ualde uitium periculosum est,
Non tigris catulis citata raptis,
Non dipsas medio perusta sole.
Nec sic Scorpius improbus timetur.
Nam tantos rogo quis ferat labores?
Et stanti legis, & legis sedenti.
Currenti legis, & legis cacanti.
In thermas fugio, sonas ad aurem.
Piscinam peto, non licet natare.
Ad cœnam propero, tenes euntem,
Ad cœnam uenio, fugas sedentem. propero.
Lassus dormio, suscitas iacentem.
Vis, quantum facias mali, uidere?
Vir iustus. probus. innocens timeris. bonus iustus.

De Eodem. Malo recitante. 67.

Fugerit an mensas Phœbus, cœnam'q; Thyestis,
Ignoro, fugimus nos Ligurine tuam.
Illa quidem lauta est, dapibus'q; instructa superbis.
Sed nihil omnino te recitante placet.
Nolo mihi ponas rhombum, mulúm ue bilibrem, Loquax.
Nec uolo boletos, ostrea nolo, tace.

65. Ad Candidum.

Exigis à nobis operam sine fine togatam, Libertus.
Non eo, libertum sed tibi mitto meum.
Non est inquis idem, multo plus esse probabo,
ipse. Vix ego lecticam subsequar, ille feret.
In turbam incideris, cunctos umbone repellet,
Inualidum est nobis, ingenuum'q; latus.
Quid libet in causis narraueris, ipse tacebo,
At tibi ter geminum mugiet ille sophos. Sophos.
Lis erit, ingenti faciet conuitia uoce,
Esse pudor uetuit fortia uerba mihi,
Ergo nihil nobis, inquis, præstabis amicus?
Quicquid libertus Candide non poterit.

De Basso. Ad Faustinum.

Capena grandi porta qua pluit gutta, Porta Capena.
almo. Phryguum'q; matris almo qua lauat ferrum, Almo
Oratiorum qua uiret sacer campus, Campus Oratiorum.
Et qua pusilli feruet Herculis fanum, Fanum Herculis.
Faustine plena Bassus ibat in rheda
Omnes beati copias trahens ruris.
Illic uideres frutice nobili caules, Ruris laus.
Et utrunque porrum, sessiles'q; lactucas, Lactucae sesseles.
Pigro'q; uentri non inutiles betas.

 Betae.

Illic coronam pinguibus grauem turdis,
Leporem'q; læsum gallici canis dente,
Nondum'q; uicta lacteum faba porcum.
Nec feriatus ibat ante carrucam,
Sed tuta fœno cursor oua portabat.
Romam petebat Bassus. immo rus ibat.

De Ollo paupere.

Pauperis extruxit cellam, sed uendidit Ollus
Prædia, nunc cellam pauperis Ollus habet.

In Inuitatorem.

Veientana mihi misces, tibi massica potas, ubi.
Olfacere hæc malo pocula, quam bibere.

olfacere quam Bibere.

In Lygurinum.

Hæc tibi non alia est ad cœnam causa uocandi,
Versiculos recites ut Lygurine tuos.
Deposui soleas, affertur protinus ingens
Inter lactucas, oxygarum'q; liber. origanum.
Alter perlegitur, dum fercula prima morantur,
Tertius est, nec adhuc mensa secunda uenit.
Et quartum recitas, & quintum denique librum.
Putidus est toties, si mihi ponis aprum.
Quod si non scombris scelerata poemata dones,
Cœnabis solus iam Lygurine domi.

oxygarum. Poemata scombris dones.

Ad Gallam. fol.

Cum faciem laudo, cum miror crura, manus'q;,
Dicere Galla soles, nuda placebo magis.
Et semper uitas communia balnea nobis,
Nunquid Galla times, ne tibi non placeam?

Nuda pulchrior.

Ad Tongilianum. fol.

Empta domus fuerat tibi Tongiliane ducentis,

Domum emerat.

Abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
Collatum est decies. rogo non potes ipse uideri
Incendisse tuam Tongiliane domum?

Ad Chloen.

Et uultu poteram tuo carere,
Et collo, manibusq; cruribusq;,
Et mammis, natibusq;, clunibusq;,
Et, ne singula persequi laborem,
Tota te poteram Chloe carere.

Ad Gallam.

Cum dare non possim, quod poscis Galla rogantem,
Multo simplicius Galla negare potes.

In Gelliam.

Quod quacũque uenis, Cosmum migrare putamus,
Et fluere excusso cinnama fusa uitro.
Nolo peregrinis placeas tibi Gellia nugis.
Sic puto posse meum, sic bene olere canem.

De Caupone Rauennate.

Sit cisterna mihi, quam uinea, malo Rauennæ.
Cum possim multo uendere pluris aquam.
Callidus imposuit nuper mihi Copo Rauennæ.
Cum peterem mixtum, uendidit ille merum.

De Villa Faustini.

Baiana nostri uilla Basse Faustini
Non ociosis ordinata myrtetis,
Viduaq; platano. tonsiliq; buxeto
Ingrata lati spacia detinet campi.
Sed rure uero, barbaroq; lætatur.
Hic farta premitur angulo Ceres omni,
Et multa fragrat testa senibus autumnis.

Hic post nouembres imminente iam bruma
Seras putator horridus refert uuas.
Truces in alta ualle mugiunt tauri,
Vitulus'q; inermi fronte prurit in pugnam,
Vagatur omnis turba sordidæ cortis,
Argutus anser, gemmei'q; pauones,
Nomen'q; debet quæ rubentibus pennis,
Et picta perdix, numidicæ'q; guttatæ,
Et impiorum phasiana Colchorum.
Rhodias superbi fœminas premunt galli,
Sonant'q; turres plausibus columbarum.
Gemit hinc palumbus, inde cæreus turtur.
Auidi sequuntur uillicæ sinum porci,
Matrem'q; plenam mollis agnus expectat,
Cingunt serenum lactei focum uernæ,
Et larga festos lucet ad lares silua.
Non segnis albo pallet ocio cōpo.
Nec perdit oleum lubricus palæstrita.
Sed tendit auidis rete subdolum turdis,
Tremula'ue captum linea trahit piscem,
Aut impeditam cassibus refert damam.
Exercet hilares facilis hortus umbras,
Et pædagogo non iubente lasciui
Parere gaudent uillico capillati.
Et delicatus opere fruitur eunuchus.
Nec uenit inanis rusticus salutator.
Fert ille ceris cana cum suis mella,
Metam'q; lactis sassinate de silua.
Somniculosos ille porrigit glires.
Hic uagientem matris hispidæ fœtum,

Alius coactos non amare capones.
Et dona matrum uimineo ferunt texto,
Grandes proborum uirgines colonorum.
Facto uocatur lætus opere uicinus,
Nec auara seruat crastinas dapes mensa,
Vescuntur omnes, ebrioq; non nouit
Satur minister inuidere conuiuæ.
At tu suburbe possides, famem mundam,
Et turre ab alta prospicis meras laurus,
Furem Priapo non timente securus.
Et uinitorem farre pascis urbano,
Pictamq; portas ociosus ad uillam.
Olus. oua. pullos. poma. caseum. mustum.
Rus hoc uocari debet, an domus longe?

De Sutore, & Fullone.

Sutor cerdo dedit tibi culta Bononia munus,
Fullo dedit Mutinæ, nunc ubi copo dabit.

In Ponticum.

Cum uocor ad cœnam non tam uenalis ut ante
Cur mihi non eadem, quæ tibi cœna datur?
Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino.
Sumitur inciso mytilus ore mihi.
Sunt tibi boleti, fungos ego sumo suillos.
Res tibi cum rhombo est, at mihi cum sparulo.
Aureus immodicis turtur te clunibus implet,
Ponitur in cauea mortua pica mihi.
Cur sine te cœno, cum tecum Pontice cœnem?
Sportula quod non est, prosit, edamus idem.

In Cinnam.

Esse nihil dicis, quicquid petis improbe Cinna,

Si nil Cinna petis, nil tibi Cinna nego.

In Quintum.

Centenis quod emis pueros, & sæpe ducentis,
Quod sub rege Numa condita uina bibis,
Quod constat decies tibi non speciosa supellex,
Libra quod argenti milia quinque rapit,
Aurea quod fundi pretio carruca paratur,
Quod pluris nulla est, quam domus empta tibi.
Hæc animo magno credis te Quinte parare?
Falleris. hæc animus Quinte pusillus emit.

In Cotilum.

Cotile bellus homo es, dicunt hoc Cotile multi,
Audio. sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
Bellus homo est flexos qui digerit ordine crines,
Balsama qui semper, Cinnama semper olet.
Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat,
Qui mouet in uarios brachia uolsa modos.
Inter fœmineas tota qui luce cathedras
Desidet, atque aliqua semper in aure sonat.
Qui legit hinc, illinc missas, scribitq; tabellas,
Pallia uicini qui refugit cubiti.
Qui scit, quam quis amet, qui per conuiuia currit,
Hirpini ueteres qui bene nouit auos.
Quid narras. hoc est, hoc est homo Cotile bellus?
Res petricosa est Cotile bellus homo.

Ad Lesbiam.

Arctoa de gente comam tibi Lesbia misi.
Vt scires quanto sit tua flaua magis.

In M. Antonium.

Antoni phario nil obiecture Photino,

Et leuius tabula, quam Cicerone nocens.
Quid gladium demens Romana stringis in ora?
Hoc admisisset nec Catilina nefas.
Impius infando miles corrumpitur auro.
Et tantis opibus uox tacet una tibi.
Quid prosunt sacræ pretiosa silentia linguæ?
Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco Parasito.

Infusum sibi nuper à patrono
Plenum maxime centies Syriscus
In sellariolis uagus popinis
Circa balnea quattuor peregit.
O quanta est gula, centies comesse.
Quanto maior adhuc, nec accubare.

Ad Faustinum.

Humida qua gelidas summittit Trebula ualles,
Et uiridis cancri mensibus alget ager.
Rura Cleonæo nunquam temerata leone,
Et domus Aeolio semper amica noto.
Te Faustine uocat, longas his exige messes
Collibus, hibernum iam tibi Tybur erit.

De Origine Bacchi.

Qui potuit Bacchi matrem dixisse tonantem,
Ille potest Semelen dicere Ruffe patrem.

Ad Theodorum.

Non donem tibi cur meos libellos
Oranti toties, & exigenti,
Miraris Theodore? magna causa est.
Dones tu mihi ne tuos libellos.

De Pompeio, & filiis.

Pompeios iuuenes Asia, atque Europa, sed ipsum
Terra tegit, Libyes, si tamen ulla tegit.
Quid mirum toto si spargitur orbe, iacere
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum.

Quæ legis causa nupsit tibi Lælia Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam?

Ad Cinnam.

Profecit poto Mithridates sæpe ueneno,
Toxica ne possent sæua nocere sibi.
Tu quoque cauisti cœnando tam male semper,
Ne posses unquam Cinna perire fame.

Ad Marullum.

Narratur belle quidam dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Toranium.

Si tristi domicœnio laboras
Torani, potes esurire mecum.
Non deerunt tibi si soles προπίνειν
Viles Cappadocæ, grauesq; porri,
Diuisis cibium latebit ouis.
Ponetur digitis tenendus ustis
Nigra coliculus uirens patella.
Algentem modo qui reliquit hortum.
Et pultem niueam premens botellus,
Et pallens faba cum rubente lardo.
Mensæ munera si uoles secundæ.
Marcentes tibi porrigentur uuæ
Et nomen pira quæ ferunt Syrorum.

Et quas docta Neapolis creauit.
Lento castaneæ uapore tostæ.
Vinum tu facies bonum bibendo.
Post hæc omnia forte si mouebit.
Bacchus, quam solet, esuritionem,
Succurrent tibi nobiles oliuæ,
Piceni modo quas tulerat rami,
Et feruens cicer, & tepens lupinus.
Parua est cœnula, quis potest negare?
Sed finges nihil, audies ue fictum.
Et uultu placidus tuo recumbes,
Nec crassum dominus leget uolumen,
Nec de Gadibus improbis puellæ,
Vibrabunt sine fine prurientes
Lasciuos docili tremore lumbos.
Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
Parui tibia condyli sonabit,
Hæc est cœnula, Claudiam sequeris
Quam nobis cupis esse turpiorem.

Ad Iu Zoilum.

Vndecies una surrexit Zoile cœna,
Et mutata tibi Synthesis undecies.
Sudor inhæreret madida ne ueste retentus,
Et laxam tenuis læderet aura cutem.
Quare ego non sudo, qui tecum Zoile cœno?
Frigus enim magnum synthesis una facit.

Ad Seuerum.

Non totam mihi si uacabis horam,
Dones, & licet imputes Seuere.
Dum nostras legis, exigisq; nugas,

Durum est perdere ferias, rogamus.
Iacturam patiaris hanc, ferasq;,
Quod si legeris ipse cum diserto,
Sed nunquid sumus improbi? secundo,
Plus multo tibi debiturus hic est,
Quam debet domino suo libellus.
Nam securus erit nec inquieta
Lassi marmora Sisyphi uidebit,
Quem censoria cum meo Seuero
Docti lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum.

Semper eris pauper, si pauper es Aemiliane,
Dantur opes nullis nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum.

Quid promittebas mihi milia Gaure ducenta,
Si dare non poteras milia Gaure decem?
An potes, & non uis? rogo non est turpius istud?
I. tibi dispereas Gaure, pusillus homo es.

Ad Dindymum.

Insequeris. fugio. fugis. insequor. haec mihi mens est,
Velle tuum nolo Dindyme, nolle uolo.

Ad Gallam.

Iam tristis nucibus puer relictis
Clamoso reuocatur à magistro,
Et blando male perditus fritillo
Arcana modo raptus è popina
Aedilem rogat udus aleator.
Saturnalia transiere tota,
Nec munuscula parua, nec minora
Misisti mihi Galla, que solebas.

Sanè sic abeat meus december.
scio. Scis certe puto uestra iam uenire
Saturnalia, Martias Kalendas,
Tunc reddam tibi Galla, quod dedisti.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SEXTVS.

Ad Martialem. ut libru hunc castiget ut tutior exeat.

SEXTVS MITTITVR HIC tibi libellus.
In primis mihi care Martialis.
Quem si terseris aure diligenti,
Audebit minus anxius, tremensq;,
Magnas Cæsaris in manus uenire.

Adulatorium. Assentatoria ad Cæsarem.

Lex Iulia restituta.

Lusus erat sacræ connubia fallere Tedæ, Sacra teda
Lusus & immeritos execuisse mares, Eunuchorum et
Vtraque tu prohibes Cæsar, populisq; futuris spadonum usus
Succuris, nasci quos sine fraude iubes. sublatus.
Nec spado iã, nec mœchus erit te præside quisquam, Mechus.
At prius, o mores, & spado mœchus erat.

Assentatoria De Filio Domitiani. Ad Cæsarem filium.

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo,
Vera Deum soboles, nascere magne puer.
Cui pater æternas post secula tradat habenas,
Quique regas orbem cum seniore senex. cu seniore senex.
Ipsa tibi niueo trahet aurea pollice fila,
Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

Bene precatur Nato Domitiani.

Roma casta uiuit

Adulatorium. Assentatoria ad Caesarẽ.

C ensor maxime, principumq́; princeps,
C um tot iam tibi debeat triumphos,
T ot nascentia templa, tot renata.
T ot spectacula. tot Deos. tot urbes.
P lus debet tibi Roma, quod pudica est.

Ad Caecilianum.

Pecunia mutuo petit.

R ustica mercatus nummis sum praedia multis.
Mutua des centum Caeciliane rogo.
N il mihi respondes, tacitum te dicere, credo,
Non reddes, ideo Caeciliane rogo.

Ad Lupercum.

Paula moecha.

C omoedi tres sunt, sed amat tua Paula Luperce
Quattuor, & κωφὸν Paula πρόσωπον amat.

Ad Faustinũ. De Thelesina.

Julia lex.

I ulia lex populis ex quo Faustine renata est.
Atque intrare domos iussa pudicitia.

Pudicitia red.

A ut minus, aut certe non plus trigesima lux est,
Et nubit decimo iam Thelesina uiro.

Adultera. Nupta dicitur.

Q uae nubit toties, non nubit. adultera lege est.
Offendor moecha simpliciore minus. simplicitate.

Ad Seuerum.

Proci.

P raetores duo, quattuor tribuni,
S eptem causidici. decem poetae,
C uiusdam modo nuptias petebant
A' quodam sene, non moratus ille
P raeconi dedit Eulogo puellam.
D ignum quid fatuo Seuere fecit? fatuus.

Eulogus.

Ad Leuinum.

Theatrũ Pomp.

I n Pompeiano dormis Leuine theatro,

Et quereris, si te suscitat Oceanus.

Petit latenter à Deo pecu.

Paucā Iouem nuper cum milia forte rogarem.
Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.
Templa quidem dedit ille Ioui, sed milia nobis
Nulla dedit, pudeat et paucā rogasse Iouem.
At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira,
Quam placido nostras legerat ore preces.
Talis supplicibus tribuit diademata Dacis,
Et Capitolinas itq; reditq; uias.
Dic precor ó nostri, dic conscia uirgo tonantis,
Si negat hoc uultu, quo solet ergo dare?
Sic ego, sic breuiter posita mihi Gorgone Pallás,
Quæ nondum dāta sunt, stulte negata putas?

In Marcum. De Amicitia.

Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,
Miraris? Pylades Marce bibebat idem.
Nec melior panis, turdu's ue dabatur Oresti.
Sed par, atque eadem cœna duobus erat.
Tu Lucrina uoras, me pascit aquosa Peloris.
Non minus ingenua est et mihi Marce gula.
Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia uestit.
Vis te purpureum Marce, sagatus amem?
Vt præstem Pyladen, aliquis mihi præstet Orestē.
Hoc non fit uerbis Marce, ut ameris, ama.

Ad Paulum De Fabulla. fol.

Iurat capillos esse, quos emit, suos
Fabulla, nunquid Paule peierat.

Ad Iuliam. De Statua Iuliæ.

Quis te phidiaco formatam Iulia cœlo,

Vel quis Palladiæ non putet artis opus.
Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget uiuus in ore decor.
Ludit Acidalio, sed non manus aspera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.
Vt Martis reuocetur amor, summiq; tonantis,
cestus. A te Iuno petat Ceston & ipsa Venus.

In Laberium. Iactatorem poetam.

Versus scribere posse te disertos
Affirmas Laberi, quid ergo non uis?
Versus scribere qui potest disertos,
Non scribat Laberi, uirum putabo.

De Formica electro inclusa. fol.

Dum Phaethontea formica uagatur in umbra,
Implicuit tenuem sucina gutta feram.
Sic, modo quæ fuerat uita contempta manente,
Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priapum. Hortos ut custodiat.

Tu qui penne uiros terres, & falce Cinædos,
Iugera sepositi pauca tuere loci.
Sic tua non intrent ueteli pomaria fures,
Sed puer, aut longis pulchra puella comis. et.

Ad In Cinnamum.

Cinnam Cinname te iubes uocari,
Cinna. Non est hic, rogo, Cinna barbarismus?
Furius. Tu si furius ante dictus esses,
Fur. Fur ista ratione dicereris.

Ad Priscum de Salonino.

Sancta Salonini terris requiescit Hiberis,
Consolatur In filij morte. Qua melior Stygias non uidet umbra domos.

Sed lugere

Sed lugere nefas. nam, qui te Prisce reliquit,
Viuit, qua uoluit uiuere parte magis.

In Posthumum. Patronus.

Non de ui, neque cæde, nec ueneno,
Sed lis est mihi de tribus capellis, Lis de tribus capellis
Vicini queror has abesse furto,
Hoc iudex sibi postulat probari,
Tu Cannas, Mithridaticumq́; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Syllas, Mariosq́;, Mutiosq́;
Magna uoce sonas, manuq́; tota.
Iam dic Posthume, de tribus capellis.

In Phœbum. Pecuniam mutuo rogar.

Mutua te centum sextertia Phœbe rogaui,
Cum mihi dixisses, exigis ergo nihil.
Inquiris, dubitas, cunctaris, meq́; diebus,
Teq́; decem crucias, iam rogo Phœbe nega.

De Stella et atlanti De Hiantide, & Stella. coniugiu felix.

dis coniugio.

atlanti da. Perpetuam Stellæ dum iungit Hiantida uati
Læta Venus, dixit, plus dare non potui.
Hæc coràm domina, sed nequius illud in aurem,
Tu ne quid pecces exitiose uide.
Sæpe ego lasciuum Martem furibunda cecidi,
Legitimos esset cum uagus ante toros.
Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit,
Tam frugi Iuno uellet habere Iouem.
Dixit, & arcano percussit pectora loro.
Plaga iuuat, sed tu iam dea cæde duos.

In Proculinam.

Quod nubis Proculina concubino, Concubinus

Et mœchum modo, nunc facis maritum,
Ne lex Iulia te notare possit,
Non nubis Proculina. sed fateris.

In Lesbiam.

Stare iubes nostrum semper tibi Lesbia pennem.
Crede mihi, non est mentula, quod digitus.
Tu licet & manibus blandis, & uocibus instes,
Contra te facies imperiosa tua est?

De Carisiano. Ineptus.

Nil lasciuius est Carisiano,
Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum. ne Militia sequatur.

Marcelline boni soboles syncæra parentis,
Horrida parrhasio quem tegit ursa iugo,
Ille uetus pro te, patriusq; quid optet amicus,
Accipe. & hæc memori pectore uota tene.
Militia fugi. Cauta sit ut uirtus. nec te temerarius ardor
In medios enses, sæuaq; tela ferat.
Bella adquae. Bella uelint, Martemq; ferum rationis egentes.
Pax adque. Tu potes & patriæ miles, & esse decus. Ducis.

De Sotade. senex libidinoso.

Periclitatur capite Sotades noster,
Reum putatis esse Sotadem, non est.
Arrigere desit posse Sotades, lingit.

Ad Nepotem.

Flora proxima. Bis uicine Nepos, nam tu quoque proxima floræ
Ficelia. Incolis, & ueteres tu quoque ficelias.
Est tibi, quæ patrii signatur imagine uultus, paria.
Filia. Testis maternæ nata pudicitiæ.
Falernu. Tu tamen annoso nimium ne parce falerno.
Vinu' Vetus potere seruat.

Et potius plenos ære relinque cados.
et. Sit pia, sit locuples, sed potet filia mustum. filia potet Mustum.
Amphora cum domina nunc noua fiat anus.
Cæcuba non solos uindemia nutriat orbos,
Possunt & patres uiuere, crede mihi.

Epitaphium Glauciæ. Liberti.

Libertus Melioris ille notus,
Tota qui cecidit dolente Roma Famulus qualis.
Cari deliciæ breues patroni
Hoc sub marmore Glaucias humatus
Iuncto Flaminiæ iacet sepulchro. Flaminia via.
Castus moribus, integer pudore, puer q'lis.
Velox ingenio, decore felix.
Bissenis modo mensibus peractis
Vix unum puer applicabat annum.
Quid. Qui fles talia, nil fleas uiator.

De Eodem.

Non de plebe domus, nec auaræ uerna catastæ,
Sed domini sancto dignus amore puer.
Munera cum posset nondum sentire patroni,
Glaucia libertus iam Melioris erat.
Moribus hoc, formæq; datum, quis blandior illo?
Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
Immodicis breuis est ætas, & rara senectus, Praecotia cito desi cinunt.
Quicquid amas, cupias non placuisse nimis.

In Pætum. Bandu cito.

Sex sestertia si statim dedisses,
Cum dixti mihi summe, tolle, dono,
Deberem tibi Pæte pro ducentis.
At nunc cum dederis diu moratus

Post septem puto, uel nouem Kalendas
Vis dicam tibi ueriora ueris,
Sex sestertia Paete perdidisti.

In Charidemum.

Uxor adultera.

Vxorem Charideme tuam scis ipse, sinisq;,
A medico futui, uis sine febre mori.

De morte Othonis. De Eripone. vel otho ut potius.

Cum dubitaret adhuc belli ciuilis Enyo Eripo.
Forsitan, & posset uincere mollis Otho,
Damnauit multo saturum iam sanguine Martem,
Et fodit certa pectora nuda manu.

Catonis maiestas.

Sit Cato, dum uiuit, sanè uel Cæsare maior,
Dum moritur, nunquid maior Othone fuit?

In Sabellum. Ad Mathonem.

Aduersa ex peccatis.

Nil miserabilius Matho pædicone Sabello mathone.
Vidisti, quo nil lætius ante fuit.
Furta, fugæ, mortes, seruorum incendia, luctus
Affligunt hominem, tam miser? & futuit.

Ad Diadumenum. cynædum.

Basia da nobis Diadumene pressa, quot inquis?
O ceani fluctus me numerare iubes,
Et maris Aegei sparsas per littora conchas,
Et quæ Cecropio monte uagantur apes,
Quæque sonant pleno uocesq;, manusq; theatro,
Cum populus subiti Cæsaris ora uidet.
Nolo quot arguto dedit exorata Catullo
Lesbia. pauca cupit qui numerare potest.

Ad In Cæcilianum.

clepsydra.

Septem clepsydras magna tibi uoce petenti
Arbiter inuitus Cæciliane dedit.

At tu multa diu dicis, uitreisq; tepētem
Ampullis potas semisupinus aquam.
Vt tandem facias uocemq;, sitimq;, rogamus,
Iam de Clepsydra Cæciliane bibas.

Ad Papylum.

Mentula tam magna est, tantus tibi Papile nasus,
Vt possis, quoties arrigis, olfacere.

In Carinum.

Secti podicis usq; ad umbilicum
Nullas relliquias habet Carinus,
Et prurit tamen usque ad umbilicum.
O quanta scabie miser laborat,
Culum non habet, est tamen cinædus.

De filio Reguli.

Aspicis ut paruus, nec adhuc trieteride plena
Regulus auditum laudet et ipse patrem,
Maternosq; sinus uiso genitore relinquat,
Et patrias laudes sentiat esse suas.
Iam clamor, centumq; uiri, densumq; coronam
Vulgus, & infanti Iulia tecta placent.
Acris equi soboles magno sic puluere gaudet.
Sic uitulus molli prælia fronte cupit.
Dii seruate precor matri sua uota, patriq;,
Audiat ut natum Regulus, illa duos.

In Cinnam.

Pater ex Marulla Cinna factus es septem,
Non liberorum, namq; nec tuus quisquam,
Nec est amici, filiús ue uicini,
Sed in grabatis, tegetibusq; concepti
Materna produnt capitibus suis furta.

Hic qui retorto crine Maurus incedit,
Sobolem fatetur esse se Cogisantræ.
At ille sima nare, turgidis labris,
Ipsa est imago Pannici palæstritæ.
Pistoris esse tertium, quis ignorat,
Quicunq; lippum nouit, et uidet Dammam.
Quartus cinæda fronte, candido uultu.
Ex concubino natus est tibi Lygdo.
Præcide, si uis filium nephas non est.
Hunc uero acuto capite, & auribus longis,
Quæ sic mouentur, ut solent asellorum,
Quis morionis filium neget Gyrthæ.
Duæ sorores, illa nigra, & hæc ruffa
Croti choraulæ, uilliciq; sunt Carpi.
Iamq; hybridarum grex tibi foret plenus
Si spado Coresus, Dindymusq; non esset?

Ad Lycorim.

Fœmina præferri potuit tibi nulla Lycori,
Præferri Glyceræ fœmina nulla potest.
Hæc erit hoc, quod tu, tu non potes esse, quod hæc est,
Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui.

In Raucum Poetam.

Qui recitat lana fauces, & colla reuinctus,
Hic se posse loqui, posse tacere negat.

De Hetrusci thermis.

Hetrusci nisi thermulis laueris,
Illotus morieris Oppiane.
Nullæ sic tibi blandientur undæ,
Nec fontes Aponi rudes puellis,
Non mollis Sinuessa, feruidiq;

Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,
Non Phœbi uada, principesq; Baiæ,
Nusquam tam nitidum micat serenum,
Lux ipsa est ibi longior, diesq;
Nullo tardius a loco recedit.
Sicos Pinguis Onyx anhelat æstus. in c.v. inferius.
Illic Taygeti uirent metalla,
Et certant uario decore saxa
Quæ Phryx, & Libys altius cecidit,
Et flamma tenui calent Ophitæ.
Ritus si placeant tibi Laconum,
Contentus potes arido uapore,
Cruda Virgine, Martiaq; mergi, Aqua Martia Aqua Virgo.
Quæ tam candida, tam serena lucet,
Vt nullas ibi suspiceris undas,
Et credas uacuam nitere Lygdon.
Non attendis, & aure me supina.
Iam dudum quasi negligenter audis.
Illotus morieris Oppiane.

Ad Castricum.

Dum tibi felices indulgent Castrice Baiæ, Baiæ felices.
Canaq; sulphureis Nympha natatur aquis,
Me Nomentani confirmant ocia ruris, Nomentanum rus.
Et casa iugeribus non onerosa suis.
Hic mihi Baiani soles, mollisq; Lucrinus,
Hic nostræ mihi sunt Castrice diuitiæ.
Quondam laudatas quocunque libebat ad undas
Currere, nec longas pertimuisse uias.
Nunc urbi uicina iuuant, faciles q; recessus, suburbana.
Et satis est, pigro si licet esse mihi.

In Calliodorum. scurra urbitr.

Festiue credis te Calliodore iocari,
Et solum multo permaduisse sale.
Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes,
Sic te conuiuam posse placere putas.
At si ego non belle, sed uere dixero quiddam,
Nemo propinabit Calliodore tibi.

In Lectoriam. De Lec.

Lusistis, satis est, lasciui nubite cunni.
Permissa est uobis non nisi casta Venus.
Hæc est casta Venus. nubit Lectoria Lygdo.
Turpior uxor erit, quam modo mœcha fuit.

Ad Catianum.

Vapulat assiduo Veneti quadriga flagello.
Nec currit, magnam rem Catiane facit.

Ad Hiantida Nympham. Orat pro Marcho.

Nympha mei Stellæ quæ fonte domestica puro
Laberis, & domini gemmea tecta subis.
Siue Numæ coniunx Triuiæ te misit ab antro, Trebiæ.
Siue camænarum de grege nona uenis, ab amne.
Exoluit uotis hac se tibi uirgine porca
Marcus, furtiuam quod bibit æger aquam.
Tu contenta meo iam crimine, gaudia fontis
Da secura tui, sit mihi sana sitis.

Ad. In Pomponium. Poetam.

Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata,
Non tu Pomponi, cœna disertatua est.

De Priapo. Loquitur Priapus.

Non sum de fragili dolatus ulmo,
Nec quæ stat rigida supina uena,

De ligno mihi quolibet columna est.
Sed uiua generata de cupresso,
Quae nec secula centies peracta,
Nec longae cariem timet senectae.
Hanc, tu quisquis es o malus, timeto,
Nam si uel minimos manu rapaci
Hoc de palmite laeseris racemos,
Nascetur, licet hoc uelis negare,
Inserta tibi ficus in cupresso.

De Thelesino.

Cum coleret puros pauper Thelesinus amicos,
Errabat gelida sordidus in togula.
Obscoenos postquam coepit curare cinaedos,
Argentum, mensas, praedia, solus emit.
Vis fieri diues Bithynice, conscius esto,
Nil tibi, uel minimum, basia pura dabunt.

Ad Lupercum.

Quod conuiuaris sine me tam saepe Luperce,
Inueni, noceam qua ratione tibi.
Irascar, licet usque uoces, mittasq; rogesq;.
Quid facies, inquis, quid faciam? ueniam.

Epi. Pantagathi.

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis
Pantagathus, domini cura, dolorq; sui,
Vix tangente uagos ferro resecare capillos
Doctus, & hirsutas excoluisse genas.
Sis licet inde sibi tellus placata, leuisq;,
Artificis leuior non potes esse manu.

De Andragora.

Lotus nobiscum est hilaris, coenauit & idem.

Inuentus mane est mortuus Andragoras.

Hermocrates Medicus. Tam subitæ mortis causam Faustine requiris
In somnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano. Ad Aulum.

Tantos, & tantas si dicere Sextilianum
Aule uetes, iunget uix tria uerba miser.
Quid sibi uult, inquis, dicam, quid suspicer esse.
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

Ad. In Coracinum. Vnguentis delibutu.

Quod semper casiaq; cinnamoq;,
Et nido niger alitis superbæ
Fragras plumbea Niceroniana,
olere nil malo Rides nos Coracine nil olentes.
q Bene olere. Malo, quam bene olere, nil olere.

Ad. In Charidemum. Cynædum adulteri

Quod tibi crura rigent setis, et pectora uillis,
Verba putas famæ te Charideme dare.
Extirpa (mihi crede) pilos de corpore toto,
Teq; pilare tuas testificare nates.
Quæ ratio est, inquis? scis multos dicere multa. qua ratione inquis.
Fac, pædicari te Charideme putent.

Ad. In Phœbum. canitiē occulentem.

Mentiris fictos unguento Phœbe capillos ungendo.
Et tegitur pictis sordida calua comis.
Tonsorem capiti non est adhibere necessum,
Spongia. Radere te melius spongia Phœbe potest.

Ad Aulum.

Cernere parrhasios dum te iuuat Aule triones,
Comminus & scythici sidera ferre poli.
O quam pene tibi stygias ego raptus ad undas

In digressu amici quæ doluerit.

Elysiæ uidi nubila fusca plagæ.
Quamuis lassa tuos quærebant lumina uultus,
Atque erat in gelido plurimus ore Pudens.
Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos uox habet ista deos.
Sospite me sospes latias reueheris ad urbes.
Et referes pili præmia clarus eques.

In Baccaram. Arsuram tam calore

Et dolet, & queritur, sibi non contingere frigus
Propter sexcentas Baccara gausapinas.
Optat & obscuras luces, uentosq; niuesq;,
optat Odit & hibernos, si tepuere, dies.
Quid fecere mali nostræ tibi sæua lacernæ?
Tollere de scapulis quas leuis aura potest,
Quanto simplicius, quanto est humanius illud.
Mense uel Augusto sumere gausapinas. Gausapina

Ad Faustinum De Pompillo. Immortalis fiet opere sua

Rem factam Pompillus habet, Faustine, legetur,
Et nomen toto sparget in orbe suum.
Sic leue flauorum ualeat genus Vsipiorum,
Quisquis & Ausonium non amat imperium.
Ingeniosa tamen Pompilli scripta feruntur,
Sed famæ non est hoc (mihi crede) satis. Carmina docta
Quam multi tineas pascunt, blattasq; diserti, Et blattis
Et redimunt soli carmina docta coci. feruntur.
Nescio quid plus est, quod donat sæcula chartis,
Victurus Genium debet habere liber. Liber victurus

fol. 125. ater. In Inuidum. Ad Liuidum. Geniū hēat

Laudat. amat. cantat nostros mea Roma libellos, fauorabile.
nec. Meq; sinus omnis, me manus omnis habet.

Martialis honor.

In Inuidum. Ecce rubet quidam. pallet. stupet. oscitat. odit.
Hoc uolo. nunc nobis carmina nostra placent.

Carmina placent.

Ad Apianum. Heredipetam.

Silanus.

Amisit pater unicum Silanus,
Cessas mittere munera Apiane?
Heu crudele nefas, malæq; parcæ,
Cuius uulturis hoc erit cadauer.

Ad Marianum.

Captator.
Heredipeta

Scis te captari, scis hunc, qui captat, auarum,
Et scis qui captat, quid Mariane uelit,
Tu tamen hunc Tabulis hæredem stulte supremis
Scribis, & esse tuo uis furiose loco. hoc est.
Munera magna quidem misit, sed misit in hamo,
Et piscatorem piscis amare potest. 25.
Hiccine deflebit uero meá fata dolore? tua.
Si cupis, ut ploret, des Mariane nihil.

Dona hamata.

In Detractorem. Ad cinædum Inuidum.

Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus,
Nec qualem, Curio dum prandia portat aranti,
Hirsuta peperit rubicunda sub Ilice coniunx,
Sed patris ad speculum tonsi, matrisq; togatæ
Filius, & sponsam possit te sponsa uocare,
Emendare meos, quos nouit fama, libellos,
Et tibi permittis felices carpere nugas,
Has inquam nugas, quibus aurem aduertere totam
Non aspernantur proceres urbisq;, foriq;,
Quas & perpetui dignantur scrinia Sili,
Et repetit toties facundo Regulus ore,
Quiq; uidet propius magni certamina Circi
Laudat Auentinæ uicinus Sura Dianæ.

In Carptorẽ Librorũ suorum.
Regulus
Sura Auentinus.

Laudatores
Fautores Martialis.

Libri sui a quibus comendentur.

Ipse etiam tanto dominus sub pondere rerum
Non dedignatur bis, terq́; reuoluere Cæsar. Princeps. 54.
Sed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerua
Acrius, & tenues fixerunt pectus Athenæ.
Ne ualeam, si non multo sapit altius istud,
Quid cum panticibus laxis, & cum pede grandi, Pantices.
Et rubro pulmone uetus, nasisq; timendum
Omnia crudelis Lanius per compita portat? Lanius.
Audes præterea, quos nullus nouerit, in me
Scribere uersiculos, miseras & perdere chartas. charta misera.
At si quid nostræ tibi bilis inusserit ardor,
Viuet, et hærebit, totoq; legetur in orbe.
Stigmata nec uafra delebit Cinnamus arte.
Sed miserere tui, rabido nec perditus ore Miserere tui.
Fumantem nasum uiui tentaueris ursi.
Sit placidus licet, & lambat digitosq;, manusq;,
Si dolor, & bilis, si iusta coegerit ira, In Mordacem.
Vrsus erit, uacua dentes in pelle fatiges,
Et tacitus quæras, quam possis rodere carnem.

Ad Tuccam.

Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuccam, Epigramma facit.
Tucca solet fieri, denique Tucca licet.
Sed tamẽ hoc longum est. solet hoc quoq; Tucca licere.
Si breuiora probas, disticha sola legas. Disticha.
Conueniat nobis, ut fas, Epigrammata longa
Sit transire tibi, scribere Tucca mihi.

De Præcone puellam uendente.

Famæ non nimium bonæ Puellam, Meretrix.
Quales in media sedent suburra, Suburra.
Vendebat modo præco Gellianus. Gellianus.

Paruo cum pretio diu liceret,
Dum puram cupit approbare cunctis,
Attraxit prope se manu negantem,
Et bis, terq;, quaterq; basiauit.
Quid profecerit osculo, requiris?
Sexcentos modo qui dabat, negauit.

Ad Pannicum.

Eunuchi. Cur tantum eunuchos habeat tua Gellia, quæris
Pannice? uult futui Gellia, non parere

Ad castricum. De Morte Eutychi pueri.

Flete nefas uestrum, sed toto flete Lucrino
Naiades, & luctus sentiat ipsa Thetis.
Puer obrutus. Inter Baianas raptus puer occidit undas
Eutychus. Eutychus, ille tuum Castrice dulce latus.
Hic tibi curarum socius, blandumq; leuamen,
Pueri elegantia. Hic amor, hic nostri uatis Alexis erat.
Nunquid te uitreis nudum lasciua sub undis
Vidit, & Alcidæ Nympha remisit Hylam?
Hermaphroditus An Dea fœmineum iam negligit Hermaphroditum,
Amplexu teneri sollicitata uiri?
Epitaphiu. Quicquid id est, subitæ quæcunque est causa rapinæ,
Sit precor & tellus mitis, & unda tibi.

De Bassa. Ad catullum.

Non miror, quod potat aquam tua Bassa Catulle,
Aquam potat. Miror, quod Bassi filia potat aquam. portat.

Ad Martianum. Senem.

Sexagesima Martiane messis
Acta est, & puto iam secunda Cottæ,
Lectulus Nec se tædia lectuli calentis
Expertum meminit die uel uno.

Ostendit digitum, sed impudicum.
Aleonti, Dasioq; Symmachoq;
At nostri bene computentur anni,
Et quantum tetricæ tulere febres,
Aut langor grauis, aut mali dolores,
A uita meliore separentur,
Infantes sumus, & senes uidemur.
Aetatem Priamiq; Nestorisq;
Longam qui putat esse Martiane,
Multum decipiturq;, falliturq;.
Non est uiuere, sed ualere, uita.

De Thelesina.

Edere lasciuos & bethica crusmata gestus,
Et gaditanis ludere docta modis.
Tendere quæ tremulum Pelian, Hecubæq; maritum
Posset ad Hectoreos sollicitare rogos.
Vrit, & excruciat dominum Thelesina priorem,
Vendidit ancillam, nunc redimit dominam.

De Ciliæ fure.

Fur notæ nimium rapacitatis
Compilare Cilix uolebat hortum.
Ingenti sed erat Fabulle in horto
Præter marmoreum nihil Priapum.
Dum non uult uacua manu redire,
Ipsum surripuit Cilix Priapum.

De Priapo.

Non rudis indocta fecit me falce colonus.
Dispensatoris nobile cernis opus.
Nam Cæretani cultor notissimus agri
Hos Hilarus colles, & iuga læta tenet.

Aspice, quam certo uidear non ligneus ore.
Nec deuota focis inguinis arma geram.
Sed mihi perpetua nunquam moritura cupresso
Phidiaca rigeat mentula digna manu.
Vicini (moneo) sanctum celebrate Priapum,
Et bis septenis parcite iugeribus.

Ad Esculanum.

Medio recumbit imus ille qui lecto
Caluam Triphilen segmentatus unguento,
Foditq; tonsis ora laxa lentiscis.
Mentitur Esculane. non habet dentes.

In Pontiam.

Cum mittis turdumq; mihi, quadrámue placentæ,
Siue femur leporis, siue quid his simile.
Bucellas misisse tuas te Pontia dicis.
Has ego nec mittam Pontia, sed nec edam.

Epi. Fusci.

Ille sacri lateris custos, Martisq; togati,
Credita cui summi castra fuere ducis.
Hic situs est Fuscus. licet hoc fortuna fateri,
Non timet hostiles iam lapis iste minas.
Grande iugum domina dacus ceruice recepit,
Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In Aphrum.

Cum sis tam pauper, quam nec miserabilis Irus,
Tam iuuenis, quam nec Parthenopæus erat.
Tam fortis, quam nec, cum uinceret, Artemidorus,
Quid te Cappadocum sex onus esse iuuat?
Rideris, multóq; magis traducêris Apher.
Quam nudus medio si spatiere foro.

Non aliter

Non aliter monstratur Atlas cum compare mulo.
  Quæque uehit similem belua nigra libyn.
Inuidiosa tibi quam sit lectica, requiris,
  Non debes ferri mortuus Hexaphoro.

De Phryge. Ad Aulum de Lusco.

Potor nobilis Aule lumine uno
Luscus phryx erat, alteroq; Lippus,
Huic dicit medicus, bibas caueto
Vinum, si biberis nihil uidebis.
Ridens phryx oculo ualebis, inquit.
Misceri sibi protinus deunces,
Sed crebros iubet exitum requiris.
Vinum phryx, oculus bibit uenenum.

Vinum est oculis uenenum.

Ad Lupum.

Tristis es, & felix. sciat hoc fortuna, caueto.
  Ingratum dicet te Lupe, si scierit.

Ad Cæsarem. De Rosis ad Cæ. missis.

Vt noua dona tibi Cæsar nilotica tellus
  Miserat hibernas ambitiosa rosas.
Nauita derisit pharios memphiticus hortos,
  Vrbis ut intrauit limina prima tuæ.
Tantus ueris honos, & odoræ gratia Floræ,
  Tantaq; pæstani gloria ruris erat.
Sic quacunque uagus gressumq;, oculosq; ferebat,
  Textilibus sertis omne rubebat iter.
At tu Romanæ iussus iam cædere Brumæ
  Mitte tuas messes, accipe Nile rosas.

Rosæ hibernæ. Hortorum dotes. Veris honos.

In Charidemum.

Iratus tanquam populo Charideme lauaris,
  Inguina, sic toto subluis in solio.

Nec caput hic uellem, sic te Charideme lauare.
Et caput ecce lauas, inguina malo laues.

Ad Ruffum. Lacernas bonas mittat.

Quidam me modo Ruffe diligenter
Inspectum, uelut emptor, aut lanista,
Cum uultu, digitoq; subnotasset,
Tu ne es, tu ne ait ille Martialis, — Martialis tu ne ille.
Cuius nequitias, iocosq; nouit,
Aurem qui modo non habet seueram.
Subrisi modice, leuiq; nutu
Me, quem dixerat esse, non negaui,
Cur ergo inquit habes malas lacernas?
Respondi, quia sum malus poeta. — Poeta malus
Hoc ne saepius accidat poetae, — Lacernae malae.
Mittas Ruffe mihi bonas lacernas.

Assentatoria. Ad Caesarem Do. 54.

Quantum sollicito fortuna parentis Hetrusco, — Principi.
Tantum summe ducum debet uterque tibi,
Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra.
Hos cuperem mores ignibus esse Iouis.
Si tua sit summo Caesar natura tonanti,
Vtetur toto fulmine, rara manus.
Muneris hoc utrunque tui testatur Hetruscus.
Esse quod & comiti contigit, & reduci.

Ad Auitum. De Philippo.

O ctaphoro sanus portatur Auite Philippus. — octaphorus.
Hunc tu si sanum credis Auite, furis.

Flet mortem Ruffi. Ad Rufum amicum defunctum.

Editus est sextus sine te mi Ruffe camoenis,
Nec te lectorem sperat amice liber.

Impia Cappadocum tellus, & numine leuo
Visa tibi, cineres reddit, & ossa patri.
Funde tuo lachrymas orbata Bononia Ruffo,
Et resonet tota planctus in Aemylia.
Heu qualis pietas, heu quam breuis occidit aetas,
Viderat Alphei praemia quinque modo.
Pectore tu memori nostros euoluere lusus,
Tu solitus nostros Ruffe tenere iocos.
Accipe cum fletu moesti breue carmen amici
Atque haec absentis thura fuisse puta.

In Bibentes aquam.

Setinum, dominaeq; niues, densiq; trientes,
Quando ego uos medico non prohibente bibam?
Stultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,
Qui mauult haeres diuitis esse Midae.
Possideat libycas messes, Hermumq;, Tagumq;,
Et potet calidam, qui mihi laudat, aquam.

Ad Caesarem.

Dii tibi dent, & tu Caesar quaecunque mereris,
Dii mihi dent, & tu, quae uolo, si merui.

Ad Caecilianum.

Mane salutaui uero te nomine casu,
Nec dixi dominum Caeciliane meum.
Quanti libertas constet mihi tanta, requiris?
Centum quadrantes abstulit illa mihi.

De Panareto potore.

Cum peteret seram media iam nocte matellam
Arguto madidus pollice Panaretus.
Spoletina data est, sed quam siccauerat ipse.
Nec fuerat soli tanta lagena satis.
Ille fide summa testae sua uina remensus

oenophorū. Reddidit Oenophori pondera plena sui. prima.
Miraris, quantum biberat, cœpisse lagenam,
Desine mirari Ruffe, merum biberat.

De Gellia. uxore.

Mœchus unus. Mœchum Gellia non habet nisi unum.
Viri duo. Turpe est hoc magis, uxor est duorum.

In Zoilum.

Lex Julia. Sancta ducis summi prohibet censura, uetatq;
Mœchari, gaude Zoile, non futuis.

Ad. In Amianum.

Patera. Cœlatus tibi cum sit Amiane
Serpens in patera Myronis arte,
Vaticana bibis. Vaticana bibis, bibis uenenum.

De Thaide malo olente.

Tam male Thais olet, quam non Fullonis auari
Testa uetus, media sed modo fracta uia.
Foetor. Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,
Non detracta cani transtiberina cutis.
Pullus abortiuo nec cum putrescit in ouo,
Amphora corrupto nec uitiata Garo.
Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
Deposita quoties balnea ueste petit.
Psilotro nitet, aut acida latet oblita creta, uiret.
Aut tegitur pingui terq; quaterq; faba.
Cum bene se tutam per fraudes mille putauit,
Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano. Auara.

chrysendeta. Ponuntur semper chrysendeta Calpetiano
Siue foris, seu cum cœnat in urbe domi.
Sic etiam in stabulo semper, sic cœnat in agro
Non habet ergo aliud? non habet immo suum.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SEPTIMVS.

ad Principis Loricam.

CCIPE BELLIGERAE crudum thóraca mineruæ, — Thorax crudus.
Ipsa Medusææ quem timet ira deæ
Dum uacat hæc, Cæsar poterit loricà uocari. — Lorica.
Pectore cum sacro sederit, Aegis erit. — Aegis.
Inuia sarmaticis domini loricà sagittis,
Et Martis getico tergore fida magis.
Quam uel ad ætolæ securam cuspidis ictus,
Texuit innumeri lubricus unguis apri.
Felix sorte sua, sacrum cui tangere pectus
Fas erit, et nostri mente calere dei.
I comes, & magnos illæsa merere triumphos,
Palmatæq; ducem sed cito redde, togæ. — Toga palmata.

Ad Pontilianum.

Cur non mitto meos tibi Pontiliane libellos? — Libelli nō mittantur cur.
Ne mihi tu mittas Pontiliane tuos.

Ad Castricū De Opiano. Poeta.

Esset Castrice cum mali coloris,
Versus scribere cœpit Opianus.

Assentatoria. Ad Cæsarem Do. Reditum principis exoptat.

Si desiderium Cæsar populiq;, patrumq;
Respicis, et latiæ gaudia uera togæ,
Redde deum uotis poscentibus. inuidet hosti
Roma suo, ueniat laurea multa licet.
Terrarum dominum propius uidet ille, tuoq;

Terretur uultu barbarus, & fruitur.

Asseueratoria De fama reditus Do. ad Caesarem.

Ecquid hyperboreis ad nos conuersus ab oris
Ausonias Cæsar iam parat ire uias?
Certus abest auctor, sed uox hoc nuntiat omnis.
Fama. Credo tibi, uerum dicere fama soles.
Publica uictrices testantur gaudia chartæ,
Martia laurigera cuspide pila uirent.
Rursus iô magnos clamat tibi Roma triumphos,
Inuictusq; tua Cæsar in urbe sonas.
Sed iam lætitiæ quo sit fiducia maior,
Sarmaticæ Laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæsarem Do. De omniu amore in Caesarem. Desiderio Absentis tenetur Carens principis.

Hiberna quamuis arctos, & rudis Peuce,
Et ungularum pulsibus calens Ister,
Fractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,
Teneat domantem regna perfidæ gentis
Princeps. 54. Te summe mundi rector, te parens orbis.
Abesse nostris non tamen potes uotis.
Illic & oculis, & animis sumus Cæsar,
Adeoq; mentes omnium tenes unus,
Vt ipsa magni turba nesciat Circi
Vtrum ne currat Passerinus, an Tigris.

Ad Caesarem. De Reditu Do.

Principis reditu. Nunc hilares, si quando, mihi, nunc ludite musæ,
Victor ab Odrysio redditur orbe deus.
Certa facis populi tu primus uota December.
Iam licet ingenti dicere uoce, uenit.
Felix sorte tua. poteras non cædere Iano,
Gaudia si nobis, quæ dabat ille, dares.

Festa coronatus ludet conuitia miles,
Inter laurigeros cum comes ibit equos.
Fas audire iocos, leuioráq; carmina Cæsar
Sit tibi, si lusus ipse triumphus amat.

De Cassellio.

Cum sexaginta numeret Cassellius annos,
Ingeniosus homo est, quando disertus erit? Ingeniosus, nõ disertus.

In Olum.

Pædicatur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te? Pertinet ad te
De cute quid faciat ille, uel illa sua. Alienũ nihil.
Centenis futuit Matho milibus, Ole quid ad te?
Non tu propterea, sed Matho pauper erit?
In lucem cœnat Sertorius, Ole quid ad te,
Cum liceat tota stertere nocte tibi.
Septingenta Tito debet, Lupus, Ole quid ad te? Lupo debet linus. ol. quid alter.
Assem ne dederis, crediderís ue lupo.
Illud dissimulas, ad te quod pertinet Ole.
Quodq; magis curæ conuenit esse tuæ. debuit.
Pro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.
Quadrantem nemo iam tibi credet, & hoc.
Vxor mœcha tibi est, hoc ad te pertinet, Ole. Vxor mœcha.
Poscit iam dotem filia grandis, et hoc.
Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te,
Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.

Ad Pudentem. de librorũ suorũ emendatione

Cogis me calamo, manuq; nostra
Emendare meos Pudens libellos.
O quam me nimium probas, amasq;,
Qui uis Archetypas habere nugas. Archetypæ nugæ

Ad Faustinum. *de libris suis.*

Sic me fronte legat dominus Faustine serena,
Excipiatq; meos qua solet aure iocos,
Vt mea nec iuste quos odit, pagina lesit,
Et mihi de nullo fama rubore placet.
Quid prodest, cupiant cum quidam nostra uideri,
Si qua Lycambeo sanguine tela madent,
Vipereumq; uomant nostro sub nomine uirus,
Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant.
Ludimus innocuis uerbis, hoc iuro potentis *scis. bene.*
iusiurandum Per genium famæ, castalidumq; gregem.
Perq; tuas aures magni mihi numinis instar
Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride.

Tybur. Dum Tyburtinis albescere collibus audit *Cum.*
Antiqui dentis fusca Lycoris ebur.
Venit in Herculeos colles, quid Tyburis alti
Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

Ad Aulum. De sua Puella. *Delicia sua puella amissa.*

Accidit infandum nostræ scelus Aule puellæ,
Amisit lusus, deliciasq; suas,
Non quales teneri plorauit amica Catulli
Passer. Lesbia, nequitiis passeris orba sui,
Columba. Vel stellæ cantata meo, quam fleuit, Hiantis,
Cuius in Elysio nigra columba uolat.
Lux mea non capitur nugis, nec amoribus istis,
Nec dominæ pectus talia damna mouent.
Bisdenos puerum numerantem perdidit annos,
Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

Ad Arginum puerum.

Quis puer hic nitidis absistit Hiantidos undis,
Et fugit ad dominam Naida, nunquid Hylas?
O bene, quod silua colitur Tirynthius ista,
Et quod amatrices tam prope seruat aquas.
Securus licet hos fontes Argine ministres,
Nil facient Nymphæ, ne uelit ipse, caue.

Puer Natantis pulchritudo

Ad Regulum. pecunia carentem

solum. Aera domi non sunt, superest hoc Regule tantum,
Vt tua uendamus munera, nunquid emis?

De scriptis suis. Ad Bibliothecam Iulii Mar. cui comendat suos libros

Iuli. Ruris Bibliotheca delicati,
Vicinam uidet unde lector urbem,
Inter carmina sanctiora si quis
Lasciuæ fuerit locus Thaliæ,
miseras Hos nido licet inseras uel imo,
uel uno. Septem, quos tibi misimus libellos
Authoris calamo sui notatos,
Hæc illis pretium facit litura.
delicata. At tu munere dedicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Iu. Iuli Bibliotheca Martialis.

Iulij Rus Martialis ubi Bibliotheca Iul. M.

Pignus pectoris s.

In Gallam.

Cum tibi sit facies, de qua nec fœmina possit
Dicere, cum corpus nulla litura notet.
Cur. Cum te tam rarus cupiat, repetatq; fututor
Miraris? uitium est non leue Galla tibi.
Accessi quoties ad opus, mistisq; mouemur
Inguinibus, cunnus non tacet, ipsa taces.

Dii facerent ut tu loquereris, et ipse taceret,
Offendor cunni garrulitate tui.
Pedere te mallem, namq; hoc nec inutile dicit
Symmachus, et risum res mouet ista simul.
Quis ridere potest fatui poppysmata cunni,
Cum sonat hic, cui non Mentula, mens'q; cadit.
Dic aliquid saltem, clamoso'q; obstrepe cunno.
Et si adeo muta es, disce uel inde loqui.

De Fragmento Argus.

Fragmentum, quod uile putas, et inutile lignum,
Hæc fuit ignoti prima carina maris.
Quam nec cyaneæ quondam potuere ruinæ
Frangere, nec Scythici tristior unda freti.
Secula uicerunt, sed quamuis cesserit annis,
Sanctior est salua parua tabella rate.

In Sanctram.

Nihil est miserius, nec gulosius Sanctra,
Rectam uocatus cum recurrit ad cœnam,
Quam tot diebus, noctibus'q; captauit.
Ter poscit Apri glandulas, quater lumbum.
Et utranque coxam leporis, et duos armos,
Nec erubescit peierare de turdo,
Et ostreorum rapere liuidos cirros,
Dulci placenta sordidam linit mappam.
Illic et uuæ collocantur ollares.
Et punicorum pauca grana malorum,
Et excauatæ pellis indecens uuluæ,
Et lippa ficus, debilis'q; boletus.
Sed mappa cum iam mille rumpitur furtis,
Rosos tepenti sphondylos sinu condit,

In deuorato capite turturem truncum,
Colligere longa turpe nec pudet dextra
Analecta, quicquid et canes reliquerunt,
Nec esculenta sufficit gulæ præda,
Misto lagenam replet ad pedes uino.
Hæc per ducentas cum domum tulit scalas,
Seq; obserata clusit anxius cælla,
Gulosus ille, postero die uendit.

De Natali Lucani.

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partus
Lucanum populis, et tibi Polla dedit.
Heu Nero crudelis, nullaq; inuisior umbra,
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aonidum turba fauete sacris.
Hæc meruit, cum te terris Lucane dedisset,
Mixtus Castaliæ betis ut esset aquæ.

De Eodem.

Phœbe ueni, sed quantus eras, cum bella canenti
Ipse dares latiæ plectra secunda lyræ.
Quid tanta pro luce precer. tu Polla maritum
Sæpe colas, et se sentiat ipse coli.

In Maledicum.

Cum Iuuenale meo quæ me committere tentas,
Quid non audebis perfida lingua loqui?
Te fingente nefas, Pyladen odisset Orestes,
Thesea Pirithoi destituisset amor.
Tu Siculos fratres, et maius nomen Atridas,
Et Ledæ poteras dissociare genus.

Hoc tibi pro meritis, & talibus imprecor ausis,
Vt facias illud, quod puto lingua facis.

Carmina qualia. In Matum Poetam. De scriptis alterius

Dulcia cum tantum scribas Epigrammata semper,
Et cerussata candidiora cute. In eptis fam. fol. 99.
Nullaq; mica salis, nec amari fellis in illis
Gutta sit, o demens uis tamen illa legi.
Nec cibus ipse iuuat morsu fraudatus aceti,
Nec grata est facies, cui gelasinus abest.
Infanti melimela dato, fatuasq; mariscas.
Nam mihi, quæ nouit pungere, chia sapit.

cibus gratus. Gelasinus. Melimela

Scazonta mittit ad Appolinarem.

Apollinarem conueni meum Scazon, Ad Stazonem.
Et si uacabit, ne molestius acce das,
Hoc qualecunque, cuius aliqua pars ipse est,
Dabis, hoc, facetum carmen imbuant aures.
Si te receptum fronte uideris tota.
Noto rogabis ut fauore sustentet.
Quanto mearum scis amore nugarum
Flagret, nec ipse plus amare te possum.
Contra malignos esse si cupis tutus, esse sinuolos tutus.
Apollinarem conueni meum Scazon.

Commendat suum librum ut tutus sit.

Laudat Apri magnitudinem. De Apro a se occiso.

Tuscæ glandis Aper populator, & ilice multa
Iam piger, ætolæ fama secunda feræ, impiger.
Quem meus intrauit splendenti cuspide culter.
Præda iaces nostris inuidiosa focis.
Pinguescant madidi læto nidore penates,
Flagret & exciso festa culina iugo.
Sed coquus ingentem piperis consumet aceruum,

Martialis venatione delectabatur

Addet & arcano mista falerna garo.

Ad Dominum redeas, noster te non capit ignis
Conturbator Aper, uilius esurio.

Ad Fuscum.

Sic Tyburtinæ crescat tibi silua Dianæ,
Et properet cæsum sæpe redire nemus.
Nec tartessiacis Pallas tua Fusce trapetis
Cædat, & immodici dent bona musta lacus.
Sic fora mirentur, sic te pallatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.
Ocia dum medius præstat tibi parua December,
Excipe, sed certa quos legis aure iocos.
Scire licet uerum, res est hæc ardua, sed tu
Quod tibi uis dici, dicere Fusce potes.

Ad Testilum puerum.

Testile Victoris tormentum dulce Voconi,
Quo nemo est toto notior orbe puer.
Sic etiam positis formosus amere capillis,
Et placeat uati nulla puella tuo.
Paulisper domini doctos sepone libellos,
Carmina Victori dum lego pauca tuo.
Et Mecœnati Maro cum cantaret Alexim,
Nota tamen Marsi fusca Melænis erat.

In Celiam.

Das Cattis, das Germanis, das Celia Dacis,
Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros.
Et tibi de pharia Memphiticus urbe fututor
Nauigat, a rubris & niger Indus aquis.
Nec recutitorum fugis inguina Iudæorum,
Nec te Sarmatico transit Alanus equo.

Qua ratione facis, cum sis Romana puella,
Quod Romana tibi Mentula nulla placet?

Ad Regulum.

Raucæ cortis aues, et oua matrum,
Et flauas medio uapore chias.
Et fœtum querulæ rudem capellæ,
Nec iam frigoribus pares oliuas.
Et canum gelidis olus pruinis
De nostro tibi rure missa credis.
O quam Regule diligenter erras.
Nil nostri, nisi me, ferunt agelli.
Quicquid uillicus umber, aut colonus,
Aut tusci tibi, tusculi ue mittunt,
Aut rus marmore tertio notatum,
Id tota mihi nascitur suburra.

Ad Atticum.

Attice, facundæ renouas qui nomina gentis,
Nec sinis ingentem conticuisse domum,
Te pia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ,
Te secreta quies, te sophos omnis amat.
At iuuenes alios fracta colit aure magister,
Et rapit immeritas sordidus unctor opes.
Non pila, non follis, non te paganica thermis
Præparat, aut nudi stipitis ictus hebes,
Vara nec iniecto ceromate brachia tendis.
Non harpasta uagus pulerulenta rapis,
Sed curris niueas tantum prope Virginis undas,
Aut ubi sidonio taurus amore calet.
Per uarias arteis, omnis quibus area seruit
Ludere cum liceat, currere pigritia est.

In Cinnam.

Sordidior cœno cum sit toga, calceus autem — Toga sordida calceus niueus.
Candidior prima sit tibi Cinna niue,
neglecto Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?
Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum.

Quo possit fieri modo Seuere,
Vt uir pessimus omnium Charinus Charinus
Vnam rem bene fecerit, requiris,
Dicam sed cito. quid Nerone peius?
Quid thermis melius Neronianis?
Non deest protinus ecce de malignis,
Qui sic rancidulo loquatur ore,
Vt quid tu domini, Deiq; nostri Thermæ Neronianæ.
Præfers muneribus neronianas?
Thermas præfero balneis Cinædi.

In Matronam. Mœcham.

Inguina succinctus nigra tibi seruus aluta
Stat, quoties calidis tota foueris aquis.
Sed meus, ut de me taceam, Lecania seruus
Iudæum nulla sub cute pondus habet,
Sed nudi tecum iuuenesq;, senesq; lauantur.
An sola est serui mentula uera tui?
Ecquid fœmineos sequeris matrona recessus,
Secretusq; tua Cunne lauaris aqua?

Ad Stellam. Auarum.

Cum pluuias, madidumq; Iouem perferre negaret,
Et rudis hibernis uilla nataret aquis,
Plurima quæ posset subitos effundere nimbos,
Muneribus uenit tegula missa tuis.

Horridus ecce sonat Boreæ stridore December,
Stella tegis uillam, non tegis agricolam.

Ad Castricum de Theta.

Nosti mortiferum quæstoris Castricæ signum.
Est operæpretium discere Theta nouum.
Nasus rorans. Exprimeret quoties rorantem frigore nasum,
Lœtalem iuguli iusserat esse notam.
Stiria turpis. Turpis ab inuiso pendebat stiria naso,
Cum fleret Madida fauce December atrox.
Collegæ tenuere manus, quid plura requiris?
Emungi misero Castricæ non licuit.

De Polyphemo.

Tantus es, & talis nostri Polypheme Seueri,
Vt te mirari possit & ipse Cyclops.
Sed nec Scylla minus. quod si fera monstra duorum
Iunxeris, alterius fiet uterque timor.

De Celio. salutationes fastidiente.

Discursus uarios, uagumq; mane,
Et fastus, & aue potentiorum.
Cum perferre, patiq; iam negaret,
Cœpit fingere Celius podagram.
Quam dum uult nimis approbare ueram,
Et sanas linit, obligatq; plantas,
Inceditq; gradu laborioso,
Quantum cura potest, & ars doloris,
Desit fingere Celius podagram.

dum Podagram fingit podagricus est factus.

Epi. patris Hetrusci. Hetrusci et Vxoris Epitaphium.

Hic iacet ille senex Augusta notus in aula
Pectore non humili passus utrunque deum,
Natorum pietas sanctis quem coniugis umbris
Miscuit

ambo. Miscuit, Elysium possidet umbra nemus.
Occidit illa prior uiridi fraudata iuuenta.
uixit Hic prope tersenas uidit olympiádas.
tibi. Sed festinatis raptum te credidit annis,
Aspexit lachrymas quisquis Hetruscæ tuas.

Ad Sempronium.

Cosmicos esse tibi Semproni tucca uideris, Cosmicus
Cosmica Semproni tam mala, quam bona sunt. Cosmica.

Ad Castricum. cui carmina mala dedit.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,
Audeat hic etiam Castrice carminibus.
Nos tenues in utroq; sumus, uincíq; parati,
Inde sopor nobis, et placet alta quies.
Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris.
Alcinoo nullum poma dedisse putas.

In Cinnam.

Primum est, ut præstes, si quid te Cinna rogabo. Dare mutuo
Illud deinde sequens, ut cito Cinna neges. Negare
Diligo præstantem, non odi Cinna negantem.
Sed tu nec præstas, nec cito Cinna negas.

Ad Ouidium.

Maximus ille tuus Ouidi Cæsonius hic est, Caesonius.
inuida. Cuius adhuc uultum uiuida cæra tenet.
Hunc Nero damnauit sed tu damnare Neronem,
Ausus es, & profugi, non tua fata sequi.
Aequora per scyllæ magnus comes exulis isti,
Qui modo nolueras, consulis ire comes.
Si uictura meis mandantur nomina chartis, Martialis.
Et fas est cineri me superesse meo. Immortalis erit.
Audiet hæc præsens, uenturáq; turba, fuisse

Illi te, Senecæ quod fuit ille suo.

Ad Eundem.

Facundi Senecæ potens amicus,
Caro proximus, aut prior Sereno,
Hic est maximus ille, quem frequenti
Felix littera pagina salutat.
Hunc tu per siculas secutus undas
O nullis Ouidi tacende linguis
Spreuisti domini furentis iras.
Miretur Pyladem suum uetustas,
Hæsit qui comes exuli parentis,
Quis discrimina comparet duorum?
Hæsisti comes exuli Neronis.

Ad Priscum.

Commendare tuum dum uis mihi carmine munus,
Mæonioq; cupis doctius ore loqui,
Excrucias multis pariter me, teq; diebus,
Et tua de nostro priscæ Thalia placet.
Diuitibus poteris musas, elegosq; sonantes
Mittere, pauperibus munera pexa dato.

Ad Licinium.

Doctorum Liciani celeberrime summe uirorum,
Cuius prisca graues lingua reduxit auos,
Redderis heu quanto fatorum munere nobis
Gustata lethes pene remissus aqua.
Perdiderant iam uota metum, securaq; flebat
Tristitia, et lachrymis iamq; peractus eras.
Non tulit inuidiam taciti regnator auerni,
Et raptas fatis reddidit ipse colos.
Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas

Mouerit, & frueris posteritate tua.
Viue uelut rapto, fugitiuaq; gaudia carpe,
Perdiderit nullum uita reuersa diem.

De Annio.

Cum mensas habeat ferè ducentas,
Pro mensis habet Annius ministros,
Transcurrunt Gabatæ, uolant'q; lances.
Has uobis epulas habete lauti,
Nos offendimur ambulante cœna.

Ad Seuerum.

Parua suburbani munuscula mittimus horti,
Faucibus oua tuis, poma Seuere gulæ.

Ad Fontem Hiantidos.

Fons dominæ regina loci, quo gaudet Hiantis.
Gloria conspicuæ, deliciumq; domus.
Cum tua tot niueis ornetur ripa ministris,
Et Ganymedeo luceat unda choro,
Quid facit Alcides silua sacratus in ista?
Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?
Nunquid Nympharum notos obseruat amores,
Tam multi pariter ne rapiantur Hylæ?

Ad Vrbicum.

Mercari nostras si te piget Vrbice nugas,
Et lasciua tamen carmina nosse libet.
Pompeium quæras, & nosti forsitan Auctum,
Vltoris prima Martis in æde sedet.
Iure madens, varioq; togæ limatus in usu
Non lector meus hic Vrbice, sed liber est.
Sic tenet absentis nostros, cantatq; libellos,
Vt pereat chartis littera nulla meis.

Deniq; si uellet, poterat scripsisse uideri,
Sed famæ mauult ille fauere meæ.
Hunc licet à decima, nec enim satis ante uacabit,
Sollicites, capiet cœnula parua duos.
Ille leget, bibe tu, nolis licet, ille sonabit,
Et, cum iam satis est dixeris, ille leget.

Ad Auctum. qui libros suos perlegit.

Gratum est, quod Celeri nostros legis Aucte libellos,
Si tamen & Celerem quod legis, Aucte iuuat.
Ille meas gentes, & Celtas rexit Hiberos.
Nec fuit in nostro certior orbe fides.
Maior me tanti reuerentia turbat, et aures
Iudicis. Auditor. Non auditoris, iudicis esse puto.

In Vmbrum. Munera ingentia pondere parua precio misit.

Omnia misisti mihi saturnalibus Vmber
Munera, contulerant quæ tibi quinque dies.
Bissenos triplices, et dentiscalpia septem.
Dentifricium. His comes accessit spongia, mappa, calix,
Semodiusq; fabæ cum uimine picenarum,
Et laletanæ nigra lagena sapæ,
Coctana. Paruaq; cum canis uenerunt coctana prunis,
Et libycæ fici pondere testa grauis. ficus.
Vix puto triginta nummorum tota fuisse
Syri. Munera, quæ grandes octo tulere Syri.
Quanto commodius nullo mihi ferre labore
Argenti potuit pondera quinque puer.

In Nasidianum.

Somnia. Semper mane mihi de me mera somnia narras,
Quæ moueant animum, sollicitent'q; meum.
Iam prior ad fœcem, sed & hæc uindemia uenit,

Exorat noctes dum mihi saga tuas.
Consumpsi salsasq; molas, & turis acervos,
Decreuere greges, dum cadit agna frequens.
Non porcus, non cortis aues, non oua supersunt.
Aut uigla, aut dormi Nasidiane tibi.

In Chrestum. Crestum. Mentula tributaria.

Nulli munera Chreste si remittis,
Nec nobis dederis, remiserisq;,
Credam te satis esse liberalem,
Sed si reddis Apicio, Lupoq;,
Et Gallo, Titioq;, Gellioq;
Lingis non mihi, nam proba, & pusilla est,
Sed quæ de Solymis uenit perustis
Damnatam modo mentulam tributis.

Ad Rabirium. Domum graphice struentem.

pia. Astra, polumq; tua Cæpisti mente Rabiri,
Parrhasiam mira qui struis arte domum.
Phidiaco si digna Ioui dare templa parauit,
Has petat à nostro Pisa tonante manus.

De Achilla.

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam Pyxagathos.
Pyxagathos fuerat, nunc erit Hippodamus. Hippodamus.

Ad Gallam. Nubere viro viro difficile.

Iam sex, aut septem nupsisti Galla cinædis,
Dum coma te nimium, pexaq; barba iuuat.
Deinde experta latus, madidoq; simillima loro
Inguina, nec lassa stare coacta manu,
Deseris imbelles thalamos, mollemq; maritum
Rursus & in similes decidis usq; toros.
Quære aliquem Curios semper Fabiosq; loquētem, Loquens Curius.

Hirsutum, & dura rusticitate trucem.
Inuenies, sed habet tristis quoque turba cinædos
Difficile est, uero nubere Galla uiro.

De Cæciliano. *Iocus de nomine.*

Non cœnat sine apro noster Tite Cæcilianus,
Bellum conuiuam Cæcilianus habet.

Ad Iouem. *Pcatio.*

Tarpeiæ uenerande rector aulæ, *Cæsari*
Quem saluo duce credimus tonantem, *Iupiter.*
Cum uotis sibi quisque te fatiget, *se.* *Martiali*
Et poscat dare, quæ dei potestis, *Cæsar.*
Nil pro me mihi Iuppiter petenti.
Ne succensueris, uelut superbo.
Te pro Cæsare debeo rogare,
Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do. *Ad. Germanicū.*

Abstulerat totam temerarius institor urbem,
Inq; suo nullum limine limen erat. *Vias Urbis*
Iussisti tenues Germanice crescere uicos, *direxit Dom.*
Et, modo quæ fuerat semita, facta uia est.
Nulla catenatis pila est præcincta lagenis,
Nec prætor medio cogitur ire luto.
Stringitur in densa nec cæca nouacula turba.
Occupat aut totas nigra popina uias. *nigra popina.*
Tonsor. copo. coquus. lanius sua limina seruant. *Roma.*
Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit. *magna Taberna*

In Amillum.

Reclusis foribus grandes præcidis Amille, *percipis.*
Et te deprehendi, cum facis ista, cupis,
Ne quid liberti narrent, seruiq; paterni,

Et notet obliqua garrulitate cliens.
Non pædicari se qui testatur Amille,
Illud sæpe facit, quod sine teste facit.

De Silio. fol. 107. et fol. qui causis ciuilibus relictis Ad Musas se recepit.

Perpetui nunquam moritura uolumina Sili
Qui legis, & latia carmina digna toga,
Pierios tantum uati placuisse recessus
Credis, & aoniæ bacchica serta comæ.
Sacra cothurnati non attigit ante Maronis,
Impleuit magni quam Ciceronis opus.
Hunc miratur adhuc centum grauis hasta uirorum,
Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.
Postquam bissenis ingentem fascibus annum
Rexerat, asserto qui sacer orbe fuit,
Emeritos Musis, & Phœbo tradidit annos,
Proq; suo celebrat nunc Helicona foro.

Recessus placent Poetis

Maro enim uidetur heroicam sublimitatem ex Sophocle imitatus.

Cicero

Sacer asserto orbe.

In Cinnamum. Tonsorem futurũ.

Qui tonsor fueras tota notissimus urbe,
Et post hæc dominæ munere factus eques.
Sicanias urbes. ætnæaq; regna petisti
Cinname, cum fugeres tristia iura fori.
Qua nunc arte graues tolerabis inutilis annos?
Quid facit infelix, & fugitiua quies? Sic facis. Quies.
Non rhetor, non grammaticus, ludi ue magister,
Non Cynicus, non tu Stoicus esse potes.
Vendere nec uocem siculis, plausumq; theatris.
Quod superest, iterum Cinname tonsor eris.

In Gargilianum.

Lis te bis decimæ numerantem frigora brumæ
Conterit una tribus Gargiliane foris.

Ah miser, & demens, uiginti litigat annis
Quisquam? cui uinci Gargiliane licet?

De Labieno. De stulto et Auaro.

Hæredem Fabius Labienum ex asse reliquit,
Plus meruisse tamen se, Labienus ait.

In Philænim.

Pædicat pueros tribas Philænis
Et tentigne sæuior mariti
Vndenas uorat in die puellas, dolor.
Harpasto quoque subligata ludit,
Et flauescit Aphe, grauisq; draucos,
Alterno facili rotat lacerto, Alternas.
Et putri lutulenta de palæstra
Vncti uerbere uapulat magistri,
Nec cœnat prius, aut recumbit ante,
Quam septem uomuit meros deunces,
Ad quos fas sibi tunc putat reuerti. redire.
Cum coliphia sexdecim comedit.
Post hæc omnia cum libidinatur,
Non fellat, putat hoc parum uirile, Catul. fol.
Sed plane medias uorat puellas.
Dii mentem tibi dent tuam Philæni,
Cunnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Ruffum. De libris suis.

Commendare meas instanti Ruffe camœnas
Parce precor socero, seria forsan amat.
Quod si lasciuos admittit & ille libellos,
Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila. Ad cannium.

Hæc est illa tibi promissa Theophila Cani,

Cuius Cecropia pectora uoce madent.
Hanc sibi iure petat magni senis altus in hortis,
Nec minus esse suam stoica turba uelit.
Viuet opus quodcunque per istas miseris aures.
Tam non fœmineum, nec populare sapit.
Non tua Parthenis nimium se præferat illi,
Quamuis Pierio sit bene nota choro.
Carmina fingentem Sapphò laudauit amatrix.
Castior hæc, & non doctior illa fuit.

In Philænim.

Ipsarum tribadum tribas Philæni
Recte, quam futuis, uocas amicam.

De Familia Ficosa.

Ficosa est uxor, Ficosus & ipse maritus,
Filia ficosa est, & gener, atque socer,
Nec dispensator, nec uillicus ulcere turpi,
Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.
Cum sint Ficosi pariter iuuenesq́; senesq́;.
Res mira est, Ficos non habet unus ager.

Ad Paulum.

Gratus sic tibi Paule sit December,
Nec uani triplices, breuesq́; mappæ,
Nec turis ueniant leues selibræ,
Sed lances ferat, aut scyphos auorum
Aut grandis reus, aut potens amicus.
Seu quod te potius iuuat, capitq́;,
Sic uincas Nouiumq́;, Publiumq́;
Mandris, & uitreo latrone clusos
Sic palmam tibi de Trigone nudo
Vnctæ det fauor arbiter coronæ.

Nec laudet Polybi magis sinistras.
Si quisquam mea dixerit malignus,
Carmina. Atro carmina quæ madent ueneno.
Vt uocem mihi commodes patronam.
Et quantum poteris, sed usque, clames.
Non scripsit meus ista Martialis.

Ad Maximum. Incertæ sedis hominem.

Esquiliæ Esquiliis domus est, domus est tibi colle Dianæ, Exquiliæ.
Vicus patricij. Et tua patritius culmina uicus habet.
Hinc uiduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ
Inde nouum, ueterem prospicias inde Iouem.
Dic, ubi conueniam. dic, qua te parte requiram.
Quisquis ubiq; habitat Maxime, nusquam habitat.

Ad Mercurium.

Cyllenes, cœliq; decus facunde minister,
Caduceus. Aurea cui torto uirga dracone uiret,
Sic tibi lasciui non desit copia furti,
Siue cupis Paphien, seu Ganymede cales.
Maternæq; sacris ornentur frondibus idus,
Et senior parca mole prematur auus,
Norbana. Hunc semper Norbana diem cum coniuge Caro
Carus. Læta colat, primis qua coiere toris.
Hic pius antistes sophiæ sua dona ministrat
Hic te ture uocat fidus & ipse Ioui. Loqui.

In Anum deformem.

Vis futui gratis, cum sis deformis, Anusq;,
Res perridicula est, uis dare, nec dare uis.

Ad Philomusum.

Delectat non Amatur. Quod te diripiunt potentiores
Per conuiuia, porticus, theatra,

Et tecum, quoties ita incidisti,
Gestari iuuat, & iuuat lauari,
Nolito, nimium tibi placere,
Delectas Philomuse, non amaris,

In Tuccam.

Exigis ut nostros donem tibi Tucca libellos,
Non faciam, nam uis uendere, non legere

In Papilum.

Cum saxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si cœnas conchis inuncta tibi est.
Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mullos
Mittis. habes nec cor Papile, nec genium.

Ad Seuerum.

Potaui modo consulare uinum,
Quæris quam uetus, atque liberale,
Ipso consule conditum, sed ipse,
Qui ponebat, erat Seuere consul.

Ad Faustinum.

Quatenus Odrysios iam pax Romana triones
Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,
Hunc Marcellino poteris Faustine libellum
Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.
Sed si parua tui munuscula quæris amici
Commendare, ferat carmina nostra puer,
Non qualis geticæ satiatus lacte iuuencæ
Sarmatica gelido ludit in amne rota,
Sed mitylenæi roseus mangonis ephebus,
Vel non cæsus adhuc matre iubente lacon.
At tibi captiuo famulus mittetur ab istro,
Qui Tyburtinas pascere possit oues.

Ad Lauſum.

Triginta toto mala ſunt Epigrammata libro,
Si totidem bona ſunt, Lauſe liber bonus eſt.

De Menophilo.

Menophili pennem tam grandis fibula ueſtit,
Vt ſit comœdis omnibus una ſatis.
Hunc ego credideram, nam ſæpe lauamur in uno,
Sollicitum uoci parcere Flacce ſuæ.
Dum ludit media populo ſpectante palæſtra,
Delapſa eſt miſero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo.

Eutrapelus tonſor dum circuit ora Luperci,
Expingitq; genas, altera barba ſubit.

Ad Librum

Dum mea Cæcilio formatur imago Secundo,
Spirat & arguta picta tabella manu,
I Liber ad geticam Peucen, Iſtrumq; tacentem,
Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet,
Parua dabis caro, ſed dulcia dona ſodali,
Certior in noſtro carmine uultus erit.
Caſibus hic nullis, nullis delebilis annis
Viuet, Apellæum cum morietur opus.

Ad Sabellum.

Quod non inſulſe ſcribis tetraſticha quædam,
Diſticha quod belle pauca Sabelle facis,
Laudo, nec admiror, facile eſt, epigrammata belle
Scribere, ſed librum ſcribere, difficile eſt.

In Sextum.

Ad natalitias Dapes uocabar,
Eſſem cum tibi Sexte non amicus.

Quid factum est, rogo, quid repente factum
Post tot pignora nostra, post tot annos,
Quod sum præteritus uetus sodalis?
Sed causam scio, nulla uenit a me
Argenti tibi libra pustulati. postulata est.
Nec leuis toga, nec rudes lacernæ,
Non est sportula, quæ negociatur. Sportula.
Pascis munera Sexte, non amicos. Dona nō
Iam dices mihi, uapulet uocator. Amici.

De Se. Ad Lausum.

magis. Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus, Lagrigope
Si fruitur tristi Canius Aethiope.
Publius exiguæ si flagrat amore catellæ, fol.
Si Cronius similem cercopithecon amat. cercopitecon.
Delectat Marium si perniciosus ichneumon,
Pica salutatrix si tibi Lause placet, Pica.
Si gelidum collo nectit Glacilla draconem, gradilla.
Lusciniæ tumulum si Thelesina dedit. Luscinia.
Blanda cupidinei cur non amet ora labycæ,
Qui uidet hæc dominis monstra placere suis?

Ad Lausum. De Suis Libris.

Fertur habere meos, si uera est fama, libellos
Inter delitias pulchra Vienna suas. Vienna
Me legit omnis ibi senior, iuuenisq́;, puerq́; s.
Et coram tetrico casta puella uiro.
Hoc ego maluerim, quam si mea carmina cantent,
Qui nilum ex ipso protinus ore bibunt.
Quam meus Hispano si me Tagus impleat auro,
Pascat et hybla meas, pascat hymettos apes.
Non nihil ergo sumus, nec blandæ murmure linguæ Non nihil est.

Decipimur. credam iam puto Lause tibi.

Ad Rosam.

Apollinaris

I felix Rosa, mollibusq; sertis
Nostri cinge comas Apollinaris.
Quas tu nectere candidas, sed olim
Sic te semper amet Venus, memento.

Ad Criticum.

Liber malus q.

Iactat inæqualem Matho me fecisse libellum,
Si uerum est, laudat carmina nostra Matho.

Liber æqualis

Aequales scribit libros Caluinus, & Vmber,
Aequalis liber est critice, qui malus est.

Ad Iuuenalem.

De nostro facunde tibi Iuuenalis agello

Nuces.

Saturnalitias mittimus ecce nuces.
Cætera lasciuis donauit poma puellis
Mentula custodis luxuriosa dei.

In Baccharam.

Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum,
Bis nobis dicis Bacchara, terque die.
Appellat rigida tristis me uoce Secundus.
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Pensio te coram petitur clareq;, palamq;, curà ro.
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Esse queror gelidasq; mihi, tritasq; lacernas,
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Hoc opus est subito fias ut sidere mutus,
Dicere ne possis Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam. Narniam alloquitur.

Narnia sulphureo quam gurgite candidus amnis
Circuit, ancipiti uix adeunda iugo

Quid tam sæpe meum nobis abducere Quintum
Te iuuat, & lenta detinuisse mora?
Quid Nomentani causam mihi perdis agelli,
Propter uicinum qui pretiosus erat.
Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto',
Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat.
Olfecit postquam Papilus, ecce garum est.

In Linum.

Bruma est, & riget horridus December,
Audes tu tamen osculo niuali
Omnes obuios hinc, & hinc tenere,
Et totam Line basiare Romam.
Quid possis grauiusq; sæuiusq;
Percussus facere, atque uerberatus.
Hoc me frigore basiet nec uxor,
Blandis filia nec rudis labellis,
Sed tu dulcior, elegantiorq;,
Cuius liuida naribus caninis
Dependet glacies, rigetq; barba,
Qualem forcipibus metit supinis,
Tonsor Cinyphio Cilix marito,
Centum occurrere malo cunnilingis,
Et gallum timeo minus recentem.
Quare si tibi sensus est, pudorq;,
Hybernas Line basiationes
In mensem rogo differas Aprilem.

Epi. Vrbici Pueri.

Conditus hic ego sum bassi dolor Vrbicus infans,
Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.

97. Quintus. Pons Narniæ. Vnguentum. Onyx. Garum. Barba.

Sex mihi de prima deerant trieteride menses.
Ruperunt tetricæ cum mala pensa Deæ.
Quid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas?
Da lachrymas tumulo, qui legis ista, meo.
Sic ad lethæas, nisi Nestore serior, undas
Non eat, optabis, quem superesse tibi.

Ad Librum suum. Ad libellum.

Nosti si bene Cæsium libelle
Montanæ decus Vmbriæ Sabinum
Auli municipem mei Pudentis,
Illi tu dabis hæc uel occupato,
Instent mille licet, premantq; curæ,
Nostris carminibus tamen uacabit,
Nam me diligit ille, proximumq;
Turni nobilibus leget libellis.
O quantum mihi nominis paratur.
O quæ gloria, quam frequens amator,
Te conuiuia, te forum sonabit.
Aedes, compita, porticus, tabernæ.
Vni mitteris, omnibus legêris.

Ad Castorem.

Omnia castor emis, sic fiet ut omnia uendas.

Ad Crispinum. Carmina commendat.

Sic placidum uideas semper Crispine Tonantem,
Nec te Roma minus, quam tua Memphis amet,
Carmina parrhasia si nostra legentur in aula,
Namq; solent sacra Cæsaris aure frui,
Dicere de nobis, ut lector candidus, audet,
Temporibus præstat non nihil iste tuis.
Nec Marso nimium minor est, doctoq; Catullo.
Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER OCTAVVS.

IMPERATORI DOMItiano Cæsari Augusto Germanico Dacio Valerius Martialis salutem. Omnes quidem libelli mei domine, quibus tu famam, idest uitam, dedisti, tibi supplicant, & puto propter hoc legentur. Hic tamen qui operis nostri octauus inscribitur, occasione pietatis frequentius fruitur. minus itaq; ingenio laborandum fuit, in cuius locum materia successerat. Quã quidem subinde aliqua iocorum mistura uariare tẽtauimus, ne cœlesti uerecundiæ tuæ, laudes suas, quæ facilius te fatigare possunt, quam nos satiare, omnes uersus ingererent. Quamuis autem Epigrammata seuerissimis quoque, & supremæ fortunæ uiris ita scripta sint, ut nimiam uerborum licentiam affectasse uideantur, ego tamen illis non permisi, tam lasciue loqui, quàm solent, cum pars libri & maior, et melior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit, meminerit non nisi religionis purificatione lustratus accedere ad templa debere. Quod ut custoditurum me lecturi sciant, in ipso libello huius nomine, profiteri breuissimo placuit Epigrammate.

Laudes.

lustratus religionis purificatione

Ad Librum suum.

Laurigeros Domini liber intrature penates
Disce, uerecundo sanctius ore loqui.
Nuda recede Venus. non est tuus iste libellus.

Principi sanctius loquendu.
Loquendu quo.

Lustrati sacra adeunto.

Tu mihi, tu Pallás Cæsariana ueni.

Ad Ianum.

Fastorum genitor, parensq; Ianus
Victorem modo cum uideret istri,
Tot uultus sibi non satis putauit,
Optauitq; oculos habere plures,
Et lingua pariter locutus omni
Terrarum domino, Deoq; rerum
Promisit pyliam quater senectam.
Addás Iane tuam páter, rogamus.

Ad Musam.

Quinque satis fuerant, uel sex, septemq; libelli,
Et nimium, quid adhuc ludere musa iuuat?
Sit pudor, & finis, iam plus nihil addere nobis
Fama potest, teritur noster ubique liber.
Et cum rupta situ Messalæ saxa iacebunt,
Altaq; cum Licini marmora puluis erunt,
Me tamen ora legent, & secum plurimus hospes
Ad patrias sedes carmina nostra feret.
Finieram, cum sic respondit nona sororum,
Cui coma, & unguento sordida uestis erat,
Tu'ne potes dulces ingrate relinquere nugas?
Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
An iuuat ad tragicos soccum transferre cothurnos?
Aspera uel paribus bella tonare modis?
Perlegat ut tumidus rauca te uoce magister,
Oderit & grandis Virgo, bonusq; puer.
Scribant ista graues nimium, nimiumq; seueri,
Quos media miseros nocte lucerna uidet.
At tu Romano lepidós sale tinge libellos.

Principi uitæ longitudinem cupit. Princeps. sq. ut sue proposito. ut. nam. est. Messalæ domus. Licinij palatiu. Quod. Legetur et à posteris. Musæ responsum. tal. lepos. Epigrámatu materia.

Agnoscat mores uita, legatq; suos.

Angusta cantare licet uidearis auena,
Dum tua multorum uincat auena tubam. lactatio.

Ad Germanicū. Ad Cæsarem Domitianum. Voti publici solutio.

Quantus Iò latias mundi conuentus ad aras Pro principe.
Suscipit, & soluit pro duce uota suo.
Nec sua Nam non hæc hominum Germanice gaudia tantum,
Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum.

Dum donas Macer annulos puellis, Donat Annulos.
Desisti Macer annulos habere.

In Euctum. Descriptio poculorū

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.
Ficta Saguntino cymbia malo luto. Cymbia
Argenti furiosa sui cum stemmata narrat
Garrulus, & uerbis mucida uina facit.
Laomedonteæ fuerant hæc pocula mensæ,
Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lyra. Apollo Muros
crocus. Hoc cratere ferox commisit prælia Rhætus Troiæ construxit.
dum. Cum lapythis, pugna debile cernis opus. Crater.
Hi duo longæuo censentur Nestore fundi,
Pollice de pylio trita columba nitet.
Hic Scyphus est, in quo misceri iussit amicis Scyphus.
Largius Aeacides, & bibit ipse merum.
Hac propinauit Bitiæ pulcherrima Didò, Vir. fol. 66.
In patera phrygio cum data cœna uiro est. Patera.
pueris. Miratus fueris cum prisca toreumata multum,
calathis In Priami cyathis Astyanacta bibes. Cyathi.

In Cinnam. fol.

Hoc agere est causas, hoc dicere Cinna diserte, Patronus tardus.

Horis Cinna decem dicere uerba nouem.
Sed modo Clepsydras ingenti uoce petisti
Quattuor, o quantum Cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Principium des Iane licet uelocibus annis,
Et renoues uultu sæcula longa tuo.
Te primum pia tura rogent, te uoce salutent.
Purpura te felix, te colat omnis honos.
Tu tamen hoc mauis, latiæ quod contigit urbi
Mense tuo reducem Iane uidere deum.

Ad Quintum.

Soluere dodrantem nuper tibi Quinte uolebat
Lippus Hylas, luscus uult dare dimidium.
Accipe quam primum, breuis est occasio lucri,
Si fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso.

Emit lacernas milibus decem Bassus
Tyrias coloris optimi, lucri fecit,
Adeo bene emit? inquis, immo non soluit.

Ad Cæsarem Domitianum.

Peruenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem,
Nam populi uoces audit & ille tui.
Sarmaticas etiam gentes, Istrumq; Getasq;
Letitiæ clamor terruit ipse nouæ.
Dum te longa sacro uenerantur gaudia circo,
Nemo quater missos currere sensit equos.
Nullum Roma ducem, nec te, sic Cæsar amauit.
Te quoque iam non plus, ut uelit ipsa, potest.

Ad Priscum.

Vxorem quare locupletem ducere nolim,

Quæritis, uxori nubere nolo meæ.
Inferior matrona suo sit Priscæ marito,
Non aliter fiunt fœmina, uirq; pares.

Nube pari.
ouid. in eptis. fol.

Ad Gargilianum.

Morio dictus erat uiginti milibus emi,
Redde mihi nummos gargiliane, sapit.

Ad amicu ingratu. In Crudelem amicum.

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam,
Mordeat & tenerum fortior aura nemus.
Hibernis obiecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fece diem.
At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,
In qua nec boreas ipse manere uelit.
Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum,
Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.

Specularia.
Martialis cubiculu.

Ad Domitianum. Cæsarem.

Dum noua pannonici narratur gloria belli,
Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem.
Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,
Et ditant latias tertia dona tribus.
Hos quoque secretos memorabit Roma triumphos,
Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.
Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?
Principis est uirtus maxima, nosse suos.

suos amandos ee.
suis benefaciendu.
Virtus principis.

In Ciperum.

Pistor qui fueras diu Cipere,
Nunc causas agis, & ducenta quæris,
Sed consumis, & usque mutuaris.
A pistore Cipere non recedis,
Et panem facis, & facis farinam.

Ex Pistore orator
Pistor q.

Ad Sextum.

Egi Sexte tuam pactus duo millia causam,
Misisti nummos quot mihi? mille. quid est?
Causa prodita. Narrasti nihil inquis, & a te prodita causa est, perdita.
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium. Poetam aequalem ...

Amicus Verg. Sic tua Cirini promas Epigrammata uulgo,
Vt mecum possis uel prior ipse legi,
Sed tibi tantus inest ueteris respectus amici,
Carior ut mea sit, quam tua fama tibi.
Hor. Sic Maro nec calabri tentauit carmina Flacci,
Pindaricos posset cum superare modos.
Et Vario cessit Romani laude cothurni,
Cum posset tragico fortius ore loqui.
Ingenio ne cedit. Aurum, & opes, et rura frequens donabit amicus,
Qui uelit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna.

Paup. Pauper uideri uult Cinna, & est pauper.

Ad Varum. Poetam.

Cum facias uersus nulla non luce ducentos,
Vare nihil recitas, non sapis, atque sapis.

fol. 128. Ad Luciferum. Assentatoria ad Caesarem.

Principis reditu in urbem exultatio. Phosphore redde diem, quid gaudia nostra moraris?
Caesare uenturo Phosphore redde diem.
Roma rogat. placidi nunquid te pigra Bootae
Plaustra uehunt, lento quod nimis igne uenis?
Phosphorus. Ledaeo poteras abducere Cyllaron astro,
Ipse suo cedet nunc tibi Castor equo.
Quid cupidum titana tenes, iam Xanthus, et Aethon
Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

Tarda tamen nitidæ non cedunt sydera luci,
Et cupit Ausonium luna uidere ducem.
Iam Cæsar uel nocte ueni, sint astra licebit,
Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum.

Inuitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum.
Hibrida sum, si das Gallice uerba mihi.

Ad Rusticum.

Esse tibi uideor sæuus, nimiumq; gulosus,
Qui propter cœnam Rustice cædo cocum.
Si leuis ista tibi flagrorum causa uidetur,
Ex qua uis causa uapulet ergo cocus?

Ad Cæsarem Do.

Si quid forte petam timido, gracili q; libello,
Improba non fuerit si mea charta, dato.
Et si non dederis Cæsar, permitte rogari,
Offendunt nunquam tura, preces q; Iouem.
Qui fingit sacros auro, uel marmore uultus,
Non facit ille deos qui rogat, ille facit.

In Oppianum.

Vidisti semel Oppiane tantum
Aegrum me male, sæpe te uidebo.

Ad Cæsarem Do.

Non tot in eois timuit gangeticus aruis
Raptor, in hircano qui fugit albus equo.
Quot tua Roma nouas uidit Germanice tigres,
Delitias potuit nec numerare suas.
Vicit erythræos tua Cæsar arena triumphos,
Et uictoris opes, diuitias q; Dei.
Nam cum captiuos ageret sub curribus Indos,

Contentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurum.

Munera qui tibi dat locupleti Gaure, seniq;,
Si sapis, & sentis, hic tibi ait, morere.

De Partheniana toga.

Dic toga facundi gratum mihi munus amici,
Esse uelis cuius fama, decusq; gregis?
Appula ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
Qua saturas calabris culta Galesus aquis.
An tartessiacus stabuli nutritor hiberi
Bethis in Hesperia te quoque lauit aqua.
An tua multifidum numerauit lana Timauum,
Quem prius astrifero Cyllarus ore bibit.
Te nec Amyclæo decuit liuere ueneno,
Nec Miletus erat uellere digna nr̃o.
Lilia tu uincis, nec adhuc dilapsa ligustra,
Et Tyburtino monte quod albet ebur.
Spartanus tibi cedet olor, Paphiæq; columbæ.
Cedet erythræis eruta gemma uadis.
Sed licet hæc primis niuibus sint æmula dona,
Non sunt Parthenio candidiora suo.
Non ego prætulerim Babylonica picta superbe,
Texta Semiramia quæ uariantur acu.
Non Athamanteo potius me mirer in auro,
Aeolium dones si mihi Phrixe decus.
O quantos risus pariter spectata mouebit,
Trita palatina uestra lacerna toga.

De Distichis.

Disticha qui scribit (puto) uult breuitate placere,
Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?

Mutio scaeuola. De Spectaculo Scaeuolae. fol. 131. 102.

Qui nunc Caesareae lusus spectantur harenae,
Temporibus Bruti gloria summa fuit.
Aspicis, ut teneat flammas, poenaq; fruatur
Fortis, & attonito regnet in igne manus.
Ipse sui spectator adest, et nobile dextrae
Funus amat, totis pascitur illa sacris.
Quod nisi rapta foret nolenti poena, parabat
Saeuior in laxos ire sinistra focos.
Scire piget post tale decus, quid fecerit ante,
Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem.

Nescio quid de te non belle Dento fateris,
Coniuge qui ducta iura paterna petis. coniux marcsi
Sed iam supplicibus dominum lassare libellis
Desine. & in patriam serus ab urbe redi.
Nam dum tu longe deserta uxore, diuq;
Tres quaeris natos, quattuor inuenies.

Lapsa in sinus. De Columba Aretullae. Augurij interpretio.

Aera per tacitum delapsa sedentis in ipsos
Fluxit Aretullae blanda columba sinus.
Luserat hoc casus, nisi inobseruata maneret,
Permissaq; sibi nollet abire fuga.
Si meliora piae fas est sperare sorori, soror.
Et dominum mundi flectere uota ualent.
Haec a Sardois tibi forsitan exulis oris
Fratre reuersuro nuntia uenit auis.

muneribus eius. Ad Paulum de Phiala.

De praetoricia folium mihi Paule corona
Mittis, & hoc Phialae nomen habere iubes. corona praetoricia.

Pægma. Hac fuerat nuper nebula tibi pægma perunctum,
Pallida quam rubri diluit unda croci.
An magis astuti derasa est ungue ministri
Bractea, de fulcro quod reor esse tuo? quam.
culex. Illa potest culicem longe sentire uolantem,
Et minimi penna papilionis agi.
Exiguæ uolitat suspensa uapore lucernæ,
Et leuiter fuso rumpitur icta mero.
Cariota. Hoc linitur sputo Iani cariota calendis,
Quam fert cum paruo sordidus asse cliens.
Lenta minus gracili crescunt colocasia filo.
Plena magis nimio Lilia sole cadunt.
Nec uaga tam tenui discursat aranea tela,
Bombix. Tam leue nec bombix pendulus urget opus.
Fabulla. Crassior in facie uetulæ stat creta Fabullæ.
Crassior offensæ bulla tumescit aquæ.
Vesica. Fortior intortos seruat uesica capillos,
Et mutat latias spuma batava comas.
Hac cute ledæo uestitur pullus in ouo,
Ligula. Talia lunata splenia fronte sedent.
Coclearia. Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere possis? possem.
Mittere cum possis uel cocleare mihi?
Coclea. Magna nimis loquimur, cocleam cum mittere posses,
Deniq; cum posses mittere Paule nihil.

In Iactatorem.

Archetypum. Archetypum Myos argentum te dicis habere,
Quod sine te factum est, hoc magis archetypum ẽ.

In Pessimos coniuges. De marito et uxore pessimis.

Vxor pessima. Cum sitis similes, paresq; uita
Maritus pess. Vxor pessima, pessimus maritus,

Miror, non bene conuenire uobis.

Ad Cæsarem Do.

Regia pyramidum Cæsar miracula ride,
Iam tacet eoum barbara Memphis opus.
Pars quota parrhasiæ labor est Mareoticus aulæ,
Clarius in toto nil uidet orbe dies.
Septenos pariter credas assurgere montes,
Thessalicum breuior Pelion ossa tulit.
Aethera sic intrat, nitidis ut conditus astris
Inferiore tonet nube serenus apex.
Et prius arcano satietur lumine Phœbi,
Nascentis Circe quam uidet ora patris.
Hæc Auguste tamen, quæ uertice sydera pulsat,
Par domus est cœlo, sed minor est domino.

Ad Polycarmum.

Quod Caietano reddis Polycarme tabellas,
Millia te centum non tribuisse putas?
Debuit hæc, inquis. tibi habe Polycarme tabellas,
Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem.

Qui præstat pietate pertinaci
Sensuro bona liberalitatis,
Captet forsitan, aut uicem reposcat.
At si quis dare nomini relicto
Post manes tumulumq; perseueret,
Quærit quid nisi parcius dolere?
Refert sis bonus, an uelis uideri?
Præstas hoc Melior sciente fama,
Qui solennibus anxius sepulti
Nomen non finis interire Blæsi,

Et de munifica profusus arca

Ad natalicium diem colendum

Scribarum memori, piæq; turbæ
Quod donas, facis ipse Blesianum.
Hoc longum, tibi uita dum manebit,
Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum. Germanicum.

Qui pallatinæ caperet conuiuia mensæ,
Ambrosiasq; dapes, non erat ante locus.
Hic haurire decet sacrum Germanice nectar,
Et Ganymedea pocula mixta manu.
Esse uelis (oro) serus conuiua tonantis,
At tu si properas Iupiter, ipse ueni.

Ad Priapum.

Non horti, neque palmitis beati,
Sed rari nemoris Priape custos,
Ex quo natus es, & potes renasci,
Furaces moneo manus repellas,
Et siluam domini focis reserues.
Si defecerit hoc, & ipse lignum es.

De Athenagora Ad Faustinum. fol.
Munera solita non misit.

Tristis Athenagoras non misit munera nobis,
Quæ medio brumæ mittere mense solet.
An sit Athenagoras tristis, Faustine uidebo,
Me certe tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem. fol.

Si te sportula maior ad beatos
Non corruperit, ut solet, licebit
De nostro Matho centies laueris.

Natalis dies.
Dapes Ambrosiæ.
Pocula Ganym.
O utinam reliqua tua Martialis talia, aut non magnopere dissimilia.
Sportula.

In Fabium, & Christillam.

Effert uxores Fabius, Christilla maritos, Heredipeta
Funereamq; toris quassat uterque facem.
Victores committe Venus, quos iste manebit
Exitus. una duos ut libitina ferat.

Ad Titullum.

Titulle moneo, uiue semper hoc serum est, fol.
Sub pædagogo cæperis licet, serum est, Paedagogus.
At tu miser, Titulle nec senex uiuis,
Sed omne limen conteris salutator,
Et mane sudas urbis osculis udus,
Foroq; triplici sparsus ante equos omneis, Forum Triplex
Aedemq; Martis, & colosson Augusti Martis Aedes.
Curris per omnes tertiasq;, quintasq;.
Rape, congere, aufer, posside relinquendum est. Augusti colossus.
Superba densis arca palleat nummis, Habe.
Centum explicentur paginæ Kalendarum,
Iurabit hæres te nihil reliquisse,
Supraq; pluteum te iacente uel saxum,
Fartus papyro dum tibi torus crescit,
Flentes superbus basiabit eunuchos,
Tuoq; tristis filius uelis, nolis.
Cum concubino nocte dormiet prima. Concubinus

Ad Flaccum. De Terentio

Priscus ab ætnæis mihi Flacce Terentius oris Ore Aetnan
Redditur, hanc lucem lactea gemma notet.
Defluat, & lento splendescat turbida limo Dies notanda
Amphora centeno consule facta minor.
Continget nox quando meis tam candida mensis? Lapillo albo.
Tam iusto dabitur quando calere mero?

Amici reditu laetatur.

Cum te Flacce mihi reddet cythereia Cypros,
Luxuriæ fiet tam bona causa meæ.

Ad Cestum. 4 3. aret. 145.

Puer i laus. Quanta tua est probitas, quanta é præstantia formæ
Ceste puer puero castior Hippolyto.
Te secum Diana uelit, doceatq; natare, cupiat.
Te Cybele secum uellet habere phryga. sorium. alr. totum mallet.
Tu Ganymedeo poteras succedere lecto,
Sponsi laus. Securus domino basia sola dares.
ouid. in Metam. in 4. fol. 46. arg. Sponsa felicitas. Felix quæ tenerum uexabit sponsa maritum,
Et quæ te faciet prima puella uirum. claud. fol. 30.

In uarie se tondentem. scurram.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est.
Pars uulsa est. unum quis putet esse caput?

De Abolla Crispini.

Nescit cui dederit tyriam Crispinus abollam,
Dum mutat cultus, induiturq; togam.
Quisqs habes hũeris sua munera redde, precamur,
Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat.
Purpura in delicijs. Non quicunque capit saturatas murice uestes,
Nec nisi delitiis conuenit iste color,
Si te præda iuuat fœdiq; insania lucri,
Quo possis melius fallere, sume togam.

De Aspro ~~cæco~~.

Amans cæcus. Formosam plane, sed cæcus diligit Asper,
Plus ergo, ut res est, quam uidet Asper, amat.

Assentatoria. Ad Cæsarem Domitianum.

Conuiuium triumphale. Quanta Gigantei memoratur mensa triumphi,
Quantaq; nox superis omnibus illa fuit,
Qua bonus accubuit genitor cum Phœbe deorum,

Et licuit faunis poscere uina Iouem,
Tanta tuas celebrant Cæsar conuiuia laurus,
Exhilarent ipsos gaudia nostra deos.
Vescitur omnis eques tecum, populusq́;, patresq́;,
Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
Grandia pollicitis quanto maiora dedisti,
Promissa est nobis sportula, Recta data est.

De Phiala Ruffi.

Quis labor in Phiala? docti Myos? anne Myronis?
Mentoris hæc manus est? an Polyclete tua?
Liuescit nulla caligne fusca, nec odit
Exploratores nubila massa focos.
Vera minus flauo radiant electra metallo,
Et nimium felix pustula uincit ebur.
Materiæ non cedit opus, sic alligat orbem,
Plurima cum tota lampade luna nitet.
Stat caper eolio Thebani uellere Phryxi
Cultus, ab hoc mallet uecta fuisse soror.
Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit, & tu
Ipse tua pasci uite Lyæe uelis.
Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis.
Palladius tenero lotos ab ore sonat.
Sic methymnæo gauisus Arione delphin
Languida non tacitum per freta uexit onus.
Imbuat egregium digno mihi nectare munus
Non grege de domini, sed tua Ceste manus.
Ceste decus mensæ misce setina, uidetur
Ipse puer nobis, ipse sitire caper.
Det numerum cyathis instantis littera Ruffi,
Author enim tanti muneris ille mihi.

Si Telethusa uenit. promissáq; gaudia portat
Seruabor dominæ Ruffe triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar si fallit amantem,
Vt iugulem curas, nomen utrunque bibam.

Ad Ceditianum. Ceciliànum.

Tonsoris Laus.
Tonsorem puerum, sed arte talem,
Qualis nec thalamis fuit Neronis,
Barba drusoru.
Drusorum cui contigere barbæ,
Aequandas semel in genas rogatus
Ruffus.
Ruffo Ceditiane commodaui, ceciliano.
Dum iussus repetit pilos eosdem
Censura speculi manum regente, rigente.
Expungitq; cutem, facitq; longam
Epiphæresis.
Detonsis epàphæresim capillis,
Barbatus mihi tonsor est reuersus.

In Catullam. formosa.

Formosissima quæ fuere, uel sunt,
Sed uilissima quæ fuere, uel sunt,
O quam te fieri Catulla uellem
Formosam minus, aut magis pudicam.

Ad Cæsarem Do. Liberalem.

Liberali
Magna licet toties tribuas maiora daturus
Dona ducum uictor, uictor & ipse tui,
Princeps q̄ ... ouid.
Diligeris populo non propter præmia Cæsar,
Propter te populus præmia Cæsar amat.

Ad Eundem de Leone. Ad Germanicu Adulatoria.

Auditur quantum Massyla per auia murmur,
Innumero quoties silua Leone furit.
Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor
Cum reuocat Tauros, & sine mente pecus,

Tantus

Tantus in ausonia fremuit modo terror arena,
Quis non esse gregem crederet? unus erat.
Sed cuius tremerent ipsi quoque iura leones,
Cui diadema daret marmore picta nomás.
O quantum per colla decus, quem spargit honorem,
Aurea lunatæ cum stetit unda iubæ.
Grandia quam decuit latum uenabula pectus,
Quantaq; de magna gaudia morte tulit.
Vnde tuis libye tam felix gloria siluis?
A Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
An magis herculeo Germanice misit ab astro
Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?

Ad Flaccum.

Temporibus nostris ætas cum cedat auorum,
Creuerit & maior cum duce Roma suo,
Ingenium sacri miraris abesse Maronis,
Nec quenquam tanta bella sonare tuba,
Sint Mecœnates, non deerunt Flacce Marones,
Virgiliumq; tibi uel tua rura dabunt.
Iugera perdiderat miseræ uicina Cremonæ,
Flebat & abductas Tityrus æger oues.
Risit Thuscus eques, paupertatemq; malignam
Reppulit, & celeri iussit abire fuga.
Accipe diuitias, & uatum maximus esto,
Tu licet & nostrum dixit Alexin ames.
Astabat domini mensis pulcherrimus ille
Marmorea fundens nigra falerna manu,
Et libata dabat roseis carchesia labris,
Quæ poterant ipsum sollicitare Iouem.
Excidit attonito pinguis Galathea poetæ,

Thestylis & rubras messibus usta genas
Protinus italiam concepit, & arma, uirumq;,
Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.
Quid Varios, Marsosq; loquar, ditataq; uatum
Nomina, magnus erit quos numerare labor?
Ergo ero Virgilius si munera Mecœnatis
Des mihi. Virgilius, non ero, Marsus ero.

De Picente.

Treis habuit dentes, pariter quos expuit omnes
Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.
Collegitq; sinu fragmenta nouissima fracti
Oris, & aggesta contumulauit humo.
Ossa licet quondam defuncti non legat hæres,
Hoc sibi iam Picens præstitit officium.

In Artemidorum.

Cum tibi tam crassæ sint Artemidore lacernæ,
Possum te Sagarim iure uocare meum.

In Luscum furem.

Aspicis hunc uno contentum lumine, cuius
Lippa sub attrita fronte lacuna patet,
Ne contemne caput, nihil est furacius illo.
Non fuit Autolyci tam piceata manus.
Hunc tu conuiuam cautus uitare memento,
Tunc furit, atque oculo luscus utroq; uidet.
Pocula sollicti perdunt, ligulasq; ministri,
Et latet in tepido plurima mappa sinu.
Lapsa nec à cubito subducere pallia nescit,
Et tectus lenis sæpe duabus abit.
Nec dormitantem uernam fraudare lucerna
Erubuit fallax, ardeat illa licet.

Si nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa
Circuit, & soleas surripit ipse suas.

In Claudiam.

Summa palatini poteras æquare colossi,
Si fieres breuior Claudia sexquipede.

In Carinum.

Liuet Carinus. rumpitur. furit. plorat.
Et quærit altos, unde pendeat, ramos.
Non iam quod orbe cantor, & legor toto,
Nec umbilicis quod decorus, & cedro
Spargor per omnes, Roma quas tenet, gentes,
Sed quod sub urbe rus habemus æstiuum,
Vehimurq; mulis non ut ante conductis.
Quid imprecabor ò Seuere liuenti?
Hoc opto mulas habeat, & suburbanum.

De Picente.

Scribit in auersa Picens Epigrammata charta,
Et dolet, auerso quod facit illa deo.

De Aulo.

Thestylō Aulus amat, sed nec minus ardet Alexin,
Forsitan & nostrum sic Hyacinthon amat.
I nunc, & dubita, uates an diligat ipsos,
Delitias uatum cum meus Aulus amet.

In Clytum.

Vt poscas Clyte munus, exigasq;,
V no nasceris octies in anno,
Et solas puto, três ue, quattuór ue
Non natalitias habes calendas.
Sit uultus tibi leuior licebit
Tritis littoris aridi lapillis,

Coma. Sit moro coma nigrior caducò. fol.
Pluma. Vincas mollicie tremente plumas.
Lac. Aut maſſam modo lactis alligati,
Papilla. Et talis tumor excitet papillas,
Puella cruda. Quales cruda uiro puella ſeruat
Tu nobis Clyte iam ſenex uideris,
Natales. Tam multos quis enim fuiſſe credat
Natales Priami ue, Neſtoris ue?
Sit tandem pudor, & modus rapinis.
Quod ſi ludis adhuc, ſemelq; naſci
Vno iam tibi non ſat eſt in anno,
Natum te Clyte nec ſemel putabo.

Princip. 54. Adulatoria. Ad Domitianum. ad Germanicū.

Templum Fortunæ reducis. Hic ubi fortunæ reducis fulgentia late
Templa nitent, felix area nuper erat.
Hic ſtetit arctoi formoſus puluere belli
Purpureum fundens Cæſar ab ore iubar.
Roma Imago. Hic lauro redimita comas, & candida uultu
Roma ſalutauit uoce, manuq; ducem.
Grande loci meritum teſtantur & altera dona,
Arcus Domit. Stat ſacer edomitis gentibus arcus ouans.
Hic Gemini currus numerant elephanta frequēter,
Sufficit immenſis aureus ipſe iugis.
Porta triūphi. Hæc eſt digna tuis Germanicæ porta triumphis.
Hos aditus urbem Martis habere decet.

De Conſ. Silii. Ad camœnas de silio

Auguſto pia tura, uictimasq; fol. 93.
Pro noſtro date Silio camœnæ.
Biſſenos iubet en redire faſces
Nato conſule, nobiliq; uirga

Vatis castaliam domum sonare.
Rerum prima salus, & una Cæsar, Principis salus. 54.
Gaudenti superest adhuc quod optet
Felix purpura, tertiusq; consul.
Pompeio dederit licet senatus,
Et Cæsar genero sacros honores,
Quorum pacificus ter ampliauit
Ianus nomina, Silius frequentes Silij cons. sep.
Mavult sic numerare consulatus.

In Cæcilianum. Coenam [illegible].

Horas quinque puer nondum tibi nuntiat, & tum
Iam conuiua mihi Cæciliane uenis.
Cum modo distulerint raucæ uadimonia chartæ,
Et floralitias lasset arena feras, Floralitiæ Feræ.
Curre age, & illotos reuoca Caliste ministros,
Sternantur lecti Cæciliane sede.
Caldam poscis aquam, sed nondum frigida uenit, fol. calda
Alget adhuc nudo clausa culina foco. Frigida.
Mane ueni potius. nam cur te quinta moretur?
Aut cur non sero Cæciliane uenis?

Ad Entellum. Laudat agrũ Entelli.

Qui Corcyræi uidit pomaria regis,
Rus Entelle tuæ præferat ille domus.
Inuida purpureos urat ne bruma racemos, Villa
Et gelidum Bacchi munera frigus edat, Ruris laus.
Condita perspicuã uiuit uindemia gemmã,
Et tegitur felix, nec tamen una latet.
Fœmineum lucet sic per bombycina corpus. Bombycen.
Calculus in nitida sic numeratur aqua. Calculus.
Quid non ingenio uoluit natura licere?

 Ingeniorũ licentia.

Autumnus in Hyeme.

Autumnum sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram. Laudantē poetas Temporis supioris.

Inuidus.

Miraris ueteres Vacerra solos,
Nec laudas nisi mortuos poetas.
Ignoscas petimus Vacerra, tanti
Non est ut placeam tibi, perire.

De Nerua. Neruæ Laus.

Quanta quies placidi, tanta est facundia Neruæ,
Sed cohibet uires, ingeniumq; pudor.
Cum siccare sacrum largo parmessida posset
Ore, uerecundam maluit esse sitim.
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus, famæ nec dare uela suæ. contenta est.
Sed tamen hunc nostri scit temporis esse Tibullum,
Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Posthumianum.

Dona minuentem in annos.

Quattuor argenti libras mihi tempore brumæ
Misisti ante annos Posthumiane decem.
Speranti plures, nam stare, aut crescere debent
Munera, uenerunt plus'ue, minus'ue duæ.
Tertius, & quartus multo inferiora tulerunt.
Libra fuit quinto septitiana quidem.
Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno,
Post hunc in cotula rasa selibra data est. cotila.
Octauus ligulam misit sextante minorem,
Nonus aculeolos in cocleare tulit.
Quod mittat nobis, decimus iam non habet annus.
Quattuor ad libras Posthumiane redi.

Ad Librum suum. De scriptis suis.

Catull. fol. i.

Non dum murice cultus, asperoq;

Morsu pumicis aridi politus.
Artanum properas sequi libelle
Quem pulcherrima iam redire Narbo,
Docti patria Narbo Votieni
Ad leges iubet, annuosq; fasces,
Votis quod paribus tibi petendum est,
Continget locus ille, & hic amicus.
Quam uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium.

Instanti, quo nec sincerior alter habetur,
Pectore, nec niuea simplicitate prior.
Si dare uis nostræ uires, animosq; Thaliæ,
Et uictura petis carmina, da, quod amem.
Cynthia te uatem fecit lasciue Properti.
Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.
Lesbia dictauit docte Catulle tibi.
Non me pelignus, nec spernet Mantua uatem,
Siqua Corynna mihi, siquis Alexis erit.

In malum medicum.

Hoplomachus nunc es fueras Ophthalmicus ante,
Fecisti medicus, quod facis Hoplomachus.

De Gallo lingono.

Dum repetit sera conductos nocte penates
Lingonus à recta, flaminiaq; recens.
Expulit offenso uitiatum pollice talum,
Et iacuit toto corpore fusus humi.
Quid faceret Gallus, qua se ratione moueret?
Ingenti domino seruulus unus erat
Tam macer, ut minimam posset uix ferre lacernam,

Succurrit misero casus, opem'q; tulit.
Quattuor inscripti portabant uile cadauer,
Accipit infelix qualia mille rogus.
Hos comes inualidus submissa uoce precatur,
Vt quocunque uelint corpus inane ferant.
Permutatur onus, stipata'q; tollitur alte
Grandis in angusta sarcina sandapila.
Hic mihi de multis unus Lucane uidetur,
Cui merito dici mortue Galle potest.

In Gallicum.

Dic uerum mihi Marce, dic amabo,
Nil est, quod magis audiam libenter.
Sic, & cum recitas tuos libellos,
Et causam quoties agis clientis,
Oras Gallice me, roga's'q; semper.
Durum est me tibi, quod petis, negare.
Vero uerius ergo quid sit audi.
Verum Gallice non libenter audis.

Ad Librum amicum.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,
Liber in æterna uiuere digne rosa,
Si sapis, assyrio semper tibi crinis amomo
Splendeat, & cingant florea serta caput.
Candida nigrescant uetulo crystalla falerno,
Et caleat blando mollis amore torus.
Qui sic uel medio finitus uixit in æuo,
Longior huic facta est, quam data uita fuit.

De Ludis Stellæ.

Quos cuperet phlegræa suos uictoria ludos,
Indica quos cuperet pompa Lyæe tuos,

Spectacula Tollit

Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi,
O pudor, ò pietas, & putat esse parum.
Non illi satis est turbato sordidus auro
Hermus, & hesperio qui sonat orbe tagus.
Omnis habet sua dona dies, nec linea diues
Cessat, & in populum multa rapina cadit.
Nunc ueniunt subitis lasciua numismata nimbis,
Nunc dat spectatas tessera larga feras,
Nunc implere sinus securos gaudet, & absens
Sortitur dominos, nec laceratur auis.
Quid numerem currus, terdenaq; præmia palmæ,
Quæ dare non semper consul uterque solet?
Omnia sed Cæsar tanto superantur honore,
Quod spectatorem te tua laurus habet.

Pompa in Triumpho

Numismata pluunt.

In Fabullam. Turpem Granum.

Omnes aut uetulas habes amicas,
Aut turpes, uetulisq; fædiores.
Has ducis comites, trahisq; tecum
Per conuiuia, porticus, theatra.
Sic formosa Fabulla, sic puella es.

Catare. Ad Domitianum.

Sanctorum nobis miracula reddis auorum,
Nec pateris Cæsar sæcula cana mori.
Cum ueteres latiæ ritus renouantur arenæ
Et pugnet uirtus simpliciore manu.
Sic priscis seruatur honos te præside templis.
Et casa tam culto sub Ioue numen habet.
Sic noua dum condis reuocas Auguste priora.
Debentur quæ sunt, quéque fuere tibi.

Secula Aurea.

Principem laudat 54.

Iusiurandu Meretricy.

In Gelliam. Ad Papyrianu de Gellia

Iuramentu. Non per mystica sacra Dindymenes,
Nec per niliacæ bouem iuuencæ.
Nullos deniq; per deos, deasq;
Vniones. Iurat Gellia, sed per uniones,
Hos amplectitur, hos deosculatur,
Hos fratres uocat, & uocat sorores.
Hos natis amat acrius duobus,
His si quo careat misella casu,
Victuram negat esse se nec horam.
Heu quam bene nunc Papyriane Eia.
Serenus. Annus Annei faceret manus Sereni.

Ad Domitianum. Cæsare

Dante tibi turba querulos Auguste libellos,
Nos quoque quod domino carmina parua damus,
Posse deum rebus pariter, musisq; uacare
Scimus, et hæc etiam serta placere tibi.
Fer uates Auguste tuos. nos gloria dulcis
Nos tua cura prior, delitiæq; sumus.
Non quercus te sola decet, nec laurea Phœbi.
Fiat et ex edera ciuica nostra tibi,

Poetis se cæteris instrit. apud Principem. St.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER NONVS.

Epla ad Torannium.

Toranniuu Martialis Frater

VE MI TORANNI FRAter carissime, Epigrāma, quod extra ordinem paginarum est, ad Stertinium clarissimum uirū scripsimus, qui imaginem meā ponere in bibliotheca sua uoluit.

Stertinius.

Martialis Imago in Bibliotheca Stertinij.

Imagini Martialis titulus.

De quo scribendum tibi putaui, ne ignorares Auitus iste quis uocaretur. Vale, & para Hospitium. Auitus.

Ad Auitum.

Non te cælabis sublimi pectore uates, Immortalis eris.
Cui referet serus præmia digna cinis.
Hoc tibi sub nostra breue carmen imagine uiuat, quoque
Quam non obscuris iungis Auite uiris.
Ille ego sum nulli nugarum laude secundus, fol. 113. a tergo
Quem non miraris, sed puto lector amas. Martialis Titulus.
Maiores maiora sonent. mihi parua loquuto
Sufficit in uestras sæpe redire manus.

De templo Flauiæ gentis. Laudat Gentem Flauiam Domitiani Gratia.

Dum Ianus hyemes, Domitianus autumnos,
Augustus annis commodabit æstates,
Dum grande famuli nomen asseret Rheni
Germanicarum magna lux calendarum, Principis laus.
Tarpeia summi saxa dum patris stabunt, Virg.
Dum uoce supplex, dumq; ture placabit,
Matrona diues dulce Iulium numen, Iulium nomen dulce.
Manebit altum Flauiæ decus gentis,
Cum sole, et astris, cumq; luce Romana.
Inuicta quicquid condidit manus, cœlum est.

In Lupum. Amicarum multarum hominem.

Pauper amicitiæ cum sis Lupe, non es amicæ,
Et queritur de te Mentula læsa nihil.
Illa siligneis pinguescit adultera cunnis, Prodigus.
Conuiuam pascit nigra farina tuum.
Incensura niues dominæ setina liquantur,
Nos bibimus torti pulla uenena cadi.
Empta tibi nox est fundis non tota paternis. Nox empta.

Haud sua desertus rura sodalis arat. non.

Splendet Erythræis perlucida mœcha lapillis,
Ducitur addictus te futuente cliens.
O cto syris suffulta datur lectica puellæ,
Nondum sandapilæ pondus amicus erit.
I nunc, & miseros Cybele præcide cinædos,
Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Assentatoria ad Ad Domitianum. Caesarem.

Quantum iam superis Cæsar, cœloq; dedisti, Principi.
Si repetas, & si creditor esse uelis,
Grandis in ætherio licet auctio fiat olympo,
Coganturq; dei uendere quicquid habent,
Conturbabit Atlas, & non erit uncia tota,
Decidat tecum qua pater ipse deum.
Pro capitolinis quid enim tibi soluere templis? Capitolina templa.
Quid pro tarpeiæ frondis honore potest?
Quid pro culminibus geminis matrona tonantis?
Pallada prætereo, res agit illa tuas.
Quid loquar Alciden, Phœbumq;, piosq; laconas?
Addita quid latio flauia templa polo? foro. forte.
Expectes, & sustineas Auguste, necesse est,
Nam tibi quod soluat, non habet arca Iouis.

In Aeschilum De Galla.

Aureolis futui cum possit Galla duobus, Aureoli.
Et plusquam futui, si totidem addideris,
Aureolos à te cur accipit Aeschile denos?
Non fellat tanti Galla, quid ergo? tacet.

In Paulum.

Nubere uis Prisco, non miror Paula sapisti,
Ducere te non uult Priscus, & ille sapit.

Ad Domitianum. cæsarem. iii.

Tibi summe rheni domitor, & parens orbis, Stat. idem
pudice. Publicæ princeps gratias agunt urbes, Principi.
Populos habebunt. parere iam scælus non est.
Non puer auari sectus arte mangonis Lex Iulia resti
Virilitatis damna mœret ereptæ, tuta.
Nec quam superbus computet stipem leno, Eunuchi. prohibiti.
Dat prostituto misera mater infanti.
Qui nec cubili fuerat ante te quondam Lex de Adulteriis.
Pudor, esse per te cœpit & lupanari.

In Afrum. redeuntem qui salutari nolebat.

Dicere de libycis reduci tibi gentibus Afer
Continuis uolui quinque diebus aue. Aue.
Non uacat, aut dormit dictum bis, terq; reuerso
Iam satis est, non uis Afer auere, Vale. Vale.

idem. Ad Domitianum. cæsarem.

Tanquam parua foret sexus iniuria nostri,
Fœdandos populo prostituisse mares,
curæ. Iam cunæ lenonis erant, ut ab ubere raptus Principi
Sordida uagitu posceret æra puer. Eunuchorum lex.
Immatura dabant infandas corpora pœnas.
Non tulit Ausonius talia monstra pater.
Idem qui teneris nuper succurrit ephœbis, Lenones prohibiti.
Ne faceret steriles sæua libido uiros.
Dilexere prius pueri, iuuenesq;, senesq;,
At nunc infantes te quoque cæsar amant.

Ad Bithinicum.

fannius Nil tibi legauit Fabius Bithinice, cui tu
Annua, si memini, millia sena dabas.
Plus nulli dedit ille, queri Bithinice noli,

Annua legauit millia sena tibi.

In Cantarum.

Cœnes Cantare cum foris libenter,
Clamas, et maledicis, et minaris.
Deponas animos truces, monemus,
Liber non potes, et gulosus esse.

De Earino Domitiani. Laudat nomen Earini pueri.

Nomen cum uiolis, rosisq; natum,
Quo pars optima nuncupatur anni,
Hyblam quod sapit, atticosq; flores,
Quod nidos olet alitis superbæ,
Nomen nectare dulcius beato,
Quo mallet Cybeles puer uocari,
Et qui pocula temperat Tonanti,
Quod si parrhasia sones in aula,
Respondent Veneres, cupidinesq;.
Nomen nobile, molle, delicatum
Versu dicere non rudi uolebam,
Sed tu syllaba contumax repugnas.
Dicunt Earinon tamen poetæ,
Sed græci, quibus est nihil negatum,
Et quos ἆρες ἆρες decet sonare.
Nobis non licet esse tam disertis,
Qui musas colimus seueriores,

De Eodem.

Si daret autumnus mihi nomen, ὀπωρινὸς essem,
Horrida si brumæ sydera, χειμερινός.
Dictus ab æstiuo θερινὸς mihi mense uocarer.
Tempora cui nomen uerna dedere, quis est?

De Eodem.

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,
Cum breue cecropiæ uer populantur apes.
Nomen, acidalia meruit quod arundine pingi,
Quod Cytherea sua scribere gaudet acu.
Nomen, erythræis quod littera facta lapillis,
Gemma quod heliadum pollice trita notet.
Quod penna scribente grues ad sydera tollant,
Quod decet in sola Cæsaris esse domo.

In Fictos amicos.

Hunc, quem cœna tibi, quem mensa parauit amicum,
Esse putas fidæ pectus amicitiæ?
Aprum amat, & mullos, & sumen, et ostrea, non te.
Tam bene si cœnem, noster amicus eris.

De Chloe.

Inscripsit tumulo septem celebrata uirorum
Se fecisse Chloe. quid pote simplicius?

De coma Earini.

Consilium formæ speculum, dulcesq; capillos
Pergameo posuit dona sacrata Deo
Ille puer tanto domino gratissimus aula,
Nomine qui signet tempora uerna suo.
Felix, quæ tali censetur munere tellus,
Nec Ganymedeas mallet habere comas.

Ad Aesculapium.

Latonæ uenerande nepos, qui mitibus herbis
Parcarum exoras pensa, breuesq; colos,
Hos tibi laudatos dominorum uoce capillos
Ille tuus latia misit ab urbe puer.
Addidit & nitidum sacratis crinibus orbem,

Quo felix facies iudice tota fuit.
Tu iuuenile decus serua, ne pulchrior ille
In longa fuerit, quam breuiore coma.

Ad Cæs. Domitianum.

Est mihi sit'q; precor longum te præside Cæsar
Rus minimum, parui sunt & in urbe lares.
Sed de ualle breui, quas det sitientibus hortis,
Curua laboratas antlia tollit aquas.
Sicca domus queritur nullo se rore foueri,
Cum mihi uicino Martia fonte sonet.
Quam dederis nostris Auguste penatibus undam,
Castalis hæc nobis, aut Iouis imber erit.

In Sabellum.

Laudas balnea uersibus trecentis
Cœnantis bene Pontici Sabelle
Vis cœnare Sabelle, non lauari.

Ad Domitianum.

Hæc quæ tota patet, tegitur'q; & marmore, et auro,
Infantis domini conscia terra fuit.
O Felix quæ tantis sonuit uagitibus, & quæ
Vidit reptantes, substinuit'q; manus.
Hic steterat ueneranda domus, quæ præstitit orbi,
Quod Rhodos, astrifero quod pia Creta polo.
Cretenses texere Iouem crepitantibus armis,
Semiuiri poterant qualia ferre phryges.
At te protexit superum pater, & tibi Cæsar
Pro iaculo, & parma fulmen, & ægis erat.

Ad Auctum.

Artemidorus habet puerum, sed uendidit agrum.
Agrum pro puero Calliodorus habet.

Dic, uter

Dic, uter ex istis melius rem gesserit Aucte,
Artemidorus amat, Calliodorus arat.

Ad Pastorem.

Credis ob hoc me pastor opes fortasse rogare,
Propter quod uulgus, crassaq; turba rogat,
Vt setina meos consumat gleba ligones,
Et sonet innumera compede tuscus ager,
Vt Mauri libycis centum stent dentibus orbes,
Et crepet in nostris aurea lamna toris,
Nec labris nisi magna meis crystalla terantur,
Et faciant nigras nostra falerna niues,
Vt canusinatus nostro syrus assere sudet,
Et mea sit culto sella cliente frequens,
Aestuet ut nostro madidus conuiua ministro,
Quem permutatum nec Ganymede uelim,
Vt lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas,
Et massileum uirga gubernet equum.
Est nihil ex istis, superos, ac sydera testor,
Ergo quid? ut donem Pastor, & aedificem.

Ad Carum.

O cui uirgineo flauescere contigit auro,
Dic ubi palladium sit tibi Care decus?
Aspicis en domini fulgentes marmore uultus,
Venit ad has ultro nostra corona comas.
Albanae liuere potest pia quercus oliuae,
Cinxerit inuictum quod prior illa caput.

Ad Eundem.

Quis palatinos imitatus imagine uultus
Phidiacum latio marmore uicit ebur,
Haec mundi facies, haec sunt Iouis ora sereni,

P

Sic tonat ille deus, cum sine nube tonat.

Non solam tribuit Pallas tibi Care coronam,
Effigiem domini, quam colis, illa dedit.

In Afrum. de Ministro.

Dantem uina tuum quoties aspeximus Hylum,
Lumine nos Afer turbidiore notas.
Quid rogo? quod scelus est mollē spectare ministrū?
Aspicimus solem, sydera, templa, deos.
Auertam uultus, tanquam mihi pocula gorgon
Porrigat, atque oculos, oráq; nostra tegam.
Trux erat Alcides, sed Hylan spectare licebat,
Ganymedes. Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
Si non uis teneros spectet conuiua ministros,
Phineas inuites Afer, & œdipodas.

De Nerua. fol. Liberali in Poetas.

Audet facundo qui carmina mittere Neruæ,
Pallia glaucin. Pallia donauit glaucina Cosme tibi.
Cosmus. Pæstano uiolas, & cana ligustra colono,
Hyblæis apibus corsica mella dabit.
Sed tamen & paruæ nonnulla est gratia musæ,
olina in Appetitur posito uilis oliua lupo.
Mensis. Nec tibi sit mirum, modici quod conscia uatis
Iudicium metuat nostra Thalia tuum.
Ipse tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
Nero. Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.

fol. In Crestum. Infamem.

Colei. Cum depilatos Creste coleos portes,
Mentula. Et uulturino Mentulam parem collo,
Et prostitutis leuius caput culis,
Nec uiuat ullus in tuo pilus crure,

Purgent'q; sæuæ cana labra uolsellæ,
Curios, Camillos. Quintios, Numas, Ancos,
Et quicquid usquam legimus pilosorum
Loqueris, sonas'q; grandibus minax uerbis,
Et cum theatro, seculo'q; rixaris.
O currit aliquis inter ista draucus, &
Iam pædagogo liberatus, & cuius
Refibulauit turgidum faber penem,
Nutu uocatum ducis, & pudet fari,
Catoniana Creste quod facis, lingua.

Epitaphium Latini.

Dulce decus scenæ ludorum fama Latinus
Ille ego sum plausus, delitiæ'q; tuæ,
Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
Soluere qui Curios, Fabricios'q; graues.
Sed nihil à nostro sumpsit mea uita theatro,
Et sola tantum scenicus arte feror,
Nec poteram gratus domino sine moribus esse.
Interius mentes suspicit ille deus.
Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi,
Roma sui famulum dum sciat esse Iouis.

Epitaphium Philenis.

Secula nestoreæ permensa Phileni senectæ
Rapta es ad infernas tam cito ditis aquas.
Euboicæ nondum numerabas longa sibyllæ
Tempora, maior erat mensibus illa tribus.
Heu quæ lingua silet, non illam mille catastæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat.
Nec matutini cirrata caterua magistri,
Nec quæ strymonio de grege ripa sonat.

iis. Volsella. Pilosi. Penis refibulatus. Histrionis. Histrio praeclarus. Mentes interius. Parasitus. Lenae. Cirrata caterua. Magister matutinus.

Quæ nunc thessalico lunam deducere rhombo,
Quæ sciet hos, illos uendere lena toros?
Sit tibi terra leuis, molliq; tegaris arena,
Ne tua non possint eruere ossa canes.

De Antistio.

Cappadocum sæuis Antistius occidit oris
Rusticus, ò tristi crimine terra nocens.
Rettulit ossa sinu cari Nigrina mariti,
Et questa est longas non satis esse uias,
Cumq; daret sanctam tumulis, qbus inuidet, urnã,
Visa sibi est rapto bis uiduata uiro.

De Vebii uoto.

Dum comes arctois hæreret Cæsaris armis
Vebius, hanc Marti pro duce uouit auem.
Luna quater binos non tota peregerat orbes,
Debita poscebat iam sibi uota deus.
Ipse suas anser lætus properauit ad aras,
Et cecidit sanctis hostia parua focis.
Octo uides patulo pendere numismata rostro
Alitis, hæc extis condita nuper erant.
Quæ litat argento pro te non sanguine cæsa
Victima, iam ferro non opus esse docet.

Qualem uelit amicam.

Hanc uolo, quæ facilis, quæ paliolata uagatur.
Hanc uolo, quæ puero iam dedit ante meo.
Hanc uolo, quam redimit totam denarius alter.
Hanc uolo, quæ pariter sufficit una tribus.
Poscentem nummos, & grandia uerba sonantem
Possideat crassi Mentula Burdigale.

Ad Flaccum.

Audieris in quo Flacce balneo plausum,
Morionis illic esse Mentulam scito. Mentula Morionis.

Assentatio ad Cæs. In Laudem Do.

Iuppiter idæi risit mendacia busti,
Dum uidet Augusti flauia templa poli. Templum Flauij.
Atque inter mensas largo iam nectare fusus,
Pocula cum Marti traderet ipse suo,
Respiciens Phœbum pariter, Phœbiq; sororem,
Cum quibus Alcides, & pius arcas erat,
Gnosia uos inquit nobis monumenta dedistis,
Cernite, quam plus sit Cæsaris esse patrem.

In Philomusum. Enarratorem et professorem.

Artibus his semper cœnam Philomuse mereris,
Plurima dum fingis, sed quasi uera refers.
Scis quid in arsacia Pacorus deliberet aula,
Rhenanam numeras, sarmaticamq; manum.
Verba ducis daci cattis mandata resignas,
Victricem laurum, quam uenit, ante uides.
Scis quoties phario madeat Ioue fusca Syene,
Scis quota de libyco littore puppis eat.
Cuius Iuleæ capiti nascantur oliuæ,
Destinet æthereus cui sua serta pater.
Tolle tuas artes, hodie cœnabis apud me
Hac lege, ut narres nil Philomuse noui.

De Cæsare. De Ganymede, & Ioue. Et Earino.

Viderat ausonium posito modo crine ministrum
Phryx puer alterius gaudia nota Iouis, Earini coma
Quod tuus ecce suo Cæsar permisit Ephœbo,
Tu permitte tuo maxime rector, ait.

Iam mihi prima latet longis lanugo capillis,
Iam tua me ridet Iuno, uocatq; uirum.
Cui pater ætherius puer ò dulcissime dixit,
Non ego quod poscis, res negat ipsa tibi.
Cæsar habet noster similes tibi mille ministros,
Tantaq; sydereos uix capit aula mares.
At tibi si dederit uultus coma tonsa uiriles,
Quis mihi, qui nectar misceat, alter erit?

In Gallam Anum meretricem.

Cum sis ipsa domi, mediaq; ornere suburra,
Fiant absentes & tibi Galla comæ,
Nec dentes aliter, quam serica nocte reponas,
Et lateas centum condita pyxidibus,
Nec tecum facies tua dormiat, innuis illo,
Quod tibi prolatum est mane, supercilio.
Et te nulla mouet cani reuerentia cunni,
Quem potes inter auos iam numerare tuos.
Promittis sexcenta tamen, sed Mentula surda est.
Et sit lusca licet, te tamen illa uidet.

Ad Agathinum.

Summa licet uelox Agathine pericula ludas,
Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.
Nolentem sequitur, tenuesq; reuersa per auras
Vel pede, uel tergo, clune, uel ungue sedet.
Lubrica coritio quamuis sint pulpita nimbo,
Et rapiant celeres uela negata noti,
Securos pueri neglecta perambulat artus,
Et nocet artifici uentus, & unda nihil.
Vt peccare uelis, cum feceris omnia, falli
Non potes. arte opus est, ut tibi parma cadat.

Caesaris. De Natali Cæsoniæ. Puellæ

Prima palatino lux est hæc orta tonanti,
  Optasset Cybele qua peperisse Iouem.
Hac et sanctonici genita est Cæsonia Ruffi,
  Plus debet matri nulla puella suæ.
Lætatur gemina uotorum sorte maritus,
  Contigit hunc illi quod bis amare diem.

Dies Natalis.

De uoto Philenis. De Diodore et Philonide.

Tarpeias Diodorus ad coronas
Romam cum peteret pharo relicta,
Vouit pro reditu uiri Philenis,
Illam lingeret ut puella simplex,
Quam castæ quoque diligunt sabinæ,
Dispersa rate tristibus procellis
Mersus fluctibus, obrutusq; ponto
Ad uotum Diodorus enatauit.
O tardus nimis, et piger maritus.
Hoc a littore si puella uotum
Fecisset mea, protinus redissem.

Puella simplex.

In Ponticum.

Pontice quod nunquam futuis, sed pellice leua
  Vteris, et ueneri seruit amica manus,
Hoc nihil esse putas, scelus est mihi crede, sed ingens,
  Quantum uix animo concipis ipse tuo.
Nempe semel futuit, generaret Horatius ut tres.
  Mars semel, ut geminos Ilia casta daret.
Omnia perdiderat, si masturbatus uterque
  Mandasset manibus gaudia fœda suis.
Ipsam crede tibi naturam dicere rerum
  Istud, quod digitis Pontice perdis, homo est,

Manus amica seruit.

Masturbatus

Fornicatio manu.

Ad Apollinem.

Campis diues Apollo sic murinis,
Sic semper senibus fruare cygnis, *Votum pro Amico.*
Doctæ sic tibi seruiant sorores,
Nec Delphis tua mentiatur ulli,
Sic palatia te colant, amentq́;,
Bis senos cito me rogante fasces *Stella cons.*
Det Stellæ bonus, annuatq́; Cæsar.
Felix tunc ego, debitorq́; uoti *Virg. in .5. fol. 108 uoti reus.*
Casurum tibi rusticas ad aras
Ducam cornibus aureis iuuencum.
Nata est hostia Phœbe, quid moraris?

De Statua Herculis. *De opere Lisippi.*

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone
Mitigat exiguo magnus in ære deus,
Quæq́; tulit, spectat resupino sydera uultu,
Cuius læua calet robore, dextra mero,
Non est fama recens, nec nostri gloria cœli,
Nobile Lysippi munus, opusq́; uides. *Lysippi opus.*
Hoc habuit numen pelei mensa tyranni, *Laudat statuariu.*
Qui cito perdomito uictor in orbe iacet.
Hunc puer ad libycas iurauerat Hannibal aras, *artes.*
Iusserat hic Syllam ponere regna trucem.
Offensus uariæ tumidis terroribus aulæ
Priuatos gaudet nunc habitare lares.
Vtq́; fuit quondam placidi conuiua Molorchi,
Sic uoluit docti Vindicis esse deus.

De Eadem statua. *Eodem.*

Alciden modo Vindicis rogabam,
Esset cuius opus, laborq́; felix,

Risit, nam solet hoc, leuiq; nutu,
Græce nunquid ait poeta nescis?
Inscripta est basis, indicatq; nomen.
Λυσίππου lego, Phidiæ putaui.

Ad Marcellinum.

Miles hyperboreos modo Marcelline triones,
Et getici tuleris sydera pigra poli,
Ecce promethe æ rupes, & Fabula montis
Quam prope sunt oculis nunc adeunda tuis.
Videris immensis cum conclamata querelis
Saxa senis, dices durior ille fuit.
Et licet hoc addas, potuit qui talia ferre,
Humanum merito finxerat ille genus.

In Gellium.

Gellius ædificat semper, modo limina ponit,
Nunc foribus claues aptat, emitq; seras,
Nunc has, nunc illas mutat, reficitq; fenestras,
Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit,
Oranti nummos ut dicere possit amico
Vnum illud uerbum Gellius, ædifico.

In Pannicum.

Democritos, Zenonas, inexplicitosq; Platonas,
Quicquid & hirsutis squallet imaginibus.
Sic quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres.
Præpendet mento nec tibi barba minor.
Sed quid & hircosis serum, & turpe pilosis,
In molli rigidum clune libenter habes?
Tu qui sectarum causas, & pondera nosti,
Dic mihi, præcidi Pnanicæ dogma quod est.

In Gallicum.

Hæredem cum me partis tibi Galliœ quartæ
Per tua iurares sacra, caput'q; tuum
Credidimus, quis enim damnet sua uota libenter?
Et spem muneribus fouimus usque datis,
Inter quæ rari laurentem ponderis aprum
Misimus, ætola de Calydone putes.
At tu continuo populum'q;, patres'q; uocasti,
Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
Ipse ego, quis credat? conuiua nec ultimus hæsi,
Sed nec costa data est, caudá ue missa mihi.
De quadrante tuo qui sperem Galliœ? nulla
De nostro nobis uncia uenit apro.

De Partheniana toga sua.

Hæc est illa meis multum cantata libellis,
Quam meus edidicit lector, amat'q; togam,
Partheniana fuit, quondam memorabile uatis
Munus, in hac ibam conspiciendus eques,
Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
Dum'q; erat authoris nomine digna sui.
Nunc anus, & tremulo uix accipienda tribúli,
Quam possis niueam dicere iure tuo.
Quid non longa dies, quid non consumitis anni?
Hæc toga iam non est Partheniana, mea est.

In Gaurum.

Ingenium mihi Gaure probas sic esse pusillum,
Carmina quod faciam, quæ breuitate placent,
Confiteor, sed tu bis denus grandia libris
Qui scribis Priami prælia, magnus homo es.
Nos facimus Bruti puerum, nos Lágona uiuum,

Tu magnus luteum Gaure giganta facis.

Ad. De Lucano, et Tullo.

Quod semper superos inuito fratre rogasti,
Hoc Lucane tibi contigit ante mori.
Inuidet ille tibi, stygias nam Tullus ad undas
Optabat, quamuis sit minor, ire prior.
Tu colis elysios, nemorisq; habitator Amœni
Esse tuo primum nunc sine fratre cupis,
Et si iam nitidis alternus uenit ab astris,
Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum Ouidium.

Si credis mihi Quinte, quod mereris,
Natales Ouidi tuos apriles,
Vt nostras amo martias calendas,
Felix utraque lux, diesq; nobis
Signandi melioribus lapillis.
Hic uitam tribuit, sed hic amicum.
Plus dant Quinte mihi tuæ calendæ.

Ad Eundem.

Natali tibi Quinte tuo dare parua uolebam
Munera, tu prohibes, imperiosus homo es.
Parendum est monitis, fiat, quod uterque iubemus,
Et quod utrunque iuuat, tu mihi Quinte dato.

Ad Cognatum.

Si mihi picena turdus palleret oliua,
Tenderet aut nostras silua sabina plagas,
Aut crescente uadis traheretur arundine præda,
Pinguis et implicitas uirga teneret aues,
Cara daret solenne tibi cognatio munus,
Nec frater nobis, nec prior esset auus.

Sturni inopes.
Fringillæ
Passer.
Pica.
Miluus
Gallinæ.

Nunc sturnos inopes, fringuillarumq; querelas
Audit, & arguto passere uernat ager.
Inde salutatus picæ respondet arator.
Hinc prope summa rapax miluus in astra uolat.
Mittimus ergo tibi paruæ munuscula cortis,
Qualia si recipis, sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum. Natalis dies.

Stella
Dona
Turdi.

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,
Dum Stellæ turdos, dum tibi Flacce paro,
Succurrit nobis ingens, onerosáq; turba, occurrit
In qua se primum quisq;, meumq; putat.
Demeruisse duos uotum est, offendere plures
Vix tutum, multis mittere dona, graue est.
Qua possum sola ueniam ratione merebor,
Nec Stellæ turdos, nec tibi Flacce dabo.

Allegatur Cupidi nom pro Cupidi
De Splendophoro.

Cupidinis Arma.
Parthenopeus
Roma uiuat.

Splendophorus libycas domini petit armiger urbes,
Quæ puero dones, tela Cupido para.
Illa quibus iuuenes figis, mollesq; puellas,
Sit tamen in tenera leuis & hasta manu.
Loricam, clypeumq; tibi, galeamq; remitto,
Tutus ut inuadat prælia, nudus eat.
Non iaculo, non ense fuit, læsús ue sagitta,
Casside dum liber Parthenopeus erat.
Quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore.
O felix, si quem tam bona fata manent.
Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus, & te
Non libye faciat, sed tua Roma uirum.

In Edilum.

Nil est tritius Edili lacernis,

Lacernæ attritæ.

Non ansæ ueterum corinthiorum,
Nec crus compede lubricum decenni,
Non ruptæ recutita colla mulæ,
Nec quæ flamineam secant salebræ,
Nec qui littoribus nitent lapilli,
Nec tusca ligo uinea politus,
Nec pallens toga mortui tribulis,
Nec pigri rota quassa mulionis,
Nec rasum cauea latus bisontis,
Nec dens iam senior ferocis apri.
Res una est tamen, ipse non negabit,
Culus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham.

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
Et mansura pio munere templa dedit,
Sic montana tuos semper colat umbria fontes,
Nec tua baianas Sarsina malit aquas,
Excipe sollicitos placide, mea dona, libellos.
Tu fueris musis pegasis unda meis.
Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurram.

In septis Mamurra diu, multumq; uagatus
Hic, ubi Roma suas aurea uexat opes,
Inspexit molles pueros, oculisq; comedit.
Non hos, quos primæ prostituere casæ,
Sed quos arcanæ seruant tabulata catastæ,
Et quos non populus, nec mea turba uidet.
Inde satur mensas, & opertos exuit orbes,
Expositumq; alte pingue poposcit ebur.

Et testudineum mensus quater hexaclinon,
Ingemuit citro non satis esse suo.
Consuluit nares, an olerent æra Corinthon.
Culpauit statuas & Polyclete tuas.
Et turbata breui questus crystallina uitro,
Myrrina signauit, se posuitq; decem.
Expendit ueteres calathos, & si qua fuerunt
Pocula mentorea nobilitata manu,
Et uirides picto gemmas numerauit in auro,
Quicquid & in niuea grandius aure sonat.
Sardonicas ueros mensas quæsiuit in omnes,
Et pretium magnis fecit Iaspidibus.
Vndecima lassus cum iam discederet hora,
Asse duos calices emit, & ipse tulit.

De Corona Rosea.

Seu tu pæstanis genita es, seu Tyburis aruis,
Seu rubuit tellus tuscula flore tuo,
Seu prænestino te uillica legit in horto,
Seu modo campani gloria ruris eras,
Pulchrior ut nostro uideare corona Sabino,
De nomentano te putet esse meo.

De Platano cordubensi.

In tartesiacis domus est notissima terris,
Qua diues placidum Corduba Bethyn amat,
Vellera natiuo pallent ubi flaua metallo,
Et linet hesperium bractea uiua pecus.
Aedibus in mediis totos amplexa penates
Stat platanus densis Cæsariana comis,
Hospitis inuicti posuit quam dextera felix,
Cœpit & ex illa crescere uirga manu.

Authorem, dominumq́; nemus sentire uidetur.
Sic uiret, & ramis sydera celsa petit.
Sæpe sub hac madidi luserunt arbore fauni.
Sæpe sub hac latuit rustica fronde dryas.
Dumq́; fugit solos nocturnum pana per agros,
Terruit & tacitam fistula sera domum,
Atque oluere lares comessatore lyæo,
Creuit & effuso lætior umbra mero,
Hesternisq́; rubens delecta est herba coronis,
Atque suas potuit dicere nemo rosas.
O dilecta deis, o magni Cæsaris arbor,
Ne metuas ferrum, sacrilegosq́; focos.
Perpetuos sperare licet tibi frondis honores,
Non Pompeianæ te posuere manus.

De Phileni.

Tinctis muricæ uestibus quod omni
Et nocte utitur, & die Philenis,
Non est ambitiosa, nec superba
Delectatur odore, non colore.

In Phœbum.

Ad cœnam inuitant omnes te Phœbe cinædi.
Mentula quem pascit, non puto purus homo est.

De Statua Do.

Herculis in magni uultus descendere Cæsar
Dignatus latiæ dat noua templa uiæ,
Qua triuiæ nemorosa petit dum regna uiator,
Octauum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem statua.

Ante colebatis uotis, & sanguine largo
Maiorem Alciden, nunc minor iste colit.

Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores.
Illi securus uota minora facit.

Assentatio ad Caes. Ad Herculem de eadem statua.

Alcide latio nunc agnoscende tonanti,
Postquam pulchra Dei Caesaris ora geris,
Si tibi tunc isti uultus, habitusq; fuissent,
Cesserunt manibus cum fera monstra tuis,
Argolico famulum non te seruire tyranno
Vidissent gentes, saeuaq; regna pati.
Sed tu iussisses Eurysthei, nec tibi fallax vicissim.
Portasset Nesi perfida dona Lichas.
Oetaei sine lege rogi securus adisses
Astra patris summi, quae tibi poena dedit.
Lydia nec dominae traxisses pensa superbae,
Nec styga uidisses, tartareumq; canem.
Nunc tibi Iuno fauet, nunc te tua diligit Hebe.
Nunc, te si uideat Nympha, remittet Hilan.

Ad Fabullum.

Ius triu natoru. Vxor cum tibi sit formosa. pudica. puella,
Quid tibi natorum iura Fabulle trium?
Princeps Quod petis à nostro supplex dominoq;, Deoq;,
Tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

In Aeschilum.

Lasciuam tota posse di nocte puellam,
Cuius nequitias uincere nemo potest.
Fessus mille modis illud puerile poposci,
Ante preces totas, primaq; uerba dedit.
Improbius quiddam ridensq;, rubensq; rogaui,
Pollicita est nulla luxuriosa mora.
Sed mihi pura fuit, tibi non erit Aeschile, si uis,

Accipe

Accipe & hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi.

Quid tibi nobiscum est ludi scelerate magister?
Inuisum pueris, uirginibusq; caput.
Non dum cristati rupere silentia galli,
Murmure iam sæuo, uerberibusq; tonas.
Tam graue percussis incudibus æra resultant,
Causidicum medio cum faber aptat equo.
Mitior in magno clamor furit amphitheatro,
Vincenti parmæ cum sua turba fauet.
Vicini somnum non tota nocte rogamus,
Nam uigilare leue est, peruigilare graue.
Discipulos dimitte tuos, uis garrule quantum
Accipis, ut clames, accipere ut taceas?

In Policarmum.

Cum futuis Policarme soles in fine cacare,
Cum pædicaris, quid Policarme facis?

In Cæcilianum.

Dixerat ò mores, ò tempora Tullius olim,
Sacrilegum strueret cum Catilina nefas,
Cum gener, atque socer diris concurreret armis,
Mæstaq; ciuili cæde maderet humus.
Cur nunc ò mores, cur nunc ò tempora dicis?
Quod tibi non placeat Cæciliane, quid est?
Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri.
Pace frui certa, lætitiaq; licet.
Non nostri faciunt, tibi quod tua tempora sordent,
Sed faciunt mores Cæciliane tui.

De Leone, & Ariete.

Massili Leo fama iugi, pecorisq; maritus

Q

Lanigeri mirum qua posuere fide.
Ipse licet uideas, cauea stabulantur in una,
Et pariter socias carpit uterque dapes.
Nec foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,
Concordem satiat sed rudis agna feram.
Quid meruit terror Nemées, quid portitor Helles,
Vt niteant celsi lucida signa poli?
Sydera si possent, pecudesq́; feræq́; mereri,
Hic Aries astris, hic Leo dignus erat.

Ad Liberum amicum.

Liber amyclæa frontem redimite corona,
Qui quatis ausonia uerbera graia manu,
Clausa mihi texto cum prandia uimine mittas,
Cur comitata dapes nulla lagena uenit?
Atqui digna tuo si nomine munera ferres,
Scis puto debuerint quæ mihi dona dari.

In Sutorem.

Dentibus antiquas solitus producere pelles,
Et mordere luto putre, uetusq́; solum.
Prænestina tenes defuncti rura patroni,
In quibus indignor si tibi cella fuit.
Rumpis & ardenti madidus crystalla falerno,
Et pruris domini cum Ganymede tui.
At me litterulas stulti docuere parentes.
Quid cum grammaticis, rhetoribusq́; mihi?
Frange leues calamos, & scinde Thalia libellos,
Si dare sutori calceus ista potest.

De Effigie Camoni.

Effigiem pueri tantum pictura Camoni
Seruat, & infantis prima figura manet.

Florentes nulla signauit imagine uultus,
Dum timet ora pius muta uidere pater.

De Balneo Tuccæ.

Non silice duro, structili ue cœmento,
Nec latere cocto, quo Semyramis longam
Babylona cinxit, Tucca balneum fecit,
Sed strage nemorum, pineaq; compage,
Vt nauigare Tucca balneo possit.
Idem beatas lautus extruit thermas Thermæ Tuccæ.
De marmore omni, quod Caristos inuenit,
Symmia Quod Phrygia, siue afra quod Nomas mittit,
Et quod uirenti fonte lauit Eurotas.
Sed ligna desunt, subiice balneum thermis.

De Effigie Camoni.

Hæc sunt illa mei quæ cernitis ora Camoni, Pueri imago
Hæc pueri facies, primaq; forma fuit.
Creuerat hic uultus bis denis fortior annis,
cingere Gaudebatq; suas pingere barba genas,
Et libata semel summos modo purpura cultus
Sparserat, inuidit de tribus una soror.
Et festinatis incidit stamina pensis,
Absentemq; patri rettulit urna rogum.
Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur, Imago in
Hæc erit in chartis maior imago meis. chartis.

De Conuiuio Prisci.

Quod optimum sit disputat conuiuium,
Facunda Prisci pagina.
Et multa dulci, multa sublimi refert,
Sed cuncta docto pectore.
Quod optimum sit quæritis conuiuium? Conuiuiu optim.

In quod coraules non uenit.

Ad Picentinum.

Funera post septem nupsit tibi Galla uirorum
Picentine, sequi uult puto Galla uiros.

Ad Domitianum.

Oderat ante ducum famulos, turbamq́; minorem,
Et palatinum Roma supercilium,
At nunc tantus amor cunctis Auguste tuorum,
Vt sit cuiq; suæ cura secunda domus.
Tam placidæ mentes, tanta est reuerentia nostri,
Tam pacata quies, tantus in ore pudor.
Nemo suos, hæc est aulæ natura potentis,
Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio.

Duxerat esuriens locupletem pauper, anumq́;
Vxorem, pascit Gellius, & futuit.

Ad Aulum.

Lector, & auditor nostros probat Aule libellos,
Sed quidam exactos esse poeta negat.
Non nimium curo, nam cœnæ fercula nostræ
Malim conuiuis, quam placuisse cocis.

In Cinnam.

Dixerat astrologus periturum te cito Cinna,
Nec puto mentitus dixerat ille mihi.
Nam tu dum metuis, nequid post fata relinquas,
Hausisti patrias luxuriosus opes.
Bis quartum decies, non toto tabuit anno,
Dic mihi, non hoc est Cinna perire cito?

Ad Cæsarem Do.

Inter tanta tuæ miracula Cæsar arenæ,

 124.

Quæ uincit ueterum munera clara ducum.

Multum oculi, sed plus aures debere fatentur

Se tibi quod spectant, qui recitare solent. Theatralia.

Ad Norbanum. de Amicitia veteri.

Cum tua sacrilegos contra Norbane furores

Staret pro domino Cæsare sancta fides,

Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra,

Ille tuæ cultor notus amicitiæ,

Me tibi uindelicis raptum narrabat in oris,

Nescia nec nostri nominis arctos erat.

O quoties ueterem non inficiatus amicum

Dixisti, meus est iste poeta, meus.

Omne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta

Ante dabat lector, nunc dabit author opus.

De Paulo. Ad Atilium.

Languidior nostri si quando est Paulus Atili

Non se, conuiuis abstinet ille suis. conuiuia

Tu langore quidem subito, fictoq; laboras,

Sed mea porrexit sportula Paule pedes. sportula.

fol. De Filio Silii. Quod mors nemini parcit

Festinata sui gemeret cum fata Seueri

Silius ausonio non semel ore potens, de silij filio morme.

Cum grege Pierio mœstus, Phœboq; querebar, Seuero.

Ipse meum fleui dixit Apollo Linon.

Respexitq; suam, quæ stabat proxima fratri

Calliopen, & ait, tu quoq; uulnus habes.

Aspice Tarpeium, palatinumq; Tonantem,

Ausa nefas Lachesis læsit utrunq; Iouem.

Numina cum uideas duris obnoxia fatis,

Inuidia possis exonerare deos. Numina Fatis obnoxia.

Ad Lupercum.

Septem post calices opimiani
Denso cum iaceam triente blesus,
Affers nescio quas mihi tabellas,
Et dicis, modo liberum esse iussi,
Zenas seruulus est mihi paternus.
Signa, cras melius Luperce fiet.
Nunc signat meus annulus lagenam.

Ad Ruffum.

Dum me captares, mittebas munera nobis,
Postquam cepisti, das mihi Ruffe nihil.
Vt captum teneas, capto quoque munera mitte,
De cauea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam.

Lege nimis dura conuiuam scribere uersus
Cogis Stella, licet scribere nempe malos.

Ad Flaccum.

Sic in gramine floreo recliuis,
Qua gemmantibus hinc, & inde riuis
Curua calculus excitatur unda,
Exclusis procul omnibus molestis,
Perfundas glaciem triente nigro
Frontem subtilibus ruber coronis,
Sic uni tibi sit puer cinædus,
Et castissima pruriat puella.
Infamem nimio calore cypron
Obserues, moneo, precorq; Flacce,
Messes area cum teret crepantes,
Et Fuluii iuba sæuiet Leonis.
At tu diua Paphi remitte nostris

Illæsum iuuenem remitte uotis.
Sic Martis tibi seruiant calendæ,
Et cum ture, meroq́; uictimaq́;
Libetur tibi candidas ad aras
Secta plurima quadra de placenta.

Adulatur Domitiano.

Ad cœnam si me diuersa uocaret in astra
Hinc inuitator Cæsaris, inde Iouis,
Astra licet propius, palatia longius essent,
Responsa ad superos hæc referenda darem,
Quærite qui malit fieri conuiua Tonantis,
Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

Ad Condilum.

Quæ mala sunt domini, quæ serui commoda nescis
Condile, qui seruum te gemis esse diu.
Dat tibi securos uilis lecticula somnos,
Peruigil in pluma Caius ecce iacet.
Caius à prima tremebundus luce salutat
Tot dominos, at tu Condile nec dominum.
Quod debes Cai redde inquit Phœbus, & illinc
Cinnamus, hoc dicat Condile nemo tibi.
Tortorem metuis, pódagra, cheragráq; secatur
Caius, & mallet uerbera mille pati.
Quod nec mane uomis, nec cunnum cõdile lingis,
Non mauis, quam ter Caius esse tuus?

Ad Calatissum.

Addere quid cessas puer immortale falernum?
Quadrantem duplica de seniore cado.
Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calatisse deorum
Sex iubeo cyathos fundere? Cæsar erit.

Rosa sutilis. Sutilis aptetur decies rosa crinibus, ut sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus.
Nunc bis quina mihi da basia, fiat ut illud
Nomen, ab othrysio quod deus orbe tulit.

De Hippocrate. Ad Glaucum.

Santonica. Santonica medicata dedit mihi pocula uirga,
Os hominis, mulsum me rogat Hippocrates.
Tam stupidus nunquam nec tu puto Glauce fuisti,
Chalcea. Chalcea donanti chrysea qui dederas.
Chrysea. Dulce aliquis munus pro munere poscit amaro,
Munus dulce. Accipiat sed si potat in helleboro.

Ad Calistratū. De Athenagora. Vxorio

Alphicus. Alphicus ante fuit, cœpit nunc Olficus esse,
Olficus. Vxorem postquam duxit Athenagoras.
Nomen Athenagoræ credis Calistrate uerum?
Si scio, dispeream, quis sit Athenagoras.
Sed puto me uerum Calistrate dicere nomen,
Non ego, sed uester peccat Athenagoras.

De Herode.

Clinicus. Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.
Trulla. Deprensus dixit, stulte quid ergo bibis?

fol. 79. Ad Iulium.

Inuidus. Rumpitur inuidia quidam carissime Iuli, fol.
Quod me Roma legit, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, quod turba semper in omni
Monstramur digito, rumpitur inuidia.
Ius natorū. Rumpitur inuidia, tribuit quod Cæsar uterque
Ius mihi natorum, rumpitur inuidia.
Rusculum in Nomentano agro. Rumpitur inuidia, quod rus mihi dulce sub urbe est, fol. 107.
Domus in Vrbe. Paruaq; in urbe domus, rumpitur inuidia.
Suburbanū.

Rumpitur inuidia, quod sum iucundus amicis,
Quod conuiua frequens, rumpitur inuidia.
Rumpitur ĩuidia, quod amamur, quodq; probamur,
Rumpatur, quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium.

Vindemiarum non ubique prouentus
Cessauit Ouidi, pluuia profluit grandis.
Centum Coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio.

Marcus amat nostras Antonius Attice musas,
Charta salutatrix si modo uera refert,
Marcus palladiæ non inficianda tolosæ
Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad Librum.

Tu qui longa potes dispendia ferre uiarum,
I Liber absentis pignus amicitiæ.
Vilis eras, fateor, si te nunc mittere tento,
Grande tui pretium muneris author erit.
Multum crede mihi refert à fonte bibatur,
Qui fluit, an pigro quem stupet unda lacu.

In Bassum.

Denariis tribus inuitas, & mane togatum
Obseruare iubes atria Basse tua,
Deinde hærere tuo lateri, præcedere sellam
Ad uetulas tecum plus minus ire decem.
Trita quidem nobis togula est, uilisq;, putrisq;,
Denariis tamen hanc non emo Basse tribus.

Adulatur Domitiano.

Appia quam simuli uenerandus in Hercule Cæsar
Consecrat Ausoniæ maxima fama uiæ.

Si cupis Alcidæ cognoſcere facta prioris,
Diſce, Libyn domuit aurea poma tulit.
Peltatam Scythico diſcinxit amazona nodo.
Addidit Arcadio terga leonis apro.
Aeripedem ſiluis ceruum, ſtymphalidas undis
Abſtulit, a ſtygia cum cane uenit aqua.
Fœcundam uetuit reparari mortibus Hydram,
Heſperias thuſco lauit in amne boues.
Hæc minor Alcides, maior quæ geſſerit, audi,
Sextus ab albana quem colit arce lapis.
Aſſeruit poſſeſſa malis palatia regnis.
Prima ſuo geſſit pro Ioue bella puer.
Solus Iuleas cum iam retineret habenas,
Tradidit, inq; ſuo tertius orbe fuit.
Cornua ſarmatici ter perfida contudit Iſtri,
Sudantem getica ter niue lauit equum.
Sæpe recuſato parthos duxiſſe triumphos
Victor hyperboreo nomen ab orbe tulit.
Templa Deis, mores populis, dedit ocia ferro.
Aſtra ſuis. cœlo ſydera. ſerta Ioui.
Herculeum tantis numen non ſufficit actis,
Tarpeio Deus hic commodet ora patri.

Ad Phœbum.

Quadrigentorum reddis mihi Phœbe tabellas,
Centum da potius mutua Phœbe mihi.
Quære alium, cui te tam uano munere iactes
Quod tibi non poſſum ſoluere Phœbe, meum eſt.

De Geminis fratribus.

Quæ noua tam ſimiles genuit tibi Leda miniſtros?
Quæ capta eſt cygno nupta lacæna alio?

Dat faciem Pollux Hiero, dat Castor Asillo,
Atq; in utroque nitet tyndaris ore soror.
Ista therapnæis si forma fuisset Amyclis,
Cum uicere duas dona minora deas,
Mansisses Helene, phrygiamq; redisset in urbem
Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER DECIMVS.

INIMIVS VIDEOR, seraq; coronide longus
Esse liber, legito pauca, libellus ero.
Terque, quaterq; mihi finitur carmine paruo
Pagina factã, tibi quam cupis esse breuem.

Ad Lectorem.

Festinata prior decimi mihi cura libelli
Elapsum manibus nunc reuocauit opus.
Nota leges quædam, sed lima rasa recenti.
Pars noua maior erit, lector utrique faue.
Lector opes nostræ, quem cum mihi Roma dedisset,
Nil tibi quod demus maius habemus, ait.
Pigra per hunc fugies ingratæ flumina lethes,
Et meliore tui parte superstes eris.
Marmora Messalæ findit caprificus, & audax
Dimidios Crispi mulio ridet equos.
At chartis nec furta nocent, nec secula præsunt,
Solaq; non norunt hæc monumenta mori.

Ad Priscum. *do poeta Indocto.*

Vernaculorum dicta, sordidum dentem,
Et fœda linguæ probra circulatricis,
Quæ sulfurato nolit empta ramento *sulfureo.*
Vatiniorum proxineta fractorum,
Poeta quidam clangularius spargit,
Et uult uideri nostra, credis hoc Prisce,
Voce ut loquatur psitacus cothurnicis,
Et concupiscat esse canus ascaules,
Procul a libellis nigra sit meis fama,
Quos rumor alba gemmeus uehit penna.
Cur ego laborem notus esse tam praue?
Cum stare gratis cum silentio possim?

Vatinij. Poeta clangularij.

Ad lectorem.

Qui legis Oedipoden, caligantemq́; Thyesten,
Colchidas, & Syllas quid nisi monstra legis?
Quid tibi raptus Hylas, quid Parthenopeus, et Atys?
Quid tibi dormitor proderit Endymion?
Exutúsue puer pennis labentibus? aut qui
Odit amatrices Hermaphroditus aquas?
Quid te uana iuuant miseræ ludibria chartæ?
Hoc lege, quod possis dicere iure, meum est.
Non hic Centauros, non Gorgonas, Arpyiasq́;
Inuenies, hominem pagina nostra sapit.
Sed non uis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire, legas ethia Callimachi.

Fabulæ nil prosunt. Martialis Intentio. Libelli subiectum. Mamurra. Callimach. Ethia.

In maledicum poetam. *Contra detractores.*

Quisquis stolæue, purpuræue contemptor,
Quos colere debet, læsit impio uersu,
Pontes per urbis erret exul, & cliuos,

Nec te sacrilegi sophia callimachi. aty in. v.c.

Intérque raucos ultimus rogatores
Oret caninas panis improbi buccas.
Illi december longus, & madens bruma,
Clausúsq; fornix triste frigus extendat.
Vocet beatos, clamitetq; felices,
Orciniana qui feruntur sponda.
Et, cum supremæ fila uenerint horæ,
Diésq; tardus, sentiat canum litem,
Abigatq; moto noxias aues panno,
Nec finiantur morte supplicis pœnæ,
Sed modo seueri sectus Aeaci loris
Nunc inquieti monte Sisyphi pressus,
Nunc inter undas garruli senis siccus
Delasset omnes fabulas poetarum,
Et cum fateri furia iusserit uerum,
Prodente clamet conscientia, scripsi.

De Aduentu Cæsaris.

Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus arctois, syderibúsq; ducem.
Quando erit ille dies, quo campus, et arbor, et omnis
Lucebit latia culta fenestra nuru?
Quando moræ dulces, longúsq; à Cæsare puluis,
Totáq; flaminea Roma uidenda uia?
Quando eques, & picti tunica nilotide mauri
Ibitis, & populi uox erit una, uenit?

Ad Rhenum.

Nympharum pater, amniúmq; Rhene,
Quicunq; othrysias bibunt pruinas,
Sic semper liquidis fruaris undis,
Nec te barbara contumeliosi

Male cupit
Maledico.
factus.
Conscientia
clamet.
Asentatio ad Cae. fol. 100. a ter. thes.
sordidus.
Principis in ad uentu exper.
Popularis nurus
Tunica nilo tis.
ut Principem remittat si sibi bene cupiat.

Calcatum rota conterat bubulci.
Sic & cornibus aureus receptis,
Et Romanus eas utraque ripa,
Traianus. Traianum populis suis, & urbi
Tybris te dominus rogat, remittas.

De Paula.

Nubere. Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
Nolo. anus est, uellem, si magis esset anus.

De Se. De Metris suis.

Vndenis pedibusq;, syllabisq;,
Et multo sale, nec tamen proteruo
Notus gentibus ille Martialis, fol. 6. et 107. 47.
Et notus populis, quid inuidetis?
caballo Andr notior. Non sum Andremone notior Caballo.

In Paulum. salutatorem

Cum tu, laurigeris annum qui fascibus intras,
Captator. Mane salutator limina mille teras,
Hic ego quid faciam? quid nobis Paule relinquis,
Fex Romuli. Qui de plebe Numæ, densáq; turba sumus?
Qui me respiciat, dominum, regem'q; uocabo,
Hoc tu sed quanto blandius ipse facis.
Pedissequus. Lecticam, sellam'q; sequar, nec ferre recuse,
Per medium pugnas, sed prior ire lutum. et illo.
Sæpius assurgam recitanti carmina, tu stas,
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
Diuisit nostras purpura uestra togas, dimisit.

In Calliodorum.

Nil aliud loqueris, quam Thesea, Perithoum'q;,
Amicorum paria. Teq; putas Piladi Calliodore parem,

Dispeream, si te Piladi præstare matellam,
Dignus es, aut porcos pascere Perithoi.
Donaui tamen inquis amico millia quinque,
Et lotam, ut multum, terq; quaterq; togam.
Quid quod, nil unquam Piladi donauit Orestes?
Qui donat quamuis plurima, plura negat.

Ad Domitianum.

Aemyliæ gentes, & apollineas Vercellas,
Et Phaëthontei qui petis arua padi,
Ne uiuam, nisi te Domiti permitto libenter,
Grata licet sine te sit mihi nulla dies.
Sed desiderium tanti est, ut messe uel una
Vrbano releues colla perusta iugo.
I precor, & totos auida cute combibe soles,
Quam formosus eris, dum peregrinus eris.
Et uenies albis non agnoscendus amicis,
Libabitq; tuas pallida turba genas.
Sed uia quem dederit, rapiet cito Roma colorem,
Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Tuccam.

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros,
Et libys in longo puluere sudet eques,
Strataq; non unas cingant triclinia Baias,
Et Thetis unguento palleat uncta tuo,
Candida setini rumpant crystalla trientes,
Dormiat in pluma nec meliore Venus,
Ad nocturna iaces fastosæ limina mœchæ,
Et madet heu lacrhymis ianua surda tuis.
Vrere nec miserum cessant suspiria pectus,
Vis dicam, male sit cur tibi Tucca? bene est.

In Crispum.

Cedere de nostris nulli te dicis amicis,
Sed, sit ut hoc uerum, quid rogo Crispe facis?
Mutua cum peterem sestertia quinque, negasti,
Non caperet nummos cum grauis arca tuos.
Quando fabæ nobis modium, farris'q; dedisti?
Cum tua niliacus rura colonus aret?
Quãdo breuis gelidæ missa est toga tempore brumæ?
Argenti quando missa selibra mihi est? selibra missa uenit.
Amici signum. Nil aliud uideo, quo te credamus amicum,
Pedere corã. Quam quod me coram pedere Crispe soles.

De Apro. Qui uxorem interemit

Dotatæ uxori cor arundine fixit acuta,
Ludere. Sed, dum ludit Aper, ludere nouit Aper.

In Caium.

Si donare uocas promittere, nec dare Cai,
Donare qd. Vincam te donis, muneribus'q; meis.
Promittere. Accipe callaicis quicquid fodit astur in aruis,
Aurea quicquid habet diuitis unda Tagi.
Quicquid erythræa niger inuenit indus in alga,
Quicquid & in nidis unica seruat auis.
Quicquid agenoreo tyros improba cogit aheno.
Quicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

De Macro. De scriptis suis solennibus.

Saturnalitio Macrum fraudare tributo
Saturnalitia tributa. Frustra musa cupis, non licet, ipse petit,
Solenneis'q; iocos, nec tristia carmina poscit,
Et queritur nugas obticuisse meas.
Mensorum longis sed nunc uacat ipse libellis,
Appia quid facies, si leget ista Macer?
Appia.

De Mario

De Mario. Amico sterili.

Nec uocat ad cœnam Marius, nec munera mittit,
Nec spondet, nec uult credere, sed nec habet.
Turba tamen non deest, sterilem quæ curet amicum,
Heu quam perfatuæ sunt tibi Roma togæ. Togæ fatuæ.

Ad Musam, ut Plinium adeat. Mittit Librum suum ad Plinium.

Nec doctum satis, & parum seuerum, Vide Plinium in epistis. fol. 93.
Sed non rusticulum nimis libellum
Facundo mea Plinio Thalia
I, perfer, breuis est labor, peractæ
Illic Orphéa protinus uidebis Orpheus
Altum uincere tramitem Suburæ Suburranus
Vdi uerticæ lubricum theatri, Altus trames Suburæ
Mirantesq; feras, auemq; regis, Virg. fol. 108 a ter.
Raptum quæ phryga pertulit Tonanti.
Illic parua tui domus Pedonis Pedonis domus
Cælata est aquilæ minore penna.
Sed, ne tempore non tuo disertam Plin. sec. in eplis. fol. 93.
Pulses ebria ianuam, uideto.
Totos dat tetricæ dies mineruæ,
Dum centum studet auribus uirorum Iactantia.
Hoc, quod secula, posteriq; possint
Arpinis quoque comparare chartis, Tu solus barbare semibarbarum cum M. Tullio contuleris.
Seras tutior ibis ad lucernas.
Hæc hora est tua, dum furit Lyæus, Carminum tempus legendi.
Cum regnat rosa, cum madent capilli,
Tunc me uel rigidi legant Catones. fol.

Ad Manium. Amicu verum.

Ducit ad auriferas quod me Salo celtiber oras,
Pendula quod patriæ uisere tecta libet,

Carminu lectio quando.

Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia,
Tu facis, in terris quo non est alter iberis
Dulcior, & uero dignus amore magis.
Tecum ego uel sicci getula mapalia peni,
Et poteram scythicas hospes amare casas.
Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
In quocunq; loco Roma duobus erit.

Ad Sextum.

Scribere te, quæ uix intelligat ipse Modestus,
Et uix Claranus, quid rogo Sexte iuuat?
Non lectore tuis opus est, sed Apolline libris,
Iudice te maior Cinna Marone fuit.
Sic tua laudentur, sane mea carmina Sexte
Grammaticis placeant, & sine grammaticis.

In Philenem.

Cur spleniato sæpe prodeam mento,
Albá ue pictus sana labra cerusa,
Phileni quæris, basiare te nolo.

De M. Antonio.

Iam numerat placido felix Antonius æuo
Quindecies actas primus olympiadas.
Præteritosq; dies, & tutos respicit annos,
Nec metuit lethes iam propioris aquas.
Nulla recordanti lux est ingrata, grauisq;,
Nulla fuit, cuius non meminisse uelit.
Ampliat ætatis spatium sibi uir bonus. hoc est
Viuere bis, uita posse priore frui.

Ad Calen. Martias.

Natales mihi Martiæ Calendæ,

∸Post non horam [illegible] diem rogabo.

—Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ
Quinquagesima liba, septimamq;
Vestris addimus hanc focis acerram.
His uos, si tamen expedit roganti
bis. Annos addite ter precor nouenos, ANNI Ter noueni.
Vt nondum nimia piger senecta,
Sed uitæ tribus aureis peractis
Lucos Elysiæ petam puellæ.
∸Post hæc tempora, nec diem rogabo.

De Mutio. fol. 102.

In matutina nuper spectatus arena
Mutius, imposuit qui sua membra focis,
Si patiens, fortisq; tibi, durusq; uidetur,
Abderitanæ pectora plebis habes. Abderitæ.
Nam cum dicatur tunica præsente molesta,
Vre manum, plus est dicere, non facio.

De Varo. Ad Carum cuius mortem deflet.

Vare parethonias latias modo rite per urbes
—Nobilis, & centum dux memorande uiris,
At nunc Ausonio frustra promissa Quirino
Hospita Lagæi littoris umbra iaces.
Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
Pinguia nec mœstis addere tura rogis,
Sed datur æterno uicturum carmine nomen. Nomen Aeternu carmine.
Nunquid & hoc fallax Nile negare potes?

Ad Diodorum. de Die natali.

Natali Diodore tuo conuiua senatus
Accubat, & rarus non adhibetur eques, Inauaru.
Et tua tricenos largitur sportula nummos. Sportula.

Nemo tamen natum te Diodore putat.

Ad Ianum. Pacem perpetuo poscit.

Annorum, nitidiq; sator pulcherrime mundi,
Publica quem primum uota, precesq; canunt,
Peruius exiguos habitabas ante penates,
Plurima qua medium Roma terebat iter.
Nunc tua cæsareis cinguntur limina donis, Iani templu
Et fora tot numeras Iane, quot ora geris.
At tu sancte pater tanto pro munere gratus
Ferrea perpetua claustra tuere sera.

Ad Sextilianum.

Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem, Donum
Misisti dominæ Sextiliane tuæ. Alio misu.
Et quam donabas dictis a Marte calendis,
De nostra prasina est synthesis empta toga.
Iam constare tibi gratis cœpere puellæ.
Muneribus futuis Sextiliane meis.

De Littore formiano. Laudat formias.

O temperatæ dulce Formiæ littus,
Vos, cum Seueri fugit oppidum Martis,
Et inquietas fessus exuit curas,
Apollinaris omnibus locis præfert.
Non ille sanctæ dulce tybur uxoris, Tybur.
Nec tusculanos, algidos ue secessus
Præneste nec sic, antium ue miratur.
Non blanda Circe, dardanis ue Caieta
Desiderantur, nec Marica, nec Lyris,
Nec in lucrina locat Salmacis uena.
Hic summa leni stringitur Thetis uento.
Nec languet æquor, uiua sed quies ponti

Pictam phaselon adiuuante fert aura.
Sicut puellæ non amantis æstatem
Multa salubre purpura uenit frigus,
Nec seta longo quærit in mari prædam,
Sed à cubiculo, lectuloq; iactatam
Spectatus alte lineam trahit piscis.
Si quando Nereus sentit Aeoli regnum,
Ridens procellas tuta de sua mensa
Piscina, rhombum pascit, & lupos uernas.
Natat ad magistrum delicata murena,
Nomenculator mugilem citat notum,
Et adesse iussi prodeunt senes muli.
Frui sed istis quando Roma permittis?
Quot formianos imputat dies annus
Negociosis rebus urbis hærenti?
O ianitores, uillicíq; felices,
Dominis parantur ista, seruiunt uobis.

In Calliodorum.

Addisti seruum nummis here mille ducentis,
Vt bene cœnares Calliodore semel,
Nec bene cœnasti, mullus tibi quattuor emptus
Librarum cœnæ pompa, caputq; fuit.
Exclamare libet, non est hoc improbe, non est
Piscis, homo est. hominem Calliodore uoras.

De imagine. M. Antonii.

Hæc mihi, quæ colitur uiolis pictura, rosísq;,
Quos referat uultus, Cæciliane rogas,
Talis erat Marcus mediis Antonius annis,
Primus in hoc iuuenem se uidet ore senex.
Ars utinam mores, animumq; effingere possis,

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad Numacium Gallum.

Simplicitas Galli celebrat. Simplicior priscis Numaci Galle Sabinis,
Cecropium superas qui bonitate senem,
Sic tibi cum soceri claros retinere penates
Perpetua natæ det face casta Venus,
Vt tu si uiridi tinctos erugine uersus
Forte malus liuor dixerit esse meos,
Vt facis, a nobis abigas, nec scribere quenquam
Talia contendas carmina, qui legitur.

Martialis intentio. Hunc seruare modum nostri nouere libelli,
Parcere personis, dicere de uitiis.

Ad Traianum: De indulgentia.

Dii tibi dent, quicquid princeps Traiane mereris,
Et rata perpetuo, quæ tribuere, uelint,
Principi optime cupit ob libertatem restitutam. Qui sua restituis spoliato iura patrono,
Libertis exul non erit ille suis.
Dignus es, ut possis totum seruare clientem,
Vt liceat tantum uera probare potes.

fol. sequenti. De Sulpitia. De sulpitiæ Pudicitia.

Omnes Sulpitiam legant puellæ,
Vni quæ cupiunt uiro placere.
Omnes Sulpitiam legant mariti,
Vni qui cupiunt placere nuptæ.
Non hæc colchidos asserit furorem,
Diri prandia nec refert Thyestæ,
Scyllam, biblida nec fuisse credit, fol.
Sed castos docet, et pios amores,
Lusus, delitias, facetiasq;,
Cuius carmina qui bene æstimarit,

 133.

Nullam dixerit esse sanctiorem.
Tales Aegeriae iocos fuisse
Vdo crediderim Numae sub antro.
Hac condiscipula, uel hac magistra
Esses doctior, & pudica Sappho.
Sed tecum pariter, simulq; uisam
Durus Sulpitiam Phaon amaret.
Frustra nanque ea nec Tonantis uxor,
Non Bacchi, nec Apollinis puella
Erepto sibi uiueret Caleno.

In Munnam.

Improba Massiliae quicquid fumaria cogunt, Fumaria.
Accipit aetatem quisquis ab igne cadus, Massilia.
A te Munna uenit, miseris tu mittis amicis Vina toxicata.
Per freta, per longas toxica saeua uias.
Nec facili pretio, sed quo contenta falerni
Testa sit, aut cellis Setia cara suis. Setia.
Non uenias quare tam longo tempore Romam,
Haec puto causa tibi est, ne tua uina bibas.

Iuris consultum Ad Maternum.

Iuris, & aequarum cultor sanctissime legum,
Veridico latium qui regis ore forum,
Municipi Materne tuo, ueteriq; sodali
Callaicum mandas siquid ad oceanum,
An Laurentino turpes in littore ranas, Ranae
Et satius tenues ducere credis acus, Laurentinae.
Ad sua captiuum quam saxa remittere mullum,
Visus erit libris qui minor esse tribus? Piscatio.
Et fatuam summa coenare pelorida mensa, Ostrea.
Quosq; tegit leui cortice concha breuis.

Ostrea baianis quam non liuentia testis,
Quæ domino pueri non prohibente uorent.
Hic olidam clamosus ages in retia uulpem,
Mordebitq; tuos sordida præda canes.
Illic piscoso modo uix educta profundo
Impedient lepores humida lina meos.
Dum loquor, ecce redit sporta piscator inani.
Venator capta Marte superbus adest.
Omnis ab urbano uenit ad mare cœna macello.
Callaicum mandas siquid ad oceanum.

Ad Calenum.

O molles tibi quindecim Calene,
Quos cum Sulpitia tua iugales
Indulsit Deus, & peregit annos.
O nox omnis, & hora, quæ notata est
Caris littoris indici lapillis.
O quæ prælia, quas utrinq; pugnas
Felix lectulus, & lucerna uidit
Nymbis ebria nicerotianis.
Vixisti tribus ò Calene lustris.
Aetas hæc tibi tota computatur,
Et solos numeras dies mariti.
Ex illis, tibi si diu rogatam
Lucem redderet Atropos, uel unam
Malles, quam pyliam quater senectam.

In Lesbiam.

Consule te Bruto quid iuras Lesbia natam?
Mentiris, nata es Lesbia rege Numa.
Sic quoq; mentiris, nanq; ut tua secula narrant,
Ficta prometheo diceris esse luto.

Ad Lupum.

Semper cum mihi diceretur esse
Secreto mea Polla cum cinædo, Polla.
Irrupi Lupe, non erat cinædus.

In proculeiam. Maritum repudiantem.

Mense nouo Iani ueterem Proculeia maritum
Deseris, atq; iubes res sibi habere suas.
Quid rogo, quid factum est, subiti quæ cā doloris?
Nil mihi respondes? dicam ego, prætor erat.
Constatura fuit megalensis purpura centum
Millibus, ut nimium munera parca dares,
Et populare sacrum bis millia dena tulisset.
Discidium non est hoc Proculeia, lucrum est. Discidium. Lucrum.

Ad Dindimum de barba mollissima.

Tam dubia est lanugo tibi, tam mollis, ut illam
Alitus, & soles, & leuis aura terat.
Caelantur simili uentura cydonia lana,
Pollice uirgineo quæ spoliata nitent.
Fortius impressi quoties tibi Basia quinq;,
Barbatus labris Dindime fio tuis.

Ad Philerotem Qui uxorū morte ditatus est.

Septima iam Phileros tibi conditur uxor in agro.
Plus nulli Phileros, quam tibi, reddit ager.

Ad. Q. Ouidium Senem qui ad Britannos uolebat proficisci.

Quinte calidonios Ouidi uisure britannos,
Et uiridem Tethyn, Oceanumq; patrem.
Ergo Numæ colles, & nomentana relinques
Ocia, nec retinet rusq;, focusq; senem. ocia Nomentana
Gaudia tu differs. at non & stamina differt
Atropos. atq; omnis scribitur hora tibi.

Præstiteris caro, quis non hoc laudet, amico,
Vt potior uita sit tibi sancta fides.
Sed reddare tuis tandem mansure sabinis,
Teq́; tuas numeres inter amicitias.

In deliciatum lectorem.

Siquid lene mei dicunt, & dulce libelli,
Siquid honorificum pagina blanda sonat,
Hoc tu pingue putas, & costam rodere mauis,
Ilia Laurentis cum tibi demus apri.

Vaticana bibas, si delectaris aceto,
Non facit ad stomachum nostra lagena tuum.

In Mathonem.

Omnia uis belle Matho dicere, dic aliquando
Et bene, dic neutrum, dic aliquando male.

Ad seipsum.

Vitam quæ faciunt beatiorem
Iocundissime Martialis, hæc sunt.
Res non parta labore, sed relicta.
Non ingratus ager, focus perennis,
Lis nunquam, toga rara, mens quieta,
Vires ingenuæ, salubre corpus,
Prudens simplicitas, pares amici,
Conuictus facilis, sine arte mensa,
Nox non ebria, sed soluta curis,
Non tristis torus, attamen pudicus,
Somnus, qui faciat breues tenebras.
Quod sis, esse uelis, nihilq́; malis.
Summum nec metuas diem, nec optes.

Parat conuiuium.

Nunciat octauam phariæ sua turba iuuencæ,

Et pilata redit iamq; subitq; cohors.
Temperat hic thermas, nimios prior hora uapores
Halat, et immodico sexta Nerone calet.
Stella Nepos Cani Cerealis Flacce uenitis.
Septem sigma capit, sex sumus, adde Lupum.
Exoneraturas uentrem mihi uillica maluas
Attulit, et uarias, quas habet hortus, opes.
In quibus est lactuca sedens, et sectile porrum,
Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.
Secta coronabunt rutatos oua lacertos,
Et madidum thynni de sale sumen erit.
Paruus onyx una ponetur cœnula mensa,
Oedus inhumani raptus ab ore lupi.
Et, quæ non egeant ferro structoris, ofellæ,
Et faba fabrorum, prototomiq; rudes.
Pullus ad hæc, cœnisq; tribus iam perna superstes
Addetur, saturis mitia poma dabo.
De nomentana uinum sine fæce lagena,
Quæ bis frontino consule prima fuit.
Accedent sine felle ioci, nec mane timenda
Libertas, et nil quod tacuisse uelis.
De Prasino conuiua meus, Venetoq; loquatur,
Nec facient quenquam pocula nostra reum.

In Cottam.

Cum potes ametistinos trientes,
Et nigro madeas opimiano,
Propinas modo conditum sabinum,
Et dicis mihi Cotta, uis in auro?
Quisquam plumbea uina uult in auro?

De Scorpo. Epitaphiu scorpij.

Militaris scorpij Adolescentis Interitum Luget.

Frangat idumæas tristis uictoria palmas,
Plange fauor sæua pectora nuda manu.
Mutet honor cultus, & iniquis munera flammis.
Mitte coronatas gloria mœsta comas.
Heu facinus prima fraudatus Scorpe iuuenta
Occidis, & nigros tam cito iungis equos.
Curribus illa tuis semper properata, breuisq;
Cur fuit, & uitæ tam prope meta tuæ?

Ad Faustinum. Patriæ desiderio flagrantem.

Sydera iam tyrius phryxei respicit agni
Taurus, & alternum Castora fugit hyems.
Ridet ager, uestitur humus, uestitur & arbos, (Ver redijt.)
Ismarium pellex attica plorat Ityn. (Irundo.)
Quos Faustine dies, qualem tibi Roma Rauennam (Rauenna.)
Abstulit, ò soles, ò tunicata quies.
O Nemus, ò fontes, solidumq; madentis arenæ
Littus, & æquoreis splendidus anxur aquis, (Anxur.)
Et non unius spectator lectulus undæ,
Qui uidet hinc puppes fluminis, inde maris.
Sed neq; Marcelli, Pompeianumq;, nec illic
Sunt triplices thermæ, nec fora iuncta quater,
Nec capitolini summum penetrale tonantis, (Iouis tonantis templi Capitolinum.)
Quæq; nitent cœlo proxima templa suo.
Dicere te lassum quoties ego credo Quirino,
Quæ tua sunt, tibi habe, quæ mea, redde mihi.

Iocus — De Spadone.

Thelin uiderat in toga Spadonem,
Damnatum Numa dixit esse mœcham.

Epitaphium Scorpi.

Ille ego sum Scorpus clamosi gloria Circi,
Plausus Roma tui, delitiæq; breues,
Inuida quem Lachesis raptum trieteride nona,
Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Olum.

Mensas Ole bonas ponis, sed ponis opertas,
Ridiculum est, possum sic ego habere bonas.

Mensæ bonæ.

In Marullam. Mentularũ Iudicem.

Arrectum quoties Marulla penem
Pensauit digitis, diuq; mensa est,
Libras scrupula, sextulasq; dicit.
Idem post opus, & suas palæstras,
Loro cum similis iacet remissus,
Quanto sit leuior Marulla dicit.
Non ergo est manus ista, sed statera.

In Gallum.

Totis Galle iubes tibi me seruire diebus,
Et per auentinum ter quater ire tuum.
Eximit, aut reficit dentem Casellius ægrum,
Infestos oculis uris Higine pilos.
Non secat, & tollit stillantem fannius unam.
Tristia saxorum stigmata delet Heros.
Enterocellarum fertur podalirius Hermes,
Qui sanet ruptos, dic mihi Galle, quis est?

Galli domus in Auentino. Casellius. Higinus. Fannius. Heros. Hermes Podalirius. Rupti.

Ad Sextum.

Argenti libram mittebas, facta selibra est,
Sed piperis, tanti non emo Sexte piper.

Piper.

Ad Frontinum.

Anxuris æquorei placidos Frontine recessus,

Anxuris recessus.

Et propius baias, littoream'q; domum,
Et quod inhumanæ cancro feruente cicadæ
Non nouere nemus, flumineos'q; lacus,
Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat
Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.
Hic mihi quando dies meus est, iactamur in alto
Vrbis, et in sterili uita labore perit.
Dura suburani dum iugera pascimus agri,
Vicinos'q; tibi sancte Quirine lares.
Sed non solus amat, qui nocte, die'q; frequentat
Limina, nec uatem talia damna decent.
Per ueneranda mihi musarum sacra, per omnes
Iuro deos, et non officiosus amo.

In Delicatum lectorem.

Consumpta est uno si lemmate pagina, transis,
Et breuiora tibi, non meliora placent.
Diues, et ex omni posita est instructa macello
Cœna tibi, sed te mattya sola iuuant.
Nõ opus est nobis nimium lectore guloso,
Hunc uolo, qui fiat non sine pane satur.

De Munna.

Iura trium petiit a Cæsare discipulorum
Assuetus semper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis.

Hic festinata requiescat Herotion umbra,
Crimine quam fati sexta peremit hyems.
Quisquis eris nostri post me regnator agelli,
Manibus exiguis annua iusta dato.
Sic lare perpetuo, sic turba sospite solus
Flebilis in terra sit lapis iste tua.

Ad Magistrum Ludi.

Ludi Magister parce simplici turbae,
Sic te frequentes audiant capillati,
Et delicatae diligat chorus mensae,
Nec calculator, nec notarius uelox
Maiore quisquam circulo coronetur.
Albae leone flammeo calent luces,
Tostamq; feruens Iulius coquit messem.
Scuticaq; loris horridis scytae pellis,
Qua uapulauit Marsyas celenaeus,
Ferulaeq; tristes, sceptra paedagogorum,
Cessent, & idus dormiant in octobris.
Aestate pueri si ualent, satis discunt.

Epitaphium nobilis Matronae.

Marmora parua quidem, sed non cessura uiator
Mausoleo saxis, pyramidumq; leges.
Bis mea romano spectata est uita Tarento,
Et nihil extremos perdidit ante rogos.
Quinque dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas,
Clauserunt omnes lumina nostra manus.
Contigit & thalami mihi gloria rara, fuitq;
Vna pudicitiae Mentula nota meae.

Ad Pollam.

Contigeris regina meos si Polla libellos,
Non tetrica nostros excipe fronte iocos.
Ille tuus uates Heliconis gloria nostri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
Non tamen erubuit lasciuo dicere uersu,
Si nec paedicor, Cotta quid hic facio?

In Carmenionem Cinedum.

Cum te municipem corinthiorum
Iactes Carmenion negante nullo,
Cur frater tibi dicor ex iberis,
Et Celtis genitus, taguq; ciuis?
An uultu similes uidemur esse?
Tu flexa nitidus coma uagaris,
Hispanis ego contumax capillis.
Leuis dropace tu quotidiano.
Hirsutis ego cruribus, genisq;.
Os blæsum tibi, debilisq; lingua est.
Nobis filia fortius loquetur.
Tam dispar aquilæ columba non est,
Nec dorcas rigido fugax Leoni.
Quare desine me uocare fratrem,
Ne te Carmenion uocem sororem.

De Theopompo.

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille superbus,
Qui iussit fieri te Theopompe cocum?
Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina
Sustinet? has uncto polluit ungue comas?
Quis potius cyathos, aut quis crystalla tenebit?
Qua sapient melius mixta falerna manu?
Si tam sydereos manet exitus iste ministros,
Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

Epitaphium Vetulæ.

Pyrrhæ filia, Nestoris nouerca,
Quam uidit Niobe puella canam,
Laertes auiam senex uocauit.
Nutricem Priamus. socrum Thyestes,

Iam

Iam cornicibus omnibus superstes
Hoc tandem sita prurit in sepulchro
Caluo Plotia cum Melanthione.

In Læliam.

Cum tibi nõ Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene,
Sed domus in uico Lælia patritio,
Deq; coloratis nunquam lita mater hetruscis,
Durus aricina de regione pater,
Ζωή, καὶ ψυχή lasciuum congeris usque,
Pro pudor Hersiliæ ciuis, et Aegeriæ.
Lectulus has uoces, nec lectulus audiat omnis,
Sed quem lasciuo strauit amica uiro.
Scire cupis, quo casta modo matrona loquaris,
Nunquid cum crissas, blandior esse potes?
Tu licet edíscas totam, referas'q; Corinthon,
Non tamen omnino Lælia Thais eris.

De Polla.

Custodes das Polla uiro, nec accipis ipsa,
Hoc est uxorem ducere Polla uirum.

Ad Potitum.

Quod mihi uix unus toto liber exeat anno,
Desidiæ tibi sum docte Potite reus.
Iustius at quanto mirere, quod exeat unus,
Labantur toti cum mihi sæpe dies.
Nunc resalutanteis uideo nocturnus amicos,
Gratulor & multis, nemo Potite mihi.
Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam,
Nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
Nunc consul, prætor ue tenet, reduces'q; choreæ.
Auditur toto sæpe poeta die.

Sed nec causidico possis impune negare,
Nec si te rhetor, grammaticus ue rogent.
Balnea post decima lasso, centumq; petuntur
Quadrantes, fiet quando Potite liber?

De Rabirio.

Quisquis læta tuis, & sera parentibus optas
Fata, breuem titulum marmoris huius ama.
Condidit hac caras tellure Rabirius umbras,
Nulli sorte iacent candidiore senes.
Bis sex lustra tori, nox mitis, & ultima clusit.
Arserunt uno funera bina rogo.
Hos tamen, ut primis raptos sibi quærit in annis,
Improbius nihil his fletibus esse potest.

Adulatorium.

Frustra blanditiæ uenitis ad me
Attritis miserabiles labellis,
Dicturus dominum, deumq; non sum,
Iam non est locus hac in urbe uobis,
Ad parthos procul ite pilleatos,
Et turpes, humilesq;, suppliceśq;
Pictorum sola basiate regum.
Non est hic dominus, sed imperator,
Sed iustissimus omnium senator,
Per quem de stygia domo reducta est
Siccis rustica ueritas capillis.
Hoc sub principe, si sapis, caueto,
Verbis Roma prioribus loquaris.

Ad Marcum.

Littera facundi gratum mihi pignus amici
Pertulit Ausoniæ dona seuera togæ,

Qua non Fabricius, sed uellet Apitius uti, 139. Apitius.
Vellet Mecœnas cæsarianus eques.
Vilior hæc nobis alio mittente fuisset.
Non quacunque manu uictima cæsa litat.
A te missa uenit, possem nisi munus amare
Marce tuum, poteram nomen amare meum.
Munere sed plus est, & nomine gratius ipso
Officium docti, iudiciumq; uiri. Munus Max.

De scorpo — Ad Romam.

Iam parce lasso Roma gratulatori,
Lasso clienti, quandiu salutator
Anteambulones, & togatulos inter
Centum merebor plumbeos die toto, Plumbei.
Cum Scorpus una quindecim graues hora
Feruentis auri uictor afferat sacos.
Non ego meorum præmium libellorum,
Quid enim merentur? apulos uelim campos.
Non Hybla, non me spicifer capit Nilus,
Nec quæ paludes delicata pontinas Tarracinensia.
Ex arce cliui spectat uua setini. Vina setina.
Quid concupiscam quæris ergo? dormire.

De Galla quæ cū ante multa peteret postea gratis dabat.

Millia uiginti quondam me Galla poposcit,
Et fateor magni non erat illa nimis.
Annus abit, bisquina dabis sestertia, dixit.
Poscere plus uisa est, quam prius, illa mihi.
Iam duo poscenti post sextum millia mensem,
Mille dabam nummos, noluit accipere.
Transierant binæ forsan, trinæ ue calendæ,
Aureolos ultro quattuor ipsa petit. Aureoli.

Non dedimus, centum iussit me mittere nummos,
Sed uisa est nobis hæc quoq; summa grauis.
Sportula nos iunxit quadrantibus arida centum,
Hanc uoluit, puero diximus esse datam.
Inferius nunquid potuit descendere? fecit.
Dat gratis, ultro dat mihi Galla, nego.

De Meuio. Incusat fortunam.

Hoc fortuna tibi uidetur æquum?
Ciuis non Syriæ'ue, Parthiæ'ue,
Nec de cappadocis eques catastis,
Plebs Remi Sed de plebe Remi, Numæq; uerna,
Verna Numæ. Iocundus, probus, innocens, amicus,
Lingua doctus utraq;, cuius unum est,
Laus amici. Sed magnum uitium, quod est poeta,
Cucullus pullus Pullo Meuius alget in cucullo,
Cocco mulio fulget Incitatus?

Ad Maximum. De Caro medico.

Nequius à Caro nihil unquam Maxime factum est,
Quam quod febre perit, fecit & ille nefas.
Quartana Sæua nocens febris saltem quartana fuisset,
Seruari medico debuit illa suo.

Ad Macrum. In digressu.

Ibis littoreas Macer Salonas,
Ibit rara fides, amorq; recti,
Laus viri Et secum comitem trahet pudorem.
Princeps Semper pauperior redit potestas.
Felix auriferæ colone terræ,
Rectorem uacuo sinu remittes,
Optabisq; moras, & exeuntem
Udo dalmata gaudio sequeris.

Nos celtas Macer, & truces iberos
Cum desiderio tui petemus.
Sed quæcunq; tamen feretur illic
Piscosi calamo Tagi notata,
Macrum pagina nostra nominabit.
Sic inter ueteres legar poetas,
Nec multos mihi præferas priores,
Vno sed tibi sim minor Catullo.

De Torquato, & Otacilio.

Ad lapidem Torquatus habet prætoria quartum,
Ad quartum breue rus emit Otacilius.
Torquatus nitidas uario de marmore thermas
Extruxit, cucumam fecit Otacilius.
Disposuit daphnona suo Torquatus in agro,
Castaneas centum seuit Otacilius.
Consul torquatus, uici fuit ille magister,
Nec minor in tanto uisus honore sibi.
Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim,
Sic puto Torquatus rumpet Otacilium.

De Erote.

Plorat Eros, quoties maculosæ pocula myrrhæ
Inspicit, aut pueros, nobiliús ue citrum,
Et gemitus imo promit de pectore, quod non
Tota miser cœnat septa, ferat'q; domum.
Quam multi faciunt, quod Eros, sed lumine sicco,
Pars maior lachrymas ridet, & intus habet.

De Phyllide.

Cum duo uenissent ad Phyllida mane fututum,
Et nudam cuperet sumere uterq; prior,
Promisit pariter se Phyllis utriq; daturam,

Et dedit, ille pedem sustulit, hic tunicam.

Ad Gallum.

Si quid nostra tuis adicit uexatio rebus,
Mane, uel à media nocte togatus ero,
Stridentesq; feram flatus aquilonis iniqui,
Et patiar nimbos, excipiamq; niues.
Sed si non fias quadrante beatior uno,
Per gemitus nostros, ingenuasq; cruces,
Parce precor lasso, uanosq; remitte labores, forso. uariosq;
Qui tibi non prosunt, & mihi Galle nocent.

Ad Marinum.

Raros colligis hinc & hinc capillos,
Et latum nitidæ Marine caluæ
Campum temporibus tegis comatis,
Sed moti redeunt iubente uento,
Redduntur'q; sibi, caput'q; nudum
Cirris grandibus hinc & inde cingunt
Inter splendophorum, Telesphorumq;,
Cidē stare putabis Halmyroten. Hermoroten.
Vis tu simplicius senem fateri?
Vt tandem uidearis unus esse.
Tonsor iam reliquos metat capillos
Caluo turpius est nihil comato.

DE AFRO.

Miraris quare dormitum non eat Afer, Ad Caecilianum.
Accumbat cum qua Cæciliane uides.

De Ladonte Nauta

Iam senior Ladon tyberinæ nauta carinæ
Proxima dilectis rura parauit aquis,
Quæ cum sæpe uagus premeret torrentibus undis
Tybris, & hiberno rumperet arua lacu,

Emmeritam puppim ripa quæ stabat in alta,
Impleuit saxis, opposuitq; uadis.
Sic nimias auertit aquas, quis credere posset?
Auxilium domino mersa carina tulit.

De Lauro.

Nemo noua caluit sic inflammatus amica,
Flagrauit quanto Laurus amore pilæ. Pila Lusor.
Sed qui primus erat lusor dum floruit ætas,
Nunc postquam desit ludere, prima pila est.

De Natali Restituti.

Octobres age sentiat calendas
Facundi pia Roma Restituti,
Linguis, omnibus & fauete uotis,
Natalem colimus, tacete lites,
Absit cæreus aridi clientis,
Et uani triplices, breuesq; mappæ,
Expectent gelidi iocos decembris.
Certent muneribus beatiores.
Agrippæ tumidus negociator
Cadmi municipes ferat lacernas.
Pugnorum reus, ebriæq; noctis
Cœnatoria mittat aduocato.
Infamata uirum puella uicit,
Veros sardonychas sed ipsa tradat.
Mirator ueterum senex auorum
Donet phidiaci toreuma cœli. Dona ferat quisq.
Venator leporem, colonus œdum.
Piscator ferat æquorum rapinas.
Si mittit sua quisque, quid poetam Poeta dona.
Missurum tibi Restitute credis?

Ad Cottam.

Omnes persequeris prætorum Cotta locellos, Libellos
Accipis & ceras, officiosus homo es.

Ad Polycletum De statua Iunonis.

Statuarij Laus. Iuno labor Polyclete tuus, & gloria felix,
Phidiacæ cuperent quam meruisse manus,
Ore nitet tanto, quanto superasset in ida
Iudice conuictas non dubitante deas.
Iunonem Polyclete suam nisi frater amaret,
Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam.

Quid uellis uetulum Ligella cunnum?
Quid busti cineres tui lacessis?
Puellas decentia. Tales munditiæ decent puellas.
Nam tu iam nec anus potes uideri.
Istud crede mihi Ligella belle
Non mater facit Hectoris, sed uxor.
Erras si tibi cunnus hic uidetur,
Ad quem mentula pertinere desit.
Quare si pudor est, Ligella noli
Leoni mortuo barba[m] vellere. Barbam uellere mortuo leoni.

De Almone.

Omnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipse,
Polla. Et queritur, pariat quod sua Polla nihil.

Ad Marium.

Mari quietæ cultor, & comes uitæ,
Atina. Quo ciue prisca gloriatur Atina,
Has tibi gemellas barbari decus luci
Commendo pinus, ilicesq; faunorum,
Et semidocta uillici manu structas.

Tonantis aras, horridiq; siluani,
Quas tinxit agni sæpe sanguis, & ædi,
Dominamq; sancti uirginem deam templi,
Et quem sororis hospitem uides castæ
Martem mearum principem calendarum,
Et delicatæ laureum Nemus Floræ,
In quod Priapo persequente confugit.
Hoc omne agelli mite paruuli numen
Seu tu cruore, siue ture placabis,
Vbicunque noster Martialis est dices,
Hæc ecce mecum dextera litat uobis
Absens sacerdos, uos putate præsentem,
Et date duobus, quicquid alter optarit.

Ad Clementem.

Si prior euganeas Clemens Heliconis in oras,
Pictaq; pampineis uideris arua iugis.
Perfer atestinæ nondum uulgata Sabinæ
Carmina, purpurea sed modo suta toga.
Vt rosa delectat, metitur quæ pollice primo,
Sic noua nec mento sordida charta iuuat.

Munusculum pomorum.

Non mea massilus seruat pomaria serpens,
Regius Alanoi nec mihi seruit ager.
Sed nomentana securus germinat hortus
Arbore, nec furem plumbea mala timent.
Hæc igitur, media quæ sunt mihi nata Subura,
Mittimus autumni cærea poma mei.

Ad Gallam

Infantem tibi uir tibi Galla remisit adulter,
Hi puto non dubie se futuisse negant.

Ad Auitum Agrum. mag. debere coli quam amicos.

Sæpe loquar nimium gentes quod Auite remotas
Miraris latia factus in urbe senex.
Auriferumq; Tagum sitiam, patriumq; Salonem,
Et repetam saturæ sordida rura casæ.
Villa grata Illa placet tellus, in qua res parua beatum
Me facit, & tenues luxuriantur opes.
Pascitur hic, ibi pascit ager. tepet igne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi.
Hic pretiosa fames, conturbaturq; macellus,
Mensa, ibi diuitiis ruris operta sui.
Quattuor hic æstate togæ, plures ue teruntur,
Autumnis ibi me quattuor una tegit.
curiam, fuge in Rura. I, cole nunc reges, quicquid non præstat amicus,
Cum præstare tibi possit Auite locus.

De Numa.

Dum leuis arsura struitur libitina papyro,
Heredipeta. Dum myrrham, & casiam flebilis uxor emit,
Iam scrobe, iam lecto, iam polinctore parato
Hæredem scripsit me Numa, conualuit.

In Publium.

Ganymedes Addat cum mihi cæcubum minister
Idæo resolutior cinædo,
Quo nec filia cultior, nec uxor,
Nec mater tua, nec soror recumbit,
Vis spectem potius tuas lacernas,
Et citrum uetus, indicosq; dentes?
Suspectus tibi ne tamen recumbam,
Præsta de grege, sordidaq; uilla
Tonsos, horridulos, rudes, pusillos

Hircosi mihi filios subulci.
Perdet te pudor hic habere Publi
Mores non potes hos, & hos ministros.

De Figura Socratis.

Si romana forent hæc Socratis ora, fuissent
Iulius in satyris qualia Ruffus habet.

In commiscentem uersus operi suo.

Quid stulte nostris uersibus tuos misces?
Cum litigante quid tibi miser libro?
Quid congregare cum leonibus uulpes,
Aquilisq; similes facere noctuas quæris?
Habeas licebit alterum pedem Ladæ,
Inepte frustra crure ligneo curres.

De Capitolino.

Elysio redeat si forte remissus ab agro
Ille suo felix Cæsare Galba uetus.
Qui Capitolinum pariter, Galbamq; iocantes
Audierit, dicet rustice Galba tace.

De Phileno.

Qua factus ratione sit requiris,
Qui nunquam futuit, pater Philenus,
Gaditanus Auite dicat istud,
Qui scribit nihil, & tamen poeta est.

Ad Bilbilitanos agros.

Municipes augustæ mihi quos Bilbilis acri
Monte creat, rapidis quos Salo cingit aquis.
Ecquid læta iuuat uestri uos gloria uatis?
Nam decus & nomen, famaq; uestra sumus.
Nec sua plus debet tenui Verona Catullo,
Meq; uelit dici non minus illa suum.

Patriā optat. Quattuor accessit trigesima messibus æstas,
Vt sine me Cereri rustica liba datis,
Roma. Mœnia dum colimus dominæ pulcherrima Romæ,
Mutauere meas itala regna comas.
Excipitis reducem placida, si mente, uenimus,
Aspera si geritis corda, redire licet.

Ad Librum suum.

Flauus I nostro comes, i libelle Flauo
Longum per mare sed fauentis undæ,
Et cursu facili, tuisq; uentis
Hispanæ pete Tarraconis arces.
Illinc te rota tollet, & citatus
Altam Bilbilin, & tuum Salonem
Quinto forsitan essedo uidebis.
A patria q̄ diu abfuit. Quid mandem tibi quæris? ut sodales scis.
Paucos, & ueteres, & ante brumas
Triginta mihi, quattuorq; uisos
Ipsa protinus à uia salutes.
Et nostrum admoneas subinde Flauum
Iucundos mihi nec laboriosos
Secessus spatio paret salubri, p̃rio.
Qui pigrum faciant tuum parentem,
Hæc sunt. iam tumidus uocat magister,
Castigatq; moras, & aura portum
Laxauit melior, uale Libelle.
Nauem, scis puto, non moratur unus.
Nauem nō moratur unus.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER VNDECIMVS.

q

QVO TV, QVO LIBER ociose tendis,
Cultus syndone non quotidiana?
Nunquid Parthenium uidere tentas? Parthenius.
Vadas, & redeas irreuolutus.
Libros non legit ille, sed libellos,
Nec musis uacat, aut suis uacaret.
Ecquid te satis æstimas beatum
Contingunt tibi si manus minores?
Vicinu pete porticum Quirini, Porticus Quirini
Turbam non habet ociosiorem
Pompeius, uel Agenoris puella,
Vel primæ dominus leuis carinæ.
Sunt illic duo, tres ue, qui reuoluant
Nostrarum tineas ineptiarum. Libello no legeris.
Sed cum sponsio, fabulæq; lassæ
De Scorpo fuerint, & Incitato. Scorpus.

De constantia Catonis. Ad Lectores.

Triste supercilium, duriq; seuera Catonis Catonis seueritas.
Frons, & aratoris filia Fabricii.
Et personati fastus, & regula morum Seueros expellit.
dum. Quicquid & in tenebris non sumus, ite foras.
Clamant ecce mei iò saturnalia uersus, Io
roma libera. Et licet, & sub te præside Nerua licet.

Ad Lectores.

Sanctra. Lectores tetrici salebrosum ediscite Sanctram. edicite.
Nil mihi uobiscum est, iste liber meus est.

47. De suis Libellis. Quod scripta sua ubiq; leguntur.

Non urbana mea tantum pimpleide gaudent
Ocia, nec uacuis auribus ista damus,
Legitur in toto orbe. Sed meus in geticis ad martia signa pruinis
A rigido teritur Centurione liber. Legitur.
Dicitur & nostros cantare Britannia uersus,
Quid prodest? nescit sacculus ista meus.
At quam uicturas poteramus pangere chartas,
Quantaq; Pieria prælia flare tuba,
Martialis cum fol. Cum pia rediderint Augustum numina terris,
fol. no Et Mecœnatem si mihi Roma daret. tibi
Bella scribat. cæsare

Precatur Deos pro Nerua Traiano.

Sacra, laresq; phrygum, quos Troiæ maluit hæres,
Quam rapere arsuras Laomedontis opes.
Scriptus es æterno nunc primum Iuppiter auro,
Et soror, & summi filia tota patris. nota.
Et qui purpureis iam tertia nomina fastis
Principi Iane refers Neruæ uos precor ore pio.
Deos precatur. Hunc omnes seruate ducem, seruate senatum.
Moribus hic uiuat principis, ille suis.

In Laudem Nerue Traiani. ibo.

Tanta tibi est recti reuerentia Cæsar, & æqui,
Quanta Numæ fuerat, sed Numa pauper erat.
Ardua res hæc est, opibus non tradere mores,
Et cum tot Crœsos uiceris, esse Numam.
Si redeant ueteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si uacuare nemus,

Principis Laus ab omni virtutum genere.

Te uolet inuictus pro libertate Camillus,
Aurum Fabricius te tribuente uolet.
Te duce gaudebit Brutus, tibi Sylla cruentus
Imperium tradet cum positurus erit,
Et te priuato cum Cæsare Magnus amabit,
Donabit totas & tibi Crassus opes.
Ipse quoque infernis reuocatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.

Ad Romam & Dindimum.

Vnctis falciferi senis diebus,
Regnator quibus imperat fritillus,
Versu ludere non laborioso
Permittis puto pilleata Roma,
Risisti, licet ergo, nec uetamur.
Pallentes procul hinc abite curæ
Quicquid uenerit obuium, loquamur
Morosa sine cogitatione.
Misce dimidios puer trientes,
Quales Pythagoras dabat Neroni,
Misce Dindime sed frequentiores,
Possum nil ego sobrius, bibenti
Succurrunt mihi quindecim poetæ.
Da nunc basia, sed catulliana,
Quæ si tot fuerint, quot ille dixit,
Donabo tibi passerem Catulli.

In Paulam.

Iam certe stupido non dices Paula marito,
Ad mœchum quoties longius ire uoles,
Cæsar in albanum iussit me mane uenire,
Cæsar circæos, iam stropha talis abit.

Lex Iulia. Penelopæ licet esse tibi sub principe Nerua,
Sed prohibet scabies, ingeniumq; uetus.
Infelix quid ages? ægram simulabis amicam,
Hærebit dominæ uir comes ipse suæ,
Ibit & ad fratrem tecum, matremq;, patremq;,
Quas igitur fraudes ingeniosa paras?
Dicet & histericam se forsitan altera mœcha dicerer.
Insinue sano uelle sedere lacu.
Quanto tu melius, quoties placet ire fututum,
Quæ uerum mauis dicere Paula uiro.

fol. 104. De Basiis sui pueri. Ad Sabinum.

Lassa quod externi spirant opobalsama draucı,
Vltima coricio quæ cadit aura croco. Contrariũ fol. 48.
Poma quod hiberna maturescentia capsa,
Aromata. Arbore quod uerna luxuriosus ager.
De palatinis dominæ quod serica prælis,
Succina uirginea quod relegata manu. regelata.
Amphora quod nigri sed longe fracta falerni,
Quod qui sicanias detinet hortus apes.
Quod Cosmi redolent alabastra, fociq; deorum,
Quod modo diuitibus lapsa corona comis.
Singula quid dicam? non sunt satis. omnia misce,
Hoc fragrant pueri basia mane mei.
Scire cupis nomen, nil præter basia dicam. Si propter basia dicam.
Iuro tibi nimium scire Sabine cupis.

De Statua Memoris.

Clarus fronde Iouis romani fama cothurni
Spirat apellea redditus arte Memor.

De Turno.

Contulit ad satyras ingentia pectora Turnus,

Cur non ad Memoris carmina? frater erat.

Ad Puerum suum.

Tolle puer calices, tepidiq; toreumata Nili,
Et mihi secura pocula trade manu.
Trita patrum labris, & tonso pura ministro,
Antiquus mensis restituatur honor.
Te potare decet gemma, qui Mentora frangis
In scaphium mœchæ Sardanapalle tuæ.

In Zoilum.

Ius tibi natorum uel septem Zoile detur,
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epi. Paridis.

Quisquis flamineam teris uiator,
Noli nobile præterire marmor.
Vrbis delitiæ, salesq; Nili,
Ars, & gratia, lusus, & uoluptas,
Romani decus, & dolor theatri,
Atque omnes ueneres, cupidinesq;,
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De Colono.

Hæredes nolite breuem sepelire Colonum,
Nam terra est illi quantulacunq; grauis.

De Libro suo.

Sunt chartæ mihi, quas Catonis uxor,
Et quas horribiles legant sabinæ,
Hic totus uolo rideat libellus,
Et sit nequior omnibus libellis,
Qui uino madeat, nec erubescat
Pingui sordidus esse cosmiano.
Ludat cum pueris, amet puellas,

Mentula parens omnium.

Nec per circuitus loquatur illam
Ex qua nascimur omnium parentem,
Quam sanctus Numa Mentulam uocabat.
Carmina Saturnalitia. Versus hos tamen esse tu memento
Saturnalitios Apollinaris.
Mores non habet hic meus libellus.

Ad Lectores.

Qui grauis es nimium, potes hinc iam lector abire
Quo libet, urbanæ scripsimus ista togæ.
Nam mea lampsacio lasciuit pagina uersu,
Et tartesiaca concrepat æra manu.
O quoties rigida pulsabis pallia uena,
Sis grauior Curio, Fabricioq; licet.
Tu quoque nequitias nostri, lususq; libelli
Patauina. Vda puella leges, sis patauina licet. bibes.
Erubuit, posuitq; meum Lucretia librum,
Sed coràm Bruto. Brute recede, leget.

Ad Sabinum.

Non omnis nostri nocturna est pagina libri,
Inuenies & quod mane Sabine legas.

In Lupum.

Donasti Luperus sub urbe nobis,
Rus in fenestra. Sed rus est mihi maius in fenestra.
Rus hoc dicere, rus potes uocare?
In quo ruta facit nemus Dianæ,
Argutæ tegit ala quod cicadæ,
Quod formica die comedit uno,
Clausæ cui folium rosæ corona est,
In quo non magis inuenitur herba,
Piper crudum. Quam costi folium, pipèr ue crudum,

In quo nec cucumis iacere rectus,
Nec serpens habitare tota possit.
Erucam male pascit hortus unam.
Consumpto moritur culex salicto.
Et talpa est mihi fossor, atque arator.
Non boletus hiare, non mariscæ
Ridere, aut uiolæ patere possunt.
Fines mus populatur, et colono
Tanquam sus Calydonius timetur,
Et sublata uolantis ungue Prognes
In nido seges est hirundinino,
Et cum stet sine falce, Mentulaq;,
Non est dimidio locus Priapo.
Vix implet cocleam peracta messis,
Et mustum nuce condimus picata.
Errasti Lupe littera sed una,
Nam quo tempore prædium dedisti,
Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Gallam.

Queris cur nolim te ducere Galla? diserta est,
Sæpe solœcismum Mentula nostra facit.

Ad Lectorem grauem.

Cæsaris Augusti lasciuos liuide uersus
Sex lege, qui tristis uerba latina legis.
Quod futuit Glaphyran Antonius, hanc mihi pœnã
Fuluia constituit, se quoque uti futuam.
Fuluiam ego ut futuam, quid si me Manius oret?
Pædicem, faciam? non puto si sapiam.
Aut futue, aut pugnemus ait, quid quod mihi uita
Carior est ipsa Mentula? signa canant.

 Ad Augustum.

Absoluis lepidos nimirum Auguste libellos,
Qui scis romana simplicitate loqui.

In Lydiam.

Lydia tam laxa est, equitis quam culus aheni,
Quam celer arguto qui sonat aere trochus,
Quam rota transmisso toties impacta petauro,
Quam uetus à crassa calceus udus aqua,
Quam quae rara uagos expectant retia turdos,
Quam pompeiano uela negata noto,
Quam quae delphitico lapsa est armilla cinaedo,
Culcitra leuconico quam uiduata suo,
Bracha Britonis Quam ueteres brachae Britonis pauperis, & quam
Onocrotalus Turpe rauennatis guttur onocrotali. fol.
Rhauennas Hanc in piscina dicor futuisse marina,
Nescio, piscinam me futuisse puto.

In Paediconem masturbantem. De Galeso qui masturbabat.

Mollia quod niuei duro teris ore Galesi
Ganymedes. Basia, quod nudo cum Ganymede iaces,
Quis negat hoc nimium? sed sit satis, inguina saltem est.
Parce fututrici sollicitare manu.
173. Manus peccat. Leuibus in pueris plus haec, quam Mentula, peccat,
Fornicatio. Et faciunt digiti, praecipitantq; uirum.
Masturbator. Inde tragus, celeresq; pili, mirandaq; matri
Barba, nec in clara balnea luce placent.
Diuisit natura mares, pars una puellis,
P. pars V. p. Vna uiris genita est. utere parte tua. 173.

In Syllam. Anum nubere cupientem.

Nubere Sylla mihi nulla non lege parata est,
Sed Syllam nulla ducere lege uolo.
Cum tamen instaret, decies mihi dotis in auro

Sponsa dabis dixi, quid minus esse potest?
Nec futuam quamuis prima te nocte maritus,
Communis tecum nec mihi lectus erit.
Complectarq; meam, nec tu prohibebis, amicam,
Ancillam mittes, sed mihi iussa, tuam. Ancilla.
Te spectante dabit nobis lasciua minister
Basia, siue meus, siue erit ille tuus.
Ad cœnam uenies, sed sic diuisa recumbes,
Vt non tangantur pallia nostra tuis.
Oscula rara dabis nobis, & non dabis ultro,
Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.
Si potes ista pati, si nil perferre recusas,
Inuenies qui te ducere Sylla uelit.

Ad Labullum.

Dum te prosequor, & domum reduco,
Aurem dum tibi præsto garrienti,
Et quicquid loqueris, facisq; laudo,
Quot uersus poterant Labulle nasci?
Hoc damnum tibi non uidetur esse,
Si quod Roma legit, requirit hospes,
Non deridet eques, tenet senator,
Laudat causidicus, poeta carpit,
Propter te perit, hoc Labulle uerum est.
Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum
Sit maior numerus togatulorum,
Librorum mihi sit minor meorum?
Triginta prope iam diebus una est
Nobis pagina uix peracta, sic est
Cum cœnare domi non uult poeta.

In Linum. De lino in fututorem mutato.

Illa salax nimium, nec paucis nota puellis
Stare Lino desit Mentula, lingua caue.

Ad Telesphorum.

O mihi grata quies ò blanda Telesphore cura,
Qualis in amplexu non fuit ante meo,
Basia da nobis uetulo puer uda falerno,
Pocula da labris facta minora tuis.
Addideris super hæc Veneris si gaudia uera,
Esse negem melius cum Ganymede Ioui.

Ad Flaccum.

Ferreus es, si stare potest tibi Mentula Flacce,
Cum te sex cyathos orat amica dare. rogari
Vel duo frusta rogat Cybii, tenuém ue lacertum, cybii
Nec dignam toto se botryone putat,
Cui portat gaudens ancilla paropside rubra parasida
Alecem, sed quam protinus illa uoret, Aloe.
Aut cum perfricuit frontem, posuit'q; pudorem,
Sucida palliolo uellera quinque petit.
At mea me libram foliati poscat amica,
Aut uirides gemmas, sardonychás ue pares,
Nec nisi prima uelit de thusco serica uico,
Aut centum aureolos, sic uelut æra roget. Aureoli.
Nunc tu uelle putas hæc me dare dona puellæ,
Nolo, sed his ut sit digna puella, uolo.

Ad Euclium. De Phrenetico medico.

Inuasit medicus sica phreneticus Eucli,
Et præcidit Hylan, hic puto sanus erat.

Ad Phyllidem. masturbatricem.

Languida cum uetula tractare uirilia dextra

Cœpisti, iugulor pollice Phylli tuo.
Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicis,
Horis me refici uix puto posse decem.
Blanditias nescis, dabo dic tibi millia centum,
Et dabo Setini iugera culta soli.
Accipe uina, domum, pueros, Chrysendeta, mensas. chrysendeta.
Nil opus est digitis, sic mihi Phylli frica.

In Zoilum.

Os male causidicis, et dicis olere poetis, — os olet.
Sed fellatori Zoile peius olet.

In Cæcilium. De Cæcilij cena.

Atreus Cæcilius cucurbitarum Cucurbitarum usus.
Sic illas quasi filios Thyestæ
In partes lacerat, secatq; mille,
Gustu protinus has edes in ipso,
Has prima feret, alterá ue cœna,
Has cœna tibi tertia reponet,
Hinc seras epidipnidas parabit,
Hinc pistor fatuas facit placentas, —
Hinc et multiplices struit tabellas,
Et notas cariotidas theatris,
Hinc exit uarium coco minutal,
Vt lentem positam, fabamq; credas, —
Boletos imitatur, et botellos, —
Et caudam cybii, breuesq; mænas,
Hinc cellarius experitur artes,
Vt condat uario uafer sapore
In rute folium capelliana.
Sic implet gabatas, paropsidasq;,
Et leues scutulas, cauasq; lances —

Hoc lautum uocat, hoc putat uenustum,
Vnum ponere ferculis tot assem.

Lectus tritus cimice. In Nestorem. Inopem.

cimex. Nec toga, nec focus est, nec tritus cimice lectus,
Nec tibi de bibula sarta palude teges,
Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
canis Nec sera, nec clauis, nec canis, atq; calix.
Tu tamen affectas Nestor dici, atque uideri
pauper. Pauper, & in populo quæris habere locum.
Inopia q. Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore,
Non est paupertas Nestor habere nihil.

De Prasino. Inimico Neronis.

Sæpius ad palmam Prasinus post fata Neronis
olympio. Peruenit, & uictor præmia plura refert.
Liuor I nunc liuor edax dic tu cessisse Neroni,
Vicit nimirum, non Nero, sed Prasinus.

De Apro.

Aedes emit. Aedes emit Aper, sed quas, nec noctua uellet
Esse suas, adeo nigra, uetusq; casa est.
Horti Maronis Vicinos illi nitidus Maro possidet hortos,
Cœnabit belle, non habitabit Aper.

Ad Fabullum.

Ignotos mihi cum uoces trecentos,
Quare non ueniam uocatus a te
Miraris, quererisq;, litigasq;,
cœno solus libenter. Solus cœno Fabulle non libenter.

Ad Hypnum. De Caio Proculo.

Caius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
reditu amici Signat, iò uotis redditus ecce meis.
gaudet. Desperasse iuuat, ueluti iam rupta sororum

Fila, minus gaudent, qui timuere nihil. Gaudent q.

Hypne quid expectas piger, immortale falernum
Funde, senem poscunt talia uota cadum:
Quincunces & sex cyathos, bassemq; bibamus,
Caius ut fiat Iulius, & Proculus.

In Zoilum.

Zoile quid tota gemmam præcingere libra
Te iuuat. & miserum perdere sardonychã, Annulus.
Annulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus,
Non eadem digitis pondera conueniunt.

Ad Auctum. De Mulione surdo.

Mulio uiginti uenit modo millibus Aule,
Miraris pretium tam graue, surdus erat.

Ad In Charidemum q ne debeat iam iuuenis abstinere.

Cunarum fueras motor Charideme mearum,
Et pueri custos, assiduusq; comes.
Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba,
Et queritur labris puncta puella meis.
Sed tibi non creui, te noster uillicus horret, Catonianus.
Te dispensator, te domus ipsa pauet. Pædagogi hæc sunt.
Ludere nec nobis, nec tu permittis amare.
Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi. Discip.
Corripis, obseruas, quereris, suspiria ducis,
Et uix à ferulis abstinet ira manum. Ferula.
Si tyrios sumpsi cultus, unxi ue capillos,
Exclamas nunquam fecerat ista pater.
Et numeras nostros astricta fronte trientes,
Tanquam de cella sit cadus ille tua.
Desine, non possum libertum ferre Catonem.
Esse uirum iam me dicet amica tibi.

De Glycera. De Luperco.

Formosam Glyceren amat Lupercus,
Et solus tenet, imperatq; solus,
Quam toto sibi mense non fututam
Cum tristis quereretur, & roganti
Causam reddere uellet Seliano,
Respondet Glycere dolere dentes.

Epitaph. De Amynta. Laus Lygdi pueri.

Indulget pecori nimium dum pastor Amyntas,
Et gaudet fama, luxuriaq; gregis,
Cedentes oneri ramos, siluamq; fluentem,
Vicit concussas ipse secutus opes.
Triste nemus diræ uetuit superesse rapinæ,
Damnauitq; rogis noxia ligna pater.
Pingues Lygde sues habeat uicinus Iolas,
Te satis est nobis annumerare pecus.

In Cæcilianum.

Vidua cum poscas epigrammata, mortua ponis
Lemmata, quid fieri Cæciliane potest?
Mella iubes hyblæa tibi, uel hymettia nasci,
Et thyma cecropiæ corsica ponis api.

In Vxorem.

Deprensum in puero tetricis me uocibus uxor
Corripis, & culum te quoq; habere refers.
Dixit idem quoties lasciuo Iuno tonanti?
Ille tamen gracili cum Ganymede iacet.
Incuruabat Hylam posito Tyrinthius arcu,
Tu Megaram credis non habuisse nates?
Torquebat Phœbum Daphne fugitiua, sed illas
Oebalius flammas iussit abire puer.

multum. Bryseis multum quamuis auersa iaceret,
Aeacidæ propior leuis amicus erat.
Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus,
Teq; puta cunnos uxor habere duos. Cunni duo.

Ad senem orbum. Diuitem.

Orbus es, & locuples, & Bruto consule natus, Amici
Esse tibi ueras credis amicitias? Haeredipetæ.
Sunt ueræ sed quas iuuenis, quas pauper habebas,
Qui nouus est, mortem diligit ille tuam.

In Cantharum.

Intrasti quoties inscriptæ limina cellæ,
Seu puer arrisit, siue puella tibi,
Contentus non es foribus, ueloq;, seraq;, Cautus
Secretumq; iubes grandius esse tibi. fornicatur
Oblinitur minimæ si qua est suspitio rimæ,
Punctaq; lasciua quæ terebrantur acu.
Nemo est tam teneri, tam sollicitiq; pudoris, Pudor tener.
Qui uel pædicat Canthare, uel futuit.

In Mæuium. senem

Iam nisi per somnum non arrigis, & tibi Mæui
uerpe. Incipit, & medios meiere uerba pedes,
Truditur & digitis pannucea Mentula lassis,
Nec leuat extinctum sollicitata caput,
Quid miseros frustra cunnos, culosq; lacessis?
Summa petas, illic Mentula uiuit anus.

In Blataram.

Omnia fœmineis quare dilecta cateruis
Balnea deuitat Blatara? ne futuat.
Cur nec pompeia lentus spatiatur in umbra,
Nec petit Inachidos limina? ne futuat.

Cur lacedæmonio luteum ceromate corpus
Perfundit gelida uirgine? ne futuat.
Cum sic fœminei generis contagia uitet,
Cur lingit cunnum Blattara? ne futuat.

De Silio.

Silius hæc magni celebrat monumenta Maronis,
Iugera facundi qui Ciceronis habet.
Hæredem, dominumq; sui, tumuliq;, larisq;
Non alium mallet, nec Maro, nec Cicero.

In Phyllida.

Nulla est hora tibi qua non me Phylli furentem
Despolies, tanta calliditate rapis.
Nunc plorat speculo fallax ancilla relicto,
Gemma uel à digito, uel cadit aure lapis.
Nunc furtiua lucri fieri bombycina possunt.
Profertur Cosmi nunc mihi siccus onyx.
Amphora nunc petitur nigri cariosa falerni,
Expiet ut somnos garrula saga tuos.
Nunc ut emam grandem lupum, mulúm ue bilibrẽ,
Indixit cœnam diues amica tibi.
Sit pudor, & tandem ueri respectus, & æqui.
Nil tibi Phylli nego, nil mihi Phylli nega.

De Silio.

Iam prope desertos cineres, & sancta Maronis
Nomina qui coleret pauper, & unus erat.
Silius arpino tandem succurrit agello
Silius & uatem non minus ipse tulit.

De Titio.

Tanta est quæ Titio columna pendet,
Quantam lampsaciæ colunt puellæ.

Hic nullo comitante nec molesto,
Thermis grandibus, & suis lauatur.
Anguste Titius tamen lauatur.

Ad Iulium Cerealem.

Cœnabis belle Iuli Cerealis apud me,
Conditio melior si tibi nulla, ueni.
Octauam poteris seruare, lauabimur unà,
Scis quam sint Stephani balnea iuncta mihi.
Prima tibi dabitur uentri lactuca mouendo
Vtilis, & porris fila resecta suis.
Mox uetus, & tenui maior cordila lacerto,
Sed quam cum rute frondibus oua tegant.
Altera non deerunt tenui uersata fauilla,
Et uelabrensi massa recocta foco.
Et quæ picenum senserunt frigus oliuæ,
Hæc satis in gustu. cætera nosse cupis?
Mentiar ut uenias, pisces · conchylia · sumen,
Et cortis saturas, atq; paludis aues.
Quæ nec stella solet rara nisi ponere cœna,
Plus ego polliceor, nil recitabo tibi.
Ipse tuos nobis relegas licet usque gigantas
Rara uel æterno proxima Vergilio.

De Claudia Ruffina.

Claudia Cæruleis cum sit Ruffina britannis
Edita, cur latiæ pectora plebis habet?
Quale decus formæ, romanam credere matres
Italides possunt, atthides esse suam.
Dii bene quod sancto peperit fœcunda marito
Quot sperat generos, quotq; puella nurus.
Sic placeat superis, ut coniuge gaudeat uno

Et semper natis gaudea illa tribus.

In Zoilum. Furem.

Vnguenta, & casias, & olentem funera myrrham,
Turaq; de medio semicremata rogo,
Et quæ de stygio rapuisti cinnama lecto,
Improbe de turpi Zoile redde sinu.
A pedibus didicere manus peccare proteruæ,
Non miror furem, qui fugitiuus erat.

Ad Vrbicum.

Lupus Hæredipeta.

Hortatur fieri quod te Lupus Vrbice patrem,
Ne credas, nihil est quod minus ille uelit.
Ars est captandi quod nolis, uelle uideri.
Ne facias optat, quod rogat, ut facias.
Dicat prægnantem tua se Cosconia tantum,
Pallidior fiet iam pariente Lupus.
At tu consilio uidearis ut usus amici,
Sic morere, ut factum te putet esse patrem.

Captandi ars. Cosconia.

In Cheremontem.

Mortis Laudator.

Quod nimium laudas Cheremon stoicæ mortem,
Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.
Hanc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,
Et tristis nullo qui tepet igne focus.
Et teges, atque cimex, & nudi sponda grabati,
Et breuis, atque eadem nocte, dieq; toga.
O quam magnus homo es, qui fece rubentis aceti,
Et stipula, & nigro pane carere potes.
Lingonicis agedum tumeat tibi culcitra lanis,
Constringatq; tuos purpura texta toros.
Dormiat & tecum, qui, cum modo cæcuba miscet,
Conuiuas roseo torserat ore puer.

Calamitosus Miser.

O quam tu cupias ter uiuere Nestoris annos,
Et nihil ex ulla perdere luce uoles.

Rebus in angustis facile est contemnere uitam,
Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Vitam contemnere In Aduersis.

Ad Seuerum.

Miraris docto quod carmina mitto Seuero,
Ad coenam quod te docte Seuere uocem.

cum.

Iuppiter ambrosia satur est, & nectare uiuit,
Nos tamen exta Ioui, tura, merumq; damus.

cruda

Flumina ad Maria labuntur.

Omnia cum tibi sint dono concessa deorum,
Si quod habes non uis, ergo quid accipies?

In Telesphorum.

Cum me uelle uides, te cumq; Telesphore sentis,
Magna rogas, puto me uelle negare licet?
Et nisi iuratus dixi dabo, subtrahis illas,
Permittunt in me quae tibi multa nates.
Quid si me tonsor, cum stricta nauacula supra est,
Tunc libertatem, diuitiasq; roget.?
Promittam, nec enim rogat illo tempore tonsor,
Latro rogat. res est imperiosa timor.
Sed fuerit curua cum tuta nouacula theca,
Frangam tonsori crura, manusq; simul.
At tibi nil faciam, sed lota Mentula lana
λαικάζειν cupidae dicet auaritiae.

tonsumq.

Tonsor Nouacula.

Timor.

De Charino.

Senes Charinus omnibus digitis gerit,
Nec nocte ponit annulos.
Nec cum lauatur, causa quae sit, quaeritis?
Dactylothecam non habet.

Annulorum gestor.

Dactylotheca.

De Chione & Phlogide.

Sit Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
Pulchrior eſt Chione, ſed Phlogis ulcus habet.
Vlcus habet Priami, quod tendere poſſit alutam,
Quodq; ſenem pylium non ſinat eſſe ſenem.
Vlcus habet, quod habere ſuam uult quiſq; puellam,
Quod ſanare Criton, non quod Hygea poteſt.
At Chione non ſentit opus, nec uocibus ullis
Adiuuat, abſentem, marmoreamq; putes.
Exorare dei ſi uos tam magna liceret,
Et bona uelletis tam pretioſa dare,
Hoc quod habet Chione corpus, faceretis haberet
Vt Phlogis, & Chione quod Phlogis Vlcus habet.

De Maneio.

Lingua maritus mœchus ore Maneius
Sumenianis inquinatior buccis,
Quem cum feneſtra uidit à ſuburana
Obſcœna nudum lena fornicem clauſit,
Mediumq; mauult baſiare, quam ſummum,
Modo qui per omnes uiſcerum tubos ibat,
Et uoce certa, conſciaq; dicebat
Puer, an puella matris eſſet in uentre.
Gaudete cunni, ueſtra nanq; res acta eſt,
Arrigere linguam non poteſt fututricem,
Nam, dum tumenti merſus hæret in uulua,
Et uagientes intus audit infantes,
Partem guloſam ſoluit indecens morbus,
Nec purus eſſe nunc poteſt, nec impurus.

De Leſbia.

Leſbia ſe iurat nunquam gratis eſſe fututam,

Verum est. cum futui uult, numerare solet.

In Philomusum.

Spectas nos Philomuse cum lauamur,
Et quare mihi tam mutoniati
Sint leues pueri subinde quæris,
Dicam simpliciter tibi roganti.
Pædicant Philomuse curiosos. curiosi. curiosi.

In Faustum.

Nescio tam multis quid scribas Fauste puellis,
Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

In Iustinum.

Sexcenti cœnant a te Iustine uocati — conuiua.
Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit, — cœna.
Inter quos memini non ultimus esse solebam,
Nec locus hic nobis inuidiosus erat,
Postera sed festæ reddis solennia mensæ,
Sexcentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram. Impurum. Delator.

Et delator es, & calumniator,
Et fraudator es, & negociator, Impudens. Ardelio.
Et fellator es, & lanista, miror
Quare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

Nil mihi das uiuus, dicis post fata daturum, — Dandum
Si non es stultus, scis Maro quid cupiam. Viuis.

Ad Mathonem.

Parua rogas magnos, sed nõ dant hæc quoq; magni, Magna
tu. Vt pudeat leuius tẽ Matho, magna roga. roganda.

Epi. Canis Lydiæ.

Amphitheatrales inter nutrita magistros

Canis Laus Lydia.

Venatrix, syluis aspera, blanda domi. mihi

Lydia dicebar domino fidissima dextrâ,
Qui non Erigones mallet habere canem,
Nec qui dictæa Cephalum de gente secutus
Luciferæ pariter uenit ad astra deæ,
Non me longa dies, nec inutilis abstulit ætas,
Qualia dulichio fata fuere cani,
Fulmineo spumantis apri sum dente perempta,
Quantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus,
Nec queror infernas quāuis cito rapta sub umbras,
Non potui fato nobiliore mori.

In Tuccam. Luxuriosum

Vendere Tucca potes centenis millibus emptos?
Plorantes dominos uendere Tucca potes?
Nec te blanditiæ, nec uerba, rudesq; querelæ,
Nec te dente tuo saucia colla mouent?
Ah facinus tunica patet inguen utrinq; leuata,
Inspiciturq; tua Mentula facta manu.
Si te delectat numerata pecunia, uende
Argentum, mensas, myrrhina, rura, domum.
Vende senes seruos, agros & uende paternos ignoscent
Ne pueros uendas, omnia uende miser.
Luxuria est emere hos, qs enim dubitát ue, negát ue?
Sed multo maior uendere luxuria est.

De Leda Anu uolente futui

Hictericam uetulo se dixerat esse marito,
Et queritur futui Leda necesse sibi.
Sed flens, atq; gemens tanti negat esse salutem,
Séq; refert potius proposuisse mori.
Vir rogat ut uiuat, uirides nec deserat annos,

Et fieri quod iam non facit ipse, sinit.
Protinus accedunt medici, medicæq; recedunt,
Tolluntur'q; pedes, ò medicina grauis.

De Nata. locus de priapo.

Drauci Nata sui uocat pipinnam,
Collatus cui gallus est Priapus.

In Lygdum. Mendacem.

Venturum iuras semper mihi Lygde roganti,
Constituis'q; horam, constituis'q; locum.
Cum frustra iacui longa prurigine tentus,
Succurrit pro te sæpe sinistra mihi. Manus inseruit
Quid precor ò fallax meritis, & moribus istis,
Vmbellam luscæ Lygde feras dominæ.

De Bacchara.

Vero Curandum penem commisit Bacchara græcus
ait Riuali medico, Bacchara gallus erit.

In Cæliam. Ad cœliam q cu uiris laudabatur seruo suo tecto.

Theca tectus ænea lauatur
Tecum Cælia seruus, ut quid oro,
Non sit cum citharedus, aut Choraules,
Non uis ut puto, Mentulam uidere?
Quare cum populo lauaris ergo,
Omnes an tibi nos sumus spadones?
Ergo ne uidearis inuidere,
Seruo Cælia fibulam remitte. Fibula.

Ad Pætum.

Soluere Pæte decem, tibi me sestertia cogis,
Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi. Bucco.
carmina. Ne noceant oro mihi non mea crimina, tu qui solue decem.
Bis centena potes perdere, perde decem.

In Vacerram.

In omnibus Vacerra quod conclauibus
Consumit horas, & die tota sedet,
Cœnaturit Vacerra, non cacaturit.

Ad Victorem.

Vtere fœmineis complexibus, utere Victor,
Ignotumq; sibi Mentula discat opus.
Flammea texuntur sponsæ, iam uirgo parata est,
Tondebit pueros iam noua nupta tuos.
Pædicare semel cupido dabit illa marito,
Dum metuit teli uulnera prima noui.
Sæpius hoc fieri nutrix, materq; uetabunt,
Et dicent uxor, non puer ista tibi est.
Heu quantos æstus, quantos patiere labores,
Si fuerit cunnus res peregrina tibi.
Ergo suburanæ tyronem trade magistræ,
Illa uirum faciet, non bene uirgo docet.

Ad Pætum.

Ad primum decima lapidem quod uenimus hora
Arguimur lentæ crimine pigritiæ,
Non est ista quidem, non est mea, sed tua culpa,
Misisti mulas qui mihi Pæte tuas.

De Baiis.

Littus beatæ Veneris aureum Baias,
Baias superbæ blanda dona naturæ,
Vt mille laudem Flacce uersibus, Baias
Laudabo digne, non est satis, tamen Baias,
Sed Martialem malo Flacce quam Baias.
Optare utrunq; pariter improbi uotum est.
Quod si deorum munere hoc tibi detur.

Quid gaudiorum est Martialis & Baiæ.

De Spadone & Sene.

Cum sene cõmunem uexat spado Dindimus Aeglen,
Et iacet in medio sicca puella toro,
Viribus hic operi non est, hic utilis annis,
Ergo sine effectu prurit uterq; labor.
Supplex illa rogat pro se, miserisq; duobus,
Hunc iuuenem facias, hunc Cytherea uirum.

De Philostrato.

A sinuesanis conuiua Philostratus undis
Conductum repetens nocte iubente larem,
Pene imitatus obit sæuis Elpenora fatis,
Præceps per longos dum ruit usq; gradus.
Non esset Nymphæ tam magna pericula passus,
Si potius uestras ille bibisset aquas.

Ad Sosibianum.

Nemo habitat gratis, nisi diues & orbus apud te,
Nemo domum pluris Sosibiane locat.

Ad Antiochum tonsorem.

Qui nondum stygias descendere quærit ad undas,
Tonsorem fugiat si sapit Antiochum.
Alba minus sæuis lacerantur brachia cultris,
Cum furit ad phrygios enthea turba modos.
Mitior implicitas Alcon secat enterocelas,
Fractaq; fabrili dedolat ossa manu.
Tondeat hic inopes cynicos, & stoica menta,
Collaq; puluerea nudet equina iuba.
Hic miserum scythica sub rupe Promethéa radat,
Carnificem nudo pectore poscet auem.
Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mænádas Orpheus,

Antiochi tantum barbara tela sonent.
Hæc quæcunq; meo numerasti stigmata mento,
In uetuli picta qualia fronte sedent,
Non iracundis fecit grauis unguibus uxor,
Antiochi ferrum est, & scelerata manus.
Vnus de cunctis animalibus Hircus habet cor,
Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

Sydere percussa est subito tibi Zoile lingua,
Dum lingis cunnum, Zoile nunc futues.

In Parthenopæum.

Leniat ut fauces Medicus, quas aspera uexat
Assidue tussis Parthenopæe tibi,
Mella dari, nucleos'q; iubet, dulces'q; placentas,
Et quicquid pueros non sinit esse truces,
At tu non cessas totis tussire diebus,
Non est hæc tussis Parthenopæe, gula est.

Ad Caridemum.

Diues eras quondam, sed tunc pædico fuisti,
Et tibi nulla diu fœmina nota fuit,
Nunc sectaris anus. o quantum cogit egestas,
Illa fututorem te Carideme facit.

De Corisiano.

Multis iam Lupe posse se diebus
Pædicare negat Carisianus.
Causam cum modo quærerent sodales,
Ventrem dixit habere se solutum.

Ad Pollam.

Intactas quare mittis mihi Polla coronas?
A te uexatas malo tenere rosas.

In Creſtillum. carminu iudicis 57.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt, carmina
Sed quæ per ſalebras, altaq; ſaxa cadunt. salebrosa.
res. Et tibi mæonio quod carmine maius habetur
Lucili columella hic ſitus Metrophanes. Verba Aspera.
Attonitusq; legis terrai, frugiferai, Lucilius.
Accius & quicquid Pacuuiusq; uomunt. Accius.
Vis imiter ueteres Chreſtille, tuosq; poetas? Pacuuius.
Diſpeream ſi ſcis Mentula quid ſapiat.

Epi. Canaces Puella

Aeolidos Canace iacet hoc tumulata ſepulchro,
Vltima cui paruæ ſeptima uenit hyems.
Ah ſcelus ah facinus properas quid flere uiator?
Non licet hic uitæ de breuitate queri,
Triſtius eſt leto leti genus, horrida uultus Leti genus
Abſtulit, & tenero ſedit in ore lues. Leto tristius.
Ipſaq; crudeles ederunt oſcula morbi, Stranguria.
Nec data ſunt nigris tota labella rogis. Tonsilla.
Si tam præcipiti fuerant uentura uolatu,
Debuerant alia fata uenire uia.
Sed mors uocis iter properauit cludere blandæ,
Ne poſſet duras flectere lingua deas.

In Zoilum.

Mentitur qui te uitioſum Zoile dixit. Vitiosus non es
Non uitioſus homo es Zoile, ſed uitium. Vitium es.

De Theodoro Poeta.

Pierios uatis Theodori flamma penates Domus arsit.
Abſtulit, hoc muſis, hoc tibi Phœbe placet. Dominus est
O ſcelus ò magnum facinus, crimenq; deorum, Arsisset.
Non arſit pariter quod domus, & dominus.

In Verpum æmulum.

Quod nimium liues nostris & ubiq; libellis
Detrahis, ignosco, Verpe poeta sapis.
Hoc quoq; non curo, quod tu mea carmina carpas,
Corripias, & sic Verpe poeta sapis.
Illud me cruciat, Solymis quod natus in ipsis,
Pædicas puerum Verpe Poeta meum.
Ecce negas, iuras'q; mihi per templa tonantis,
Non credo, iura Verpe per Anchialum.

Ad Flaccum.

Inuideris quoties in basia fellatorum,
In solio puto te mergere Flacce caput.

In Germanum.

Martia non Rhenus salit hic Germane, quid obstas?
Et puerum prohibes diuitis imbre lacus?
Barbare non debet submoto ciue ministro
Captiuam uictrix unda leuare sitim.

In Thelesinam.

Vna nocte quater possum, sed quattuor annis
Si possum peream te Thelesina semel.

Ad Bassum.

Effugere non est Basse basiatores.
Instant, morantur, persequuntur, occurrunt,
Et hinc, & illinc, usquequaque, quacunq;.
Non ulcus acre, pustulæ ue lucentes,
Nec triste mentum, sordidiq; lichenes.
Nec labra pingui delibuta ceroto,
Nec congelati gutta proderit nasi,
Et æstuantem basiant, & algentem,
Et nuptiale basium reseruantem.

Non te cucullis asseret caput tectum
Lectica, nec te tuta pelle, ueloq́;,
Nec uendicabit sella sæpius clausa.
Rimas per omneis basiator intrabit.
Non consulatus ipse, non tribunatus,
Seuiq́; fasces, nec superba clamosi
Lictoris abiget uirga basiatorem.
Sedeas in alto tu licet tribunali,
Et è curuli iura gentibus reddas,
Ascendet illá basiator, atq; illá
Febricitantem basiabit & flentem,
Dabit oscitanti basium, natantiq́;,
Dabit & cacanti. remedium mali solum est,
Facias amicum, basiare quem nolis.

In Lesbiam.

De cathedra quoties surgis, iam sæpe notaui,
Pædicant miseram Lesbia te tunicæ.
Quas cum conata es dextra, conata sinistra
Vellere, cum lachrymis eximis, & gemitu,
Si constringantur geminæ symplegade culi,
Et Minyas intrant, cyaneasq́; nates.
Emendare cupis uitium deforme, docebo,
Lesbia nec surgas censeo, nec sedeas.

Ad Flaccum.

Habere amicam nolo Flacce subtilem,
Cuius lacertos annuli mei cingant,
Quæ clune nudo radat, & genu pungat.
Cui serra lumbis, cuspis eminet culo,
Sed idem amicam nolo mille librarum.
Carnarius sum, pinguiarius non sum.

Ad Flaccum.

Thais. Thaida tam tenuem potuisti Flacce uidere?
Tu puto, quod non est, Flacce uidere potes.

In Lydiam.

Non est mentitus qui te mihi dixit habere
caro formosa Formosam carnem Lydia, non faciem.
Est ita si taceas, & si tam muta recumbas,
Quam silet in cera uultus & in tabula.
Sed quoties loqueris, carnem quoque Lydia perdis,
Lingua nocet sibi Et sua plus nulli, quam tibi lingua nocet.
Audiat ædilis ne te, uideatq; caueto,
Portentum loqui. Portentum est quoties cœpit imago loqui.

Ad Sophronium.

Tanta tibi est animi probitas, orisq; Sophroni,
Pater est Probus. Vt mirer fieri te potuisse patrem.

In Vxorem. Matronalis pudicitia qualis.

Vxor uade foras, aut moribus utere nostris,
Matrona qualis. Non sum ego nec Curius, nec Numa, nec Tatius.
Me iucunda iuuant tractæ per pocula noctes,
Meretricis mores. Tu properas pota surgere tristis aqua.
Tu tenebris gaudes, me ludere teste lucerna,
Et iuuat admissa rumpere luce latus.
Fascia te, tunicæq; tegunt, obscuraq; palla,
At mihi nuda satis nulla puella patet.
Basia. Basia me capiunt blandas imitata columbas,
Tu mihi das, auiæ qualia mane soles.
Nec motu dignaris opus, nec uoce iuuare,
Nec digitis, tanquam thura, merumq; pares.
Mastrubari. Mastrubabantur phrygii post hostia serui, masturbabantur.
Hectoreo quoties sederat Vxor equo.

Fascia te celant obscuraque pallia celant.

Et quamuis ithaco stertente, pudica solebat
Illic Penolope semper habere manum.
Paedicare negas, dabat hoc Cornelia Graccho,
Iulia Pompeio, Portia Brute tibi.
Dulcia dardanio non dum miscente ministro
Pocula, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.
Si te delectat grauitas, Lucretia toto
Sis licet usque die, Thaida nocte uolo.

Ad Garricum

Mittebas libram, quadrantem Garrice mittis,
Saltem semissem Garrice solue mihi.

Ad Albium Maximum.

Albi Maxime si uacabit hora,
Hoc tantum lege. nanque & occupatus,
Et non es nimium laboriosus.
Transis hos quoque quattuor, sapisti.

Ad Septitianum.

Explicitum nobis usque ad sua cornua librum,
Et quasi perfectum Septitiane refers.
Omnia legisti. credo, scio, gaudeo, uerum est,
Perlegi libros sic ego quinque tuos.

Ad lectorem.

Quamuis tam longo possis satur esse libello
Lector adhuc a me disticha pauca petis.
Sed Lupus usuram, pueriq; diaria poscunt
Lector solue, taces, dissimulasq;, uale.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER DVODECIMVS.

CIO ME PATROCINIũ debere contumacissimæ triẽnii desidiæ, quæ absoluẽda nõ esset inter illas quoque occupationes urbicas, quibus facilius consequimur ut molesti potius, quam officiosi esse uideamur, nedum in hac prouinciali solitudine, ubi nisi etiã intemperanter studeamus, & sine solatio, et sine excusatione secessimus. Accipe ergo rationem, in qua hoc maximum, et primũ est, quod ciuitatis aures, quibus assueueram quæro, & uideor mihi in alieno foro litigare. Siquid est enim in libellis meis quod placeat, dictauit auditor illam iudiciorum subtilitatem. Illud materiarum ingenium. bibliothecas. theatra. cõuẽtus, in quibus studere se uoluptatibus non sentiunt. ad summam omniũ, ea quæ delicate reliquimus, desideramus quasi destituti. Accedit his municipalium rubigo dentium, & iudicii loco liuor, & unus, aut alter mali, in pusillo loco multi. aduersus quos difficile ẽ habere quotidie bonum stomachum. Ne mireris igitur abiecta ab indignante, quæ à gestiente fieri solebant. nequid tamen & aduenienti tibi ab urbe, & exigenti negarem, Cui non refero gratiã si tãtum ea præsto, quæ possim, imperabo mihi, cui indulgere consueueram et statui paucissimis diebus, ut familiarissimas mihi aures tuas excaperem aduentoria sua. Tu uelim ista, quæ tantum

apud te nõ periclitantur, diligenter æstimare, et excutere non graueris, et quod tibi difficillimum est, de nugis nostris iudices nitore seposito, ne Romam, si ita decreueris, non hispaniensem librum mittamus, sed hispanum.

Ad Priscum.

Retia dum cessant, latratoresq; molossi,
Et non inuento silua quiescit Apro,
Ocia Prisce breui poteris donare libello,
Hora nec æstiua est, nec tibi tota perit.

Ad sua carmina.

Quæ modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,
Ite sacra, iam non puluerulenta uia est.

Ad librum suum.

Ad populos mitti qui nuper ab urbe solebas,
Ibis tu Romam nunc peregrine liber.
Auriferi de gente Tagi, tetriciq; Salonis
Dat patrios manes, quæ mihi terra potens.
Non tamen hospes eris, nec iam potes aduena dici,
Cuius habet fratres tot domus alta Remi.
Iure tuo ueneranda noui pete limina templi,
Reddita Pierio sunt ubi templa choro.
Vel si malueris prima gradiere Subura,
Atria sunt illic consulis alta mei.
Laurigeros habitat facundus Stella penates,
Clarus Hianteæ Stella petitor aquæ.
Fons ibi Castalius uitreo torrente superbit,
Vnde nouem dominas sæpe bibisse ferunt.
Ille dabit populo, patribusq;, equitiq;, legendum,
Nec nimium siccis perleget ipse genis.

Quid titulum poscis? uersus duo tres'ue legantur
Clamabunt omnes te liber esse meum.

Ad Priscum.

Quod Flacco, Varioq; fuit, summoq; Maroni,
Mecœnas atauis regibus ortus eques.
Gentibus & populis hoc te mihi Prisce Terenti
Fama fuisse loquax, chartaq; dicet anus.
Tu facis ingenium tu, si quid posse uidemur,
Tu das ingenuæ munera pigritiæ.

Ad Cæsarem.

Longior undecimi nobis, decimiq; libelli
Arctatus labor est, & breue rasit opus.
Plura legant uacui, quibus ocia tuta dedisti,
Hæc lege tu Cæsar, forsan & illa leges.

In Commendationem Neruæ.

Contigit ausoniæ procerum mitissimus aulæ
Nerua, licet toto nunc Helicone frui.
Recta fides, hilaris clementia, cauta potestas
Iam redeunt, longi terga dedere metus.
Hoc populi, gentesq; tuæ pia Roma precantur,
Dux tibi sit semper talis, & iste diu.
Macte animi quem rarus habet, morumq; tuorum
Quos Numa, quos hilaris posset habere Cato.
Largiri, præstare, breues extendere census,
Et dare quæ faciles uix tribuere Dei.
Nunc licet, & fas est, sed tu sub principe duro,
Temporibusq; malis, ausus es esse bonus.

De Lygia.

Toto uerticæ quot gerit capillos,
Annos si tot habet Lygia, trima est.

Assentatio Caesari. In commendationem Traiani. 161. Principis creati.

Terrarum dea, gentiumq; Roma,
Cui par est nihil, et nihil secundum, Romae nil par.
Traiani modo laeta cum futuros
Tot per secula computaret annos,
Et fortem, iuuenemq;, Martiumq; Principe
In tanto duce militem uideret,
Dixit praeside gloriosa tali
Parthorum proceres, ducesq; Serum,
Thraces, Sauromatae, Getae, Britanni,
Possum ostendere Caesarem, uenite.

Ad Caesarem.

Palma regit nostros mitissime Caesar hiberos, Pax placida
Et placido fruitur pax peregrina iugo.
Ergo agimus laeti tanto pro munere grates,
Misisti mores in loca nostra tuos.

De Africano.

Habet Africanus millies, et tamen captat.
Fortuna multis nimis dat, satis nulli. Fortuna dat

Ad Musam. Mittit librum ad Parthenium. comendare salutem dicit

Parthenio dic musa tuo, nostroq; salutem
Nam quis ab aonio largius amne bibit? Amico
Cuius pimpleo lyra clarior exit ab antro,
Quem plus pierio de grege Phoebus amat.
Et si forte, sed hoc uix est sperare, uacabit
Tradat ut ipse duci carmina nostra, roga,
Quattuor & tantum, timidumq;, breuemq; libellum
Commendet uerbis, hunc tua Roma legit.

In Posthumum. Promissorem multorum. post quam

Omnia promittis cum tota nocte bibisti Bibit.

Mane nihil præstas, Posthume mane bibe.

Ad Auctum.

Genus Aucte lucri diuites habent iram,
Odisse quam donare uilius constat.

Ad Priscum.

Parcius utaris moneo rapiente Veredo
Prisce, nec in lepores tam uiolentus eas.
Sæpe satisfecit predæ uenator, & acri
Decidit excussus, nec rediturus equo.
Insidias & campus habet, nec fossa, nec ager
Nec sint saxa licet, fallere plana solent.
Non deerunt qui tanta tibi spectacula præstent,
Inuidia fati sed leuiore cadunt.
Si te delectant animosa pericula, Tuscis
Tutior est uirtus, insidiemur apris.
Quid te frena iuuant temeraria, sæpius illis
Prisce datum est equitem rumpere, quam leporem.

Adulatorium.

Quicquid parrhasia nitebat aula,
Donatum est oculis, deisq; nostris
Miratur scythicas uirentis auri
Flammas Iuppiter, & stupet superbus
Regis delitias, grauesq; lusus,
Hæc sunt pocula, quæ decent tonantem,
Hæc sunt, quæ phrygium decent ministrum.
Omnes cum Ioue nunc sumus beati,
At nuper pudet, at pudet fateri.
Omnes cum Ioue pauperes eramus,

In Labienum.

Addixti Labiene tres agellos,

Emisti

Emisti Labiene treis cinædos,
Pædicas Labiene treis agellos.

In Lentinum.

Quare tam multis a te Lentine diebus
Non abeat febris, quæris, & usque gemis,
Gestatur tecum sella, pariterq; lauatur,
Cœnat boletos, ostrea, sumen, aprum.
Ebria setino fit sæpe, & sæpe falerno,
Nec nisi post niueam cæcuba potat aquam.
Circunfusa rosis, & nigra recumbit amomo,
Dormit & in pluma, purpureoq; toro.
Cum sic tam pulchre, tam belle uiuat apud te,
Ad Daminam potius uis tua febris eat.

Ad Iuuenalem.

Dum tu forsitan inquietus erras
Clamosa Iuuenalis in Subura,
Aut collem dominæ teris Dianæ,
Dum per limina te potentiorum
Sudatrix toga uentilat, uagumq;
Maior Cælius, & minor fatigant,
Me multos repetita post decembres
Accepit mea, rusticumq; fecit
Auro Bilbilis, & superba ferro.
Hic pigri colimus labore dulci
Botrodum, Plateamq;, celtiberis
Hæc sunt nomina crassiora terris.
Ingenti fruor, improboq; somno,
Quem nec tertia sæpe rumpit hora,
Et totum mihi nunc repono, quicquid
Ter denos uigilaueram per annos,

Toga. — Ignota est toga, sed datur petenti
Rupta proxima uestis, e cathedra
Surgentem focus excipit superba
Vicini strue cultus iliceti,
Multa uillica quem coronat olla.
Venator sequitur, sed ille, quem tu
Secreta cupias habere sylua,
Dispensat pueris, rogatq; longos
Leuis ponere uillicus capillos.
Sic me uiuere, sic iuuat perire.

De Aemilio. Edace

In thermis sumit lactucas, oua, lacertum, coenat
cenare foris. Et cœnare foris se negat Aemilius

Ad Fabullum.

Themison. Quare non habeat Fabulle quæris
Sororem hev. Vxorem Themison, habet sororem.

Ad Marcellam.

Salo rigidus. Municipem rigidi quis te Marcella Salonis,
Et genitam nostris quis putet esse locis?
Tam rarum, tam dulce sapis, palatia dicent,
Puella elegans Audierint si te uel semel, esse suam.
Nulla nec in media certabit nata Subura,
alumna Nec capitolini collis alumna tibi.
Nec cito ridebit peregrini gloria partus
S. Romanam ducat quam magis esse nurum. decorat.
Tu desiderium dominæ mihi mitius urbis
Romã sola facis Esse iubes, Romam tu mihi sola facis.

Ad Fabullum. De Philenide.

Lusca. Quam sit lusca Philenis indecenter
Vis dicam tibi breuiter Fabulle?

Esset cæca decentior Philenis.

In Læliam.

Dentibus, atque comis, nec te pudet, uteris emptis.
Quid facies oculo Lælia? non emitur.

Ad Iuuencum de couinno curru.

O iucunda Couinne solitudo,
Carruca magis, essedoq; gratum
Facundi mihi munus Heliani,
Hic mecum licet hic Iuuence, quicquid
In buccam tibi uenerit, loquaris.
Non uector libyci niger caballi
Succinctus, neq; cursor antecedit,
Nusquam est mulio, mannuli tacebunt.
O si conscius esset hic Auitus,
Aurem non ego tertiam timerem,
Totus quam bene sic dies abiret.

In Thelesinum.

Cum rogo te nummos sine pignore, nõ habeo inquis,
Idem, si pro me spondet agellus, habes.
Quod mihi non credis ueteri Thelesine sodali;
Credis colliculis, arboribusq; meis.
Ecce reum Carus te detulit, adsit agellus,
Exilii comitem quæris, agellus eat.

In Auarum amicum.

Sexaginta teras cum limina mane senator,
Esse tibi uideor desidiosus eques,
Quod non a prima discurram luce per urbem,
Et referam lassus basia mille domum,
Sed tu purpureis ut des noua nomina fastis,
Aut Numidum gentes, Cappadocumue petas,

Salutatio Molesta. cur.

At mihi, quem cogis medios abrumpere ſomnos,
Et matutinum ferre, patiq; lutum,
Quid petitur? rupta cum pes uagus exit aluta,
Et ſubitus craſſæ decidit imber aquæ,
Nec uenit ablatis clamator uerna lacernis, clamatus.
Accedit gelidam ſeruus ad auriculam,
Et rogat, ut cœnes ſecum Læterius inquit.
Viginti nummis non ego malo famem?
Quod ſit cœna mihi, tibi ſit prouincia merces,
Et faciamus idem, nec mereamur idem.

In Seniam.

A latronibus eſſe te fututam
Dicis Senia, ſed negant latrones.

In cinnam. Bibaculi.

Poto ego ſextantes, tu potas Cinna deunces,
Et quereris quod non Cinna bibamus idem.

De Hermogene fure.

Mapparum fur.

Hermogenes tantus mapparum Ponticæ fur eſt,
Quantus nummorum uix puto Maſſa fuit.
Tu licet obſerues dextram, teneasq; ſiniſtram,
Inueniet mappam qua ratione trahat.
Ceruinus gelidum ſorbet ſic halitus anguem,
Caſuras alte ſic rapit iris aquas.
Nuper cum Myrino peteretur miſſio læſo,
Subduxit mappas quattuor Hermogenes.
Cretatam prætor cum uellet mittere mappam,
Prætori mappam ſurripit Hermogenes.
Attulerat mappam nemo, dum furta timentur,
Mantile e menſa ſurripit Hermogenes.
Hoc quoque ſi deerit, medios diſtringere lectos,

Mensarumq; pedes non timet Hermogenes.
Quamuis non modico caleant spectacula sole,
Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.
Festinant trepidi substringere carbasa nautæ
Ad portum quoties paruit Hermogenes.
Linigeri fugiunt calui, sistrataq; turba,
Inter adorantes cum stetit Hermogenes.
Ad cœnam Hermogenes mappam non attulit unquã,
A cœna semper rettulit Hermogenes.

Ad Aprum.

Si ieius, sobrius est Aper, quid ad me?
Seruum sic ego laudo, non amicum. Seruus sobrius.

De Hortulo suo. De hortis Marcellæ uxoris. fol.

Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini Hortorũ laus
Palmitis, hoc riguæ ductile flumen aquæ,
Prataq;, nec bifero cessura rosaria Pæsto,
Quodq; uiret Iani mense, nec alget olus,
Quæq; natat clusis anguilla domestica lymphis, Piscina.
Quæq; gerit similes candida turris aues,
Munera sunt dominæ, post septima lustra reuersæ
Has Marcella domos, paruaq; regna dedit. Marcella
Si mihi Nausicæ patrios concederet hortos,
Alcinoo possem dicere malo meos.

In Vacerram.

O iuliarum dedecus calendarum,
Vidi Vacerra sarcinas tuas, uidi,
Quas non retentas pensione pro bima Pensio bima.
rapta carminibus. Portabat uxor rũffa crinibus septem, 5
Et cum sorore cana mater ingenti. Anus furialis.
Furias putaui nocte ditis emersas. Incantatrix.

Has tu priores frigore, & fame siccus,
Et non recenti pallidus magis buxo
Irus tuorum temporum sequebaris.
Migrare clivum crederes aricinum.
Ibat tripes grabatus, & bipes mensa,
Et cum lucerna, corneoq; cratere
Matella curto rupta latere meiebat.
Focum ferentis suberat amphoræ ceruix.
Fuisse gerres, aut inutiles mænas
Odor impudicus urcei fatebatur,
Qualem marinæ misit aura piscinæ
Nec quadra deerat casei tolosatis.
Quadrima nigri nec corona pulei,
Caluæq; restes allioq;, cepisq;,
Nec plena turpi matris olla resina,
Summœnianæ qua pilantur uxores.
Quid quæris ædes, uillicosq; derides?
Habitare gratis o Vacerra cum possis,
Hæc sarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno.

Vt pueros emeret Labienus, uendidit hortos,
Nil nisi ficetum nunc Labienus habet.

Ad Iulium.

Triginta mihi, quattuorq; messes
Tecum si memini fuere Iuli,
Quarum dulcia mixta sunt amaris,
Sed iucunda tamen fuere plura.
Et si calculus omnis huc & illuc
Diuersus, bicolorq; digeratur,
Vincet candida turba nigriorem.

Si uitare uelis acerba quædam,
Et tristes animi cauere morsus,
Nulli te facias nimis sodalem.
Gaudebis minus, & minus dolebis. Vita quieta qlis

Ad Callistratum. infamem.

Tanquam simpliciter mecum Callistrate uiuas,
Dicere præcisum te mihi sæpe soles.
Non es tam simplex, quam uis Callistrate credi,
Nam quisquis narrat talia, plura tacet.

In Labullum. qui de magno patrimonio parum donabat.

Libras quattuor, aut duas amico,
Algentemq; togam, breuemq; lenam,
Interdum aureolos manu crepantes, Aureoli crepātes
Possint ducere qui duas calendas,
Quod nemo, nisi tu Labulle donas,
Non es, crede mihi bonus, quid ergo?
Vt uerum loquar optimus malorum. es.
Pisones, Senecasq;, Memmiosq;,
Et crispos mihi redde, sed priores.
Fies protinus ultimus bonorum.
Vis cursu, pedibusq; gloriari? cursu gloriari.
Tigrim uince, leuemq; Passerinum.
Nulla est gloria præterire asellos. Asellos preterire Gloria nulla.

In Nasutum.

Nasutus nimium cupis uideri.
Nasutum uolo, nolo polyposum. Polyposus.

Ad Candidum. de marito frigidioris naturæ.

Hunc qui fœmineis, noctesq;, diesq; cathedris
Incedit tota notus in urbe nimis,
Crine nitens, niger unguento, perlucidus ostro, Nitor.

Ore tener, latus pectore, crure glaber.

Vxori qui sæpe tuæ comes improbus hæret,
Non est quod timeas Candide, non futuit.

In Sabellum.

Odi te, quia bellus es Sabelle,
Res est putida bellus, & Sabellus,
Bellum denique malo, quam Sabellum.
Tabescas utinam Sabelle belle.

In Pontilianum.

Mendax. Mentiris, credo. recitas mala carmina, laudo,
Cantas, canto. bibis Pontiliane, bibo.
Pedis, dissimulo. gemma uis ludere, uincor,
Res una est sine me, quam facis, & taceo.
Mortuus accipia. Nil tamen omnino præstas mihi, mortuus inquis,
Accipiam bene te. nil uolo, sed morere.

In Tuccam. Gulosum

Non est Tucca satis, quod es gulosus,
Et dici cupis, & cupis uideri.

De Callistrato & Aphro.

Vir Viro nupsit. Barbatus rigido nupsit Callistratus Aphro
Hac, qua lege uiro nubere uirgo solet.
Præluxere faces, uelarunt flammea uultus,
Nec tua defuerunt uerba Thalasse tibi.
Dos etiam dicta est. nondum tibi Roma uidetur
Hoc satis? expectas nunquid & ut pariat?

In Sabellum. De Futitionum libro.

Facundos mihi de libidinosis
Legisti nimium Sabelle uersus,
Quales nec Didymi sciunt puellæ,
Nec molles elephantidos libelli.

Sunt illic ueneris nouæ figuræ,
Quales perditus audiat fututor.
Præstent & taceant quid exoleti,
Quo symplegmate quinque copulentur,
Qua plures teneantur a catena,
Extinctam liceat quid ad lucernam.
Tanti non erat esse te disertum.

Ad M. Vnicum.

Vnice cognato iunctum mihi sanguine nomen,
Quique geris studiis corda propinqua meis,
Carmina cum facias soli cedentia fratri,
Pectore non minor es, sed pietate prior.
Lesbia cum tenero te posset amare Catullo,
Te post Nasonem blanda Corynna sequi,
Nec deerant zephyri, si te dare uela iuuaret,
Sed tu littus amas, hoc quoque fratris habes.

Ad Phœbum.

Oedina tibi pelle contegenti
Nudæ tempora, uerticemq; caluæ,
Festiue tibi Phœbe dixit ille,
Qui dixit caput esse calciatum.

Ad Classicum.

Vendunt carmina Gallus & Lupercus,
Sanos Classice nunc nega Poetas.

In habentem uarios mores.

Difficilis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
Nec tecum possum uiuere, nec sine te.

In Lautum inuitatorem.

Boletos & aprum si tanquam uilia ponis,
Et non esse putas hæc mea uota, uolo

Si fortunatûm fieri me credis, & hæres,
Vis scribi propter quinque lucrina, uale,
Lauta tamen cœna est, fateor lautissima, sed cras
Nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
Quod sciat infelix damnatæ spongia uirgæ,
Vel quicunque canis, iunctaq; testa uiæ.
Mullorum, Leporumq;, & suminis exitus hic est,
Sulfureusq; color, carnificesq; pedes.
Non albana mihi sit comessatio tanti,
Nec capitolinæ, pontificumq; dapes.
Imputet ipse Deus nectar mihi, fiet acetum,
Et uaticani perfida uappa cadi.
Conuiuas alios cœnarum quære magister,
Quos capiant mensæ regna superba tuæ,
Me meus ad subitas inuitet amicus ofellas,
Hæc mihi, quam possum reddere, cœna placet.

Ad Pædagogum.

Crinitæ Line Pædagoge turbæ,
Rerum quem dominum uocat suarum,
Et credit cui Posthumilla diues
Gemmas, aurea, uina, concubinas,
Sic te perpetua fide probatum
Nulli non tua præferat patrona,
Succurras misero precor furori,
Et serues aliquando negligenter
Illos, qui male cor meum perurunt,
Quos & noctibus, & diebus opto
In nostro cupidus sinu uidere,
Formosos, niueos, pares, gemellos,
Grandes, non pueros, sed uniones.

Ad diuitem puri dum: In Habentem amœnas ædes

Daphnonas, platanos, ac aerias cyparissos, Daphnonas
Et non unius balnea solus habes,
tibi Et tua centenis stat porticus alta columnis,
Calcatusq; tuo sub pede lucet onyx.
Puluereumq; fugax hippodromō ungula plaudit,
Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; sonat. Auarus
Atria longa patent, sed nec cœnantibus usquam,
Nec somno locus est, quam bene non habitas.

Ad Aulum De Fabullo.

Tam sæpe nostrum decipi Fabullum, quid
Miraris Aule? semper bonus homo tyro est. Tyro

Epitaphiū Rufi. Ad Semproniam.

Tempora pieria solitus redimire corona,
Nec minus attonitis uox celebrata reis,
Hic situs est, hic ille tuus Sempronia Ruffus,
Cuius & ipse tui flagrat amore cinis.
Dulcis in elysio narraris fabula campo,
Et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos.
Tu melior, quæ deserto raptore redisti, Amor coniugalis.
Illa uirum uoluit nec repetita sequi.
Ridet, & iliacos audit Menelaus amores.
Absoluit phrygium uestra rapina Parin.
Accipient olim cum te loca læta piorum,
Non erit in stygia notior umbra domo.
Non aliena uidet, sed amat Proserpina raptas,
Iste tibi dominam conciliauit amor.

Ad diuitē auarū. In Paternum.

Nummi cum tibi sint, opesq; tantæ,
Quantas ciuis habet Paternū rarus,

L argiris nihil, incubasq; gazæ
V t magnus draco, quem canunt poetæ
C ustodem scythici fuisse luci.
S ed causa ut memoras & ipse iactas,
D iræ filius est rapacitatis.
E t quid tu fatuos, rudesq; quæris
I lludas quibus, auferasq; mentem?
H uic semper uitio pater fuisti.

In Zoilum.

C rine ruber, niger ore, breuis pede, lumine læsus,
Rem magnam præstas Zoile, si bonus es.

Ad Puellas.

G ratis qui dare uos iubet Puellæ,
I nsulsissimus, improbissimusq; est.
G ratis ne date, basiate gratis.
H oc Aegle negat, hoc auara uendit,
S ed uendat bene basiare quantum est,
H oc uendit quoque nec leui rapina,
A ut libram petit illa Cosmiani,
A ut binos quater a noua moneta,
N e sint basia multa, nec maligna,
N ec clusis aditum neget labellis,
H umane facit hoc tamen, sed unum est,
G ratis quæ dare basium recusat,
G ratis lingere nec recusat Aegle.

In Polycarmum.

Aegrotas uno decies, aut sæpius anno,
Nec tibi, sed nobis hoc Polycarme nocet.
N am quoties surgis soteria poscis amicos.

Sit pudor, ægrota iam Polycarme semel.

Ad Sparsum.

Cur sæpe sicci parua rura Nomenti,
Laremq; uillæ sordidum petam, quæris.
Nec cogitandi spatium, nec quiescendi
In urbe locus est pauperi, negant uitam
Ludi magistri mane, nocte pistores,
Aerariorum marculi die toto.
Hinc ociosus sordidam quatit mensam
Neroniana nummularius massa,
Illinc paludis malleator Hispanæ
Tritum nitenti fuste uerberat saxum.
Nec turba cessat entheata Bellonæ,
Nec fasciato naufragus loquax trunco,
A matre doctus nec rogare iudæus,
Nec sulfuratæ lippus institor mercis.
Numerare pigri damna qui potest somni,
Dicet quot æra uerberent manus urbis,
Cum secta colcho luna uapulat rhombo.
Tu Sparse nescis ista, nec potes scire,
Petilianis delicatus in regnis,
Cui plana summos despicit domus montes,
Et rus in urbe est, uinitorq; romanus.
Nec in falerno monte maior autumnus,
Intraque limen clausus essedo cursus,
Et in profundo somnus, & quies nullis
Offensa linguis, nec dies nisi admissus.
Nos transeuntis risus excitat turbæ,
Et ad cubile est Roma, tædio fessis
Dormire quoties libuit, imus ad uillam.

Ad Alaudam. De marito et uxore adulteris.

Ancillariolum

Ancillariolum tua te uocat uxor, & ipsa

Lectreariola

Lecticariola est, estis Alauda pares. Alaudæ.

De Importunis basiatoribus.

In reditu basia.

Tantum dat tibi Roma basiorum De importuno reverso.
Post annos modo quindecim reuerso,
Quantum Lesbia non dedit Catullo. fol.
Te uicinia tota, te pilosus

Osculū Hircosum.

Hircoso premit osculo colonus,
Hinc instat tibi textor, inde fullo,
Hinc sutor modo pelle basiata,
Hinc menti dominus periculosi,

Defiocculus.

Hinc defioculus, & inde lippus, defiocolus.
Fellatorq; recensq; cunnilingus.
Iam tanti tibi non fuit redire. fol.

De. Ad Suum natalem.

Dies ortus sui.

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum,
Magnaq; syderei uidimus ora dei,
Si te rure coli, uiridesq; pigebit ad aras,
Qui fueras latia cultus in urbe mihi,
Da ueniam, seruire tuis quod nolo calendis,
Et qua sum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello. Alauda.

Calda.

Natali pallere suo ne calda Sabello
Desit, & ut liquidum potet Alauda merum,
Turbida sollicito transmittere cæcuba sacco,
Atque inter mensas ire, redire suas.
Excipere hos illos, & tota surgere cœna

Marmora.

Marmora calcantem frigidiora gelu.
Quæ ratio est, hæc sponte tua perferre, patiq;

Sponte fiunt, quæ sub imperio negantur.

Quæ te si iubeat rex, dominusq́; neges.

De Ligurra.

Versus, & breue, uiuidumq́; carmen
In te ne faciam times Ligurra,
Et dignus cupis hoc metu uideri,
Sed frustra metuis, cupisq́; frustra.
In tauros libyci ruunt leones,
Non sunt Papilionibus molesti.
Quæras censeo, si legi laboras,
Nigri fornicis ebrium poetam,
Qui carbone rudi, putriq́; creta
Scribit carmina, quæ legunt cacantes.
Frons hæc stigmate non meo notanda est.

Ad Saturnum.

Antiquis rex magne poli, mundiq́; prioris,
Sub quo pigra quies, nec labor ullus erat,
Nec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,
Scissa nec ad manes, sed sita diues humus,
Lætus ad hæc, facilisq́; ueni, solennia Prisci
Gaudia, cum sacris te decet esse tuis.
Tu reducem patriæ sexta pater optime bruma
Pacifici latia reddis ab urbe Numæ.
Cernis ut ausonio similis tibi pompa macello
Pendeat, & quantus luxurietur honos?
Quam non parca manus, largæq́; numismata mēsæ,
Quæ Saturne tibi pernumerentur opes?
Ut sit bis pretium meritis, & gratia maior,
Et pater, & frugi sic tua sacra colit.
At tu sancte tuo sic semper amere decembri
Hos illi iubeas sæpe redire dies.

Ad Cordubam.

Vncto Corduba lætior Venafro,
Histra nec minus absoluta testa,
Albi quæ superas oues Galesi,
Nullo murice, nec cruore mendax,
Sed tinctis gregibus colore uiuo,
Dic uestro rogo sit pudor Poetæ,
Ne gratis recitet meos libellos,
Ferrem, si faceret bonus Poeta,
Cui possem dare mutuos honores.
Corrumpit sine talione cœlebs.
Cæcus perdere non potest, quod aufert.
Nil est deterius latrone nudo,
Nil securius est malo poeta.

De Cinna.

Vincentem roseos, facieq; comaq; ministros
Cinna cocum fecit, Cinna gulosus homo est.

De Phyllide.

Formosa Phyllis nocte cum mihi tota
Se præstitisset omnibus modis largam,
Et cogitarem mane quod darem munus,
Vtrum'ne Cosmi, Nicærotis an libram,
An beticatrum pondus ære lanarum,
An de moneta Cæsaris decem flauos,
Amplexa collum, basióque tam longo
Blandita, quam sunt nuptiæ Columbarum,
Rogare cœpit Phyllis amphoram uini.

Ad Amenum.

Bis quinquagenis domus est tibi millibus empta,
Vendere quam summa uel breuiore cupis.

Arte

Arte ſed emptorem uafra corumpis Amœne,
Et caſa diuitiis ambitioſa latet.
Gemmantes prima fulgent teſtudine lecti,
Et mauruſiaci pondera rara citri.
Argentum, atque aurum nõ ſimplex delphica portat
Stant pueri, dominos quos precer eſſe meos.
Deinde ducenta ſonas, & ais non eſſe minoris.
Inſtructam uili uendis Amœne domum.

De Idibus Maronis.

Maiæ Mercurium creaſtis idus.
Auguſtis redit idibus Diana.
Octobres Maro conſecrauit idus.
Idũs ſæpe colas, & has, & illas,
Qui magni celebras Maronis idus.

Ad Clientes.

Matutine Cliens urbis mihi cauſa relictæ,
Atria ſi ſapias ambitioſa colas.
Non ſum ego cauſidicus, nec amaris litibus aptus,
Sed piger, & ſenior, pieridumq; comes.
Ocia me, ſomnusq; iuuant, quæ magna negauit
Roma mihi, rideo ſi uigilatur & hic.

Ad Paulum.

Sic tanquam tabulas, ſcyphosq; Paule
Omnes archetypos habes amicos.

De Apro.

Lintea ferret Apro uacuus cum uernula nuper,
Et ſupra togulam luſca ſederet anus,
Atque olei ſtillam donaret Opelicus unctor
Nudorum tetricus cenſor & aſper erat.
Frangendos calices, effundendumq; falernum

Clamabat biberet qui modo lotus eques.
A sene sed postquam nummi uenere trecenti,
Sobrius a thermis nescit abire domum.
O quantum diatheca ualent & quinque comati,
Tunc, cum pauper erat, non sitiebat Aper.

Ad Lygdum.

Nil non Lygde mihi negas roganti,
At quondam mihi: Lygde nil negabas.

Ad Pannicum.

Iugera mercatus prope busta latentis agelli,
Et male compactæ culmina fulta casæ,
Deseris urbanas, tua prædia, Pannice lites,
Paruaq; sed tritæ præmia certa togæ,
Frumentum, milium, ptisanamq;, fabamq; solebas
Vendere pragmaticus, nunc emis agricola.

Ad Catullum.

Hæredem tibi me Catulle dicis,
Non credam, nisi legero Catulle.

Ad Flaccum.

Cum tibi niliacus portet crystalla Catastus,
Accipe de circo pocula flamminio.
Hi magis audaces, an sunt qui talia mittunt
Munera? sed gemmis utilis usus inest.
Nullum sollicitant hæc Flacce toreumata furem,
Et nimium calidis non uitiantur aquis.
Quid? quod securo potat conuiua ministro,
Et casum tremulæ non timuere manus.
Hoc quoq; non nihil est, quod propinabis in istis
Frangendus fuerit si tibi flacce calix.

De Pueris.

Festinat Polytimus ad puellas.
Inuitus puerum fatetur Hymnus.
Pastas glande nates habet Secundus.
Mollis Dindimus est, sed esse non uult.
Amphion potuit puella nasci.
Horum delitias, superbiamq;,
Et fastus querulos amicæ malo,
Quam dotis mihi quinquies ducena.

De caritate uini.

Amphora uigēssis, modius datur ære quaterno,
Ebrius, & crudus nil habet agricola.

De Aethonte.

Multis dum precibus iouem salutat
Stans summos resupinus usque in ungues
Aethon in capitolio pepedit,
Riserunt comites, sed ipse diuum
Offensus genitor trinoctiali
Affecit domicœnio clientem.
Post hoc flagitium misellus Aethon,
Cum uult in capitolium uenire,
Sellas ante petit patroclianas,
Et pedit deciesq;, uiciesq;,
Sed quamuis sibi cauerit crepando,
Compressis natibus Iouem salutat.

Ad Bithinicum.

Nil in te scripsi Bithynice, credere non uis,
Et iurare iubes, malo satisfacere.

Ad Atticillam.

Donaui tibi multa, quæ rogasti,

Donaui tibi plura, quam rogasti,
Non cæssas tamen usque me rogare.
Quisquis nil negat Atticilla fellat.

De Callistrato.

Ne laudet dignos, laudat Callistratus omnes,
Cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

De Vmbro.

Brumæ diebus, feriisq; saturni
Mittebat Vmber aliculam mihi pauper,
Nunc mittit alicam, factus est enim diues.

De Menogene.

Effugere é thermis, & circa balnea non est
Menogenen, omni tu licet arte uelis.
Captabit tepidum dextra, leuáque trigonem,
Imputet excæptas ut tibi sæpe pilas.
Colliget, & referet lapsum de puluere follem,
Et si iam lotus, iam soleatus erit.
Lintea si sumas, niue candidiora loquetur,
Sint licet infantis sordidiora sinu.
Exiguos secto comentem dente capillos,
Dicet achilleas disposuisse comas.
Fumosæ feret ipse trópin de fece lagenæ,
Frontis & humorem colliget usque tuæ.
Omnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perpessus dicas tædia mille, ueni.

De Fabiano.

Derisor Fabianus herniarum,
Omnes quem modo colei timebant
Dicentem tumidas in hydrocelas,
Quantum nec duo dicerent Catulli.

Inthermis subito neronianis
Vidit se miser, & tacere cœpit.

Ad Polytimum. capillos tonderi poscentem.

Nolueram Polytime tuos uiolare capillos,
Sed iuuat hoc precibus me tribuisse tuis.
Talis eras modo tonse Pelops, positisq; nitebas
Crinibus, ut totum sponsa uideret ebur.

In Fabullum.

Pædiconibus os olere dicis,
Hoc si sic, ut ais, Fabulle uerum est,
Quid tu credis olere cunnilingis? os olere.

In non Arrigentem.

Triginta tibi sunt pueri, totidemq; puellæ,
Vna est, nec surgit mentula, quid facies?

De cotta.

Bis cotta soleas perdidisse, questus, solens p[er]didit.
Dum negligentem ducit ad pedes uernam,
Qui solus inopi præstat, & facit turbam,
Excogitauit homo sagax, & astutus,
Ne facere posset tale sæpius damnum,
Excalceatus ire cœpit ad cœnam. Excalceatus.

De Tongiliano.

Tongilianus habet nasum, scio, non nego, sed iam Nasu[m] habet.
Nil præter nasum Tongilianus habet.

Ad Charinum.

Quod lana caput alligas Charine, Lana capiti.
Non aures tibi, sed dolent capilli.

De Marone. Votu[m] pro salute amici.

Pro sene sed caro uotum Maro fecit amico,
Cui grauis, & feruens hemitritæos erat.

Si stygias æger non esset missus ad undas,
Vt caderet magno uictima grata Ioui.
Cœperunt certam medici spondere salutem,
Ne uotum soluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam.

Communis tibi cum uiro Magulla
Cum sit lectulus, & sit exoletus,
Quare dic mihi non sit & minister?
Suspiras, ratio est, times legénam.

Ad Priscum.

Sæpe rogare soles qualis sim Prisce futurus,
Si fiam locuples, simq; repente potens,
Quenquam posse putas mores narrare futuros?
Dic mihi si fias tu leo, qualis eris?

De Fabulla.

Qua mœchum ratione basiaret
Coràm coniuge repperit Fabulla,
Paruum basiat usque morionem.
Hunc multis rapit osculis madentem
Mœchus protinus & suis repletum
Ridenti dominæ statim remittit.
Quanto morio maior est maritus.

In Tuccam.

Scribebamus epos, cœpisti scribere, cessi,
Aemula ne starent carmina nostra tuis.
Transtulit ad tragicos se nostra Thalia cothurnos,
Aptasti longum, tu quoque syrma tibi.
Fila lyræ moui doctis exculta camœnis,
Plectra rapis nobis ambitione noua.
Audemus satyras, Lucilius esse laboras.

Ludo leues elegos, tu quoque ludis idem.
Quid minus esse potest? epigrammata fingere cœpi,
Hinc etiam petitur iam mea fama tibi.
Elige quid nolis: quis enim pudor omnia uelle?
Et si quid non uis, Tucca relinque mihi.

Ad Ruffum.

Musæi paticissimos libellos,
Qui certant sybariticis libellis,
Et tinctas sale prurire chartas
Instanti lege Ruffe, sed puella
Sit tecum tua, ne Thalassionem
Indicas manibus libidinosis,
Et fias sine fœmina maritus.

In Zelotypam.

Cum tibi nota tui sit uita, fidesq; mariti,
Nec premat ulla tuos, sollicitetq; toros,
Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris,
In quibus, & breuis est, & fugitiua uenus?
Plus tibi quam domino pueros præstare probabo.
Hi faciunt, ut sis fœmina sola uiro.
Hi dant, quod non uis uxor dare. do tamen inquis,
Ne uagus a thalamis coniugis erret amor.
Non eadem res est. chiam uolo, nolo mariscam.
Ne dubites quæ sit chia, marisca tua est.
Scire suos fines matrona, & fœmina debet.
Cede sua pueris, utere parte tua.

In Bassum.

Vxor cum tibi sit puella, qualem
Votis uix petat improbus maritus,
Diues, nobilis, erudita, casta.

Rumpis Basse latus, sed incomatis,
Vxoris tibi dote quos parasti,
Et sic ad dominam reuersa languet
Multis mentula millibus redempta.
Sed nec uocibus excitata blandis,
Molli pollice nec rogata surgit.
Sit tandem pudor, aut eamus in ius.
Non est hæc tua Basse, uendidisti.

Ad Bœtim. De Albula.

Bœtis oliuifera crinem redimite corona,
Aurea qui nitidis uellera tingis aquis,
Quem Bromius, quẽ pallas amat, cui rector aquarũ
Albula nauigerum per freta pandit iter,
O minibus lætis nostras Instantius oras
Intret, & hic populis, ut prior annus, eat. amnis.
Non ignorat, onus quod sit succedere Macro.
Qui sua metitur pondera, ferre potest.

M. V. MARTIALIS EPIG. LIB. XIII. CVI XENIA INDITVM NOMEN.

De distichorũ breuitate. fol. 101. ater.

Cordilis

E TOGA CORDILIS,
& penula desit oliuis,
Aut inopem metuat sordida blatta famem,
Perdite niliacas musæ mea dãna papyros,
Postulat ecce nouos ebria bruma sales. etc.
Tessera. Talus magn. Canis.
Non mea magnanimo depugnat tessera talo, fol. 131. ater.
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur.

Hæc mihi charta nuces, hæc est mihi charta fritillus.
Alea nec damnum, nec facit ista lucrum.

In Detractorem.

Nasutus sis usque licet, sis denique nasus,
Quantum noluerit ferre rogatus Atlas,
Et possis ipsum tu deridere Latinum,
Non potes in nugas dicere plura meas,
Ipse ego quam dixi. quid dentem dente iuuabit
Rodere? carne opus est, si satur esse uelis.
Ne perdas operam, qui se mirantur, in illos
Virus habe, nos hæc nouimus esse nihil.
Non tamen hoc nimium nihil est, si candidus aure,
Nec matutina si mihi fronte uenis.

Ad Lectorem.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constabit nummis quattuor empta tibi.
Quattuor est nimium, poterit constare duobus,
Et faciet lucrum bibliopola Tryphon.
Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas,
Si tibi tam rarus, quam mihi nummus erit.
Addita per titulos sua nomina rebus habebis,
Prætereas si quid non facit ad stomachum.

Thus.

Serus ut æthereæ Germanicus imperet aulæ,
Vtq; diu terris, da pia thura Ioui.

Piper.

Cerea quæ patulo lucet ficedula lumbo,
Cum tibi forte datur, si sapis, adde Piper.

Alica.

Nos Alicam, mulsum poterit tibi mittere diues,

Si tibi noluerit mittere diues, eme.

Conchis faba.

Si spumet rubra conchis tibi pallida testa,
Lautorum cœnis sæpe negare potes.

Far.

Imbue plebeias clusinis pultibus ollas,
Vt satur in uacuis dulcia musta bibas.

Lens.

Accipe niliacam pelusia munera lentem,
Vilior est alica, carior illa faba.

Simila ex tritico. Simula.

Nec poteris Similæ dotes numerare, nec usus, simulae.
Pistori toties cum sit, & apta coco. coquo.

Ordeum.

Mulio quod non det tacituris accipe mulis,
Hæc ego coponi, non tibi dona dedi.

Frumentum triticeum.

Tercentum libyci modios de messe coloni
Sume, suburbanus ne moriatur ager.

Betæ.

Vt sapiant fatuæ fabrorum prandia Betæ,
O quam sæpe petet uina, piperq; cocus. coquus.

Lactucæ.

Claudere quæ cœnas Lactuca solebat auorum,
Dic mihi, cur nostras inchoat illa dapes?

Ligna Acapna.

Si uicina tibi nomento rura coluntur,
Ad uillam moneo rustice Ligna feras.

Rapa.

Hæc tibi brumali gaudentia frigore rapa

Quæ damus, in cœlo Romulus esse solet.

Coliculi.

Ne tibi pallentes moueant fastidia caules,
Nitrata uiridis brassica fiat aqua.

Porri sectiui.

Fila tarentini grauiter redolentia porri
Edisti quoties, oscula clausa dato.

Porri capitati.

Mittit præcipuos nemoralis Aritia porros,
In niueo uirides stipite cerne comas.

Napi.

Hos amiternus ager felicibus educat hortis,
Nursinas poteris parcius esse pilas.

Asparagi.

Mollis in æquorea quæ creuit spina Rauenna,
Non erit incultis gratior asparagis.

Vua duracina.

Non habilis cyathis, & inutilis uua lyæo,
Sed non potanti me, tibi nectar ero.

Chia ficus.

Chia seni similis baccho, quam Setia misit,
Ipsa merum secum portat, & ipsa salem.

Cydonia.

Si tibi cecropio saturata Cydonia melle
Ponentur, dicas hæc melimela licet.

Nuces pineæ.

Poma sumus Cybeles, procul hinc discede uiator,
Ne cadat in miserum nostra ruina caput.

Sorba.

Sorba sumus molles nimium durantia uentres,

Aptius hæc puero, quam tibi poma dabis.

Spathalion cariotarum. Carrota.

Aurea porrigitur iani cariota calendis,
Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.

Coctana.

Hæc tibi quæ torta uenerunt condita menta,
Si maiora forent Coctana, ficus erant.

Pruna damascena. Vas damascenorũ.

Pruna peregrinæ carie rugosa senectæ
Sume, solent duri soluere uentris onus.

Caseus lunensis.

Caseus etruscæ signatus imagine lunæ
Præstabit pueris prandia mille tuis.

Caseus uestinus.

Si sine carne uoles ientacula sumere frugi,
Hæc tibi uestino de grege massa uenit.

Caseus uelabrensis.

Non quencunq; focum, nec fumum caseus omnem,
Sed uelabrensem qui bibit ipse sapit. illo.

Casei Trebulani.

Trebulanos genuit, commendat gratia duplex,
Siue leui flamma, siue domamur aqua.

Bulbi.

Cum sis anus coniunx, & sint tibi mortua membra,
Nil aliud Bulbis quam satur esse potes.

Lucanicæ.

Filia picenæ uenio Lucanica porcæ,
Pultibus hinc niueis grata corona datur.

Oliuæ. Cistella oliuarum.

Hæc quæ picenis uenit subducta trapetis,

Inchoat, atq; eadem finit oliua dapes.

Mala Citrea.

Aut corcyræi sunt hæc de frondibus horti,
Aut hæc massili poma draconis erant.

Colostrum.

Surripuit pastor quæ non dum stantibus Oedis.
De primo matrum lacte Colostra damus.

Oedi. Hedus.

Lasciuum pecus, & uiridi non utile Baccho,
Dat pœnas, nocuit iam tener ille Deo.

Oua.

Candida si croceos circunfluit unda uitellos,
Hesperius scombri temperet Oua liquor.

Porcellus lacteus.

Lacte mero pastum pigræ mihi matris alumnum
Ponat, & ætolo de sue diues edat.

Apirrina. Apyrina, & Tuberes.

Non tibi de libycis tuberes, & apyrina ramis,
De nomentanis sed damus arboribus.

Idem.

Lecta suburbanis mittuntur a piryna ramis,
Hybernæ. Et uernæ tuberes, quid tibi cum libycis?

Sumen.

Esse putes nondum Sumen, sic ubere largo
Effluit, & uiuo lacte papilla tumet.

Pulli gallinacei.

Si. Si libycæ nobis uolucres, & phasides essent, Munus mittit.
Acciperes, at nunc accipe cortis aues.

Persica. Nuci persica.

[...]sica. Vilia maternis fueramus præcoqua ramis,

Nunc in adoptiuis Persica cara sumus. rara.

Panes Picentini.

Picentina ceres niueo sic nectare crescit,
Vt leuis accepta spongia turget aqua.

Boleti.

Argentum, atq; aurum facile est, lenamq;, togamq;
Mittere, boletos mittere difficile est.

Ficedula.

Cum me ficus alat, cum pascar dulcibus uuis,
Cur potius nomen non dedit uua mihi?

Terrae Tubera.

Rumpimus altricem tenero de uertice terram quae.
Tubera, boletis poma secunda sumus.

Turdorum corona. siue Decuria.

Texta rosis fortasse tibi, uel diuite nardo,
At mihi de turdis facta corona placet.

Anas.

Tota quidem ponatur Anas, sed pectore tantum,
Et ceruice sapit, caetera redde coco. placet.

Turtures.

Dum pinguis mihi Turtur erit, lactuca ualebis,
Et cocleas tibi habe, perdere nolo famem.

Perna. Petaso.

Ceretana mihi fiet, uel massa licebit Phil. Ber. fol. 25. b.
De menapis, lauti de petasone uorent.

Petaso.

Musteus est, propera, caros nec differ amicos,
Nam mihi cum uetulo sit petasone nihil.

Vulua. sumen.

Te fortasse magis capiet de uirgine porca,

Me materna graui de sue uulua capit.

Colocasia.

Niliacum ridebis olus, lanasq; sequaces,
Improba cum morsu fila, manuq; trahes.

Iecur anseris.

Aspice quam tumeat magno Iecur ansere maius,
Miratus dices, hoc rogo creuit ubi?

Glires.

Tota mihi dormitur hyems, & pinguior illo
Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Cuniculus.

Gaudet in effossis habitare Cuniculus antris,
Monstrauit tacitas hostibus ille uias.

Atagenæ.

Inter sapores fertur alitum primus Beroal. in Annot. 2. a.
Ionicarum gustus atagenarum. orat. 72.

Gallina Altilis.

Pascitur & dulci facilis Gallina farina,
Pascitur & tenebris, ingeniosa gula est. Gula ingeniosa.

Capo. Capones.

Ne nimis exhausto macresceret inguine gallus, Gallus.
Amisit testes, nunc mihi gallus erit.

Idem.

Succumbit sterili frustra gallina marito,
Hanc matris Cybeles esse decebat auem.

Perdix.

Ponitur Ausoniis auis hæc rarissima mensis,
Hanc in lautorum mandare sæpe soles.

Columbini.

periuro. Ne uioles teneras præduro dente Columbas,

Fit spado, post quæ manu facili p[er]bente farina. +
Pascitur in tenebris, purgataq uiscera Myrto.
Pinguia complentur ingeniosa gula est.

Tradita si gnidiæ sunt tibi sacra deæ. Sic niridæ.

Palumbus torquatus.

Inguina torquati tardant, hebetant'q; Palumbi.
Non edat hanc uolucrem, qui cupit esse salax.

Galbula. Galbi.

Galbula decipitur calamis, & retibus ales,
Turget adhuc uiridi cum rudis uua mero.

Cattæ.

Pannonicas nobis nunquam dedit umbria cattas.
Mauult hæc domino mittere dona Pudens.

Pauo,

Miraris quoties gemmantes explicat alas,
Et potes hunc sæuo tradere dure coco?

Phenicopterus.

Dat mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis
Nostra sapit, quid si garrula lingua foret?

Phasianus.

Argiua primum sum transportata carina, Argoa.
Ante mihi notum nil nisi Phasis erat,

Numidicæ.

Anser rom. Ansere romano quamuis satur Hannibal esset,
Ipse suas nunquam barbarus edit aues.

Anser.

Hæc seruauit auis tarpæi templa tonantis,
Miraris, non dum fecerat illa Deus.

Grues.

Turbabis uersus, nec littera tota uolabit,
Vnam perdideris si Palamedis auem.

Rusticulæ.

Perdix rustica. Rustica sum perdix, quid refert, si sapor idem est?

Phasiani. Carior

Quas Argoa prius transuexit phasr carina
Oris aues sapidi foemina mas q sumus.

Condita Esca.

In saphiro potens piper, et Gariophilus escam
Condiat atq crocus sint tibi mitra focus.

Carior est perdix, sic sapit illa magis.

Cygnus.

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator Cygnus funeris ipse sui.

Porphyriones.

Nomen habet magni uolucris tam parua gigantis,
Et nomen Prasini Porphyrionis habet.

Mulus.

Spirat in aduecto, sed iam piger æquore mulus
Languescit, uiuum da mare, fortis erit.

Murenæ.

Quæ natat in siculo grandis murena profundo,
Non ualet exustam mergere sole cutem.

Rhombus.

Quamuis lata gerat patella Rhombum,
Rhombus latior est tamen patella.

Ostrea.

Ebria baiano ueni modo concha lucrino,
Nobile nunc sitio luxuriosa garum.

Sillæ.

Cæruleus nos Lyris amat, quem sylua Maricæ
Protegit, hinc Sillæ maxima turba sumus.

Scarus.

Hic Scarus, æquoreis qui uenit obesus ab undis,
Visceribus bonus est, cætera uile sapit.

Coracinus.

Princeps niliacis raperis coracine macellis,
Pelleæ prior est gloria nulla gulæ.

Echinus.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,

Corticæ depoſito mollis Echinus erit.

Murices.

Sanguine de noſtro tinctas ingrate lacernas
Induis, & non eſt hoc ſatis, eſca ſumus.

Gobius.

In Venetis ſint lauta licet conuiuia terris, pauca.
Principium cœnæ Gobius eſſe ſolet.

Lupus.

Laneus euganei lupus excipit ora Timaui, Lincus.
Aequoreo dulces cum ſale paſtus aquas.

Aurata.

Non omnis laudem, pretiumq; aurata meretur,
Sed cui ſolus erit concha lucrina cibus.

Acipenſis.

Ad palatinas acipenſem mittite menſas,
Ambroſias ornent munera rara dapes.

Turdus et Lepus.

Inter aues turdus, ſiquis me iudice certet,
Inter quadrupedes gloria prima Lepus.

Aper.

Qui Diomedeis metuendus ſetiger agris.
Aetola cecidit cuſpide, talis erat.

Dammæ.

Dente timetur aper, defendunt cornua Ceruum.
Imbelles Dammæ quid niſi præda ſumus?

Orix.

Matutinarum non ultima præda ferarum
Sæuus orix, conſtat quod mihi morte canum.

Ceruus.

Hic erat ille tuis domitus Cypariſſe capiſtris.

An magis iste tuus Siluia ceruus erat?

Lalisio. Onager.

Dum. Cum tener est onager, solaq; Lalisio matre
Pascitur, hoc infans, sed breue nomen habet.

Oleum uenafranum.

Hoc tibi campani sudauit bacca Venafri,
unguentis. Vnguentum quoties sumis, & istud olet.

Dorcas.

Delitium paruo donabis Dorcada nato,
Iactatis solet hanc mittere turba togis.

Capreæ.

Pendentem summa Capream de rupe uidebis,
respicit. Casuram speres, decipit illa canes.

Onager.

Pulcher adest Onager, mitti uenatio debet
Dentis erythræi, iam remouete sinus.

Garum Sociorum. fastorum.

Expirantis adhuc scombri de sanguine primo,
fastorū. Accipe fœcosum munera cara garum.

Muria. Amphora muriæ.

Antipolitani fateor sum filia Thynni,
Essem si scombri, non tibi missa forem.

Mel atticum.

Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti
Pallados a siluis nobile nectar apis.

Faui Siculi.

mediis. Cum dederis Siculos mediis de collibus Hyblæ,
Cecropios dicas tu licet esse fauos.

Passum.

Gnosia minoæ genuit uindemia Cretæ

Hoc tibi, quod mulſum pauperis eſſe ſolet.

Picatum uinum.

Hæc de uitifera ueniſſe picata Vienna
Ne dubites, miſit Romulus ipſe mihi.

Mulſum.

Attica nectareum turbatis mella falernum,
Miſceri decet hoc a Ganymede merum.

Albanum. Mulsum.

Hoc de Cæſareis mitis uindemia cellis
Miſit, iuleo quæ ſibi monte placet. et bibleo.

Surrentinum.

Surrentina bibis, nec myrrhina picta, nec aurum.
Sume, dabunt calices hæc tibi uina ſuos.

Falernum. Massicum.

De ſinueſanis uenerunt maſſica prælis,
Condita, quo quæris conſule? nullus erat.

Setinum.

Pendula pontinos quæ ſpectat Setia campos,
Exigua uetulos miſit ab urbe cados.

Fundanum.

Hæc Fundana tulit felix autumnus Opimi, opima.
Expreſſit mulſum conſul, & ipſe bibit.

Trifolinum.

Non ſum de primo fateor Trifolina lyæo,
Inter uina tamen ſeptima uitis ero.

Cecubum. i. Terracinense

Terracinense Vitruuius in 7. fol. 134. Cecuba fundanis generoſa coquuntur Amyclis.
Vitis & in media nata palude uiret.

Signinum.

Potabis liquidum ſignina morantia uentrem,

Ne nimium sistant, sit tibi parca sitis.

Mamertinum.

Amphora nestorea tibi Mamertina senecta
Si detur, quod uis nomen habere potest.

Tarraconense.

Tarraco campano tantum cessura lyaeo
Haec genuit thuscis aemula uina cadis.

Nomentanum.

Nomentana meum tibi dat uindemia bacchum,
Si te Quintus amat, commodiora bibes.

Spoletinum.

De spoletinis quae sunt cariosa lagenis
Malueris, quam si musta falerna bibas.

Pelignum.

Massica peligni mittunt turbata coloni,
Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

Acetum.

Amphora niliaci non sit tibi uilis Aceti,
Esset cum uinum, uilior illa fuit.

Massilianum.

Cum tua centenos expugnet sportula ciues,
Fumea Massiliae ponere uina potes.

Ceretanum.

Ceretana Nepos ponat, setina putabis,
Non ponit turbae, cum tribus illa bibet.

Tarentinum uinum.

Nobilis, & lanis, & felix uitibus Aulon
Det pretiosa tibi uellera, uina mihi.

Vnguentum.

Vnguentum haeredi nunquam, nec uina relinquas

Ille habeat nummos, hæc tibi tota dato.

Coronæ Roseæ.

Dat festinatas Cæsar tibi bruma coronas,
Quondam ueris erant, nunc tua facta rosa est.

Marci Valerij Martialis xenia.

M. V. MARTIALIS EPI. LIB. XIIII. CVI APOPHORETA INDITVM NOMEN.

vasa quæ couiuis adponebantur, ut secum ea ferrent, donoq habrent, ἀποφόρητα Athenæus uocat.

Inthesibus dum gaudet eques, dominus'q; senatus,
Dum'q; decent nostrum pillea sumpta Iouem,
Nec timet ædilem moto spectare fritillo,
Cum uideat gelidos iam prope uerna lacus,
Diuitis alternas, & pauperis accipe sortes. Papis.
Præmia conuiuæ det sua quisque suo.
Sunt apinæ, tricæ'q;, & siquid uilius istis,
Quis nescit? uel quis tam manifesta negat?
Sed quid agam potius madidis Saturne diebus,
Quos tibi pro cœlo filius ipse dedit?
Vis scribam Thebas, Troiam'q;, malas'q; Mycenas.
Nucibus ludo. Lude inquis nucibus, perdere nolo nuces.
Quouiscunque loco potes hunc finire libellum,
Versibus explicatum est omne duobus opus.

Apophoreta.

Lemmata si quæris cur sint ascripta, docebo,
Vt si malueris, lemmata sola legas.

Pugillares Citrei. Vitrei.

Secta nisi in tenues essemus ligna tabellas,

Essemus libyci nobile dentis onus.

Quincuplices.

Cæde iuuencorum domini calet area felix,
Quincuplici cera cum datur altus honor.

Pugillares Eburnei.

Languida ne tristes obscurent lumina ceræ,
Nigra tibi niueum littera pingat ebur.

Triplices.

Tunc triplices nostros non uilia dona putabis,
Cum se uenturam scribet amica tibi.

Pugillares membranei.

Esse puta ceras, licet hæc membrana uocetur,
Delebis, quoties scripta nouare uoles.

Vitelliani.

Nondum legerit hos licet puella,
Nouit quid cupiant Vitelliani.

Iidem Vitelliani.

Quod nummos cernis, mitti nos credis amicæ,
Falleris, & nummos ista tabella rogat.

Chartæ maiores.

Non sunt munera quæ putas puella,
Cum donat uacuas poeta chartas.

Chartæ epistolares.

Seu leuiter noto, seu caro missa sodali,
Omnes ista solet charta uocare suos.

Loculi Eburnei.

Hos nisi de fulua loculos implere moneta
Non decet, argentum uilia ligna ferant.

Loculi lignei.

Si quid adhuc superest in nostri fece locelli,

Munus erit, nihil est, ipse locellus erit. nil.

Tali Eborei. Eburnei.

fol. 173. ator.

Cum steterit nullus uultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi. ne.

Tessera. 173. ator.

Beroald. in an not. optime. fol. 5. ator.

Non sim talorum numero par tessera, dum sit
Maior, quam talis alea sæpe mihi.

Turricula. Curricula.

Quærit compositos manus improba mittere talos,
Si per me misit, nil nisi uota facit.

Tabula Lusoria.

Hic mihi bisseno numeratur tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit.

Nuces.

Ludere nucibus.

Alea parua nuces, & non damnosa uidetur,
Sæpe tamen pueris abstulit illa nates. ista

Theca Calamaria. libraria.

Sortitus Thecam calamis armare memento,
Cætera nos dedimus, tu leuiora para. te.

Calculi.

Latrunculi. ouid.

Insidiosorum si ludis bella latronum,
Gemmens iste tibi miles, & hostis erit. geminus.

Graphiarium. graphrarium.

Hæc tibi erunt armata suo graphiaria ferro,
Si puero dones, non leue munus erit.

Dentiscalpium.

Lentiscum melius, sed si tibi frondea cuspis
Defuerit, dentes penna leuare potest.

Aurisalpium.

Si tibi morosa prurigne uerminat auris uerberet.

Arma damus tantis apta libidinibus.

Acus aurea.

Tenuia Tenia ne madidos uiolent bombicina crines,
Figat, Acus tortus, sustineat'q; comas.

Pecten Ad caluum.

Quid faciet nullos hic inuentura capillos,
Multifido buxus quæ tibi dente datur?

Crines Sapo.

Casta saponificos. Caustica teutonicos accendit spuma capillos.
Captiuis poteris cultior esse comis.

Mattiacæ Pilæ. Crines.

Si mutare paras longæuos cana capillos.
Accipe mattiacas, quo tibi calua? pilas,

Vmbela. Vmbrella.

Accipe quæ nimios uincant umbracula soles,
Sit licet & uentus, te tua uela tegent.

Gausapa.

In pompeiano tectus spectabo theatro,
Nam uentus populo uela negare solet.

Venabulla. Zaraton.

Excipient apros, expectabunt'q; leones,
Intrabunt ursos, sit modo firma manus.

Culter uenatorius. Venabulu.

geres. Si deiecta geres longo uenabula rostro,
ingente. Hic breuis in grandem comminus ibit aprum.

Parazonium.

Militiæ decus hoc, & grati nomen honoris
Arma tribunitium cingere digna latus.

Pugio.

curua. Pugio, quem curuis signat breuis orbita uenis

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis. Stringentem.

Falx ex ense.

Pax me certa ducis placidos curuauit in usus, Falx.
Agricolæ nunc sum, militis ante fui.

Securicula.

Cum fieret tristis soluendis auctio nummis
Hæc quadringentis millibus empta fuit.

Ferramenta tonsoria.

Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis,
Vnguibus hæc longis, utilis illa genis.

Scrinium.

Constrictos nisi das mihi libellos,
Admittam tineas, trucesq; blattas.

Fasces calamorum.

Dat chartis habiles calamos memphitica tellus,
Texantur reliqua tecta palude tibi.

Lucerna cubicularia.

Dulcis conscia lectuli lucerna,
Quicquid uis facias licet, tacebo.

Candela.

Ancillam tibi sors dedit lucernæ,
Tutas quæ uigil exigit tenebras.

Lucerna polymyxos. Polymichos.

Illustrem cum tota meis conuiuia flammis,
Tótque geram myxos, una lucerna uocor.

Cereus.

Hic tibi nocturnos præstabit Cæreus ignes,
Subducta est puero, nanq; lucerna tuo.

Candelabrum corinthium.

Nomina candelæ nobis antiqua dederunt,

Ite follis procul iuuenes mihi conuenit aetas.

Non norat parcos uncta lucerna patres.

Candelabrum ligneum.

Esse uides lignum, serues nisi lumina, fiet
De candelabro magna lucerna tibi.

Pila paganica.

Haec quae difficilis turget Paganica pluma,
alta. Folle minus laxa est, & minus arcta pila.

Pila trigonalis.

fenestris. Si me nobilibus scis expulsare sinistris,
Sum tua, si nescis rustice, redde pilam.

Follis.

Ite procul iuuenes, mitis mihi conuenit aetas,
Folle decet pueros ludere, Folle senes.

Harpasta.

Haec rapit Antaei uelox in puluere draucus
Grandia qui uano colla labore facit.

Alteres.

Quid pereunt stulto fortes altere lacerti?
Exercet melius uinea fossa uiros.

Galericulum.

corona. Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos,
Hac poteris madidas condere pelle comas.

Strigiles.

Pergamus has misit curuo distringere ferro,
Non tam saepe teret lintea fullo tibi.

Guttus corneus. Gustus.

Gestauit modo fronte me iuuencus, Ampulla · ab Apuleio
rhinocerota. Verum rhinocerota me putabis.

Rhinoceros.

Nuper in ausonia domini spectatus arena

Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum.

S iquis plorator collo tibi uernula pendet,
Hæc quatiat tenera garrula sistra manu.

Flagellum.

P roficies nihil hoc cædas licet usque, flagello, credas.
Si tibi purpureo de grege currit equus. puluereo.

Dentifricium.

Q uid mecum est tibi? me puella sumat,
E mptos non soleo polire dentes.

Myrobalanum.

Q uod nec Vergilius, nec carmine dixit Homerus,
H oc ex unguento constat, & ex balano. Non.

Aphronitrum.

R usticus es, nescis quid græco nomine dicar,
Spuma uocor nitri, dicor & aphronitrum.

Opobalsama.

B alsama me capiunt, hæc sunt unguenta uirorum, nec.
Delitias Hini uos redolete nurus. Elitias cosmi sed redolere nurus.

Lomentum.

G ratum munus erit, scisso nec inutile uentri,
Si clara Stephani balnea luce petes. sir.

Laterna cornea.

D ux Laterna uiæ clausis feror aurea flammis,
E t tuta est gremio parua lucerna meo.

Laterna ex uesica.

C ornea si non sum, nunquid sum fuscior? aut me
V esicam contra qui uenit esse putat?

Fistula.

Q uid me compactum cæris, & arundine rides?

Quæ primum extructa est fistula, talis erat.

Tibiæ.

Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis,
Sæpe duas pariter, sæpe monaulon habet.

Soleæ lanatæ.

Defuerit si forte puer, soleasq; libebit
Sumere, pro puero proderit ipse sibi.

Mamillare.

Taurino poteras pectus constringere tergo,
Nam pellis mammas non capit ista tuas.

Muscaria pauonina.

Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muscas
Alitis eximiæ cauda superba fuit.

Copta rhodia.

Peccantis famuli pugno ne percute dentes,
Clara rhodos coptam, quam tibi misit edat.

Priapus Siligineus.

Si uis esse satur, nostrum potes esse Priapum,
Ipse licet rodas inguina, purus eris.

Porcus.

Iste tibi faciet bona saturnalia porcus,
Inter spumantes ilice pastus apros.

Muscarium Bubulum.

Sordida si flauo fuerit tibi puluere uestis,
Colligat hunc tenui uerbere cauda leuis.

Botulus.

Qui uenit Botulus medio tibi tempore brumæ,
Saturni septem uenerat ante dies.

Psittacus.

Psittacus a uobis aliorum nomina discam,

Hoc didici per me dicere, Cæsar aue.

Coruus.

Corue salutator quare fellator haberis?
In caput intrauit mentula nulla tuum.

Luscinia.

Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Pica.

Pica loquax certa dominum te uoce saluto,
Si me non uideas, esse negabis auem.

Cauea. Eburnea.

Si tibi talis erit, qualem dilecta Catullo
Lesbia plorabat, hic habitare potes.

Narthecium.

Artis ebur medicæ narthecia cernis habere
Munera, quæ cuperet Pactius esse sua.

Flagra.

Ludite lasciui sed tantum ludite serui,
Hæc signata mihi quinque diebus erunt.

Ferulæ

Inuisæ nimium pueris, grataeq; magistris
Clara prometheo munere ligna sumus.

Pera.

Ne mendica ferat barbati prandia nudi
Dormiat & tetrico cum cane Pera rogat.

Scopæ.

In pretio Scopas testatur palma fuisse,
Sed pretium Scopis nunc analecta dabunt.

Scalptorium.

Defendet manus hæc scapulas mordente molesto

Pulicæ, uel ſiquid pulicæ ſordidius·

Manuale·

Ne toga barbatos faciat uel penula libros,
Hæc abies chartis tempora longa dabit·

Lectus pauoninus.

Nomina dat ſpondæ pictis pulcherrima pennis
Nunc Iunonis auis, ſed prius Argus erat·

Ephippium.

Stragula ſuccincti uenator ſume ueredi,
Nam ſolet a nudo ſurgere ficus equo·

Stibadia.

Accipe lunata ſcriptum teſtudine ſignum,
Octo capit, ueniat quiſquis amicus erit.

Guſtatorium·

Fœmineam nobis cherſon ſi credis ineſſe,
Deciperis, pelagi maſcula præda ſumus·

Menſa citrea·

Accipe felices atlantica munera ſiluas,
Aurea qui dederit dona, minora dabit·

Menſa acerna.

Non ſum criſpa quidem, nec ſiluæ filia mauræ,
Sed norunt lautas & mea ligna dapes.

Dentes eborei·

Grandia taurorum portant qui corpora, quæris
An libycas poſſint ſuſtinuiſſe trabes.

Quincupedal.

Puncta notis ilex, & acuta cuſpide clauſa,
Sæpe redemptoris prodere furta ſolet·

Pocula archetypa·

Non eſt iſta recens, nec noſtri gloria cæli,

Primus in his Mentor dum facit illa, bibit.

Calices.

Non ſumus audacis plebeia toreumata uitri,
Noſtra, neq; ardenti gemma feritur aqua.

Phiala aurea cælata.

Quamuis callaico rubeam generoſa metallo,
Glorior arte magis. nam meus iſte labor.

Calices Vatini.

Vilia ſutoris Calicem monumenta Vatini
Accipe, ſed naſus longior ille fuit.

Lances chryſendetæ.

Grandia ne uiola paruo chryſendeta mulſo,
Vt minimum, libras debet habere duas.

Vaſa Aretina.

Aretina nimis ne ſpernas uaſa monemus,
Lautus erat thuſcis Porſena fictilibus.

Baſcauda.

Barbara de pictis ueni Baſcauda britannis,
Sed me iam mauult dicere Roma ſuam.

Panaca.

Si non ignota eſt docti tibi terra Catulli,
Potaſti teſta retica uina mea.

Boletaria.

Cum mihi Boleti dederint tam nobile nomen
Prototomis, pudet heu, ſeruio colliculis.

Calices ſurrentini.

Accipe non uili calices de puluere natos,
Sed ſurrentinæ leue toreuma rotæ.

Colum niuarium.

Setinos moneo noſtra niue frange trientes,

Pauperiore mero tingere lina potes.

Saccus niuarius. niualis.

Attenuare niues norunt & lintea nostra,
Frigidior colo non salit unda tuo.

uireoli. Vrceoli ministratorii.

Frigida non desit, non deerit calda petenti,
Sed tu morosa ludere parce siti.

Vrceus fictilis.

laxa. Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi.

Nos Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria tigris
Perfusos domini lambere docta pedes.

Calices Saguntini.

Quæ non sollicitus teneat, seruetq; minister,
Sume saguntino pocula ficta luto.

Calices Gemmati.

Gemmatum scythicis ut luceat ignibus aurum,
Aspice quot digitos exuit iste calix.

Ampulla potoria.

Hac licet in gemma quæ seruat nomina Cosmi
Luxuriose bibas, si foliata sitis.

Crystallina.

Frangere dum metuis frangis Crystallina, peccant
Securæ nimium, sollicitæq; manus.

Nimbus uitreus.

A ioue qui ueniet miscenda ad pocula, largas
Fundet nimbus aquas, hic tibi uina dabit.

Myrrhina.

Si calidum potas ardenti myrrha falerno

Conuenit, & melior sit sapor inde mero.

Patella cumana.

Hanc tibi cumano rubicundam puluere testam
Municipem misit casta Sibylla suam.

Calices uitrei.

Aspicis ingenium Nili, quibus addere plura
Dum cupit, ah quoties perdidit author opus.

Lagena niuaria.

Spoletina bibis, uel marsis condita cellis,
Quo tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Niues. Idem.

Non potare niuem, sed aquam potare rigentem,
De niue commenta est ingeniosa sitis.

Idem.

Massiliæ fumos miscere niualibus undis
Parce puer, constet ne tibi pluris aqua.

Matella fictilis.

Dum poscor crepitu digitorum, & uerna moratur,
O quoties pellex culcitra facta mea est.

Ligula argentea.

Quãuis me Ligulam dicant, equitesq;, patresq;,
Dicor ab indoctis Lingula grammaticis.

Cochlearia.

Sum Cochleis habilis, sed nec minus utilis ouis,
Nunquid scis potius cur cochleare uocer?

Annuli.

Ante frequens, sed nunc rarus nos donat amicus,
Felix cui comes est non alienus eques.

Dactylotheca.

Sæpe grauis digitis elabitur annulus unctis.

Tuta mea fiet ſed tua gemma fide.

Toga.

Romanos rerum dominos, gentemq́; togatam
Ille facit, magno qui dedit aſtra patri.

Idem.

Si matutinos facile eſt tibi rumpere ſomnos,
multa. Attrita ueniet ſportula ſæpe toga.

Endromis.

Pauperis eſt munus, ſed non eſt pauperis uſus,
lena. Hanc tibi pro togula mittimus endromida.

Canuſinæ fuſcæ.

Hæc tibi turbato Canuſina ſimillima mulſo
Munus erit, gaude, non cito fiet anus.

Bardacucullus. Bardoculi.

Gallia ſantonico ueſtit te Bardacucullo,
Cercopithecorum penula nuper erat.

Canuſinæ Ruffæ. fuscae.

Roma magis fuſcis ueſtitur, Gallia Ruffis,
Et placet hic pueris, militibusq́; color.

Penula ſcortea.

Ingrediare uiam cœlo licet uſque ſereno,
Ad ſubitas nuſquam ſcortea deſit aquas.

Lacernæ coccineæ.

quid. Si ueneto, praſinó ue faues, qui coccina ſumis,
Ne fias iſta tranſfuga ſorte, uide.

Pileus.

Si poſſem, totas cuperem miſiſſe lacernas,
Nunc tantum capiti munera mitto tuo.

Lacernæ Beticæ.

Non eſt lana mihi mendax, nec mutor aeno

Sic placeant tyriæ, me mea tinxit ouis.

Fascia pectoralis.

Fascia crescentes dominæ compesce papillas,
Vt sit quod capiat nostra, tegat'q; manus.

Cœnatoria. s. Pallia. uide de re Vestimentar fol. 34.

Nec fora sunt nobis, nec sunt uadimonia nota,
Hic opus est pictis accubuisse toris.

Lena.

Tempore brumali non multum leuia prosunt,
Calfaciunt uilli pallia uestra mei.

Lacernæ. Albæ.

Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Cum tegit algentes nostra Lacerna togas.

Gausapa uillosa uel mantile.

Nobilius uillosa tegant tibi lintea citrum, circum.
Orbibus in nostris circulus esse potest.

Cuculli Liburnici.

Iungere nescisti nobis o stulte lacernas,
Indueras albas, exue callaicas.

Vdones Cilicii. cilices.

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti,
Cinyphio poterit planta latere sinu.

Sinthesis.

Dum toga per quinas gaudet requiescere luces,
Hos poteris cultus sumere iure tuo.

Focale.

Si recitaturus dedero tibi forte libellum,
Hoc focale tuas asserat auriculas.

Tunicæ patauinæ.

Vellera cum sumant patauinæ multa trilices

Et pingues tunicas serra secare potest.

Spongia.

Haec tibi sorte datur tergendis Spongia mensis
Vtilis, expresso cum leuis imbre tumet.

Penula Gausapina.

Is mihi candor inest, uillorum gratia tanta est,
Vt me uel media sumere messe uelis.

Ceruical.

Tinge caput nardi folio, Ceruical olebit,
Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.

Cubicularia Gausapina.

Stragula purpureis lucent uillosa tapetis,
Quid prodest si te congelat uxor anus?

Lodices.

Nudo stragula ne toro paterent,
Iunctae nos tibi uenimus sorores.

Amictorium.

Mammosas metuo, tenerae me trade puellae,
Vt possint niueo pectore lina frui.

Cubicularia polymita.

Haec tibi memphitis tellus dat munera, uicta est
Pectine niliaco iam babylonis acus.

Zona.

Longa satis nunc sum dulci sed pondere uenter
Si tumeant, fiam tunc tibi zona breuis.

Gausape quadratum.

Lodices mittet docti tibi terra Catulli,
Nos elicatonia de regione sumus.

Semicinctium.

Det tunicam diues, ego te praecingere possum

Essem si locuples, munus utrunque darem.

Lanæ amethistinæ.

Ebria sidoniæ cum sim de sanguine conchæ,
Non uideo quare sobria Lana uocer.

Lanæ albæ.

Velleribus primis Apulia, Parma secundis
Nobilis, altinum tertia laudat ouis.

Lanæ tyriæ.

Nos lacedæmoniæ pastor donauit amicæ,
Deterior Ledæ purpura matris erat.

Lanæ polentinæ.

Non tantum pullo lugentes uellere Lanas,
Sed solet & calices hæc dare terra suos.

Idem.

Lana quidem tristis, sed tonsis apta ministris, totis.
Quales non primo de grege mensa uocat. uetat.

Tomentum lingonicum. Leuconicum.

Oppressæ nimium uicina est fascia plumæ,
Vellera lingonicis accipe rasa sagis. leuconicis.

Tomentum Circense.

Tomentum concisa palus Circense uocatur,
Hæc pro lingonico stramina pauper emit. Nec.

Pluma.

Lassus amyclæa poteris requiescere Pluma,
Interior Cygni quam tibi lana dedit.

Fœnum.

Fraudata tumeat facilis tibi culcitra pluma,
Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

Redde pilam, sonat æs thermarum, ludere pergis,

Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus.

Splendida cum uolitent spartani pondera disci,
Este procul pueri, sit semel ille nocens.

Cithara.

Reddidit Euridicen uati, sed perdidit ipse,
Dum sibi non credit, nec patienter amat.

Idem.

Fictra. De Pompeiano sæpe est electa theatro,
Quæ duxit siluas, detinuitq; feras.

Plectra.

Feruida ne trito tibi pollice pulsula surgat,
Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus.

Inducenda rota est, das nobis utile munus,
Iste Trochus pueris, at mihi cantus erit.

Idem.

Garrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,
Cedat ut argutis obuia turba trochis?

Signum uictoriæ Aureum.

Hæc illi sine sorte datur, cui nomina Rhenus
Vera dedit, decies adde falerna puer.

Βρούτου παιδίον. Fictile.

Gloria tam parui non est obscura sigilli,
Isthus pueri Brutus amator erat.

Nocronos. Sauroctonos Corinthius.

Ad te reptanti puer insidiose lacertæ
Parce, cupit digitis illa perire tuis.

Hiacynthus in tabula pictus,

Flectit ab inuiso morientia lumina disco

Oebalius phœbi culpa, dolorq; puer.

Hermaphroditus marmoreus.

Masculus intrauit fontes, emersit utrunque,
Pars est una patris, cætera matris habet.

Danae Picta. Daphne.

Cur a te pretium Danae regnator olympi Daphne.
Accepit, gratis si tibi Leda dedit?

Persona germanica. Germana.

Sum figuli lusus Rusi persona batauui, Varini.
Quæ tu derides, hæc timet ora pater. Hæc puer ora timet.

Hercules Corinthius.

Elidit geminos infans, nec respicit angues,
Iam poterat teneras hydra timere manus.

Hercules Fictilis.

Sum fragilis, sed tu moneo ne sperne sigillum
Non pudet Alciden nomen habere meum.

Minerua Argentea.

Dic mihi uirgo ferox cum sit tibi cassis & hasta,
Quare non habeas egida? Cesar habet.

Europa picta.

Mutari melius tauro pater optime diuum
Tunc poteras, Io cum tibi uacca fuit.

Leander Marmoreus.

Clamabat tumidis audax Leander in undis
Mergite me fluctus, cum rediturus ero.

Sigillum Giberi fictile.

Ebrius hæc fecit terris puto monstra Prometheus,
Saturnalitio lusit & ipse luto.

Homeri batrachomyomachia.

Perlege mœonio cantatas carmine ranas,

Et frontem nugis soluere disce meis.

Homerus in membranis.

Ilias & Priami regnis inimicus Vlysses
Multiplici pariter condita pelle latent.

Vergilii Culex.

Accipe facundi culicem studiose Maronis,
Ne nugis positis arma, uirumq; canas.

Vergilius in membrana.

Quam breuis immensum cepit membrana Maronẽ,
Ipsius uultus prima tabella gerit.

Menandri Thais.

Hæc primum iuuenum lasciuos lusit amores,
Nec Glycere, uere Thais amica fuit.

Cicero in membranis.

Si comes ista tibi fuerit membrana, putato
Carpere te longas cum Cicerone uias.

Propertius.

Cinthia facundi carmen iuuenile Properti
Accepit, famam nec minus ipsa dedit.

Liuius in membranis.

Pellibus exiguis arctatur Liuius ingens,
Quem mea non totum bibliotheca capit.

Salustius.

Hic erit ut perhibent doctorum corda uirorum
Primus romana Crispus in historia.

Ouidius in mẽbranis metamorphosis.

Hæc tibi multiplici quæ structa est massa tabella,
Carmina Nasonis quinque, decemq; gerit.

Tibullus.

Vssit amatorem Nemesis lasciua Tibullum.

Intotum iuuit quem nihil esse domi.

— Tota iuuit quem nihil esse domo.

Lucanus.

Sunt quidam, qui me dicunt non esse poetam,
Sed qui me uendit bibliopola putat.

Catullus.

Tantum magna suo debet Verona Catullo,
Quantum parua suo Mantua Vergilio.

fol. 6. Calda & frigida aqua. usu.

Hæc tibi quæ fuerint Caldarum nomina dicunt, aquaru̅.
Ipsa suas melius charta natabit aquas. vira suis

Mulæ pomiliæ. paruulæ.

His tibi de Mulis non est metuenda ruina,
Altius in terra pene sedere soles.

Catella gallicana.

Delitias paruæ si uis audire Catellæ,
Narranti breuis est pagina tota mihi.

Asturco.

Hic breuis ad numerum rapidos qui colligit ungues,
Venit ab auriferis gentibus astur equus.

Canis uertagus.

Non sibi, sed domino uenatur uertagus acer,
Illæsum leporem qui tibi dente feret.

Palæstrita.

Non amo, qui uincit, sed qui succumbere nouit, quod uincat
Et didicit melius. τὴν ἀνακλινοπάλην.

Simius.

Callidus emissas eludere simius hastas,
Si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

Puella gaditana.

Tam tremulum crissat, tam blandum prurit, ut ipsum

Mastrubatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala.

clangentia Aera celenæos lugentia matris amores
Esuriens Gallus uendere sæpe solet. Gallus esuriens.

Puer cinædus.

Sit nobis ætate puer non pumice leuis,
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Cestos.

Collo necte puer meros amores
Ceston de ueneris sinu calentem.

Idem.

Sume cythæriaco medicatum nectare ceston,
Vssit amatorem balteus iste iouem.

62 Notarius. Ausonius. fol. 51.

Currant uerba licet, manus est uelocior illis, Notarius. 137.
Nondum lingua suum, dextra peregit opus.

Concha.

Leuis ab æquorea cortex mareotica concha
Fiat, inoffensa curret arundo uia.

Morio.

stupro. Non mendax stupor est, nec fingitur arte dolosa.
Quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

Caput Arietinum. Veruecinum.

Mollia phryxei secuisti colla mariti,
Hoc meruit tunicam qui tibi sæpe dedit.

Pumilio.

Si solum spectes hominis caput, Hectora credes,
Si stantem uideas, Astianacta putes.

Parma.

Hæc quæ sæpe solet uinci, quæ uincere raro,
Parma tibi scutum pumilionis erat.

Pueri comœdi.

Non erit in turba quiſquam μισούμενος iſta,
Sed poterit quiuis eſſe διουξάποδος

Fibula.

Dic mihi ſimpliciter comœdis, & citharœdis
Fibula quid præſtas? carius ut futuant.

Accipiter. Auceps.

Prædo fuit uolucrum, famulus nunc aucupis idem
Decipit, & captas non ſibi mœret aues.

Obſonator.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare, nec unum
Addideris uerbum, cœna parata tibi eſt.

Calami aucupatorii.

Non tantum Calamis, ſed cantu fallitur ales,
Pallida dum tacita creſcit arundo manu, callida.

Corculum.

Pauper cauſidicus nullos referentia nummos
Carmina cum ſcribas, accipe cor quod habes.

Cocus.

cocus. Non ſatis eſt ars ſola coco ſeruire palato,
Nanque cocus domini debet habere gulam.

Craticula cum ueru.

Parua tibi curua Craticula ſudet ofella, Rara.
Spumeus in longa cuſpide fumet aper.

Piſtor dulciarius.

Mille tibi dulces operum manus iſta figuras
Extruit, huic uni parca laborat apis.

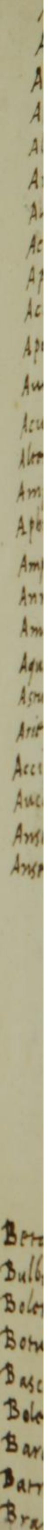
Ientacula.

Surgite iam, uendit pueris Ientacula piſtor,
Criſtatæq; ſonant undique lucis aues.

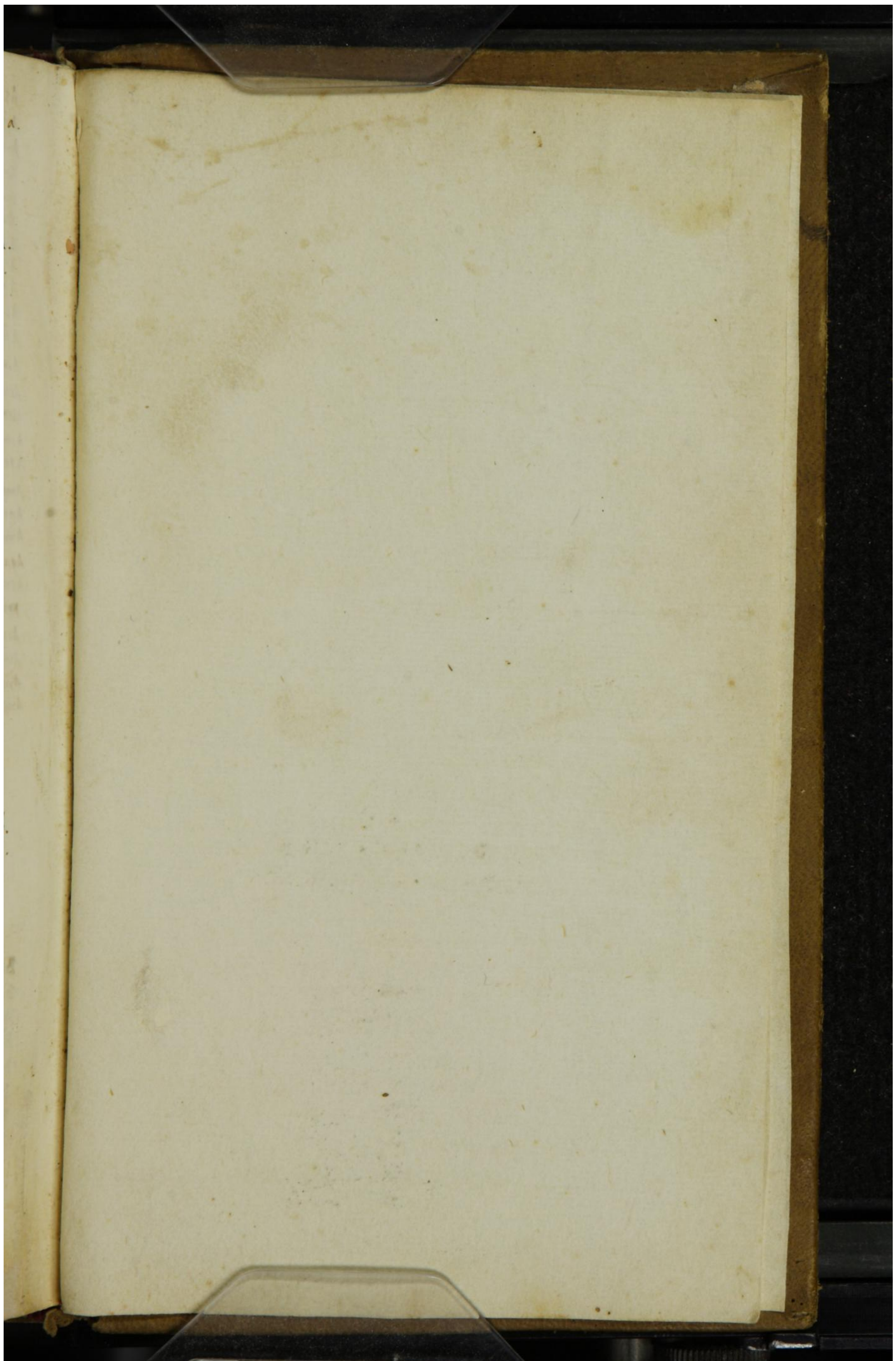
FINIS.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI, MEN
SE DECEMBRI. M.DI.

QVISQVIS ES QVI QVOQVOMODO
HVIVSCE EXCVSIONIS ERGO
ADVERSVS IERIS, DAM-
NATVS ESTO ET REVS
ILL.S.V.NE DICAS
TIBI NON PRAE
DICTVM.
CAVE.




BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE



40